

si
ia
si

S. Ambrosius
Mediolanensis

etia catholica: ita p. vij. rectores. vij. eccl'az. omnes rectores eccl'e
 catholice designant. **Et anglo effesi eccl'e. scribe. Hec dicit qui
 tenet. vij. stellas in dextera sua. qui ambulat in medio. vij.
 candelabrorum aureorum.** P dexteram di. potestas dei in h loco
 potest designari. P stellas. sci predicatores. Sci g' p' dicatores
 manu di tenentur. qz ab ipso gubnantur et reguntur. 7 ipsi st
 copulati. Sic ipse in euglio loquit. dicens. Sic palmes n' potest
 face fructu. n' manserit in uice. sic & uos n' in me manseritis. In
 medio u. vij. candelabrorum aureorum x ambulabat. sic dicit ipse
 p' ppham. In habitabo int illos. et in ambulabo. et ero illoru ds.
 et ipsi erunt in ppl's. **Scio opa tua. uidelicet q' opabam pri' anq'
 refrigereret uite caritas. & labore 7 paciencia tuam. i. p'secu
 tiones qs p' nre mo' pacienc' toleras. & non potes sustine ma
 los.** Sed de heticis. michi dictu uidetur. Nam pximoz mala. ali
 qn rephendendo. aliqn corrigere debem'. tpe uidelicet oportuno. ali
 qn pacienc' tolerare. v' quos correctio n' emdat. paciencia ad e
 mendatioem puocet. Sunt naq; no nulli q' rephende' proxi
 mos nesciunt. n' ira inflamati. hoz. aliquis si no solu p' mag
 na. uerum 7 p' parua aliq' re. contra pximu comotus fuerit. ta
 diu ira in corde gestat. usq; du in actib; pximi aliqd uideat. q'
 rephende' possit. et tunc let' efficit. cum rephensiois uindicta
 pximo intulit. Qd' si alicui uidit displicuisse. dic' se zelo di hoc
 fecisse. Ad te g' loquor q' talis es. Cur queris fallere cum. q' occul
 ta cordiu' considat. Si zelus dei in te. cur ocelli p' diuisa uaga
 tur more diabolico. desidans malu' potius uide quam bonu'.
 desidans in pximo uide malu' qd' reprehendas. n' bonu' un' edifi
 ceris. Sunt 7 multj qui eos aqb; aliq' iniuria ptulerunt. etiam
 p' minimis delictis in pacienc' sectant'. eos u' quos diligunt. n'
 solu no rephendut. q' uis grauit' deliquerint. s; 7 tota uirtute
 defendut. O in felix amicitia. q' illu' que diligit tacendo. 7 defende
 do. diabolo tradit. Illu' uero cui iratus. 7 reprehendo. diabolo
 abstrahit. Correctio g' illa iusta. que ex zelo dei. 7 ex fratrno amo
 re descendit. q' n' p'p' iram uindicanda. s; p'p' amiam saluanda

pt' be

3 ficos

de ficos

pt' be

primi. pferatur. Verum quia hec pauca diximus. ad ea que cepimus re-
deamus. Igitur hoc quod presuli ecclesie ephesi dicitur: quia non potes sustinere ma-
los. de hereticis debemus intelligere. Omnis enim qui pastor est ecclesie. soci-
etate hereticorum quantum potest vitare debet. ne occasione famili-
aritatis. corda simplicium. ueneno sue malicie corrumpant. Sic enim
lupus qui etus inter oues. sine laceratione stare non potest eazdem
ouium. sic nec hereticus inter simplices. **Sapienter. Et temptasti eos qui
se dunt aptos esse et non sunt. et inuenisti eos mendaces.** Quidam
praua docentes. quibus apostolorum apostos se esse dicebant. ut preuen-
tiam nostram. facilius prauam doctrinam in cordibus audientium pla-
tarent. Hos et apostolus paulus damnat. **Et dicit in euangelio. Attendite
a falsis prophetis. qui ueniunt in uos. et inueniuntis eos mendaces.** Hos ergo iste falsos. eorumque
doctrinam falsam esse comprobauit. **Et patientiam habes et susti-
nuisti propter nomen domini nostri. et non defecisti.** Id est in hoc apparuit pacien-
tia tua. quod in laboribus quos pro nomine meo sustinuisti. non defecisti. hoc.
Multa sunt que in initio conuersionis sue in seruitio dei feruenter exi-
stunt. sed processu temporis tepescunt. Ad huius presuli ecclesie ephesi conti-
gisse. manifestum. **Memento ergo unum excidis.** Unde excisus est.
de caritate. Si de caritate excisus est. de deo excisus est. quia deus
caritas est. **Et age penitentiam.** Videlicet eo quod propter proteritum et
ignauitiam tuam. a caritate disiunctus sis. **Et prima opera tua fac.**
**Si autem ueniam tibi cito. et mouebo candelabrum tuum de loco suo.
nisi penitentiam egeris.** Si pro candelabrum ecclesie ephesi designatur.
cur propter peccatum pastorem. ecclesia locum suum perdet. cum scriptura dicat.
non morientur patres pro filiis. neque filii pro patribus suis. sed unusquisque
in peccato suo morietur. Sed pro loco uidetur in merces. que illi pro pasto-
rali cura debebat designari. ut sit sensus. Nisi penitentiam ege-
ris. pro eo quod caritatem tuam primam reliquisti. et ad prima opera non
redieris. ut quod ore predicas ope impleas. mercedem que tibi pro
pastorali cura debebat subtraham. **Sed huiusmodi uideat cande-
labrum tuum non moueat. quia odisti facta nicholaitarum. que et ego odi.**
**Et est sensus. Pro eo quod odisti facta nicholaitarum. que et ego odi. mer-
ces que tibi pro pastorali cura debebatur. adhuc tibi manet. Nicho-**

Paulus
Ihs.

laite u heretici quos supius diximus. no posse sustine. **Qui**
habet aures audiat. quod scilicet dicat. e. Qui cunctis aures habenti-
bus dicit. Qui habet aures audiendi audiat. aures proculdubio
cordis requirit. **Vincenti dabo edere de ligno uitae. quod est**
in paradiso dei mei. Duo ligna fuerunt in medio paradisi. equib⁹
unum lignum uitae. alterum uero lignum scientiae boni et mali uocaba-
tur. Quorum uirtus talis erat. ut si quis ex ligno uitae comedisset. non
moreretur in aeternum. Siquis uero ex ligno scientiae boni et mali co-
mederet. qui uis esset immortalis. tamen mortalis statim fieret. Para-
disus ergo ecclesiam significat. Lignum uero uitae in medio paradisi.
et in medio ecclesiae suae. Lignum autem scientiae boni et mali. quod ipsum
in medio paradisi fuisse dicitur. diabolum significat. qui inter fideles dis-
currere non cessat. ut quoscumque potest decipiat. Lignum ergo uitae
a delectis. lignum uero scientiae boni et mali a reprobis perinet. fructus
ergo ligni uitae electi comedunt. ut in aeternum uiuant. quia praecipua e-
uangelij custodiunt. ut in aeternum uiuant cum domino. fructus ergo ligni scientiae
boni et mali reprobi comedunt et moriuntur. quia suggestionibus diaboli.
omnibus uitiis et uoluptatibus pascuntur. unde aeternam damnationem sibi ad-
quirunt. Et sic mulieri delectabiliores fuerunt fructus ligni scientiae
boni et mali. quam fructus ligni uitae. ita uerbis delectabilior est gloria
huius saeculi. quam oculis corporis uident. quam gloria celestis patrie. quam
non nisi oculis spiritualibus uidentur. Sed oritur questio cur lignum scientiae boni
et mali dicitur. cum primo homini scientiam mali ministrauit. non scientiam boni.
Quae in ita uidetur esse soluenda. Primum namque angelus quando creatus
scientiam boni habuit. non scientiam mali. Scientiam uero mali per se
ipsum inuenit. ob quam causam de illa celesti gloria deiectus est. De ligno
ergo scientiae boni et mali primum homo comedit. quando illius suggestiones secutus
est. qui scientiam boni et mali habebat. Neque et lignum scientiam mali docere
potuit. sed diaboli praecipitum dei transgredi. suasisit. Dicit ergo. **Vincenti**
dabo edere de ligno uitae. quod est in paradiso dei mei. Ille uicis
qui in bonis operibus usque ad finem uitae perseuerat. Vincenti ergo et edere
de ligno uitae dabit. quia praecipua sua usque ad finem uitae seruanti-
bus. immortalitatis suae gloriam in celesti beatitudine secum dabit. ut

cum eo eternalit̄ uiuant. cuius p̄cepta in sc̄lo positi seruare stu-
duerunt. Qd̄ aut̄ patrē dñi suum uocat. ad humanitatē ptine.
Et anglo ecclē sinirne. scribe. H̄ dicit p̄mus ⁊ nouissim⁹
qui fuit mortuus ⁊ uiuū. Scio tribul̄ tuam, ⁊ paupertatem
tuam. Potest fieri ū sinirneoz ecclā. eadē p̄secutioē a con-
tribulib; suis. in rapina bonoz suoz p̄tulerit. q̄. ⁊ illa q̄ ap̄t
ierosolimā erat. iōq; paupertas ⁊ t̄bulatio eius a dño q̄. p̄ ip̄so
sustinuit laudat̄. Potest ⁊ p̄ hoc uoluntaria paupertas intelligi.
De qua dñs dicit in euglio. Beati. ^{paup̄ sp̄s. q̄m ip̄s ⁊ resp̄t eccliam} p. l. qm. ip. s. r. c. **S; diues**
es. paup̄ uidelic; reb;. diues uirtutib;. ⁊ blasphemaris
ab his qui se dicunt iudeos eē. ⁊ nō sunt. s; sunt sinagoga
satane. Iudei. cōfidentes int̄pretant̄. Iudei qui ⁊ blasphe-
mantes negant. nō iudei. i. confidentes. s; sinagoga sathane non
inconuenient̄ uocat̄. **Nichil hoz timeas q̄ passurus es.** Predicit
ei aduersa. ut uenientia facilius tolerare posset. **Ece missu-**
rus ⁊ diabls ex ubi in carcerē. ut temptemini. i. quosdā ex ubi
in carcerē missuri sunt. ut tēptemini. utrū timore penarum a
fide recede. an p̄ amore ⁊ mori delibetis. **Et habebitis tribu-**
lationē dieb;. x. Tempus quo hec p̄secutio. crudel̄ seuitura
eēt. demonstrauit. **Esto fidelis usq; ad mortē. ⁊ dabo t. coronam**
uice. Coronā uite. gl̄am sempit̄nā demonstrat. **Q; h̄t aues.**
audiat quid sp̄s dicat eccl̄is. Quicrit n̄ ledet̄ a morte sc̄da.
Q; d sit mors sc̄da insequentib; dicemus. **Et anglo pgami.**
ecclē. s̄be. Hec dicit q̄ h̄t iōpheā utraq; parte acutam. **P̄ iō-**
pheā. iudicaria potestas dñi intelligit̄. Que utraq; parte a-
cuta dr̄. p̄p̄t. ij. iudicia. Vnū qd̄ factū ⁊ p̄ aq;. alterū q̄ fiet
p̄ ignē. s; excludimur ab h̄ intellectu. eo q̄ illud iudiciū iam
p̄ actū. atq; p̄ muā de; abolitū sit. Tunc namq; iudiciū illi.
acumen deletū ⁊. qm̄ d̄s dixit ad noe. **P̄ me me ipsū iurauit. qz**
nō adiciā ultra aquas diluuij sup̄ t̄ram. Videtur ḡ m̄ p̄ iōm
pheā diuinā sc̄pturā debe intelligi. q̄ p̄p̄t resecanda uicia acu-
ta eē dicitur. ⁊ p̄p̄t. ij. testam̄ta. utraq; parte acuta eē demōs-
trat̄. Hā uet̄ ⁊ nouū testam̄tū. hoc n̄b indelinent̄ amonent.

10
ut uicia relinquam. ⁊ in bonis opib; nosmet ipsos exerceam.
quatinus salutē amāz nāz inuenire possimus. **Sic ubi
habitas. ubi sedes: sathane.** i. int̄ illos habitas. qui sessorem
hñt diaboli. **Et tenes nom̄ m̄m. ⁊ non negasti fidē m̄m.**
i. quā int̄ abeis int̄ quos habitas. p̄ n̄ne m̄o assidue p̄secutio
nes p̄feras. tñ nom̄ m̄m tenes. ⁊ fidē m̄m nō negasti. **Et i
dieb; ill; antipas testis m̄s qui occisus: apud uos. ū sathanas
habitat.** S̄ i dieb; ill;. i. i dieb; quib; p̄secutio apud uos am
plius ferebat̄. antipas testis m̄s subaudit̄ extitit. qui occisus
apud uos ū sathanas habitat. Apud uos occisus ē. ⁊ n̄ aub
s; ab ill; int̄ quos uos habitatis. in quib; habitat diabl̄s. **S; ab
eo aduersū te pauca. q̄ habes illic tenentes doctrinā bala
am. q̄ docebat balach mittere scandalū corā filiis isrl̄. ita
habes. ⁊ tu. tenentes doctrinā nicholaitarū.** Legimus in li
bro nūj. qđ balach rex moabitaz. ad suggestionē balaā. posu
erit speciosas mulieres in conspectu filioz isrl̄. diis suis sac
ficantes. Quarū pulētudo nō solū ad p̄petrandā libidineo
eos accendit. s; ⁊ ut de sacrificijs eoz comedent p̄duxit. Ni
cholaite ū. erant heretiq; nuptias detestantes. docentesq;
fideles. ut quib; cūq; uellent miscerent̄ more bestiaz. Sicut
q̄ p̄ doctrinā balaam filij isrl̄ in fornicatiōis malū dilapsi sunt.
p̄t̄ qđ multi eoz pierunt. ita ⁊ nicholaite q̄sdā ex fideib; qui
apud p̄gamū erant. sua p̄ua doctrina in fornicatiōis malū de
iecerunt. docentes eos. ut nullom̄ se uincto iugali irretiret.
s; quib; cūq; uellent. i. totū p̄uulgo passim miscerent̄. Qđ
aut̄ dicit habeo aduersū te pauca. significat paucos ex fi
delib; ab hereticis suis deceptos. **Similit̄ penitentia age.**
Hoc qđ dicit̄ similit̄. uidet̄ ad angl̄m ephesi ecclē respicere.
cuj̄ dicit̄. **Penitentia age. eo qđ caritatē tuā p̄mam reliqueris.**
Quali diceret. Sic precepti angl̄o ephesi. ut penitentiā ageret.
eo qđ caritatē primā reliq̄isset. **Similit̄ ⁊ tu penitentia age.
eo qđ a caritate deuiauis. ut aliquos tuoz p̄tacturnitatē a
mitteres. Si quominus. ueniam cito;** p̄ aduentū dñi. mors

Balaac.

intelligitur. Vnicuique enim dominus tunc uenit. quando pro morte animam a corpore
separat. Cito. id est. in promptu. Sic deseruo negligentis dominus in euangelio loquitur.
Veniam autem dominus suus illius in die quam nescit. et hora quam ignorat. et di-
uidet eum. partemque eius cum ipocritis ponet. homo enim ex corpore et anima con-
sistit. Dicit dominus hominem. et a corpore separat animam. partemque eius
cum ipocritis ponit. quando animam quam secunda pars est in homine. pro iniquitatibus
cum impiis cruciandam tradet. In hoc ergo quod dicit ueniam tunc cito. id est. te
pro morte quam pro uide negligis dissoluam. Sicut. **Et pugnabo cum
illis. in gladio oris mei.** id est. alium in loco tuo ponam. **Et ponam gla-
dium uerborum meorum in ore eius. in quo deiciat aduersarios iniquitatis.**
Quod habet aures audiendi. quod spiritus dicat. ecclesiis. Vbi quae haec sententia
ponitur in euangelio. et in hac apocalypsi. sciendum est. mysticum esse quod dicitur.
et ad intelligendum difficile. **Vincenti dabo manna absconditum.**
Legimus in ueteri testamento. quod populum iudeorum prodeserta gradientem.
dominus manna parauit. usque dum uenirent ad terram reuersionis. Pro man-
na ergo sapientia quam est. potest intelligi. Ipse enim panis uiuus. qui de caelo
descendit. hoc pane alunt omnes electi. in deserto atque itinere hoc scilicet po-
siti. usque dum ueniant ad terram reuersionis. id est. ad celestem beatitudinem. quam
repperit deus. diligentibus se. Absconditum autem id dicitur. quia sapientia dei super
bis absconditur. et humilibus reuelatur. Sic ipse dicit in euangelio. Confite-
or tibi pater domine celi et terre. qui abscondisti haec a sapientibus et peritosis. **Et
dabo illi. calculum candidum.** Pro calculum quod lapis paruis est. et a
calcando sic uocatur. euangelium possumus accipere. quia sic antiqui ho-
rum lapidum multitudinem magnam sibi congregabant. et ad parietes
domus. et diuidendos nummos. ita et doctores ecclesie. multa uerba eu-
gelij in cordibus suis congregant. Quorum cum obscuritates et spirituales
intelligentias et utilitates. auditoribus suis aperunt. quasi nummos suos
diuidunt. et partiuunt. **Et in calculo nomen nouum scriptum. quod ne-
mo scit. nisi qui accipit. quod hoc nomen xpi.** Quod in calculo euangelij scriptum
esse dicit. In principio. est. u. e. a. d. et d. e. u. et ita. Ego et pater
unum sumus. Et idem euangelista dicit in alio loco. quod non solum soluiebat
sabbatum. et patrem suum dicebat esse deum. equalē se faciens deo. Si
est equalē se faciebat deo. cur dicit alius minorē esse filium patris.

101.

101.

101.
101.

11

Hoc igitur nomen, quod in calcato scriptum est: nullus scit. nisi qui accepit. quia omnipotentiam diuinitatis et equalitatem filii cum patre. nullus scire potest. nisi cui doctrina euangelii data fuit. Sed est aliud quod nos mouet. Nam paulo super dixit. **Vincenti dabo manna absconditum. et dabo illi calcium candidum. et calcato nomen nouum scriptum. quod nemo scit nisi qui accepit.** Si igitur illi qui diabolum uincunt. et manna. et calcium. et nomen est datur scia. igitur impij qui diabolum non uincunt. sed ab eo uincunt. quamuis baptisma. quod uis fide. et uideantur suscepisse. ab homine alienu existunt. Sed dicit aliquis. Quomodo uittat quisque et in diuinis scripturis eruditus. misterium nomen et nescit. quis et scilicet diligat. et uoluptuose uiuat. huic igitur duorum hominum similitudinem. mel multum possidentiuorum opponam. ex quibus unus ex eo solitus erat. alter uero ab eis usu quadam necessitate cogente omnibus modis abstinebat. quis horum uidetur saporem mellis. scilicet cognouisse. Vtque respondebit michi. quia his qui ei dulcedine profuerit solitus erat. et tamen si interrogasses utrosque de melle cuius esset saporis. utique dulcissimum esse fateretur. Sed ille diceret quod audiuit. iste quod exprobat erat. Illius lingua loqueretur quod fauces ignorabant. isti uero quod delectatio docuerat. Ille igitur qui mel non adutendum. sed ad lucem exaggeranda possidebat. eos significat. qui excellentia diuinorum scripturarum. gloriam temporalem plusquam eternam capescunt. Ille uero qui mel adhuc possidebat. ut eius dulcedine assidue frueretur. eos significat. qui mandata dei non per gloriam temporalem. sed per amorem dei discere student. ut per operationem ad gloriam eternam peruenire mereantur. Illi mandata dei qui ea predicant. dulcia non sunt. quia non dulcedinem celestis patrie. sed dulcedinem terrenam quam amaritudinem generat diligunt. Istis autem mandata dei. spes celestis patrie dulcia facit. Sic dicit psalms. ^{in uerbis meis et in uerbo tuo.} Quam dulcia sunt in ore meo. et in ore meo. Illi igitur soli sciunt nomen dei qui custodiunt mandata dei. et uero scilicet diligunt. qui in quibusdam uitiis semet ipsos deiciunt. quod desideria carnis sue perficiunt. nesciunt nomen dei. quia timorem et amorem eius ante sua abiciunt. Alii. Potest per calcium. nomenque meo scriptum. bitudo designari celestis patrie. Vt per calcium celestis patria. per nomen uero meo scriptum. bitudo celestis patrie signetur. hoc igitur nomen nullus scit. nisi qui calcium accepit. Quia quanta sit illa celestis bitudo. nullus scire potest. nisi qui ad hanc peruenit.

op
ti
ma
similitudo.
du
oz
ho
min.

sta

te meruerit. Sic dicit ysaias ppha. Oculi non uident deum absque te. qui ipse
 ti expectantibus te. **Et angelo nature ecclesie. scilicet. hec dicit qui habet
 oculos uel flamma ignis. et pedes eius similes auricalco.** Que ista sig-
 nificent super dictum est. Scio opera tua. et caritatem tuam. et fidem. et
ministerium et pacientiam. et opera tua nouissima plura portibus.
**Hic per omnia laudat. et sic sequentia manifestant. sola taciturnitati cul-
 pa in eo redarguit. Sed habeo aduersum te. quia permittis mulierem
 iezabel qui seducit prophando doctore. et seduce seruos meos forni-
 can et manducare et idolatrias.** Hec mulier qui iezabel impiissime
 comparatur. ideo se prophetam mendaciter confirmabat. uel facili subreli-
 giosis nomine. falsam doctrinam in populum dei introducebat. et sic iezabel co-
 gebat populum dei deserere. et idola uenerari. et hunc populum de-
 acultura dei. id est a fide rec-
 ta conabat. per prauam doctrinam separare. fornicat enim anima. quicun-
 que a deo creatore suo recedit. Idolatriam uocat illud. quod idolum erat conse-
 cratum. Docebat enim haec mulier nichil nocere fidelibus. si comedent carnes. quod
 idolum immolabant. **Et dedi illi tempus uel penitentiam agere. et
 non uult penitente a fornicationibus suis.** Sic et batus iob. de impio di-
 cit. Dedit illi deus locum penitentiae. et ille abusus in insipientia. **Ecce mi-
 tta eam in lectum. et qui mechabantur cum ea in magna tribulatione er-
 unt penitentiam egerunt. et filios eius inefficaciam.** Ecce mulieri et
 filiis eius penitentiae locus nullus permittitur. eo quod penitentiae tempus
 aduersus se indultum speruerit. his autem qui mechabantur. adhuc locus peniten-
 tiae permittitur. Videtur ergo in qui mechabantur cum ea eos designare. qui prius
 eius assertoribus fauentes. nec dum ex toto in foueam malitiae eius di-
 mersi sunt. Per filios autem eius eos designari. qui iam ex toto ab ea
 decepti. medicamentum correctionis modo recipere uolebant. Per lectum
 autem in quo mulier mittenda erat. infernum designat. in quo sepultus
 est et diues. de quo dicit dominus in euangelio. Mortuus est autem et diues.
 et sepultus est in inferno. Per tribulationem autem maximam. in qua ponendi
 di erant qui mechabantur cum ea. non penitentiam agerent. et pro mor-
 te qui filii eius inefficacii erant. eadem pena inferni designatur.
Et scient omnes ecclesie. quia ego sum scrutans renes et corda. Prius
 qui infra corpus continentur. et ex quibus libido perdere dicitur. peccata absconduntur.

iob.

is.

12
dita: p̄ corda aut̄ cogitōnes occulte designant̄. & ÷ sensus. Et
scient̄ in die iudicij. q̄n̄ ipsa mulier. 70s̄ q̄ decepti
sunt̄ ab ea dāpnabunt̄. Om̄s eccl̄ie. i. omnes q̄ x̄ano n̄re cē
sent̄. n̄ solū electi. s; 7 rep̄bi. q̄ ego sum scrutans renes 7 corda.
i. n̄ solū pecc̄a q̄ parent. uer̄ 7 ea q̄ latent. S; 7 ipsas cogitōnes
intueor. 7 in illa die dabo unicuiq; uir̄ sc̄d̄ opa uir̄a. **Vob̄ autē
dico. ceteris q̄ nature estis.** Q̄ cūq; nō h̄nt doctrinā hanc. q̄ n̄
cognouer̄ altitudinē sathane. quē admodū illi dicunt. **Nō
mittas sup̄ nos aliud pondus.** Hoc q̄ dicit̄ indec̄ m̄. n̄ ad doc
trinā mulieris tant̄. s; ad falsos ap̄t̄os p̄tinere. qui docebāt eō
q̄ ex gentib; credidant. ut in legē 7 circūcisioem uertent̄. &
q̄ iudī q̄ legis obseruancia sup̄biebant. & p̄ euglium datū
custodia legis. sc̄d̄ lic̄tam. aliud nichil ē. q̄ seruit̄ diabli. Pos
sum̄ p̄ altitudinē sathane. ipsā legē si carnalit̄ impleatur
intelligē. Q̄ d̄ dicit̄ tale ÷. **Vob̄ dico cet̄is q̄ nature estis.
uidet̄ qui infide p̄stitistis.** Quicq; n̄ h̄nt doctrinā hanc.
i. qui nō recepunt doctrinā illī pessime mulieris. **Q̄ nō
cognouer̄ altitudinē sathane.** Quē admodū illi dicūt
i. q̄ legē n̄ acceper̄. quē admodū falsi ap̄t̄i dicunt. ut eā
carnalit̄ impleant. Recepuntq; eā ū sp̄ualit̄. nō recep̄it̄ aut̄
eā ū carnalit̄ custodiāt. Vbi gr̄a. Illi dicebant. quia n̄ cir
cūcidatis carnē sp̄uicū ur̄i. n̄ potestis salui fieri. Isti autem
circūcisioem n̄ carnalit̄. s; sp̄ualit̄ intelligēt̄. circūcidebant a
cordib; suis. 7 a carne sua sūma uitia. Illi dicebant. ū obser
uaient salb̄m. nich̄ opis meo faciēt̄es. Isti aut̄ omne t̄ps̄ uite
sue p̄ salb̄o accipientes ab omni ope seruili. i. a pecc̄is in quā
tū potant̄ abstinē curabāt. q̄. ad modū illi dicūt. n̄ mittā sup̄
uos aliud pond̄. i. q̄ infide p̄stitistis. q̄ falsos ap̄t̄os n̄ recep̄is
tis. n̄ mittā sup̄ uos aliud pond̄. n̄ q̄d̄ ab ap̄t̄is p̄ceptū ÷. ubi
ū abstinēatis uos ab escis q̄ idol̄ ūmolabant̄. & suffocato. sā
guine. 7 fornicatioē. **Verūt̄ id q̄ habetis tenete. donec
ueniam.** Ac si d̄r̄t. q̄ paruuli estis 7 lac uob̄ op̄ ÷. n̄ soli
d̄ cib; fidē q̄ didicistis tenete donec ueniā. ut p̄ aspiratiois

mec grām ad altiora opa uitū agenda uos puocē. **E**t qui uicē
et custodierit usq̄ in finē opa mea. dabo ei potestātē sup̄ gētes.
et reget eas in uinga ferrea. et tanq̄ uas figuli fringēt. sic
rege apat̄re mō accēpi. **P** finē in h̄ loco mors intelligit̄. **Q** ḡ uice
rit mundū. et cupiscentias ei. et ipse uicē usq̄ in finē. dabit̄ ei po
testas sup̄ gentes. et reget eas in uinga ferrea. **S** si p̄ finē mors intel
ligitur. quom̄ electi p̄ mortē gentes regere dicunt̄. ē in illa beata
uita nullus sit q̄ regat̄ in uinga ferrea. ū nich̄ distortū. nichq̄ pra
uū inuenit̄. n̄ forte eo sensu intelligam̄ quo illud q̄ fecit q̄ futura s̄.
Omnia n̄ q̄ scdm̄ dispositioē dī fienda s̄. in p̄destinatioē ei iam quasi
facta existunt. q̄ nō pot̄ fieri ū inmutē aliquid ex om̄ib; q̄ statuit
d̄s ut fiant. Similr̄ r̄scis q̄s p̄scuyt d̄s futurus itos. et in boni opi
bus p̄seueratuos. an̄ ortū illoz h̄ p̄stitit. ū habeant potestātē sup̄
gentes. et regant eas in uinga ferrea. sic loq̄r̄ dicens. Prī q̄ te forma
re in u. n. t. e. a. e. d. u. u. f. t. e. p. i. g. d. t. In. ij. q̄ psalmo scriptum ē.
q̄ dix̄ pat̄ ad filiū. Postula a me. et d. t. g. he. t. ip. t. t. t̄. Reges
eos in uinga. f. e. t. u. f. j. e. Dedit pat̄ filio potestātē. ut regat̄ gētes
in uinga ferrea. dedit et filius potestātē apl̄is et cet̄is p̄dicatoribus
ut regant. et ipsi gentes in uinga ferrea. et tanq̄ uas figuli fringāt
eos. **P** uingā ḡ ferrea eugl̄m designat̄. sic et p̄ uingā lignea lex. **H** a
uinga lignea q̄ utebat̄ moyses. ipsā legē q̄ ab eo data ē p̄tebat̄.
Ipsa namq̄ uinga sic in exodo legitimus. p̄cussit̄ eis silicē. et eḡsse sūt
aq̄ largissime. qz̄ x̄ f̄ q̄ dictū erat. ueniens fluuenta doct̄ne celestis
in eugl̄m de se p̄dux̄. Bibit̄ ips̄ et iūm̄ta. i. uideri et gentes. Ipsa et
uinga in tabnaclo floruit. nuc̄sq̄ p̄duxit. qz̄ in tabnaclo ecclesie.
postea uet̄ testam̄tū florē sp̄ualiū sensuū p̄dux̄. ipsi q̄ florē fruc
tus bonoz opm̄ edider̄. hoc totū iō dixim̄. ut demonstrarem̄ p̄
lignea uingā designatā fuisse legē. et qz̄ a iustiora sūt p̄cepta no
uī testam̄ti q̄ ueteris. **H** in congrue p̄ uingā ferrea eugl̄m. p̄ lignea
am̄ aut̄ lex figurat̄. **Q** in illa d̄r. comedētis. et saturabimini. bibe
tis et inebriabimini. dormietis. et n̄ erit q̄ exterreat. et it̄m. Comed
tis uetustissima uet̄m̄. et uet̄a nouis sup̄ueniētib; p̄cietis. et multa
alia q̄ ad delectatioēs carnales p̄tinent. hic aut̄ d̄r. Videte ne

Schemas.

Moysef.

13

Paulus

gib.

grauentur corda uestra in crapula et ebrietate. et curis huius seculi. et item.
 Arta et angusta uia est que ducit ad uitam uite. et paulus apostolus dicit. In
 omnibus exhibeamus nosmet ipsos. sic. d. m. i. m. p. in uigiliis. in ieiuniis.
 et alia innumabilia que in nouo testamento de maceracione carnis inue-
 niunt. Nam et dominus in euangelio. que austeriora sunt sua precepta preceptis legis.
 manifestat cum dicit. Audistis quod dictum est antiquis. non occidit. et non fornicat.
 Ego autem dico uobis. quod omnis qui irascitur contra fratrem suum. et dicit fratri suo racha.
 et cocilio. qui autem dicit fatue. r. e. ge. ig. et item dictum est. non mechaberis. Ego
 autem dico uobis. quod qui uidit mulierem ad concubitum. et statim me. e. in. c. s. et item dictum
 est antiquis. quod quicumque dimiserit uxorem suam det illi libellum repudii.
 Ego autem dico uobis quicumque dimiserit excepta causa fornicationis. me-
 cabitur. et qui dimissa duxerit mecabitur. et item dictum est antiquis. Oculum pro
 oculo. et dentem pro dente. Ego autem dico uobis non resistere malo. Si quis per-
 cusserit te in dextera mala. pro illa. e. al. Et qui uoluerit tunicam tuam auferre.
 da et pallium. et item dictum est antiquis. Diliges amicum tuum. et odio habe-
 bis inimicum tuum. Ego autem dico uobis. Diligite inimicos uos. beneficia. h. quos
 oderis. et orate prosequentibus uos et calumpniantibus. uel sicut filii patris
 uestri qui in celis est. hec ergo uerba domini que paulus apostolus demonstrat. purgati
 ferream euangelium. Plurimum autem fragile et molle legem figurari. Quasi
 autem figli. corda gentiliu. omnibus erroribus demonum repleta designantur.
 Que attractu ferree uirge fracte sunt. quod uemente euangelij gratia.
 omnis error gentiliu destruetur. et que erant antea uasa fictilia. fac-
 ta sunt uasa contra omnia temptamenta demonum. et contra persecuciones ho-
 minum malorum fortissima. **Et dabo illi matutinam.** i. me ipsum
 illi dabo. Ipsi est stella matutina. de qua dicit scriptura. Orietur stella ex
 iacob. et exurgat homo de israhel. et percuciet duces moab. Moab dicitur ex parte.
 et dominus dixit iudeis. Vos ex parte diaboli estis. Duces ergo moab percussit.
 quoniam omnes fabricatores errorum exinanuit. **Et angelo sardis ecclesie scri-
 be. hodie que habet. vij. spiritus domini. et uii. stellas. vij. spiritus domini. vij. dona
 spiritus sancti. qui in dominum descenderunt. propheta isaias testatur dicens. Et
 requiescet super eum spiritus domini. s. s. a. et in. s. c. et f. s. sci. et p. et r. et e. s. t. d.
 De his. vij. spiritibus quod dominus dedit insequentibus dicemus. Quid sint autem
 vij. stelle super dictum est. S. O. R. **Scio opera tua. quod non habes que ui-****

uas. ⁊ mortuus es. **N**om̄ habebat qđ uiuēt. i. nom̄ xp̄ianum. ⁊
s; mortuus erat: qz fidei opa q̄: caritas nō habebat. **E**sto uigi-
lans. ⁊ c̄firma c̄tā q̄ mortura erant. **V**igilat: q̄ bona opa sēp
exeret. **P**recipit ḡ huic ut uigilā: i. ut in caritatis opib; se-
m̄e ipsum exerceat: ne parua opa q̄ adhuc uidebatur habere
deperirent. Et sic corp⁹ mortuum: sine anima: ita ⁊ nos q̄lib;
bona uideam̄ h̄re. mortua sunt si caritas defuit. **N**ō h̄ inuenio
opa tua plena corā deo meo. **N**on erant plena. s; uacua: q̄a
caritate nō replebant. **S**ñ ⁊. v. uingies fatue a cōtubnio sponsi
celestis repulse sunt: qz oleum caritatis i uasis suis h̄re nolu-
erunt. **I**n m̄te ḡ habe q̄lit̄ accepis. ⁊ audieris. ⁊ serua. ⁊ peni-
tentiā age. i. recordare qualic̄ fide x̄ in baptisate p̄cepis. ū
p̄misisti renunciātum te diabolo. ⁊ om̄ib; opib; eius. Recordare
⁊ qz a doctorib; fidei x̄ane q̄ te fide x̄ docuer̄. qualic̄ te
uiue oportet audisti: ⁊ serua qđ audisti. ⁊ penitentiā age. eo
qđ a bonis opib; tā diu torpueris. **S**i ḡ nō uigilauius. i. ad bo-
na opa agenda tem̄e ipsū n̄ excitauis. ueniam tanq̄ fur. ⁊
nescies qua hora ueniam ad te. **I**lli dn̄s tanq̄ fur sup̄ uenit.
ut eū p̄ mortē ab hac mundana habitatione subtrahat. q̄
impunitatib; suis requiescēs. neq; uitis uult abstinē. neq; ip-
sam mortē ante oculos ponere. Sic dn̄s dicit in euglio. Qz si
sciret pat̄ familias q̄ hora fur uentur⁹ eēt. ^{uigilaret} uigilaret. utiq; ⁊ non.
si. p. d. s. **P** pat̄re familias. m̄te possum⁹ intelligē. Qz sic pa-
t̄ familias omnib; q̄ in domo sunt. p̄ncipat. ita ⁊ mens oib;
actib; corpis ⁊ cogitōnib; p̄fert. Pat̄ ḡ familias dormit.
fuitq; ueniens. domū eius p̄fodit. qn̄ mens in delectōnib;
carnalib; requiescēs. mors dū n̄ preuidet sup̄ uenit. atq; do-
mū corpis p̄fodiens amā abstrahit. Si aut̄ uigilauius. i. in bo-
nis opib; p̄seuerauit. mortē. n̄ ut furē. s; ū libatē p̄fert.
Si habes pauca n̄ia in sandis. q̄ n̄ inquinauiunt uesti-
menta sua. **E**cce pastor negligenti p̄ponunt. ut saltem
in eoz imitatioē proficēt. S; mir⁹ cur pauca n̄ia h̄re dica-
tur. ⁊ nō paucos homines. S; n̄ ad excellentiā magnā ali-

i euglio.

ibf.

14
cuius scī p̄tinet. cū eū dñs nominatī scire dī. Sic moysi p̄fec-
to uero dī. Houite ex n̄ne. & dñs meuglio. & p̄pas oues uocet
n̄nati. ⁊ educit eas. Isti ḡ pauci q̄ uoce dōi laudare merentur.
n̄ iniquauer̄ uestim̄ta sua. i. mundiciā q̄. in baptisimo p̄cepuit. sor-
dib; uitioꝝ nō iniquauer̄. **Et ambulabūt meē in alb. q̄ dig-
ni sunt. i. opib; bonis. Q̄ uicerit. sic uestiet̄ uestim̄tis alb. i. qui**
p̄penitentiā ⁊ lacrimas diablm̄ uicit. ⁊ uicia oīa a se expulerit.
eandē mundiciā q̄. baptizat̄ possidet. ⁊ ip̄e ḡsq̄. h̄ ideo dīc̄ ut
& pastore sardis ecclē. ⁊ os & pastores ad penitentiā puocet. **Q̄
n̄ delebo nom̄ ei' de lib' uite.** Si librū uite p̄destinatioē uo-
cat. quom̄ de libro uite aliquis deleri pot̄ cū apl̄s dicat. Q̄s aū
p̄destinauit hos ⁊ uocauit. e. q. uo. ho. ⁊ ui. ⁊ q. ui. ip. ⁊. glo. n̄ for-
te ita intelligam. q̄. s̄ multy qui ab hoīb; iusti putant̄. s; incōs-
pectu dī i iusti existunt. Ergo hoīes q̄ eos iustos existimāt. iam
in libro dī eos sc̄ptos eē putant. S; in die iudiciy ē facta rep-
boꝝ atq; iustoz hoīb; patebūt. h̄ insēptio atq; falsa suspicio
am̄tib; eoz delebit̄. ē eoz clāpnatioēm p̄ipietatib; suis cōspe-
xerit. **Et cōfitebor nom̄ ei' corā patre meo. ⁊ corā anglis eius.**
Cōfessio tunc fiet n̄m iustoz. q̄n̄ scilic; p̄qualitate m̄icōꝝ
unus q̄sq; recipiat. **Et anglo ecclē philadelphie. sc̄be. h̄ die
sc̄s ⁊ uer' q̄ h̄t clauem dā.** Legim' in libro regū q̄ dixit dñs
ad dd. & erit cū dormieris cū patib; tuis. suscitabo sem̄ tuū q̄
egrediet̄ ex te. ⁊ firmabo regnū ei' in sēp̄itnū. Ego ero ei in patre.
⁊ ipse erit m̄ in filiū. hoc de x̄ eē dictū. nullus ē n̄ p̄fidus uide'
q̄ abnegat. & in domo obserata. nullus n̄ p̄clauē pot̄ intrare. sū'
ergo dī h̄t clauē dā. q̄ ipse hominē assūpsit. ⁊ ex genē dā q̄
clauē dā uocat. p̄ quē reserata sunt om̄ia. ⁊ q̄ dñs ad dā ⁊ q̄ dā
de eo locut' ē. **Q̄ ap̄it ⁊ nemo claudit. claudit ⁊ nemo ap̄it.**
Ap̄uit dñs ih̄c x̄ uet' testam̄tū. ad intelligenda diuina miste-
ria. q̄ in eo latebant. q̄. nullus claudē pot̄it. Clausit ū obseruā-
ciā litte legal' sup̄flua. q̄. null' ap̄ue pot̄it. Ap̄uit ⁊ corda gen-
tiliū ad p̄cipiendā doctrinā fidi. quā nullus p̄secutorz claudere
potuit. Clausit ū atq; destrux̄ culturā ydolorz. q̄. null' p̄secu-

torū apere potuit. Apertū ī aditū regni celestis. q̄ nulla
uis demonū claudere pot̄. Clausit uero eundē aditū reprobis. q̄d
nullus ei apere potit. **Scio opa tua. Ecce dedi corā te ho-**
stiu aptū. q̄ nemo potest claudere. q̄ modicā h̄s uirtutē. et
seruasti ūb̄ m̄m. ⁊ n̄ negasti nom̄ m̄m. Videt̄ m̄ q̄ iste angl̄s
eccle filadelphie. n̄ satis in diuinis sc̄pturis fuit eruditus.
⁊ iō dixit eū modicā habuisse uirtutē. ad reuincēdos uidē
inimicos fidei uirtutis. ⁊ sensus. Q̄ uipsecutioē cōstās fu-
isti. ⁊ seruasti ūb̄ m̄m. i. a p̄dicatione ūbi m̄ nō cessasti. et
nom̄ m̄m n̄ negasti. iō q̄ modicā habes uirtutē. dedi corā te ho-
stiu aptū in diuinis sc̄pturis. ū intelligas misteria diuina ⁊
sc̄pturaz. q̄ nemo poterit claudere. i. sapie q̄ t̄ dabit̄ null̄ po-
t̄ resistere ūmicor̄. **Ecce dabo de sinagoga sathane.**
Subaudit̄ quosdā. i. ex iudeis q̄ sunt sinagoga sathane.
qui t̄ ad ūsabant̄. ⁊ quor̄ infestationem assidue tol̄abas. ū cre-
dant p̄ūba tua in me. **Ecce faciā illos ū ueniant. ⁊ adoret̄**
an̄ pedes tuos. ⁊ scient q̄ dilexi te. qm̄ seruasti ūb̄ paci-
entie mee. i. cū crediderint p̄ūba tua in me. adorabūt an̄ pedes
tuos. dep̄cantes ut p̄ te uitam et̄nā consequant̄. **Et ego te ser-**
uabo ab hora tēptatiois. que uentura ⁊ in uniuersū orbē. tēptare
om̄s q̄ in habitant̄ terram. Hora tēptatiois. diē iudicij siḡtat. Tēp-
tatioē aū p̄ manifestatione posuit. q̄ singlor̄ cause tunc ma-
nifestabunt̄. ⁊ in exodo legimus. Temptat uos d̄s ū sciat si eū
diligitis. ⁊ ut manifestū fiat. ⁊ appareat hoīb; si diligitis eū.
Secūm hunc ḡ sensū. hora tēptatiois. hora manifestationis de-
signat̄. qm̄ singlor̄ facta hoīb; manifestabunt̄. Ad q̄ hora tēpta-
tionis. electos suos d̄ns saluabit. **Ecce uenio cito tene q̄d**
habes. ut nemo accipiat coronā tuam. Tene q̄d habes. i. bonū
q̄d habes usq; in finē uite tue tene. ū nemo accipiat coronā
tuam. i. ut gl̄am q̄ t̄ debet̄. nullus sine te possideat. **Qui**
uicit. faciā illū colūpnā intēplo dei mei. ⁊ foras n̄ eḡdiatur
ampli. ⁊ sc̄bā super eum nom̄ dei m̄. ⁊ nom̄ ciuitatis noue ih̄-
rlm̄ q̄ descendit̄ a deo mō. ⁊ nom̄ m̄m nouū. Potest p̄tēplū.

15

Paulus.
Ihs.

ecclā designari. P colūpnas autē q̄ sustentant tēplū. p̄dicatores. Hā
 & paul' apl's petrū & iacobū colūpnas ecclē uocat. eo q̄ sup ipsos
 hēdificata sit ecclā. Sic dñs dix̄ petro. Tū es petr' ^{sup} ^{hic p̄m̄i} ^{certissimū} ^{etiam} ^{meū}
 ec. m. S; uidet̄ in pp̄t h̄ q̄ sōk. & foras n̄ eḡdier̄ amplius. nō ad
 p̄sentē ecclām. s; ad celestē p̄tē. h̄ ēc sententia. Hā multi fuer̄
 qui colūpne ecclē dicebātur. s; pp̄t̄ p̄uauā doctrinā ab ea exier̄.
 Sic fuit origēnes. & multi alii. P̄ tēplū ḡ. celestis habitatio. P̄ co
 lūpnā uero. unusq̄sq; electus potest designari. Cū qui uic̄it om̄ia
 diabolica tēptam̄ta. om̄sq; carnales uoluptates. colūpna itēplo
 dī efficit̄. i. in celesti b̄itudine. & sic colūpna in loco in quo statui
 tur firmissima stabilitate p̄seuat. ita & un' quisq; elect' in celesti
 b̄itudine tā firmissimā stabilitatē a creatore suo consecr̄. ut
 nunq̄. ab ea diuellat̄. q̄. admodū diuulsus ē. diabl's q̄ de celesti
 supbiendo cecidit. **Et sc̄bā sup eū nom̄ dī mī.** Nom̄ h̄ dī
 eternū. sup unū quemq; iustū scribit̄. q̄no et̄nitas ej cū dño p̄
 manendi langit̄. **Et nom̄ ciuitatis dī mī noue iherlm̄. q̄ des
 cendit de celo a deo meo.** Noua iherlm̄. illa ē celestis q̄ nō ex
 lapidib; sic uet' s; ex sc̄is hominib; cotidie hēdificat̄. Ierlm̄ autē.
 int̄pretat̄. uisio pacis. i. uisio dī. Nom̄ ḡ iherlm̄ sup unū quēq;
 electū scribit̄. dū h̄ unicuiq; concedit̄. ut dñm uidē meat̄. Aliter.
 Nom̄ iherlm̄ sup unū quēq; electū scribit̄. eo q̄ sit ipse iherlm̄. in
 quē d̄s regnare dignet̄. in societate uidē angloꝝ. hōiūq; elec
 toꝝ. q̄ iherlm̄ celestis uocant̄. S; mir' cur ierlm̄ de celis descē
 disse d̄r. ē sciam' ōs electos ā tr̄is ad celos ascendē cotidie. n̄
 de celestib; ad tr̄ena relabi. S; dño de cel' ad redēptioē gen̄is
 humani descendēte. sunt ḡ sc̄i descēder̄. q̄ iā p̄ p̄destinatio
 nis grām illi cōiuncti erant. q̄s p̄ miām suā redimē ueniebat.
Et nom̄ m̄m nouū. Videt̄ ū uocet̄ filius dī. sic & ego sū filius
 dei. **Et anglo laodice ecclē sc̄be. h̄ dic̄ am̄ testis fidel' &
 uerus.** Amen uere siue fidelit̄ int̄ptat̄. Qd̄ ē am̄. h̄ testis
 fidelis uerus. **Qui ē p̄ncipiū creature dei.** Nō iō p̄nci
 pium creature dei dicit̄. qd̄ ip̄e sit creat'. s; q̄ ab ip̄so om̄ia
 sunt creata. Ut puta architect' fec̄ domū. Si int̄rogauis q̄s

fuit principium domus. dicit tibi. artifex qui eam prius mente
concepit. et postea edificauit. quia domus sibi met ipsi principium
dare non potuit. **Scio opera tua. quia neque frigidus es. neque ca-**
lidus. Frigidus non erat. quia quod uis opera fidei non habet. sola
fide se iustum existimabat. Calidus non erat. quia caritas illi de-
erat. **Vana frigidus es aut calidus.** id est. uana aut caritate fer-
ueres. aut te peccatore sic esse existimares. ut per amorem ignis eterni
et ad penitentiam. et ad bona opera agenda impellaris. **Si quia tepi-**
dus es. incipiam te euomere ex ore meo. Quia tepida si hausta fu-
erit. fastidium generat. id est. facile reicitur. In os uero domini tunc in-
gredimur. quando per baptismum a uitiis omnibus emundati. membra eius efficiuntur.
Igitur si fide quam per caritatem operatur. et quam in baptismo promissimus a
caritate tepescere operari neglexerimus. ab ore domini ueluti quidam
nocturnus. ac fastidiosus fetidusque reicitur. Sic ipse dixit de se ipso. dis-
cipulis suis. Ego sum uitis. et uos palmites. et pater meus agricola est.
Omne palmitem. non ferentem in me fructum. praecidat. Et omne qui
fructum fert purgabit. ut fructum plus ferat. **Quia dicit quod di-**
ues sum. et locupletatus. et nullius egeo. Dives et locupletatus recte
dicitur. qui omnibus uirtutibus plenus usque ad culmen perfectionis excreuit.
Iste autem presul ecclesie laodice. propter solam fidem. omnibus uirtutibus diuitem
se et locupletem existimabat. et nichil se ad salutem eternam adquirendam
aliud egerit. Non recogitans illud quod dicit apostolus. quia fides sine ^{operibus ueris} o. m. e. **Et**
nescis quia tu es miser. et miserabilis. et pauper. et cecus. et nudus. Mi-
serum eum dominus. quia est paupertate et nuditate. etiam de aliqua infirmita-
te permittit. Similiter et iste miser. et miserabilis id dicitur. quia pauper e-
rat uirtutibus. mente cecus. operibus bonis nudus. **Suadeo tamen amem**
aurum probatum. et ignitum. Aurum sapientia intelligitur. sic scriptum est.
Thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapientis. Quod probatum dicitur.
quia probatos et perfectos reddit omnes quos possidet. Ignitum uero id dicitur.
quia eorum mentes in quibus habitat. in amore dei atque proximi accendit. et
quia uera sapientia ex diuinis scripturis accrescit. psalmista manifestat
cum dicit. Eloquia dei. eloquia casta. a. i. e. p. t. p. s. Eloquia domini. eloquia
casta sunt. quia castas mentes a uitijs reddunt. Si est nichil purgari

thf.

Paul.

Salom.

ad.

76

possit. n̄ q̄ sordidū ÷ querendū n̄ ÷. quom̄ eloq̄a dñi purgari
dicant. in quib; nich sordidū eē pot. Eloquia dñi sic argentū
igne examinata eē dñi. q̄ m̄tes fidelū aliqñ igne penitētie
aliqñ igne caritatis. om̄ib; sordib; uicioꝝ examināt. Q̄d aū
aut p̄batum fr̄e. in ebreo h̄t sepatū aīra. Q̄d ÷ septuplū purga
tum dī. purgōne. q̄ diuina scripta uise continet. vii. uidē
uirtutes. quib; omnia uicia purgant. q̄ admodū gule uitiū
purgatur p̄ abstinētia. sup̄bia p̄ humilitatē. libido p̄ pudicitia
am. odiū. auaritia. inuidia. & multa alia p̄ caritatē. Similit̄
uicia cet̄a h̄nt hostes suos. a quib; aut uincunt. aut uincēt. Et
q̄ sup̄ius dñs dicit. ut aurū. i. sapia. ase emat. querēdū nob
÷ q̄ precio sapia emat. Cū iob dicat nō dabit̄ aurū obrid̄ pea.
nec aliud q̄ int̄ homines p̄ciosius habet. S; q̄ precio emat. ipse
bat̄ iob manifestat ē dic. timor dñi. ipsa ÷ sapia. Et recede a
malo intelligētia. Nō q̄ ille qui timet̄ p̄fectus sit in sapia. Cū
ap̄ts dicat. Q̄ aut̄ timet̄ nō ÷ p̄fect̄ in caritate. S; qui sapiam
iam incipit posside. qui pea p̄cium dare inchoat. Precium
aut̄ eius ÷ timor dñi. abrenūtiatio uicioꝝ. penitētia. lac̄me.
m̄ie opa. & iō nō inconuenient̄ sq̄r. ut locuples fias. q̄ sn̄ h̄p
cio ad locupletatiōē uirtut̄. q̄ ÷ sapia. nemo puenire pot. **Et**
uestim̄tis alb̄ induaris. Vestim̄ta alba sunt opa bona. **Et n̄**
appareat confusio nuditatis tue. Confusio nuditatis illa
÷ de q̄ dic̄ psalmista. Ecce n̄ i iniquitatib;. c. s. & i. p. c. m. m. m.
hanc aut̄ ḡfusioē nuditatis. opib; bonis opure debem. Nam
q̄ uis iste ep̄s fidē habet. nudus tñ dī. eo q̄ ab opib; fidi uocare.
Et collurio in unge oculos tuos u uideas. Colluriū q̄ caligi
nem ab ocul̄ deteḡ. lac̄masq; educit. penitētia atq; cōpūctio
pot̄ intelligi. ipsa ÷ namq; q̄ ab ocul̄ m̄tis caliginē cecitati
deteḡ. atq; ad uidendū q̄ sit retributio iustoz & pena peccōnoꝝ
acuit. **Ego q̄s amo. arguo & castigo.** Sic dic̄ scriptura. Quē
n̄ diliḡ dñs corripit. flagellat aut̄ omnē filiū q̄ recipit. **Si**
mularē ḡ & penitētia age. eo q̄ ab opib; usq; m̄ corpueris.
Ecce sto ad hostium & pulso. Siq; audierit uocē m̄am. & apu

Iob.

Iob.

Sal.

Sal.

erit ianuā. intrabo ad illum. et cenabo c̄ illo & ipse mecum.
 Pulsat dñs ad hostiū nr̄m. c̄ p̄ diuinā sc̄pturā cotidie nos amino
 net. ut uicia relinquētes. ad bona opa agentes iūtāmur. Vocē
 ei' audim'. & ianuā apun'. c̄ mandata eius tota n̄tis uentioē
 suscipim'. Ad nos ū ip̄e intrat. c̄ caritatē suā in cordib; nr̄is plā
 tat. Cenat ū n̄bcū. cū de nr̄is p̄fectib; gaudet. Cenam' nos cū
 illo. c̄ de spe celestis gl̄e exltam'. **Q̄ uicerit dabo ei potesta
 tē sedē meū in throno meo. sic & ego uici. & sedē c̄ patre mō
 in throno eius.** Vicit x̄ diabolū. uincēt & sc̄i ei'. S; x̄ p̄ semet
 ip̄m. sc̄i ū ei'. nō p̄ semet ipsos. s; p̄ ip̄m. Dedit pat̄ filio potesta
 tem. sc̄d q̄ homo eū sedeat in throno eius. Dedit & filius potesta
 tē sc̄is suis. ū sedeat & ip̄i in throno ei'. S; x̄ ad dexterā pa
 tr̄i sedē. sic dicit psalmista. Dix. d. d. m. s. a. d. m. qz eq̄l' : pat̄.
 Sc̄i aut̄ n̄ ad dexterā filii sedē dñi. s; in sedib; suis. sic dix̄ do
 min' in euglio. Sedebitis ⁊ uos sr̄ sedes. x̄ii. i. x̄ii. tri. is. Ipsi
 n̄ n̄ naturalr̄ ū x̄. s; p̄ ad optioē filii sūt. Iō diuisas sedes sorti
 unt̄. sortunt̄ sc̄d m̄itorū diuisitatē. P̄ h̄ n̄b de q̄ loqm̄ur. ū
 in eaz̄ sedū distributioē nos miserī partē habē meamur. ih̄c
 x̄ dñs nr̄. q̄ c̄ pat̄. & s. s. u. & r. i. s. s. a. o. r. e. ⁊ c. **lib. ii. —**

RATIO DEPOSIT. ut post. vii. epl̄as quas
 ad. vii. eccl̄as que unam catholicā designant. io
 hannes dixit. in quib; fideles institunt̄. qualit̄ ad
 uirtutū celsitudinē conscendere debeant. eiusdē eccl̄e
 status atq; sublimitas. manifestus desc̄batur. **Post h̄**

uidi hostiū ap̄tū in celo. P̄ hostiū x̄ intelligit̄ q̄ dicit. Ego sū hos
 tium; sic̄s p̄ me intro. s. q̄ ostium ap̄tū eē d̄r. qz om̄ib; ad se ue
 nire desidantib; q̄. uis mltis sc̄clib; ostiū miē sue ap̄re nō dedig
 natur. Sic ip̄e dicit in euglio. Venite ad me ōs. q. l. & h. e. ⁊ e. r.
 ii. P̄ celū eccl̄a designat̄. S; ōs qui p̄ hostiū in ouile ouū. i. in
 sc̄am eccl̄am introierit saluab̄r; rep̄bi quoz inuim̄abiles in sc̄a
 eccl̄a continent̄. q̄ aditu introierit. de h̄ dñm int̄rogem'. At eū. Q̄
 non intrat p̄ hostiū i ouile ouū. s; al. a. il. f. e. ⁊ il. Quicq; q̄ h̄ qd
 in baptismo p̄miserit obseruare uolunt. **Et uox p̄ma q̄. audiu**

add.
 ibi.

ibi.

irretia

ibi.

Auglio.

huic et latines eē
 p̄miserit.

Zacharias.

17

Johs euaglista.

Paulus

tanq̄. tube loquentis mecū dicens. P̄ p̄mā uocē. uet' testamētū
 possum' accipe. S; melius m̄ uidet'. u puocē p̄mam. iohm baptistā i
 telligam'. De quo sc̄ptū ē. ^{uocabit' p̄b̄ enī an̄. facē dñi p̄re} & tu puer ^{uul' e'} ypha altissimi uo. p. e. a. f. d. p.
 u. ē. ^{sc̄ia salu' p̄b̄ e' r̄emissio' p̄ccōa} addanda. s. s. p. e. m. r. p. e. S; ip̄e iohs uocē se uocat dicens,
 Ego uox clamantis in deserto. ^{uocāte uā dñi. hōc nō p̄lūat' ip̄a} diri. ui. d. s. d. isā. p. & quia p̄dica
 tio eius circūquaq; p̄cepuit. uox p̄dicatiois eius sum' i tube dñi.
 S; q̄d ista uox dicat. audiam'. **Ascende huc. ⁊ ostendā t̄ que**
oportet s̄i p' h. i. terna desere. ⁊ ad celestia animū erige. Johs e
 uanglista p̄sonā illoz in h̄ loco gerit. q̄ p̄ iohm th̄am in xp̄m cre
 dider'. & multi eo t̄p̄e extiter'. q̄ iohm xp̄m eē existimabat. Johs
 ū sursū auditores suos. m̄tes erigē suadebat. cū se nō xp̄m eē di
 cebat. S; alt̄m q̄ post se uentur' erat dicens. Hōsū ego xp̄e. Veni
 et uero fortior me p' me. ^{cu' n̄sū. d. solere conp̄ā caligāte' ei'} cu. n̄sū. d. so. co. cal. e. Ip̄e baptizabat
 in sp̄u sc̄o ⁊ igne. & it̄m. Illū oportet crescē. me aut̄ minui. S; et
 discip̄los suos sursū p̄cedere monebat. cū se deserendū. ⁊ xp̄m eē
 consequendū manifesta ratiōne p̄docebat. De inde sc̄r̄. **⁊ os**
tendā tibi q̄ oportet s̄i post h. Ac si dicit. Si sursū cor erexit ⁊
 i. si xp̄m fide secutus fūis. ea q̄ doceo. ⁊ q̄ uentā sūt. i ip̄o do
 cente facile cognoscē potis. **Et statū s̄i in sp̄u.** i. cū in xp̄o ē
 dere cepi. ex carnali sp̄ital' effectus sū. **Et ecce sedes posita e**
rat in celo. ⁊ supra sedē sedens. P̄ celū. ecclā designat'. Sedes ū
 q̄ posita erat in celo. corda sc̄oz in ecclā cōmorantū siḡcat. Q' ū
 supra sedē sedē uisus ⁊ d̄s ⁊ qui in cordib; sc̄oz suoz i habitat.
 atq; sedē. Sic apl's dic. Templū n̄ dī sc̄m ⁊ d̄ estis uos. **⁊ q̄ sede**
bat. simul erat aspectu lapidis iaspidis ⁊ sardinis. Iaspis uiridi
 coloris ⁊ sardis aut̄ rubei. P̄ uiriditatē q̄ iaspidis. diuinitas nr̄i
 saluatoris. P̄ ruborē aut̄ sardii. humanitas designat'. Saluator
 q̄ nr̄. ⁊ uiriditatē iaspidis in se continet. qz diuinitatē sc̄dm p̄
 om̄ia equal' ⁊ patri. ⁊ ruborē sardii. qz sc̄dm humanitatē. hō p̄
 fectus existit. Sic sc̄ptū ⁊. P̄fectus d̄s. p̄fect' hō. ex. a. r. ⁊ h. c. l.
Et iris erat in circuitu sedis. simul uisioi ⁊ smaragdini. In
 genesi legimus. qz dix' dñs ad noe. Arcū m̄m ponā in nubib; celi.
 e. re. f. m. sc̄ptū. Qd pactū ⁊ int̄ dñm ⁊ om̄ nē animā uiuentē.

Paul?
Parvū ḡ qui insignū demētie dī. hoīb; in trā consistētib; appare:
miscdia dī nō inveniēnt accipi. Iris ḡ. i. arcus. sedē dī. i. ecclā cir
cūdabat. qz ei' miā nos circūdando ptegit ⁊ gubnat. atq; ab iu
sibilib; hostib; defēdit. In ipō n sic dic' apt's uyum; mouem' su
m'. Q' arc' similitudinē zmaragdī habuisse dicit'. q' nime atq; ḡ
tissime uiriditatis. Jaspis ū deq' supi' dixim'. uiridis coloris: si
cut zmaragd'. s; ei' uiriditas obtusa ē. Uiriditas ū zmaragdī pspi
cua ē. c' pulētudo oclōs intuetū ad se mirandā ptiabit. P uiridi
tatē ḡ iaspidis sic dixim'. diuinitas nri saluatoris accipi. Et obs
cura ⁊ qb; dā nebul' obiecta: qz diuinitatē redēptoris nri. nul
la mens sic: cōprehendē pot. Et qnto alt' se mens ad pscrutā
dū crexit. tāto āplior caligo obicit q. P uiriditatē ū smaragdī q' p
spicua: miā dñi recte designat. Miā nāq; dñi tā pspicua: ut
null' hō sanā mte possidens. hanc ignorare ualeat. Q' s n in mī
sā miscdiā dī. q' erga gen' humanū exhibuit. ⁊ exhibē cotidie.
ignorare pot. quāuis ūb explicari n possit. S; ⁊ h' q' uiriditas
h' lapidis. hebetatos oclōs si inspicit ad uideū acuit. pot' mte
dī uenire. Q' n n in peccis iacem'. isclā nra nos depmūt. hebe
tatos oclōs habem'. Cū ū ḡsidam' miām dī. qlit' mētes ⁊ latnes.
oiumq; scclum genib; dep'ssōs. ⁊ ipsecutores suos p penitentiā
ad salutē redūx'. ad spē uenire reformam'. Et qz iā impeditōis foue
a detinebam'. miām dī intuentes. atq; de ea psumtes ad eū q.
offendām' ḡfugim'. ut ei' miā amorte ppetua libem'. Q' miām dī
p'ista intuens. nec eā explicare ualēs: ipm dñm miām suā uo
cauit dicēs: d's mī miā mea. **Et in circuitu sedis sedilia. xx.**
iiii. ⁊ sup' tronos. xx. ⁊ iiii. seniores sedentes. circūamicti ue
stuntis alb. ⁊ in capitib; eoz corone auree. Viginti. iiii. seniore
in h' libro aliqn patres ueteris testamti: aliqn noui. aliqn simul
utrosq; fig'ant. S; in h' loco patres uetis testamti designant: q'
in xxiiii. sedib; sedisse dicunt: Q' n n sedem' a labore quiescim'.
P sedilia ḡ. xxiiii. libri uetis testamti signant. Sup' xxiiii. ḡ
tronos. xxiiii. seniores sedisse uisi sunt: qz patres uetis testa
mti. a laborib; ⁊ curis h' scli inlectioē ⁊ meditatioē diuinoz li

ad.

broz qdam quiescebant. S; qrendu nb: e sedes eccliam significat. cur incurvati sedis h sedilia disposita ee dicunt; Humiru qz qs quis pat familias. domu sua tuta alationib; & i unucis ee desi dat: Hanc aut muro. aut sepe. aut pariete circudat. Similit eccla 7 contra hereticos. 7 paganos q fide x ex ea deice uolt. uetis testamti libris munit. Qb; qn ea q colit. longe an aduetu x fuisse pdicta pbat. Iacta iunicoz fide x euertere cupietu. ase repellit, Qz seniores circuiamicti uestimtis alb fuisse dnr: & i capitib; eoz corone auree. P alba uestimta iute puritas. P coro nas aut aureas. opa bona designant.

Et de throno. i. de eccla pcedit fulgura. & uoces & tonitrua. P fulgura. miracla q p scos suos opat ds. P uoces pdicatio. P tonitrua u. tnoz gehene ignis. designat. Qua sci pdicatores eos q amore celestis patrie. a uitis reuocare nequeunt. eis tonita etna q impus ppata sut opponunt. u quos blanditiis nequeunt. saltē tnozib; auitis co pelcant.

Et vij. lampades ardentes an thronu. Qd sut. vij. lampades. ipe exponit e dic. **Qz sunt. vij. spe dei.** P vij spe di. vij. dona spe sci debem' intellige. Que in dm requiescisse p pha ysaias manifestat dices. **Qz re. su. e. s. d. spe. s. & i. s. c. 7 f. 7**

f. sc. & p. & r. .e. s. q. d; he g. vij. lapades. i. vij. dona spe s an sede. i. an spectu ecclie sue ante dnr: qz su lumine hozz uirtu tu. in nocte h' seli positi. p uite uias ad celeste patam gdi n possu mus. Qd du xpm h. vij. dona accepisse a spu sco dixat. ad huma nitatis ei' misteriu ptine. Ha sed diuinitate i nullo augeri po tuut. Sn q nich ee potuit. Veru queri pot cur ppha. e h. vij. dona in xpm descensura ee dret. a maiorib; cep. & descendo ad minora puenit. S; n abre ee factu uidebit. si diligent ins piciat. Ha qz dnr nr ihf. x. de illa celesti bitudine inq equal erat p omia pat. ad tras descende. Tho si dignat' : & ab aglis minorari uoluit qf ipe creauat. io n inuenient h. vij. dona descendendo accepit. qz uoluntate pat. descendendo 7 humiliā do se usq; admortē i pleuit. Sic dic apls. humiliavit aut se mae ipm usq; admortē. ^{mortē ut cruci} m. a. c. Hos aut qui ab ipa pditionis

Paulus

fouca ad celestia subleuam. amittitur: incipim. ut ad maiora pue-
mam. Quom. au. h. vij. dona sup. x. descenderit. put. dñs dedit.
brevit. dicamus. Sp̄c sapiē sup. hominē xp̄m requieuit. qñ fili-
dei sc̄l diuinitatē. qua sapiā pat̄s dr̄. in eū descendit. Sp̄c itel-
ligētē in eū req̄euit. qñ om̄ib; ē uirtutib; ditat. sic in euglio sc̄p-
tū. Jhc p̄ficiēbat sapiā. ietate i grā. coram deo i hoib;. Post in-
tellectū. i filiū seq̄r. Consiliū a silendo dr̄. Hā si aliq̄ p̄ctm̄ nō
im̄nē. cōsiliū a sapientib; p̄quirim. qualit. p̄ctm̄ euadam. Si
milit. ē aliq̄. dignitatē sc̄l. concēde cupim. i filiū q̄rim. q̄lter
ad id q̄ desidam. p̄uenire ualeam. Xpc ḡ i filiator n̄r. ē. q̄ i fili-
ū dat q̄lit. p̄ctā t̄na euadam. i consiliū q̄ dat ip̄e p̄ficit. cū
a p̄ctis n̄ris nos libat. Similit. a consiliū dat. qualiter ad he-
reditatē paradisi p̄uenire possim. a ad ipsa gaudia ip̄e nos
p̄ducit. Sp̄c itaq; consilij in homine. x. requieuit. cū a sp̄u sc̄o
p̄cepit doctrinā euglij. in q̄ consiliū consistit om̄iū hoīum sal-
uari cupientū. Sp̄c etiā fortitudinis sup. x. requieuit. qñ ad
bellandū hostē antiquū fortis int. hō apparuit. De hac sua for-
titudine. ip̄e dix. Dū fortis armat. custodit atrū suū. i pace
sunt ea que possidē. Si aut. fortior sup. uenies. uerit. eū. unū
sa arma ei. aufert. in q̄b; i fidebat. i spolia ei. distribue. Post for-
titudinē seq̄r. scientia. apud hoīes multe sc̄ie. sunt. Sunt nāq;
diuisaz artū. diuise sc̄ie. Est sc̄ia militis. Est in mundanis legi-
bus. Est in augendis reb; t̄p̄alib;. Est a sc̄ia in p̄cauendis p̄ctis.
Sunt a mult; qui p̄suptilitatē sensus. q̄dā futura p̄uident. S;
has sc̄ias aliqñ boni. aliqñ mali possidēt. Sc̄iam ū que in xp̄m
descēdit. nullus n̄ bonus habē pot. Que tanta fuit. quanta
nulla mens cōprehende potuit. In ip̄o n̄ sunt ōs thesauri sapiē.
i sc̄ie reconditi. Videt. itaq; in p̄sp̄m sc̄ie. aliq̄ factū ei. nos de-
bere intelligē. P̄uiderat namq; saluator n̄r. si accessū peccō-
rū deuitat. multos sceleratos in desp̄atiois foueā eē c̄ctid-
ndos. Peccōrib; p̄societatē corpis se conformari uoluit. man-
cucans udelē. i bibēs cū eis. tactus a metū n̄ respues. Qui
a latron; in iustio confessiois eius p̄aditū rep̄misit. i h. oib;

Spi
ri
tus
sapi
en
ct
s.

Sp̄c
sapi
en
ct
s.

peccatoribus; saluari cupientibus; spem uenire retribuere. Pharisei uero spiritum
 scientie non habentes. reprehendebant. ideo quod cum publicanis & peccatoribus
 manducauissent. Sed ipse spiritum scientie possidens dixit eis. Non est opus sanis me-
 dicus; sed male habentibus. Non ueni uocare iustos; sed peccatores ad peniten-
 tiam. De spiritu uero pietatis. non est nobis quicquam necesse dicere. Quid enim tam puum
 quam ille qui peccatum non fecit. ^{non inuenio} n. i. u. e. d. i. o. e. & qui posset amore su-
 a potestate liberari; sed pro salute generis humani. et teneri. et ligari. et con-
 spui. & lapidibus cedi. & flagellari. et crucifigi promissit. Spiritus uero timoris
 qui ultimus ponitur ad passionem pertinet. non quod timore coactus sit. ut pro sa-
 lute generis humani moreretur. Sed timorem pro obedientia accipere debemus.
 De qua ipse dicit. Non ueni facere uoluntatem meam; sed uoluntatem eius qui in me
 patet. Nam & filium qui patet carnali est potius obediens. patrem timere debet dominum.
 cum illa obedientia non sit timoris; sed amoris. De quo timore psalmista
 dicit. Timor domini sanctus permanet in seculum seculi. Non enim timor; sed caritas. in seculo
 seculi permanebit. Hunc qualiter. h. vii. dona spiritus sancti unicuique fideli con-
 ueniunt. breuiter dicendum est. Quod quod nos quod primum per uariationis culpa
 impuditionis laqueo lacebamur; misericordia dei ad superna reducimus. Ab inferioribus
 id est timore dei incipimus; ut ad superna id est ad sapientiam proficiendo crescamus.
 Et quibus gradibus et humili. id est se ad nos descendit. salutemque nostram mo-
 riendo profecit. Eisdem gradibus et nos ad eum conuenire debemus. faciendo
 uidelet precepta eius. que in domo. vii. spiritus sancti continentur. Spiritus ergo timo-
 ris domini super unum quemque peccatorem requiescit. est confidans peccata sua
 iustitiamque iudicium dei pertimescens. penasque ignis eterni quod impiis preparate
 sunt. ad penitentiam lacrimasque committitur. et amarissime flere inci-
 pit. quod delectabiliter gessit. Spiritus uero pietatis super quem liber peccatorem
 requiescit. dum audiens scripturam diuinam dicentem. quod sic aqua extin-
 guit ignem. ita. e. ex. p. & dominum dicentem. Date elemosinam. & e. o. m.
 s. u. Aliter geres. uestre nudos. et cetera pietatis opera incipit exercere.
 ut dominum alius misericordiam propter seipsum faciat. quod peccato offenderat.
 Vnde et daniel propheta regem impissimum ut peccata sua elemosinis redi-
 meret. misericordius pauperum ad monitione studuit. a pietate ad scientie
 spiritum conscendit. Nam quis uideat aliquis scientiam possidere. stultus
 est si male uiuit. et dominum stultus quod timorem dei a mente abiecit. uti

Ihs.

Ihs.

Daniel.

ut deseruere. rapidoq; cursu aduirtitū pperare. Si g̃ stulticia ē. uiti-
is deseruere. ⁊ scia optima ē uitiā deserere. atq; ad dñm tota mte
conūti. Quicūq; p̃ timoris sp̃m peccā sua plange incipit. ⁊ p̃ pieta-
tis sp̃m misericors erga indigentes eē studet. ũ dñm aliis miserādo miseri-
cordē sibi faciat. necesse ē. ũ p̃ donū sc̃i sp̃s sc̃ie sp̃m possideat. Quicūq;
h̃ cōuerti ad dñm desidat. necesse ē ũ uitiā derelinq̃t. ⁊ quicūq; uiti-
a deserere cupit. necesse ē. ũ p̃ doctrinā diuinaꝝ sc̃pturaꝝ. suū p̃ p̃di-
catioē sc̃oꝝ uiroꝝ discat q̃ sunt geña uicioꝝ. qualit̃ om̃s illaque-
ant. ⁊ quib; modis extingui possint. q̃ sunt ⁊ deceptioēs demo-
nū. ⁊ qualit̃ contra eos pugnandū sit. h̃ ē g̃ sc̃ie sp̃m possidere.
⁊ qz salomō dicit. qz qui addit sciam. addit ⁊ laborē. ⁊ scia. ad for-
titudinis sp̃m cōscendit. Hā sic q̃libet p̃liator. nō contra eū quē in-
uincis tenet pugnāt. s; poti⁹ cont̃ eū qui resistere eū uult. ita ⁊
diabls nō contra eū quē inuincis peccōꝝ constrictū tenet di-
micat. s; poti⁹ contra eum qui peccare desistit. ⁊ ad dñm tota mte
conūtit. Quicūq; g̃ p̃ penitentiā pietatisq; opa. a diaboli uincis
absolui meret. atq; contra eū p̃ sc̃ie sp̃m bellum cupit instruere.
necesse h̃t ũ asp̃u sc̃o fortitudinis donū accipiat. quo instructus.
⁊ intiores hostes. i. uicia fundit. possit extinguerē. ⁊ extiorē ho-
mines uidetē p̃ patientiā sup̃are. omniaq; iacta demonū. scuto
fidi ase repellē. ⁊ a fortitudine ad cōsiliū conscendit. Cōsiliū aū
salutis nr̃e. in p̃ceptis consistit euāgelicis. Quisquis g̃ uitiā in se
extinguere p̃ fortitudinis sp̃m potuit. necesse ē. ũ admādata e-
uāgelij p̃scrutanda. atq; in corde suo recondēda transeat. ubi cō-
siliū rep̃iat. q̃ lic̃ ad p̃fectiois culm̃ conscende ualeat. ⁊ qz mā-
data euāgelij sū uirtutib; custodiri n̄ possūt. asp̃u cōsiliij ad
intellectū conscendit. in quo p̃fectio uirtutū tota cōsistit. Intel-
lectus uero donū asp̃u sc̃o fideles accipiunt. cū om̃ib; uirtutib;
ditari merēt. Ille enī uerū intellectū possidet. q̃ fide illumi-
nāt. qui pudicia mundat. q̃ paciētia decoratur. q̃ humili-
tate munit. qui caritate resurgit. certisq; uirtutib; cōsumma-
tur. ⁊ qz op̃atioem uirtutū. ad culm̃ p̃fectionis conscendit. ⁊
sapiā intellectū p̃ponit. in qua tota p̃fectio consistit. De

salomā.

hac pfectione dñs dicit in euagio. Si uis pfectus eē. uende omnia que
 ha. & d. p. & ha. thesaurū in celo. ueni sequere me. Sūt namq;
 multi qui ad pfectionis culm subito cōscende conantur. s; qz p g
 diu uirtutū nō conscendunt. facile corruūt. Quid n pd: subā
 relinquere. si uā. odiū. ebrietatē. inuidiā. supbiā. uanā glām.
 cetāq; uicia q̄ occidunt aiām. ante sua n̄ abiciat. Non n̄ pdest
 arborē conscende. u leonē euadat. si serpentē in sinū gestet. cui
 ueneno peat. Nec dicit dñs illū pfectū eē qui substantiā tantū
 modo dimiserit. s; qui ipsū secut⁹ fuit. Sqr̄ aut illū qñmuni
 tat. Ad h̄ g pfectionis culm ille cōpetent̄ gradu conscendit. qui
 p̄ uis uis abrenunciāns. p̄ actualē uitā que uirtutib; pficit. ⁊
 ad contēplatiuā conscendit. in q̄ soli x̄ conuincit. q̄ sapia pars
 filiusq; dī dī. cuius ihm celestis efficit. Hē qualit̄ descēsiōni
 x̄ p̄gdus. vii. donoz sp̄e sc̄j ascēsiō fidelū ueniat. breuit̄ de
 monstrem. Vltimus descēsiōis x̄ ḡdus. ⁊ timor dī. p̄ quē passi
 onē & mortē ei⁹ dixim⁹ fuisse designatā. & p̄mus ascēsiōis ad
 dñm conuētentiū. Congruit aut̄ mors dñi his qui p̄ sp̄m timorū
 dñi peccā sua deflent. qz in morte dñi remissio consistit omniū
 peccōz. Nec p̄fecta remissio peccōz eē posset. si ille p̄nb mortū
 nō fuisset. Sextus descēsiōis x̄ gradus ⁊ pietas. ⁊ sc̄d̄s ascēsi
 onis. Congruit aut̄ pietas fidelū cū pietate dñi. qz ille his q̄
 sc̄dm amān erant miseri. misericordiam suam impendit. abetna mor
 te. sua morte eos libans. & isti his qui sc̄dm corpus sūt miseri.
 miām impendūt largiendo ei⁹ corp̄m necessaria. quib; iudicio
 ipse dicitur⁹ e. Ad unū ex minimis m̄is fecistis. m̄ fecistis. Cū
 descēsiōis x̄ grad⁹ ⁊ sc̄iā. uirtus ascēsiōis fidelū. Cōuenit aut̄
 sp̄e sc̄ie qui fidelib; dat. cū sp̄u sc̄ie qui homini x̄ oblat⁹ est.
 qz ille u peccōres saluos facere. semōe ip̄m illi ⁊ formare non e
 dedignat⁹. & isti u peccā euadāt. ad eū p̄ sp̄m sc̄ie confugiunt.
 q̄ potestātē h̄t dimittendi peccā. Quart⁹ descēsiōis x̄ grad⁹
 fortitudo. & uū. sumilit̄ ⁊ fidelū. Congruit aut̄ fortitudo fid
 lū. fortitudinē x̄. q̄ ea fortitudine isti uincūt diablm. q̄ x̄
 uicit. fortitudine uidet̄ n̄ sua sic ipse dicit. Sine me nich̄ po

f

12)

Ibs.

testis face. Terri' descensionis x gradus : spe consilij. & v. ascensio
nis fidelium. Coniungit' aut' consilium fidelium consilio x. c. ad precepta
euglii se transferunt seruanda. in quib' perfectum consilium consistit omni
scorum. Sed's descensionis x gradus : intellectus. & vi. ascensionis fidei
um. Congruit aut' intellectus fidelium. intellectu x. cum easde' vir
tutes q' ipse a spu sco precepit. easde' & sci ei' ab ipso percipere meren
tur. Primum descensionis gradus : sapia. & vii. ascensionis fidelium
x : sapia patris. & ab ipso omnis sapia oritur. Sci g' q' p'p'atioe
uirtutu' dno copulant. ab ipso sapiam inq' totius bonitatis summa
consistit percipiunt. quib' ipse psalomonem loquit' dicens. Si quis diligit
sapiam ad me declinet. & eam inueniet. etiam e inue. ha. er. si. te.
eam. lo. r. **Et in conspectu sedis tamq' mare uitreum simile
cristallo.** In templo salomonis mare enei fuisse legitur. In q'
lauabant sacerdotes. atq' accedent ad altare. ad ostias offerendas.
Eris uero splendor quida' in gradine cito obnubilat. p' mare ita
q' enei lex moysi designat. q' fulgore spual' intelligentie. lute
ingdine obscurat. & sic es si hinc teratur. splendor ei' apic.
ita & spual' intelligentia. que lute superficie obscurat. uiege. si
afidelib' uiris diligent' discutit. p' gram di manifestat. In h
mare enei sacerdotes lauabant. q' sacrificia. & p' quasdam ob
seruatioes legales qda' pecca' uetis ppli delebitur. p' mare g'
uitreum atq' cristallinum. no' inconuenient' nouu' testamtu' intelli
git'. In h' aut' mari uia inueniunt'. Mare uitreum. atq' cristallinum.
p' mare g' historia. p' uitreum moral' intelligentia. p' cristallu' au' spi
talis intelligentia designat'. Ergo p' uitreum ex quo spectata sunt.
no' incongrue moral' intelligentia accipi'. q' sic ho' quicq' terre
in facie gerit in speculo dephende pot'. ita & quicq' uitiosu' i
amab' hoim in ee pot'. moral' intelligentia patefacit. p' cristallu'
au' q' clarior e' omib' gemis. & qui flamas splendoris sepe i' a
igne de se emittit. sola. spual' intelligentia exprimitur. que
obscura queq' uiciumis scripturis elucida. mentes spualiuo
sensuum flamas illuminat. q' d' i' in amore di. amorisq' celest
tis parte accendit. **Et in medio sedis. & in circuitu sedis.**

Salomon.

iii. animalia plena oculis an & retro. Hoc secundum historiam stare non potest. Hoc si tam parvis munus & ambitum sedis, & medietatem obtinere poterat. Spirituali intelligendum: Quatuor ergo animalia non solum, ubi evangelistas, sed et omnes doctores ecclesie qui eos sequuntur designant. In circuitu ubi sedem animalia stant et doctores ecclesie ipsam commissam sibi & invisibilibus tabulis invisibilibus hostibus, quanta virtute possunt, defendunt. In medio sedis consistunt, quia unum quodque eorum in virtutibus omnibus, quae bonis operibus perficiantur, amorem non desunt. Et tuorum ergo animalia ante & retro, oculos habuisse, iusta sunt, quia predicatorum sancti & futura & praeterita respiciunt. Ante oculos habent, quia diem iudicii damnationemque impiorum, gloriamque iustorum dum inspicunt auditoribus suis quod dicitur & quid appetere debeant ostendunt. Retro oculos habent, quia vitam praedentium patrum dum intuentur, & ipsi in eorum imitationem proficiunt, eorumque vitam atque doctrinam auditoribus suis anteponunt, & in ipsi in eorum imitationem atque doctrinam proficiant.

Et animal primum simile leoni, & secundum animal simile utulo, & tertium animal huius faciem quasi hominis, & quartum animal simile aquile volanti. Figuras, ubi animalium non omnes doctores unum exposuerunt. Sed ab antiquioribus traditum est nobis, ubi pleonem marcum intelligimus, puerulum lucam, phariseum matthiam, paquilam vero iohannem. eo quod marcus a desertis incipiat, lucas a sacerdotio iudeorum, Mattheus ab amine, id est generatione, Iohannes vero a divinitate. Quidam ubi alium ordinem sequentes, per leonem matthiam, puerulum marcum, per hominem lucam, Paquilam vero iohannem, designatum fuisse putant. Nam pleonem qui rex bestiarum est, id est matthiam designatum fuisse dicitur, eo quod ipse secundum humanam naturam ex regia stirpe descendisse narravit. Ipse in tempore natiuitatis eius stellam apparuisse dicitur: Quae est regem celi inter angelorum atque hominum fuisse demonstravit, magos in ueluti regem mundi ad adorandum eum ab oriente perduxit, Sed & regem terrae, id est eorumdem temporum natiuitatis eius, cum omnibus ministris suis turbatum fuisse dicitur. Quia sic qui libet rex quae paruae potentie est, alterum regem quae magne potentie est, contra se ut regnum eius inuadat uenire cognouit, contremiscit & conturbat. Et ita est in carne ueniens qui rex futurus erat mundi, herodes turbatus est, & omnis iherosolima

cū illo. Nā & mūna que magos x̄ obtulisse narrat. cū regē dñm.
& dñm eē om̄iū creaturarū demonstrant. Marcū uero p̄t simplici-
tate eloq̄i. p̄uclm̄ signatū. fuisse dicunt. Lucā uero p̄ hominē.
eo q̄ ipse genationē x̄ sc̄d̄ humanitatē plenū q̄ ceteri p̄secutus
est. Namq; ab ipso qualiter ab anglo annūciatus sit didicimus.
q̄liter natus. qualiter in p̄sepio positus. qualiter circūcisus. qualiter in
templo p̄sentatus. q̄liter usq; admirū etate crescendo puenit. Jo-
hem paquilā designatū fuisse. nullus q̄ neget. **Et. iiii. amalia**
singla eoz habebant alas senas. & incūtu & int̄ plena
sunt oculis. P̄ senarū nūmūm q̄ p̄fectus ē. p̄fectio sc̄oz designat.
ad q̄ nullus nisi p̄ doctrinā euq̄lij ualē assurgē. Lex n̄ nullū
ad p̄fectū dux. Senas uero alas. iiii. amaliū. si sunt iunx̄is. xx
iui. inuenies. Videntur ḡ in eandē significatōne q̄. & xxiiij.
sedilia. q̄ xxiiij. libros ueteris testam̄ti significasse dixim⁹. Se-
dilia autē cū semp̄ t̄p̄ herant. eos qui in eis requiescūt. ad t̄rā
aliquantūm incuruant. Ale ū ei⁹ quib; iunexē sunt. ad celsa
subleuāt. Libri ḡ uet̄is testam̄ti antiq̄s patrib; sedilia fuer̄.
Qz eos sc̄d̄ litt̄am̄ intelligentes. nequaquam ad eoz intelligētī-
am sp̄italē se erigē p̄fecte potuer̄. S; h̄ sedilia patrib; noui te-
stam̄ti malas cōuersa s̄t. qz libros uet̄is testam̄ti sp̄itali intel-
ligentes. p̄ eoz doctrinam̄ ad celestia cotidie subleuant. Verū qz
h̄ nūm̄us. i. xx iiii. in h̄ libro sepe inuenit. Placuit ū de sac̄m̄tis
h̄ nūm̄y int̄m̄ pauca dicam⁹. Partes nāq; h̄ nūm̄y sūt unū. dii.
iii. iiii. vi. vii. xij. Vnūq̄d̄ in capite ponit. unū dñm̄ significat.
Duo uero q̄ secunt. ij. testam̄ta indicāt. T̄ra ū p̄tinēt ad trinita-
tē. Post t̄ra. iiii. nō inueniunt̄ secunt. Qz p̄ doctrinā. iiii. euā-
ḡlioz fides nō sc̄e trinitatis manifesta ē. Post. vii. uero sex q̄
p̄fectus nūl̄ secunt. qz s̄n̄ doctrina euq̄lioz uix ullus ad p̄fectiōis
culm̄ ascendē potuit. Qz lex sic ap̄t̄s dicit. nullū ad p̄fectū addu-
xit. Post sex octo secunt. qz octo sunt uirtutes q̄ dimicāt ad uisus
uicia s̄n̄ q̄r̄ op̄atioē. nullus ad fastigiū p̄fectiōis ualē cōscen-
dere. Post. vii. xii. qz p̄ doctrinā ap̄toz ad fidē p̄uenim⁹. q̄ ma-
ter : om̄iū uirtutū. Quatuor ḡ amalia incūtu & int̄ ple-

Paulus.

Jim

I uov. v.

I uov. v.

na oculis eē dicunt. Per circuitū. totū corp' debem' intelligē. Hāc eē re-
 zechiel e de his amālib; loqueret'. dic' totū corp' eoz plenū fuisse
 ocl'. Scī g' retro oclōs hnt. qñ audientes 9muationē dñi dice-
 tis. Hemo mittens manū suā in aratru & aspiciēs retro. apt' : reg-
 no dī. Tota uirtute laborant. ne in mal' que se aliqñ egisse meminer'
 relabant. q' uis ea ante mētis oclōs ad humilitatis sue custodiam
 pone nō desistant. Ante se oclōs hnt. qñ audientes uocē dñi di-
 centis. Beat' ille seruus. q' cū ue. do. in. iugi. Bona queq; possūt
 opari n̄ desinūt. u tpe mortis sue dño ueniēte parati inueni-
 antur. A sinistris oclōs hnt. cū omīa tēptamta demonū scuto fi-
 de amib; suis repellūt. Adext' oclōs hnt. cū sollicite cauent
 ne p bonis opib; extollant'. Sive a dext' & a sinistris oclōs ha-
 bent cū eos nec p'spa erigē. nec adūsa possūt inclinare. Inferius
 oclōs hnt. ē desidia carnalia extinguendo calcant. Sup' oclōs
 hnt. Sup' oclōs hnt cū ad celestē patriā toto mētis desidio a-
 nhelant. Int' oclōs hnt. dñi corda sua a sordidis cogitōib; cus-
 todunt. **Et requie nō hnt die ac nocte dicentia. scs. s. s. dñs**
d's omps qui erat & q' & qui uentus ē. Quia reges repboz ui-
 ta p'sens ē. seqr eos tribulatio q' finē nō ht. Iusti aut in hoc scō
 tribulant'. u requie etnā possideat'. dicente paulo apto. p multa
 tribulatioēs opor' nō. in. i. re. d. Alr. Scī de regem nō hnt. q' a
 laudib; dī & orōib; nō cessant. Dicente dño. Oportet semp o-
 rare. & nō deficē. & paulus apt's loqr' dices. Sñ intmissioē ora-
 te. in omib; grās agite. S; querēdū nob' : quom' sine intmissioē
 orare possim'. Multj h sunt qui cū sint assiduy in orōib; ipsal
 modis. in missay celebratioib; 7 elemosinas largiant'. tñ sup
 bia inflant'. auaricie estib; ardēt. pecunias qcumq; ante pos-
 sunt congāt. Intantū u ipsos paupes quoz misereri debu-
 erant. quib; dā angūntis insectent'. Ut ex eoz parua sub-
 tancia opes suas auget. dicētes h legalit' facere. ē ista lex
 nō sit de. s; strophā l' conūsiō diaboli. S; & in monasteriis mt-
 ty inueniunt'. qui in uigiliis. in psalmis. & in oratioib; & in mis-
 sarū celebratioib; sūt deditj. & tñ ua sepissime & facile infla-

I paul.

I ibs.
I paul.

mantur. Quidam uero ebrietatē & gule deseruiunt. Quidam eti-
am longuo tēpore odium in corde ponunt. Quidā in bonis que
agē uidentur fauores & laudes hoīum querē. Quidam inuidia:
quidā detractioib; aut cetis uitiis depmunt. & quid plura.
Omne scitātē quā sermonib; usurpant idignis morib; det-
pant: atq; deueniunt. Ad istoz ḡ cecitatē demonstrandā.
quandā similitudinē pponā. Homo quidā usq; ad collū de-
fixus in limo tenebat. Cumq; uidiss; quendā pretereunteo
extendens manū: clamabat dicens. Misere mei: & extrahere
me ab h; luto. Cūq; manū extendiss; ut eū extraheret: iste m-
nū quā extenderat subluto demersit. Cumq; ille q̄ scdō
ad erueudū uenerat recedere uellet: iste tūm ut erueret
postulabat. Cumq; ille ad erueudū manū extendere: iste sicut
prius manū subluto demersit. Cumq; crebr̄ h; faceret: ille irat̄ dix.
Cur petis ut eruaris. cū uinitio p̄cti uelis p̄sistere. En q̄ uita
tūi diligis: posside q̄ elegisti. Similit̄ & isti dñm precant̄ assidu-
e. ut auitis eruant̄: & tū illa uita uita amplectunt̄. ut ab eis
nullom̄ diuelli possint. Ponamus ḡ añ oculos: duos. Vnū doctū
assidue orantē. psallentē. missas celebrantē: & tū quib; dā uiti-
is subditū. Alt̄m indoctū. & idiotā. ac tū fidelē. dñm tūntem atq;
amantē. primū diligentē. patientē. humilē. Quis hoz uidetur
ub apli sententiā seruasse q̄ dix. sñ uimissione orate. Iste qui
assidue orat. & quib; dā uitiis subiacet. an iste qui nescit orare.
& tū mundus: auitis & in bonis opib; deditus. Omib; clarē
istius innocentia atq; bona opa maḡ exaudire dñm. q̄ isti uoces
cui uita quib; dā uitiis sordescit. Ille ḡ sñ uimissioē orat. q̄
gruis t̄pib; mte & lingua dñm deprecatur. & in bonis opib; assi-
duus: qui qm̄ dormit. aut aliquib; opib; humane uite necessari-
is ē occupat. opa ei refulgent. in conspectu dī: & ipsa sūt uite
flores ei apd dñm. Sic ad corneliū loqr̄ angls. Orōnes tue et
helemosine tue cōmemorate sūt: in conspectu dī. Qd̄ aut̄. m̄.
amalia in desinent̄ dicant: audiam. **Es. s. s. dñs d̄s saba-
oth. q̄ erat. & q̄: & q̄ uentus ē.** Ter sanctū dñm uocantes: de

123
am simi
1-1-1
123

H

angls.

monstrant patre & filium. & spiritum sanctum. Quia autem dicunt dominus deus omnipotens:
 a pluralitate transiunt ad singularitatem. ostendunt patrem & filium. et
 spiritum sanctum unius esse divinitatis. unius omnipotentie divinitatis. Sed querendum
 nobis est. si. iiii. animalia. non solum. iiii. euangelia. sed et omnes doctores ecclesie
 designant. cur sanctam trinitatem indefinenter invocare dicant. Cum sancti dei
 aliquando in orationibus. aliquando in lectione. aliquando in predicatione. aut in divinis
 necessitatibus occupentur. Predicatores ergo sancti dum fidee sancte trinitatis. &
 mente retinent. & ore profitentur. dum opera fidei adimplent. dum eandem fideem
 & opera fidei quibuscumque possunt predicant. dum in orationibus & in gratiarum
 actionibus ipsi qui sunt trinus & unus exorant. & laudant. & secundum apostolum
 apostolum siue manducant siue bibunt. omnia in nomine domini nostri ihesu christi fa-
 ciunt. trinitatem sanctam indefinenter invocant. Ad autem sequitur. **Qui**
erat & qui est et qui venturus est. iam superius dictum est. & est daret illa
animalia gloriam & honorem. & benedictionem sedenti super thronum. ui-
uenti in secula seculorum. prodebant. xx. iiii. seniores ante sedentem
in throno. & adorabant uiuentem in secula seculorum. In hoc loco per. iiii. ani-
 malia. iiii. euangelia designantur. Per. xx. iiii. seniores patres noui testam-
 ti accipi possunt. Quatuor ergo animalia gloriam & honorem. & benedictio-
 nem sedenti super thronum. uiuenti in secula seculorum dant. quia doctrina euangelii
 uniuerso orbe legitur. & predicatur. propter gloriam. & honorem et benedictionem patris &
 filio. et spiritui sancto datur. Ad uocem ergo. iiii. animalium. xx. iiii. seniores ceci-
 derunt ante sedentem in throno. et adorauerunt uiuentem in secula seculorum. Quia
 sancti per uniuersum orbem constituti. audientes doctrinam euangelii. humiliant
 se in conspectu dei. ut in ipso uiuant in secula seculorum. **Et mittebant**
coronas suas. ante thronum dicentes. Per coronas opera bona fuisse de-
 signata superius diximus. Sancti ergo coronas suas ante thronum dicentes
 mittunt. dum quicquid boni agunt. deo tribuunt non sibi. secundum apostoli
 preceptum. qui gloriatur. in domino gloriatur. Quod autem dicant. audiamus. **Dignus es domine deus noster. accipe gloriam et honorem et uirtutem.**
 Superius dixi. iiii. animalia. gloriam et honorem. et benedictionem deo dedi-
 sse. hic autem. xx. iiii. seniores dicunt gloriam et honorem et uirtutem
 deum accepisse. uirtutem per benedictionem imitantes. Quis uero aliquid
 deo dare potest. aut quod deus ab aliquo accipere potest. Cum ipse creauit

Paul?

Paul?

155.

omnia. et sine ipso nichil esse potest. Et qui dicit sine me nichil potestis facere. Si enim sancti sine deo nichil possunt facere. quid possunt dare illi. Igitur quod hominum naturale est. ut nichil boni a se habere possint. nisi ab ipso accipiant. quod est summum bonum. Dat deus sanctis suis. unde eum ipsi remunerent. Regnum itaque celorum deus promisit sanctis suis. at tamen si precium bonorum operum precesserit perderunt. Et quod electi hoc precium non habent. nisi ab ipso accipiant. ipse dat precium unde ab ipso emanat iustitia eternam. Dant itaque sancti gloriam deo. quoniam quicquid boni faciunt. in glorificet deus per ipsos. Sic ipse dicit in evangelio. Videant opera vestra. et glorificet pater. u. qui in celo est. Nam iohannes. petrum dicit. morte sua dominum clarificasse. Dant honorem quoniam in omnibus que agunt. honorem dei quoniam non suum. Superius. benedictio tertio loco ponitur. hic autem uirtus. Et quod sancti dum magna faciunt. bene deo iueniunt uirtus cum benedictione. Sed quantum sancti per magnas operibus que faciunt laudes hominum detestantur. liber actuum apostolorum nobis indicat. Nam et petrus et iohannes cum claudum sanassent. et hominum oculos intendentes in eos. quasi sua uirtute hoc fecissent. petrus apostolorum benedictionem deuotans dixit ad eos. Viri fratres quid nos uirtuemy. quasi nostra uirtute aut pietate fecerimus hunc ambulare. Deus abraham. et deus ysrahel. et deus iacob. suscitauit filium suum ihesum. et insequentibus in eum inuenit hunc coram uobis sanus. Similiter paulus et barnabas cum egrotum in lustris sanassent. et populi uellent eis sacrificare. sciderunt uestimenta sua dicentes. Viri quid hoc facitis. et nos homines sumus similes uobis. Possimus hoc et deus intelligere. quod sancti humanitatem gloriam. et honorem. et uirtutem accepisse manifestum est.

Siquis. **Quia tu creasti omnia. et propter uoluntatem tuam erant et creata sunt.** Si erant quoniam creata sunt. hoc sensu intelligendum est. quod et illud quod fecit que facta sunt. Omnis ergo creature erant in potestate et uoluntate dei. antequam crearentur. Creata sunt uero eo tempore quod disposuit deus. Ipse ergo qui cuncta creauit ex nichilo. create dignetur in nobis eorum mundum. quod. u. et. it. it. s. a. o. j.

NONIUS COIUE. liber tercius. nienter. post descriptam ecclesie formam aptio libri ponitur. per quam aptio diuinarum scripturarum de

155.

155.

lib ac
nu a
ptoy.

signatur. Quia p^o quā a scīs aplīs cetīsq; p̄dicatorib; ecclā ī
 gentib; fundata ÷ libri ueteris ac noui testamti scđm apli
 cam fidē. a scīs doctorib; expositi sunt. **Et uidi in dextam
 sedentis sup thronū. librū sc̄ptū int^o & foris signatū sigill^o.**
vii. De dextera & sigill^o: qđ dn̄s dedit. insequentib; dicem^o.
 Lib uero sc̄ptus int^o et foris. nō solū uetus testamti. s; & nouū
 siḡcat. qui intus sc̄ptus ÷. scđm allegoriam. foris scđm istoriam. h
 igitur lib. uetus et nouū testamti inse continet. Qđ spūal^o intelligē
 tia in uetē testamti nich; ÷ aliud. qđ nouū testamti. **Et uidi altm
 anglm fortē: p̄dicantē uoce magna.** Angl̄s fortis. patres ue
 teris testamti siḡcat. uoce magna p̄dicauerunt. qđ xp̄m ad redē
 ptionē gen̄is humani uenturū eē p̄dixer̄. **Qs ÷ dignus ap̄
 re librū: & soluere signactā eius.** Interrogatio angl̄i. desidiū
 scōz siḡcat. Desiderabant h scī uidere xp̄m in carne. et audi
 re sermones ei^o. eo qđ scirent omnia misteria uetis testamti ab
 eo eē reuelanda. sic ipse dix̄ discipulis suis. Am̄ dico uob; qđ ml
 ti reges et p̄ph̄e uolu. ui. q. u. u. et n. u. et audire qđ auditis. et
 non audie. **Et nemo dign^o inuent^o ÷. neq; in celo. neq; ī trā.
 neq; sub trā. ap̄re librū: & solūe signactā eius.** Nullus nāq;
 angl̄s celū inhabitans. nullus iustus in trā consistens. nullus
 ī ex his qui mortis debitū soluerāt. in mundo unq; apparu
 it. qui gen^o humanū de potestate diaboli redimet. Que redēp
 tio. aptio ē uetis testamti. **Et ego flebā multū: qm̄ nemo
 dignus inuent^o ÷ ap̄re librū. nec uictē eum.** Ioh̄s in h loco
 p̄sonā gerit eoz. de quib; m̄ dixim^o. i. patrū uetis testamenti;
 flebant h scī multū eo qđ misteria sc̄pturaz sibi abscondita. nul
 lus eēt qui eis manifestare: nullusq; eēt qđ genū humanū p̄ditū.
 de potestate diabli erueret. S; querendū nob; ÷ ē dicat huē li
 brum a nullo posse uideri. ē sup̄ius dicat. qđ eum in dextam se
 dentis sup thronū uidit. Videbant namq; antiq; patres. quoz
 tipū ioh̄s in h loco tenet. uetis testamti librū. & nō uidebant
 scđ spūalem intelligentiā. **Et unus de seniorib; dix̄ m̄. ne
 fleueris. Ecce uicit leo de tribu iuda. radix dd̄. ap̄re li**

brum. & solue. vij. signacula ei. Videtur in eandem signationem habere seniore quam et iohannem. q. i. anglium forte. Signant hi patres veteris testamenti. Angli namque fortis interrogat. quis erit dignus aperire librum. Senior uero dicit. q. pleonem. i. p. xpm. aperiendus est lib. P. anglium q. forte hi designantur. qui desiderantes aduentum x. interrogabant. quo tempore uentus esset. Iohannes uero eos designat. q. flebant. eo qd tanto tempore tardaret. Senior autem prophetas designat. q. dixerunt quomodo tempore uentus esset. Pleonem q. de tribu iuda. intelligit. qui ex tribu iuda et p. gene d. ortus e. leo autem p. fortitudinem uocatur. q. diabolum item relectos suos ab eius potestate eripuit. Sic q. leo de tribu iuda radix d. diabolum. ut aperire librum. et. vij. signacula eius. q. lib. non possit aperiri. nisi prius uinceret diabolum. Que uictoria. aptio fuit ueteris testamenti. q. m. viii. signacula aperuit. in sequentibus dicemus. **Et uidi in medio throni. & iiii. animalium. & seniorum. agnum stantem. qui occisus. hoc est habentem cornua. vii. & oculos. vij. qui s. vij. spe di. missi in omnem terram.** P. thronum et. iiii. animalia et seniores. una ecclesia e. suis cunctis ordinibus designat. Agnus uero non occisus. s. tanquam occisus uisus e. q. mortem in transitu gustauit. Et paulo post resurgens iam non moritur. mors illi ultra non durabit. Et cornua. vij. & oculos. vij. habuisse uisus e. Quid sint autem. vij. oculi. ipse exponit e. subiungit. Quid sint. vij. spe di. missi in omnem terram. P. cornua u. sepe regna designant. Videntur q. in alia signatione hic cornua. aliam oculi. P. vii. namque cornua. o. s. electi designant. q. regnum dei uocant. quorum omnem multitudinem superius in. vij. partes diuisum. Ad primum q. cornu. electi qui ante diluuium fuerunt pertinet. Ad secundum uero hi q. post diluuium usque ad legem fuerunt. Ad tertium autem hi qui sub lege fuerunt. Ad quartum. prophete. Ad quintum. qui ex iudeis crediderunt in christum. Ad sextum. populi gentium. Ad septimum. hi qui in fine mundi nasciti sunt. et ante x. pugnant. **Et uenit & accepit librum. de dextera sedentis super thronum.** Superius diximus. p. sedentem in throno x. designatum fuisse. s. q. ipse dixit ego in patre. & pater in me e. & qui uidet me. uidet & patrem. In hoc loco sedens in throno. patrem designat. Altera uero patris. filius e. Agnus autem librum de dextera sedentis super thronum

accepit. quia homo & a sua diuinitate accepit. ut sacramta diu-
 narum scripturarū reseraret. **Et c̄ apuisset libriū. iiii. animalia. lxx**
iiii. seniores cecider̄ corā agno. habentes singli citharas. & fialas
aureas plenas odoram̄toꝝ. q̄ sunt oꝛones sc̄oꝝ. Querendū nob̄ ē.
 quom̄ ante reserationē sigilloꝝ. lib̄ apiri potuit. S; spūalit̄ intel-
 ligendū. P̄ p̄ph̄e namq; aduentū & passionē & resurrectionē ei.
 aliqñ p̄ quasdam figuras. aliqñ aptis uocib; predixerūt. S; &
 patriarche in suis actib; omnia p̄signauiant. Xpc̄ ḡ qñ ex t̄igine
 natus ē. qñ passus ē & resurrexit. & uicelū ascendit. libriū uetis
 testam̄ti apuit. qz q̄ ibi signabant̄ ope impleuit. Postea uero ea
 que in uet̄i testam̄to obscura erant. et in nouo. doctorib; ecclē p̄
 inspirationē sp̄c̄ sc̄i apuit. Que apto. reseratio ē sigilloꝝ. Qd̄
 aut̄ seq̄r. q̄. iiii. animalia & seniores cecider̄ corā agno. ad eosd̄ docto-
 res ecclē ptinet. Quociens h̄ natuuitatē passionē. & resurrectionē
 dñi ad memoriā reduc̄t. & quib; c̄q; modis h̄ a sc̄is patrib; p̄figa-
 ta. & a p̄phis p̄dicta s̄ recolunt. Quociens h̄ que in euglio obscu-
 ra posita sūt inuestigare nō desinunt. toc̄iens eius lib̄ apitur.
 Cadunt uero corā agno. cū p̄meditationē diuinaꝝ scripturaꝝ. confi-
 dantes in m̄sā clem̄tiā dī humiliant se in aspectu creatoris sui. &
 quanto se p̄humilitatē deiciunt. tanto amplius in amorē ei' exar-
 descunt. qz humilitas que fit in conspectu dei nutrit amorē dī.
 P̄ citharas aut̄ q̄s animalia & seniores habuisse dicunt. mortifica-
 tio carnis designat̄. Sic dicit apl̄s. **Mortificate mēbra uiā. que**
sunt sup̄ t̄ram. ^{formacionē iudicia auaritia} **for. iii. aua. & ceta. fiale uero auree. corda sunt**
sc̄oꝝ. sp̄ali sapientia repleta. Que odoram̄tis plena fuisse dñi.
Qd̄ sunt aut̄ odoram̄ta ip̄e exponit. & subiungit. Que sūt oꝛo-
nes sc̄oꝝ. & ū h̄ odoram̄ta ad d̄m ascendant. psalmista precat̄
dicens. Dirigatur oꝛo. m̄. s. in. c. i. e. t. & cantabant̄ canticū
nouū. dicentes. P̄pls nouus. cantat canticū nouū. Canticū
nouū. canticū. euglij. Dignus es dñe d̄s n̄r accipe libriū.
& apire signaclā eius. h̄ qd̄ dicit ad humanitatē eius ptinet.
 Nam sc̄dm̄ diuinitatē nich̄ accipe potuit. q̄ semp̄ om̄ia habuit.
 Cur aut̄ digni sit accipe libriū & solue signaclā eius. subdendo

manifestat. **Q**uoniam occisus es, & redemisti nos deo in sanguine tuo.
ex omni tribu & populo & natione. Hic demonstrat, ex omnibus gentibus
ecclesiam fuisse collectam. Nam fuerunt quidam heretici, qui hoc negauerunt.
Et fecisti nos deo in regnum & sacerdotes, et regnabunt super terram;
Sicut dei regnum dei sunt, quoniam super terram regnare dicitur. Sicut ergo dei reg-
num dei sunt, quia in se ipsis regnat deus. & reges sunt, quia et se, & alios op-
time regere nouerunt. Qui in sacerdotes domini sunt, quia semper ipsos cotidie,
igne caritatis succensi, per conuersionem cordis & lacrimas, deo offer-
re consueuerunt. Sic dicit psalmista, Sacrificium deo, scilicet conuersionem. Sicut sacerdo-
tes ideo dicuntur, eo quod membra sunt summi sacerdotis. De quo dicit psalmi-
sta, Tu es sacerdos in eternum, scilicet in seculo. **Et uidit et auduit uocem anglorum
multorum in circuitu throni & seniorum, & uini, amaranthi, & erat numerus
eorum milia milium, dicentium uoce magna, Dignus est agnus qui oc-
cisus est, accipere uirtutem, & diuinitatem, & sapientiam et fortitudinem,
& honorem & gloriam, & benedictionem.** Per thronum & uini, amaranthi et seni-
ores, uniuersa ecclesia cum suis doctoribus designatur. Angli uero qui thronum,
id est ecclesiam circumsisse uisus sancti, qui ad custodiam ecclesie a deo destinati sunt.
Sicut paulus loquitur dicens, Nonne omnes ad ministratum sunt spiritus in mini-
sterium missi, propter eos qui hereditatem capiunt salutis. Per maximum
autem numerum, eorum multitudo uniuersa designatur, qui agnum mag-
na uoce benedicere dicitur. Quia ad quicquid officia anglorum explenda destina-
tur, a laudibus dei nunquam cessant. Et sic hoc liber in septenario numero
totus consistit, & uini, dona spiritus sancti. Per prophetam in christo requiescente dicitur, ita,
& uini, benedictiones in hoc loco ponuntur, quibus assidue angeli deum
laudare dicitur. **Et omne creaturam que in celo, & que in terra, & que
sub terra, & que in mari, & que in ea sunt, omnes auduit dicentes se-
denti in throno & agno.** Per creaturam que in celo, id est angeli. Per eam uero que in
terra, id est homines. Per eam uero que sub terra, hi qui iam debitum mortis sol-
uant designantur. Quod uero dicitur & que sunt in mari, aquas maris in-
telligere debemus. Per mare autem, locum in quo omnes aque continentur. Quod uero sub
iungit, & que in ea sunt, pisces qui in aquis morantur, intelligere debemus.
Sed si per omne creaturam que in terra, id est omnes homines dominum laudant, inuenimus
in quosdam flagitiosos, qui xam uocantur, qui quousque laudare dominum ui-

deantur. dñm non laudant. Qz sic dicē sc̄pta. n̄ ÷ speciosa laus iore
 peccōris. & si p̄ om̄e creaturā que s̄t̄ra ÷ os am̄as debem' intelligē.
 quoz corpa in̄tra requiescūt. quom̄ h̄y qui apud inferos crucian-
 tur. dñm laudare credendi s̄. S; p̄ om̄e creaturā que in̄tra. & que
 sub̄ t̄ra ÷. solos electos debem' intelligē. q̄ & in t̄ra opib; & ubi
 dñm laudare n̄ desistunt. ⁊ in cel' ē dñō posit; a laudib; eius
 nunq; cessant. P̄ mare ū eccl̄am. P̄ aquas maris. multitudinē fi-
 deliū. P̄ pisces q̄ maḡs morant'. doctores eccl̄e possum' intelligē.
 Seq̄r b̄ndictio. qua fideles dñm benedicē dicuntur. **Benedictio**
honor et gl̄a. & potestas deo n̄r̄o. in sc̄la sc̄loꝝ aōj. Benedicant
 namq; elect; assidue dñm. ē ubi opa conuungunt. **& iiii. aiāli-**
a dicebant am̄. Am̄. Confirmatio sermonis ÷. Quatuor am̄alia
 dicebant aōj. ē sc̄i p̄dicatores obtant assidue ū auditores
 eoz in bonis opib; maḡ ac maḡ pficiant. **& xxiii. seniores**
cecidēr' & adorauer'. Viginti ⁊ iiii. seniores in h̄ loco eandem
 significatiōē h̄nt. q̄. & iiii. aiālia. Seniores q̄ cadunt & adorāt.
 cū p̄dicatores sc̄i. quanto amplius auditores suos uident i boni
 opib; pficisse. tantomagis se humiliant in conspectu dī. Sic dicē
 sc̄ptura. Quanto magnus es. humilia te in om̄ib; ⁊ corā dō in-
 uenes gr̄am. Seq̄r sigilloꝝ aptio q̄ nō n̄ ad aptiōē diuinaz sc̄p-
 turaz. p̄tinē credenda ÷. Nam & ea q̄ sub sigilloꝝ aptiōib; fac-
 ta ē dñr̄ adaptiōē uetis testam̄t; p̄tinent. & sic oē corp' elec-
 toꝝ ex vii partib; consistit. ita s̄. ⁊. vii. sigilla q̄ unyuiq; parti cō-
 ueniunt. Ad demonstrāda ea q̄ in diuynis sc̄pturis obscure posi-
 ta s̄. I. q̄d sc̄oꝝ patrū facta siḡcant. Aptio q̄ p̄mi sigilli. ad ea q̄
 añ diluuiū facta sunt p̄tinet. Secūm ū sigillū. ad patriarchā.
 Tertiū. ad eos q̄ sub lege fuer'. Quartū. aut ad p̄ph̄as. Tria q̄ que
 residua sunt. ad nouū testam̄tū p̄tinent. Quintū namq; ad mie.
 Sextū ad iudeoz deiectionē. Septimū ad aduentū dñi p̄tinet. &
 cur in. vii. loco aduent' x̄ ponat'. insequentib; dicem'. S; que-
 rendū n̄b ÷. cur p̄uisionē. iiii. equitū. aptio uetis testam̄t; figu-
 ret'. Eques nāq; ex parte eq̄ irrationabilis. ex parte ū p̄siden-
 tis rationabil' ēē dinoscit'. Simlr' & quedā p̄cepta legalia. ex

.i.
 .ii.
 .iii.
 .iiii.
 .v.
 .vi.
 .vii.

parte litte irrationabilia. Ex parte aut allegorie. ualde rationabilia esse
comprobant. **Et uidi quod apertus agnus unum de vii. signaculis.** Apertio
ergo primi signaculi. ad ea que ante diluuium facta sunt pertinet. Agnus ergo primum
sigillum aperit. quoniam ea que ante diluuium gesta sunt doctoribus ecclesie qualiter
spirituali intelligent. spiritus sancti gratia patefecit. Et quid sit apertio sigillorum.
plenus manifestemus. De apertione sigillorum. pauca dicam. In genesi
legimus. quod plantauit deus paradysum uoluptatis. in quo. p. homo. q. for. et
diuisis arboribus consistens. cuius esse describitur. Per paradysum igitur ecclesia. Par
bores uero paradisi. doctores ecclesie designantur. Et sic arbores paradisi
uictum pomorum prebebant primis hominibus. ita et doctores ecclesie uictum uer
borum diuinorum. animabus fidelium in ecclesia constitutorum prebere non desistunt.
De ligno autem uite. et de ligno sciencie boni et mali. superius diximus.
Fons uero qui egrediebatur de medio paradisi. euangelium signat. t. qui in me
dio sancte ecclesie exiit. Qui inde in. iiii. capita diuidebatur. quod doctrina
euangelij in. iiii. libros diuiditur. et circuit omnes terminos terre. Hanc et ad
x. figurauit. Eua uero ecclesiam. Et sic eua de latere uiri dormien
tis facta est. ita et ecclesia de latere x. in cruce pendentis fabricata est.
quod eius sanguine redempta et mundata est. a sordibus. Duo filij nati
sunt ad eam. cain et abel. Cain populum iudeorum. Abel uero x. figurauit.
Obtulit cain de fructibus terre munera domino. quod populus iudeorum. qui terrenus
erat. terrena munera offerebat. id est. primitias. decimas. sacrificia. et cetera
que in lege iubebantur. Abel uero obtulit de primo genitis gregis sui. et
de adipibus eorum. quod x. apostolos quos de mundo elegit. fidemque eorum deo
patris obtulit. Cain inuidia ductus eo quod respexisset dominus ad abel. et
admunera eius interfecit eum. Similiter iudei uidentes quod sua et patris uir
tute x. operabatur. interfecerunt eum qui frater illorum erat secundum carnem. Maledixit
deus cain eo quod interfecisset abel fratrem suum. dixitque ei. quod uagus et profugus
erit super terram. Similiter et uidi non solum a deo. sed a semet ipsis maledic
ti sunt. quoniam dixerunt de x. Sanguis eius super nos. et super filios nostrum.
Suntque uagi et profugi super terram. quod populum sedem non habentes per
uersas gentes uagantur. De apertione primi sigilli tamen dixisse suffici
at. **Audiui unum de. iiii. animalibus dicens. Veni et uide.**
Eandem signationem habet primum animal. quod est sed et terribile et quatuor. Signum

ficant enī doctores ecclē. Qd̄ aut̄ dix̄. uenī 7 uide. ad intelligētiā.
 spūalē nos puocat. ac si dīct. Veni nō passib⁹ corpis. s; passib⁹
 mētis. & intelliges spūalīr ea que p̄mo tpe historialīr facta legi
 st. **Et ecce equus albus. & q̄ sedebat sup eū habebat arcū. &
 data ē ei corona. & exiit uincens uincere.** Equus alb⁹ iustos
 qui ante diluuiū fuer̄ designat. qui p̄t̄ innocentia albi dñr.
 Sessor ū equi dñs ē. q̄ scīs suis et̄nalīr presidet. P̄ arcū aut̄ q̄ p
 cul sagittas a se mittit. & uulnat. uindicta dñi pot̄ designari.
 Qua & p̄mos hoīes p̄t̄ innocentie culpā dāpnauit. Et cain.
 p̄t̄ fr̄icidij reatū. septuplū puniū. P̄ coronā nichōmin⁹ sic 7 p
 equū albū. iusti q̄ ante diluuiū fuer̄ designant. Exiit ū uin
 cens ū uincēt. qñ̄ statuit ū p̄ aquas diluuij. om̄is mltitudo re
 p̄boz deleret. **Et cū apuiss; sigillū scdm.** Scdm̄ sigillj aptio ad
 arche fabricā. & ad iustos q̄ ante legē fuer̄ p̄tinē. Addemonst
 randā q̄ scdm̄ sigillj aptionē. pauca de his loq̄mur. In genesi
 sc̄ptū ē. qz dix̄ d̄s ad noe. fac t̄ archā de lignis leuigatis. mā
 siuclas in archa facies. 7 bitumine unīsec⁹. & ext̄n
 sec⁹. & sic facies eam. Trecentoz cubitoz erit longitudo arche.
 l. cubitoz latitudo. & xxx. cubitoz altitudo illi. Archa. ecclā.
 hoc ū fabricator arche. xp̄m fabricatorē ecclē figurabat. Q̄ archa.
 de lignis leuigatis facta fuisse describit. P̄ leuigata ligna. q̄ et
 aq̄s phibuer̄. uitā om̄ib; aiālib; intra se constitutis seruauerūt.
 doctores ecclē designant. q̄ & doctrina. & sc̄pturis suis. aq̄s diu
 soz erroz ab incursu ecclē phibent. & uitā his q̄ intra ecclām s̄.
 sua doct̄na & exemplis seruant. Que leuigata eē diu. i. ab oī. as
 pitate uitioz emundata. P̄ māsiuclas ū que in archa fi^{er} iūse s̄.
 diuīsi ordines in ecclā designant. Alius n̄ in conuigali ordine.
 ali⁹ in continentij. ali⁹ in monachico. ali⁹ in sac̄dotali. dū dō serui
 re student. q̄si in diuīsis mansioib; habitant. P̄ bitum̄ aut̄ qlita
 fuisse dī. diuina sc̄ptura designat. Tabule q̄ ex qb; archa facta ē.
 q̄s doctores ecclē significasse dixim⁹. bitumine unīsec⁹. & ext̄n
 sec⁹ līte sunt. qz doctores ecclē unīsec⁹ līti s̄. P̄ sapientia doct
 namq; diuina sc̄ptura. & ext̄nsec⁹ p̄ opa uirtutū. Trecentoz

auct cubitoꝝ longitudo arche fuisse describit. l. cubitoꝝ latitudo. & .xxx. cubitoꝝ altitudo illi. p̄ longitudinē ḡ arche. fides. p̄ latitudinē caritas. p̄ altitudinē spes figat̄. Longitudo ḡ arche. in. ccc. cubitos extendit. q̄ fides nrā incōfessioē scē trinitatis p̄sistit. Centenari⁹ ū. p̄fect⁹. num̄us. In. ccc. ḡ cubitos fides nrā p̄signata ē. q̄ equā p̄fectionē h̄t. Pat̄ & filius & sp̄s sc̄s. Sic sc̄ptū ē. Quat̄ pat̄. tal̄ fili⁹. tal̄ & sp̄s sc̄s. Longitudo nish̄ minus ei⁹. in. l. cubitos dilatat̄ in latitudinē q̄ fides p̄ dilectionē opat̄. S; n̄ inconuenient̄ p̄. l. cubitos latitudinis. caritas figatur. Septies n̄ septen⁹. xlviij. faciunt. Et si huic num̄o unū addidit̄. l. inuenies. Dilectio ḡ pximi. n̄ inconuenient̄ in septenario num̄o p̄hendit̄. q̄ s̄n. vij. uirtutib; p̄fici n̄ potest. In. vij. ū septenas. un⁹ quisq; fidel̄ dilectionē pximi extendit. dū qb; cūq; oīs. necessitates. aut ad ūsitates pximi euenire possūt. eisd̄ moīs et ip̄e ad subueniendū pat̄us existit. Vbi gratia. dū esurienti. nudo. hospiti. egent̄. in carēe positō. q̄ sunt necessaria ministrat. Dū dolentē p̄solat. dū iracū. dū ūbo tēpat. dū oduū in corde gerentē pacificat. discordantesq; ad pacē reduc̄. Dū eū q̄ in peccis iacet. ad penitentiā p̄uocat. Dū ad uitā etnā quoscūq; pot̄. secū trahere studet. & ut breuit̄ dicā. qb; moīs uult ū ei salubrit̄ ab alio subueniatur. eisd̄ & ip̄e quib; cūq; pot̄ subuenire pat̄ ē. Ad. vij. autē septenos. si unū adiungas. l. fiunt. Similr̄ & ad dilectionē pximi. si unū dei dilectionē adiungas. tota caritas inteḡ atq; p̄fecta uite efficit̄. Altitudo ū arche. in. xxx. cubitos exaltata ē. q̄ ille utilē spem possidē. q̄ a fide scē trinitatis. sic nō ab apl̄is t̄dita ē. atq; cet̄is docum̄tis. neq; ope. neq; credulitate discordat. Q̄ n̄ sp̄e s̄n̄ recta fide. de uita etnā possidenda s̄ usurpat. s̄n̄ dubio semet̄ ip̄m decipit. q̄ sine fide ip̄ossibile ē placē deo. Altitudo itaq; itaq; arche a magna longitudine ⁊ latitudine exoriebat̄. & incubito sursū p̄sumabat̄. q̄ caritas q̄ ex fide nascit̄. in magna latitudine. erga pximoz curā semet ipsam extendit. Sursū ū incubito in orbitu p̄sumabat̄. q̄ oīs spes

fidelium atque desiderium ad unum dei iustionem tendit. Quod autem noe ad
 iustionem domini ex omnibus amantibus mundis et imundis. masculos et fe-
 minas in archam introduxit. significabat quod boni et mali in ecclesiam in-
 troducerentur. Per munda namque animalia electi. Per immunda namque rep-
 bi designantur. Munda itaque animalia in septimo numero ponun-
 tur. quia illi soli electi sunt. qui per gratiam spiritus sancti ab operatione donorum
 eiusdem spiritus sancti alieni non sunt. Repbi uero in ii. numero ponuntur. quia
 solo corpore et anima in ecclesia consistunt. mente uero extra ecclesiam sunt. In sequen-
 tibus quoque scriptum est. quia aperiens noe fenestram archae quam fecerat. dimi-
 sit coruum. Qui egrediebatur et non rediebat. donec siccarentur aquae
 super terram. Per coruum autem nigerrimam auem. iudei infidelitate tenebro-
 si designantur. Hinc ergo de archa coruum emisit. quia dominus noster ihesus christus a
 iustitia seculi. ecclesie populum iudeorum separauit. Post coruum misit colu-
 bam. quam cum non inuenisset. uero redierit pes eius. reuersa est ad eum in archam.
 Secundo emisit colubam ex archa. Que uenit ad eum ad uespam. por-
 tans ramum oliuae. uidentibus foliis. in ore suo. Tertio emisit colubam.
 quam non reuersa ultra ad eum. Per colubam sepe spiritus sanctus figuratur. eo quod in
 colubae specie super dominum descendit. Sed querendum nobis est. quod significet
 terna emissio colubae. et buna reuersio. Tres emissiones. tria tempora sig-
 nificant. Primum ante legem. Secundum sub lege. Tertium sub gratia. In hi-
 loco noe dominum. archa uero celestem dei habitationem designat. Hoc
 est primum colubam ex archa emisit. Quia deus omnipotens sanctis uiris. qui ante legem
 fuerunt. gratiam spiritus sancti dedit. et qui legem non habebant. diuina precepta
 quae postea data sunt per donum sancti spiritus impleuerunt. Sed coluba non in-
 uenit uero redierit pes eius. quia non solum ceterae gentes. sed et ipsi iudei
 in egipto positae. in tantum culturam dei reliquerunt. uero eo tempore quod moyses
 natus est. pene nullus inueniret. inquit spiritus sanctus habitare digna-
 retur. et quodam modo gratiam spiritus sancti ad eum rediit. aqua missa est. cum omnes peccato-
 res deseruissent. Secundo emisit noe colubam ex archa. quia deus gratiam spiritus
 sancti. hominibus legem puro corde seruantibus dedit. Vespas autem qua
 coluba ad noe rediit. tempus quo christus natus est designat. De hi tempore
 dominus dicit. in egipto. Lex et prophetiae usque ad iohannem prophetam. Quia per
 quod egiptum cepit predicari. circuncisio et multe obseruationes nichil

pfuer. Quādiu legis obseruatio deo placuit. tā diu oēs lgē seruātes
sp̄c sc̄i gr̄a cōmunicauit. & sic columba ad uespam adnoe rediit.
ita sp̄c sc̄i gr̄a iudeos infideles deserens. q̄dam modo ad eū a quo
emissa fuerat. reuēsa ē. ¶ ramū ū oliuē. legē possum' accipe. ¶ folia autē
uirentia. eos q̄ p̄ legē salui facti sunt. Columba ḡ ramū oliuē cū ui
rentib; foliis in ore suo detulit. cū sp̄c sc̄i gr̄a eos q̄s p̄ legē salua
uerat. quōdā dō obtulit. Tercio noe columbā ex archa emisit.
q̄n fidē euēglij seruanti; gr̄am sp̄c sc̄i dedit. Que nō ē reuerſa
ultra ad eū. q̄ fides euēglij tā diu cū electis manebit. usq; dū
ueniente dño ad iudiciū. electi q̄ in h̄ mundo inueniē. rapiē
t̄ corā dño in aera. & sic semp cū dño er. Ad demonstrandā uero
apti' sc̄i sigilli aptionē. de t̄; patriarchis pauca dicam'. In gene
si sc̄ptū ē. q̄ tēptauit d̄s abrahā. & dix̄ ad eū. Tolle filiū tu
ū quē diligis ysaac. & uade uitrā uisionis. & offeres eū ibi i ho
locaustū. sup unū montū. quē monstrauit t̄. Abraham ū de nocte
surgens strauit asinū suū. ducēs secū duos iuuenes. & ysaac fi
lium suū. Abrahā x̄ f̄ diuinitatē. ysaac autē hominē. quē assūp
sit x̄ designat. ¶ asinū ū apli designant. Abrahā ḡ de nocte
surrex̄. q̄ filius dī mundo in teneb's ignorantieposito. ex mari
a uigine nasci dignat' ē. Strauit asinū suū. q̄n aplis suis mā
data euēglij tradidit. ¶ duos ū iuuenes. duo p̄cepta caritatis
designant. Duos ū iuuenes secū dux̄. q̄ duo p̄cepta caritatis.
discipulis suis arti' & frequenti' tradidit. Dux̄ & filiū suū. q̄ ho
minē q̄ assūpsit. ad moriendū p̄ genē humano tradidit. Sic ip̄e
dix̄ in euēglio. discipulis suis. cū ad passionē p̄ge decreuiss;. Ecce as
cendimus ierosolimā. & c. o. q. l. p. p. d. fi. h. Tradet̄ h̄ gentib;
addeludendū. & fla. et cru. & p' quā fla. o. e. e. d. t. k. Die autē
t̄cia eleuatis oculis. uidit loc' p̄cul. Tres dies. tres decades anno
rū. t̄q; binos m̄ses. designant. Quo spacio t̄p̄m x̄ in mundo cō
uersatus d̄r. Loc' ū iherl̄m designabat. in qua passus ē x̄pl. S;
cur loc' p̄cul uidisse d̄r. cū cotidie in t̄plo p̄dicaret. q̄ quā uis
iudei p̄pe eēt corpe. p̄t̄ incredulitatē t̄n longe ab illo recesser
ant. Dix̄q; abrahā pueris suis. Expectate h̄ cū asino. ego &

puer illuc usq; ppantes. p' q. ^{maim' reurem} ado. re. ad uos. Similr & x' ex-
 pectare suos discipulos uisit. usq; du' resurgēs reuiterē ad eos.
 ē dicēt: Os uos scandalū paciēmy i me in ista nocte. Post q'
 aū resurrexō. p' uos in galileā. & c' p'phēderē dixit iudeis.
 Si g' me queritis sinite hos abire. Tulitq; abraā ligna holocau-
 sti. & iposuit sup ysaac filiū suū. Ipse ū portabat i manib; ig-
 nē & gladiū. Dixim' supius pligna peccā nrā fuisse designa-
 ta. Ligna ū ysaac portauit. qz peccā nrā x' ptulit in corpe suo.
 sup lignū. ū peccis mortuy iusticie uiuam'. P' man' ū abrahe. po-
 testas dñy nrī ihu x' intelligit'. In eius namq; potestate fuit ū mo-
 reret. & nō mōreret si uellet. Sic ipse dix'. Potestātē habeo ponen-
 di aīnā meā. ^{potestātē habo i' sūm' dñy} & pō. ha. su. eā. P' ignē aūt passio. P' gladiū ei' mors
 intelligit'. Cūq; uenisset ad locū edificauit altare. & de sup ligna
 cōposuit. Cūq; colligass; ysaac filiū suū. ^{ill' eū. mal. sū. strū. lig.} pō. eū. in al. sū. strū. lig.
 P' altare crux intelligit'. Crucē g' fili' dei inq; homo quē assūpserat
 ūmolaret' hēdificauit. qz ipso p'mittente factū ē. Sup altare ū
 ligna iposuit. & sup ligna ysaac filiū suū colligatū. Illud nāq; qd
 suffocare uolum' nobmet ipis subponim'. ut pondē nrō suffocet' &
 peat. Similr redēptōz nr' ligna. i. peccā nrā in cruce pendens sibi
 supposuit. Vt eidē pondē atq; uirtute peccā nrā suffocarent. atq;
 decerent. Sūda aūt ysaac affixionē dñi in cruce designauer'. Ea ue-
 ro q' angls ad abraā locutus ē. ad hanc expōsitionē n' ptinent. Leuaū
 abraam oculos uiditq; arietē int' uepres herentē cornib; q'. assumēs
 optulit olocauitū p' filio. Aries x' designauit. P' duo cornua. duo pre-
 cepta caritatis designant'. P' uepres. iudi. X' g' int' uepres herebat
 cornib; qz iudeos ut frēs diligens. & sciens qz gentiū uocatio. iud
 oꝝ eēt p' dicio. Noluit p' mo fidē gentib; tradē. S; mittens ad p'dicā
 dū discipulos suos. dicens. in uia gentiū ne abieritis. & in ci. s. n. i. s. ut
 poti' ad oues. q' do. is. & mulieri cananee dix'. Nō sū missus n' ad o. q. p.
 dom' isrl'. & itm. Nō ē bonū sumē panē filioꝝ isrl'. e. m. ca. abraam
 aūt aueprib; arietē abstraxit. atq; in holocaustū p' filio obtulit. qz
 pat' filiū. i ipse filius sem' ipm. ab amore impioꝝ iudeoꝝ sepauit.
 atq; hominē q' assūpsit. p' salute humani gñis i holocaustū obtu-

puer dom'

in uia gentiū ne abieritis

oꝝ q' p' d' r'

in iud. ca.

ut. De eodē ū ysaac ſēptū ē. q̄z habuit duos filios. esau. & yacob.;
Esau uenator fuit. & hō agcola. Jacob ū simplex. habitabat in ta-
bnacl. P̄ esau p̄pls ebraicus. P̄ yacob ū p̄pls gentiū designat. Iſa-
ac aut̄ utriq; genitor filioꝝ. t̄pū dñi tenuit. Q̄z utriq; p̄plm ⁊
illū p̄ legē. & istū p̄ fidē fecit. Esau agcola. q̄z iudeoꝝ p̄pls p̄tre-
nis cōmodis dō seruiebat. Iſō n̄ dictū. ⁊ ad illos si paupes fuerit̄
sp̄ū. si mittes. si pacifici. si misericordes. si p̄secutiones p̄ n̄ne mō
sustinueritis. b̄i eritis & m̄ces ur̄a copiosa erit in cel̄. S; dictū
ē ad illos. Si custodieritis mādata mea. & iudicia mā seruaū-
tis. dabo ub̄ pluuias t̄pib; suis. ⁊ t̄ra p̄feret̄ germ̄ suū. & pomis
arbores replebunt̄. Et cetera q̄ ad delicias sc̄li p̄tinēt. fuit ⁊ ue-
nator. q̄z p̄ffusionē sanguinū. arietū. hircōꝝ. atq; utulorū.
dñm placare consueuit̄. Jacob ū simplex habitabat in tabna-
clis. q̄z electi ex gentib; sola fide bonaq; uolūtate dō placē stu-
dier̄. P̄ tabnaclā ū. suū diuisas eccl̄as. in q̄b; uniūsū orbē una
eccl̄a catholica diuisa ē. suū diuisos ordines possum̄ intelligē. Y-
saac diligebat esau. eo q̄ de uenationib; suis uesceret̄. S; rebecca di-
ligebat yacob. Ysaac sic dixim̄ in h̄ loco. t̄pū dñi tene. P̄ rebecca
aut̄ p̄sentia dī possum̄ intelligē. Iſaac ḡ diligebat esau. eo q̄
de uenationib; suis uesceret̄. Q̄z d̄s diligebat p̄plm iudeoꝝ. yacob
ū. p̄sentie sue gr̄a. multo amplius diligebat. Esau cū in uena-
tione moraret̄. ū aḡtis am̄alib; cibos pat̄ exhibet. quatinus
ab illo b̄ndicēt̄. Mat̄ yacob ad b̄ndictionē p̄cipiendā. pat̄ appli-
cuit. Q̄z dū p̄pls iudeoꝝ in observationib; legalib; deditus ē. atq;
ad fidē x̄ p̄cipiendā tardus occurrere. Mat̄ gr̄a p̄plm gentiū. eo
q̄ fidē x̄ cū auuiditate suscepisset. ad p̄cipiendā b̄ndictionē. q̄ iud-
is debebat̄ dō optulit. Quat̄r aut̄ ille p̄pls gentiū. h̄ b̄ndictionis
donū p̄meruerit. testant̄ opa yacob. p̄signationē. q̄ p̄b̄ndictionē
p̄cipiendā egisse sc̄bit̄. Dix̄ ḡ rebecca filio suo yacob; affer̄ m̄
duos edos optimos. ū faciā ex eis pat̄ tuo quib; uescet̄. &
b̄ndicat t̄ corā dño an̄ q̄ moriat̄. Abiit. & attulit. deditq; ma-
tri. P̄auit illa cibos sic nouit̄ uelle pat̄re illi. & uestib; esa-
u q̄s ap̄ se habebat domy. induit eū. Pelliclasq; edoꝝ. cucum

dedit manib; & colli nuda p̄texit: dedit pulintū et panes quos
 coxerat tradidit. P̄ duos edos ꝑfessionē peccōꝝ ꝑpli gentil. et pe
 nitentiā possum' accipe. Duos ḡ edos optimos ꝑacob mat obtulit.
 qz ꝑcōfessionē peccōꝝ & penitentiā. que uia ÷ ad fidē euntibus.
 ꝑpls gentil ad eandē ꝑcipiendā ꝑpauit. Qui edī optimi fuisse dic
 tur. qz ualde acceptabil' deo ÷ penitentiā peccōꝝ. ē abrenūtiatō
 ne peccōꝝ. Sic dic' ip̄e in euglio. Gaudiū ÷ in celo. s. u. p. p. a. q. s. r.
 nona. no. iii. q. in p. P̄ unū peccōꝝ ꝑplm gentiū. P̄ nonaginta. viii.
 iustos. iudeos intelligi uolens. Q' iusti iō dicunt. qz ꝑꝑt obserua
 tionē l̄gis. iustos se false putant. Nam ad eosdē iustos. dñs loqr
 in euglio. Ve q' iustificatis uos corā hoīb;: dñs aū nouit corda uīā;
 q' iō in ꝑfecto nuūo ponunt. qz nullū ad ꝑfectū addux' lex. P̄ esca
 aū delectabiles. q' ꝑsaac ad suūndū ex duob; hedis ꝑparate sunt:
 penitentię opa debem' intelligē. De his hedis loqr iohs t̄ba. faci
 te fruct' dignos penitentię. P̄ uestes ū ualde bonas q̄s esau. i. iu
 deꝝ. domꝝ relinq̄rat. optima ꝑcepta possum' intelligē. ut ÷ illud.
 Diliges dñm dñm tuū ^{oro corde magis et tota aīa tua. et uolunt' tua sic resp̄m} ex to. c. t. & c. t. a. t. e. p. t. s. t. i. et multa
 alia sine qb; nullus iustus pot' ēē. he sunt optime uestes. q̄s
 iudī domꝝ. i. uetī testam̄to relinquerat. eo q' ea obseruare nollēt.
 his ꝑpls gentil. induit' & ornatus. ad dñm patrē ē cibis opm bonoꝝ.
 p̄texit. Cū cib aū & panes detulit. P̄ panē sepe ūb dī designatur.
 qz ille congruent' ad dñm patrē ē cibis opm bonoꝝ ꝑgit. qui ꝑ
 alios q̄scumq; pot'. ad bona opa agenda aīmonē nō desinit. Sed
 illd nob querend' ÷. ē mat' pellib; edinis man' ꝑacob. et colli nuda
 p̄texit. Pell' namq; cū ab hedo subtrahit' caro apparet. ūn delectabiles
 cibi cōfici possunt. Similr & ab uno q̄q; peccōꝝ. cū uitia detrahūt.
 bonū nature ē ratione apparet. Que si fide decoq̄nt. cibi delecta
 biles ex bono natē dō ꝑpant. P̄ collū ḡ eo q' in collo sepe supbia ap
 pareat. possumus elationē m̄tis intelligē. P̄ manus ū. opa desig
 nant. Collū ḡ unusq;sq; fidel' pellib; hedinis circūdat. cū adm̄tis
 elationē deponendā. ꝑ humilitatis sue custodiā peccā ꝑtita ante
 oculos m̄tis reuocare nō desinit. Manus circūdat. ē ne in bonis o
 pib; extollat. peccā ꝑtita. aū oculos m̄tis sepe reducit. Postquā

si uno peccōꝝ ꝑplm gentiū. q' s. r. nonaginta noue
 q' n̄ indiget ꝑnia.

ysaac cibū sūpsit: obtulit ei yacob ꝛ unū. Si ꝑ cibū actiue uite
opa designantur: possum ꝑ unū qꝫ mtes hominū alienat contē
platiuā uitā accipe: qꝫ ab amore. scilicet mtes quorū dā electoz insen
sibiles reddit. Cibogꝫ potūqꝫ sūpto. ysaac. yacob benedixit. Qꝫ il
li bñdictionē celestis patē adō ꝑcipiūt. qui eū usqꝫ ad finem
uite sue bonis opibꝫ placare student. Idē ū yacob ē fugiet eia
ū frēm suū: uenit ad quendā locū. Cūqꝫ posuiss; capiti suo lapidē
dormiuit illic. Viditqꝫ in sōpnis scalā ad caput suū. a t̄ra usqꝫ ad
celū erectā. & dñm in nixū scale. Anglos qꝫqꝫ dī: ascendentes. et
descendentes ꝑ eā. ꝑ lapidē x̄ intelligit. fundamentū ū nr̄m x̄:
de qꝫ apl̄s dicit. fundamentū n̄ aliud nemo pot̄ ponē. ꝑt̄ id qꝫ ꝑo
sitū ē: qꝫ x̄ ihs. Capud ḡ supꝫ lapidē ponimꝫ: si ex bonis opibꝫ
parietē nr̄m supꝫ xp̄m edificamus. Concordat huic sensui. uisi
o scale. Duo nāqꝫ ligna scale maiora. qꝫ sunt ex utraqꝫ parte. at
qꝫ ab inferioribꝫ ad superiora eriguntꝫ. duo ꝑcepta caritatis desig
nant. ꝑ gradū ū qꝫ intrā sūū exiūtqꝫ sui parte. his duobꝫ lignis
inseruntꝫ. cetē uirtutes designantꝫ. Et sic duo ligna n̄ a gradibꝫ.
& gradus n̄ a duobꝫ lignis ꝛ tineri nō possūt. ita & caritas s̄n
cetis uirtutibꝫ. ꝛ cetē uirtutes s̄n caritate eē n̄ possūt. Et quē ad
modū diuisi ḡ dūs. n̄ in duobꝫ lignis maioribꝫ ex utraqꝫ parte
inserantꝫ. ascensū hoībꝫ ꝑbe n̄ possūt. ita ꝛ cetē uirtutes. n̄ ex
dilectione dī. ꝛ dilectione ꝑximꝫ nascantꝫ. ut ad celū. uolēti
bꝫ ascensū ꝑbe n̄ possūt. Sic dicit ioh̄s apl̄s. Qui n̄ diligit
frēm suū quē uidet ^{qꝫ dñm qꝫ n̄ uidet qꝫ ꝑ diligit.} d. q. n. u. q. p. d. Et sic scala ex una par
te t̄ra. ex altā celū tangē uisa: ita ꝛ caritas ab inferioribꝫ ꝑo
ximis. ē superioribꝫ ū deo conuungitur. Vñ ꝛ angli dei ꝑeam as
cendentes. ꝛ descendētes monstratꝫ sunt. qꝫ scōs dī qui ꝑ anglos
designantꝫ. aliquñ amor dī ꝑ contemplatiōis grā. ad excelsa sub
leuat. aliquñ amor & cura ꝑximoz. ad inferiora reducit. De uo
autē enixū scale uidit. qꝫ qꝫqꝫ ꝑt̄ uirtutū ad dñm conscendē
satagūt. ꝑ qꝫ uia sui itineris finerit. dñm omniū bonoz aucto
rē ꝑximozqꝫ largitorē inueniūt. cū qꝫ sine fine gaudebūt. Cū ū
idē yacob de mesopotamia siriē ueniss; ad iordanē. transduc

tis omnibus que ad se pertinebant remansit solus. & ecce uir. l. c. e. u. m.
 Cumque uidisset. q. e. s. n. p. tetigit neruum femoris eius. ^{et statim emarcu-}
 it. Dixitque ei. Dimitte me. iam enim ascendit aurora. At ille respondit.
 Non dimittam te. nisi benedicas mihi. & ait illi. Quo uocaris nomine?
 Respondit ei. iacob. Non uocabis ultra iacob. sed israel erit nomen tu-
 um. ^{per iacob in hoc loco quilibet peccator & penitens designatur. Quod uero angelus}
 cum iacob in figura domini luctabatur. & ille cum angelo. illud significat. quod
 dominus dicit in euangelio. Regnum celorum uobis patitur. & uolenti rapiunt illud.
 Qui sunt uolenti nisi peccatores. uel penitentes. quicum uident se
 peccatis suis mortis perpetue esse reos. tam diu ianuam paradisi per
 bus pulsant. usque dum eis aditus regni celestis aperiat. iacob ergo
 cum deo luctatur. Quando quilibet peccator pertimescens penas ignis eterni.
 tam diu in precibus persistit. usque dum ei misericordia diuina succurrat. Sic sequen-
 tia manifestant. ^{et cum uidet. quod e. s. n. p. t. n. f. & s. e. & quod libido}
 ex femore nascitur. Per neruum femoris. uoluptates carnales intelligi
 possunt. Neruum ergo femoris dominus tetigit. est omnia desideria carnalia
 ex quibus peccata oriuntur. et extinxit. Quod si non potest in peccatis abstinere
 nisi. quod diu in uoluptatibus carnalibus resoluti iacem. Dixitque ei An-
 gelus uidelicet. quod in persona domini cum eo luctabatur. Dimitte me. iam enim ascendit
 aurora. Ac si dixisset. Desine iam per timorem ignis eterni flere. quod iam
 tranquillitas uitae extinctis reddunt. quod te in perditionis foueam
 demerserant. & quod satis non potest mala deserere. nisi per bona agere
 studeam. Sequitur dixitque iacob. Non dimittam te. nisi benedicas mihi. ^{apud}
 nisi cessabo. nisi me uirtutibus ditaueris. Ut quod usque in seculo carne uiuam. a
 me seculo spiritum uiuam. Dixitque ei. Quid est nomen tuum? Resp. ei. iacob. Di-
 xitque ei. Non uocabis ultra iacob. sed israel erit nomen tuum. Id est non uocabis
 ultra supplantator uitiorum. sed uocabis uir uidens deum. & qui ante
 flebas ne in infernum demergereris. nunc flebis eo quod aliquo tempore au-
 sione omnipotentis dei elongeris. dicens cum psalmista. Ego enim quod uocabar
 in peccato. Id est in iacob per luctum quod cum angelo gessit. uno pede claudi-
 casse scribitur. Et uero claudicat. super sanum pedem totus innititur. Alio
 paulisper terram tangens. Duo ergo pedes. duorum alimitorum genera design-
 nant. Sunt namque alimenta corporis. sunt etiam anime. Alimenta cor-

potus sunt. cibi. potus. uestimenta. Alimenta uero anime sunt uerbum dei.
 opa bona. Unus quisque ergo fidelis. l'uno pede paulisper terra tangit.
 super altum totus uinitatur. quia est que sunt mundi. tantum ad ne-
 cessitates corporis subleuandas utitur. sic aut apostoli. habentes autem
 uictum et uestitum. his intenti sunt in. Inca uero que ad salutem anime pertinet.
 totum uiribus ne aliquando uia dei. que est salus anime. deueniat. ad adap-
 tionem
 sedi sigilli demonstranda. pauca de multis diximus. Hunc ordinem per-
 sequimur. Sequitur. **Audiuisti sodam amale dicens. Veni et uide. i. in-**
tellige spiritualiter. que apud archis facta cognouisti. Et ecce equus
rufus. et qui sedebat super eum datus est illi ut sumeret pacem de terra.
et ut in uicem se interficerent. et datus est illi gladius magnus.
Pequum rufum. iusti que per diluuium usque ad legem fuerunt designa-
 tur. Et quia rufus color. auro color parum appropinquat. l'uti
 si auro color sanguinem amiscens. non in-grue scilicet uiri qui ante
 legem fuerunt huic coloris participant. eo quod et sapientia claruerunt que
 paurum figurat. et in persecutionibus aduersis instantes fuerunt. que per san-
 guinem figurant. Sessor uero equus dominus est. qui in sanctis suis habitat. hu-
 ic sessori datus est. ut pacem sumeret de terra. Si pax bona est. a deo. de terra
 quomodo assumpta est. Si est pax mala. et est pax bona. Pacem malam fi-
 lii dei ante diluuium est filiis hominum habuerunt. quoniam filias eorum ac-
 ceperunt. et suas eis dederunt. Idem est illis. aquas diluuii deleti sunt. Sed
 et filiis israel precepit dominus. ut fedus non iurent cum chananais. neque fi-
 lias eorum accipiant. neque suas illis darent. Hanc de pace bona et ma-
 la. psalmista loquitur dicens. Cum electo electus est. et c. p. p. hanc ergo pa-
 cem deus de terra supersedit. quoniam iustos homines ab impiis separauit. inter-
 ne corpe. et ut inuicem se interficerent. a quibus pax ablata est. sequens
 est. ut alius ab alio interficiat. Hanc sepe iusti in iustos. et in iusti
 iustos interficiunt. Sic aram filii abrahe. secundum traditionem iudeorum.
 in igne caldeo. eo quod ignem adorare noluerit. mortuus est. Sic
 abraam uirum. reges. plus impietatis est suis exercitibus interfe-
 cit. Sic filii iacob. omnes homicidas interfecerunt. per gladium autem mag-
 num. aquas diluuii possumus accipere. quibus omnis mundus deletus
 est. Possumus et per gladium magnum extinguimus. v. ciuitatum intelli-

4
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32

gere. Quarū habitatores. igne ⁊ sulphure phierūt. Coꝝq; tra
 cum ipsis in abissū dīmersa ē. **Et cū apuiss; sigillum tertium.**
 Sigilli tēij aptio. ad legē. ⁊ ad eos qui sub lege erant p̄tinet.
 Ad demōstrandā ḡ tēij sigilli aptionē. placuit ū pauca dīmoise.
 ⁊ de his que in lege irōabilia eē uident̄ dicamus. In exodo
 sc̄ptum: q̄ cū natus eēt moyses, abscondit̄ mensib; tē; appa
 rentib; fuit. Postea fecit ei mat̄ fiscellā scurpeā. ⁊ linuit eam
 bitumine. ac pice. ⁊ posito infante. posuit eū in carepto ripe flu
 minis. Moyses x̄ siḡtauit. P̄ m̄ses aū tres quib; absconditus ē.
 .iii. t̄pa designant̄. Vnū añ diluuiū. Sc̄d̄ p̄ dyluuiū usq; ad
 moysen. Tercū a moysē usq; ad aduentū dn̄i. In his trib; t̄p̄ib;
 hominib; aduentus x̄ sc̄dm carnē latuit. a p̄fectis t̄i iuris
 p̄dict̄ ē. P̄ fiscellā uero scurpeā. hā maria designata ē. Mat̄
 ḡ fiscellā scurpeā. in q̄ moyses ponetur p̄parauit. q̄ sap̄ia dī
 que: fili' dī. hām mariā ūginē elegit. in cui' utero hominē.
 cui p̄unitatē p̄sone iungeret̄. formauit. P̄ bitum̄ uero q̄ q̄s
 diuungi n̄ pot̄. ūginitatē bē marie. q̄ nullo estu carnali u
 olari potuit. intellige. P̄ c̄todē aū. q̄ custodit illū. humilitatē
 custodē ceterarū ūtutū. de q̄ ipsa loq̄r. Q̄ respex̄ humilitatē
 ancille sue. ^{et c. e. h. b. m. d. o. g.} P̄ flum̄ ū mund'. P̄ careptū in
 q̄ moyses posit' est. iudei designant̄. Hā in sequētib; ipapirioē.
 a filia pharaonis inuent' fuisse leḡr. Eandem siḡtationē h̄t
 careptū in h̄ loco. q̄ ⁊ papir'. Nam careptū manus attractāti
 um. uulnare solet. Ex papirō aū. antiquit' libri ꝑficiabantur.
 P̄ careptū ḡ iudei designant̄. q̄ ꝑphas medicos uidelic̄ spūita
 les. qui uulnā sanare cupiebāt int̄ficer̄. Idē ⁊ papirione de
 signant̄. eo q̄ insc̄ptis sibi a dō traditis gl̄arentur. q̄s legebat
 ⁊ nō custodiebant. filia ḡ pharaonis. filia uidelic̄ d̄bli. ꝑplm̄ ex
 gentib; figurauit. filia ḡ pharaonis moysen a papirione sustulit.
 q̄ ecclā degentib; fidē x̄. suscipiens. eundē x̄pm a iudeis eēde
 nolentib; abstulit. Postea cū isdē moyses. oues get̄o cognati sui
 pasceret. apparuit ei dn̄s in igne flāme rubi. ⁊ uidebat q̄ ru
 bus ant̄et. ⁊ n̄ cōbureret̄. Possūm' p̄ rubū q̄ flamas ex se p̄

MARIA

ducebat et non comburebat. bān mariā uigine intellige. q̄ filium
dei ex suo utero protulit. & uiginitatē nō amisit. S; p̄pt̄ea q̄ secūt.
p̄rubū x̄ eē intelligendū existimo. scdm̄ q̄ hō : Flāma uero
rubi ei' diuinitatē signauit. Rubus ḡ ardebat. & nō combureba-
tur. Q̄ filius dī hominē assumens. sic ei' diuinitas nō : muta-
ta in humanitatē. u. amittēt q̄ erat. sic nec ei' humanitas. P̄ di-
uinitatē ardens. n̄ : assumpta. ita a diuinitate u. amittēt hūmā-
nitatē. S; ex duab; substantiis humanitatis atq; diuinitatis. unus
x̄ p̄mansit. & p̄manet. Sic sc̄ptū : P̄fectus d̄s. p̄. h. e. a. r. & h. c. s; ^{p̄fct̄ hō. ex aīa r̄āli. & hūana carne. sc̄pt̄}
locutus : d̄ns ad moisen. de medio ignis flame rubi. Ne appropies
huc. solue calciamentū de pedib; tuis. Locus h̄ in q̄ stas. t̄ra sc̄a est.
Videns uidi afflictionē ppli mei q̄ ē in egiptū. & gemitū ei' audiui.
& descendi liberare eū. S; ueni mittā te ad pharaonē. u. educas filios
isrl' de t̄ra egipti. & post pauca. dix̄ moises ad d̄nm. Quis ego
sū u. uadā ad pharaonē. u. educā filios isrl' de egipto. In sequenti-
b; de filiis isrl' loq̄r ad d̄nm. Nō audient uocē mām. s; dicent. n̄
apparuit t̄ d̄ns. & it̄m. hec ūba demonstrauer̄ moisen in uisū do-
mini obedisse mandatis. u. educet filios isrl' de t̄ra egipti. S; q̄
rendū nob; : cur tant' p̄pha ~~u~~ d̄ni p̄ceptū inuit' executus sit
Verū hanc eius p̄natiā. sp̄ualit̄ intellige debem'. Dic̄ h̄ apl's. hec
aut̄ om̄ia. in figura p̄tingebant illis. Sc̄pta sunt aut̄ ad correcti-
onem nr̄am. in q̄s fines sc̄lor̄ deueniēt. P̄ moisen in h̄ loco. apli desig-
nant'. In uisio nāq; p̄dicationis euāgēlicę ap̄licę apli scientes electi-
onē gentiū reprobationē eē uideor̄. nolēbant gētib; doctrinā euāgēli-
tradē. u. de potestate diabli eruent'. Vñ & d̄ns in uisione quadrū-
pedū atq; reptiliū. petrū cur gentes despiciēt reprehendit dicens.
Que d̄s purgauit. ne tu gmine dix̄is. Ad hunc ḡ sensū p̄tinet
illud. q̄ d̄ns dix̄ ad moisen. Ne appropies huc. Solue calciamentū de
pedib; tuis. locus h̄ in q̄ stas t̄ra sc̄a :. Ac si alicui ex magnis apo-
stolis d̄ns dix̄is. Quā uis mortuos suscites. q̄ uis umbra cor-
pis tui egiptos sanet. in nullo t̄m te in corpore audeas. q̄ mag-
na que agis non sunt de te. s; ego opoz p̄te. Calciamenta pedes
muniūt. ne t̄ra tangant. P̄ t̄ra uero gentes designant'. Solue

in q̄d calciam̄ta de pedib; tuis. i. aufer odiū. & despectionē gētū.
 de corde tuo; Loc' h̄ in q̄stas t̄ra sc̄a. i. mundus in q̄ habitas mō
 sanguine redēptus. & insequētib; dix̄q; dñs ad moysen. Quid
 q̄ tenes in manu. At ille dix̄. V̄ga. At illi. Pice eam int̄ra. Quā
 ē piciss; ūsa. i. in colubrū. ita ū fugēt moyses. Dix̄q; dñs. Apprehē
 de caudā eius. Q̄ ē apphendiss; uersa. i. in uingā. P̄ uingā iudei
 designant̄. Moyses uingā in manu tenebat. q̄ apli pplm̄ iudeoz.
 p̄ amorē in corde tenebant. ut eos p̄ doct̄nā suā p̄dicationis ad salu
 tem p̄ducēt. P̄ iecit moyses uingā de manu. q̄ apli uidētes iu
 deos in x̄ nullom̄ uelle credē. amorē eoz a cordib; suis p̄icer̄.
 P̄ colubrū uero diabls̄ designat̄. V̄sa. i. q̄ uingā in colubrū. q̄
 iudei ex p̄dicationē aplōz detiores effecti. qui antea dicebantur
 ppl's dei. facti sunt filij & m̄bra diabli. fuḡ moyses. q̄ electi. relictī
 iudeis transier̄ ad gentes. P̄ caudā uero q̄ finis ē corpis. iudei q̄
 in finē. mundi nascituri sunt designant̄. Moyses igit̄ caudam
 serpentis apphendit. atq; in uingam uersa ē. q̄ predicatorēs
 sc̄i in fine mundi. iudeos q̄dā modo apphendēt. Cū p̄ eoz doc
 trinā ad fidē x̄ conūtent̄. atq; ex filiis diabli efficiētur filij dei.
 Nam & illud q̄ p̄cipiente dño idē moyses in sinū manū misit.
 & leprosā retraxit. & it̄m misit. & sana effecta ē. Eandē siḡcatō
 nē h̄t. P̄ manū namq; moysi. iudei designant̄. Manū moyses in
 sinū misit. q̄ apli iudeoz salutē desidantes. eis doct̄nā fidī.
 p̄dicare n̄ cessabant. Moyses manū retrax̄. & lepsā inuenit. q̄
 iudei ex p̄dicationē aplōz multo detiores effecti. in pessimam
 lepiā incredulitatis atq; blasphemiarū dilapsi sunt. Moyses i
 t̄m manū in sinū misit. & sanā retrax̄. q̄ p̄dicatorēs sc̄i in fine
 mundi iudeos in sinū recipient̄. ē eis fidē x̄ predicabūt. eosq; ad
 sanitatē q̄ amiserāt reducēt. Insequentib; q̄ septū. i. q̄ cū re
 uertere moyses in egiptū. occurrit ei dñs. & uoluit eū interficē.
 Tulit ḡ seffora acutissimā petriā. & circūcidit carnē p̄putij filij su
 i. itaq; pedes eius. & dix̄. Sponsus sanguinū tu michi es. & di
 misit eū. Postq̄ dix̄at sponsus sanguinū obcurcusionē. Si dñs occide
 uoluit moysen. q̄ nō fecit. q̄ uoluit. ē psalmista dicat. Oīa q̄c̄q;

Volunt dñs

Abraham.

^{scilicet dicitur}
uoluit. f. d. S; uoluntas sepe p̄cominatione ponit. Cominat⁹: ḡ
dñs moysi mortē. eo q̄ incurūcisū filiū ferret. Sic abraham loq̄r di
cens. Omnis aīa ex ub̄ que curūcisa n̄ fuerit. p̄bit de pplis suis;
S; ista p̄mittentes ad sp̄uale intelligentiā recurrant. Moyses in
h̄ loco eos q̄ ex gentib; credider̄. designat. In initio namq; fidei. a
p̄li & ceteri p̄dicatores. n̄ fidantes inbecillitatē gentiū. fidē xp̄i
suscipientiū. noluer̄ eis austeriora x̄ p̄cepta tradere. ne forte tri
ti. non audent ad fidē suscipiendā accedere. h̄ ita eē ap̄ls paul⁹
demonstrat. q̄ eis q̄ ex gentib; credider̄ p̄plam loq̄r dicens.
Tamq̄ paruul⁹ in x̄ lac ub̄ potū dedi. n̄ escam. Nondū n̄ potatis.
s; nec adhuc potestis. Adhuc n̄ estis carnales. S; & ap̄li. ei⁹ qui
apud antiochiam in x̄ credider̄. mandauer̄ dicentes. Placu
it sp̄uy sc̄o & nb̄. nich ub̄ imponē honis. n̄ ū abstineatis uos ab
escis que idol̄ imolant. & fornicatione. & suffocato ⁊ sanguine. Cō
mynatus: ḡ dñs mortē moysi eo q̄ carnē p̄pucij filiū sui circū
cidē dissimulare. q̄ credentib; ex gentib; eo q̄ tepidi eēnt īca
ritate. dñs mortē ḡminat⁹: cū eis p̄cepta eugl̄ij sui añ posu
it ū sc̄ptū: Arta & angusta uia ē. q̄ duc̄ ad uitā. ⁊ pauci s̄t
q̄ uadunt p̄cā. & it̄m. Lata & spaciōsa uia ē. q̄ duc̄ ad mortē.
& multi sunt qui uadūt p̄cā. & it̄m. Q̄ n̄ hauriat crucem
suā & seq̄r me. n̄: me dignus. & multa alia q̄ de resecatioē
uicioꝝ in eugl̄io. & in dictis ap̄licis inueniunt. p̄ petra ū x̄
intelligit. Acum̄ auē petre. dura s̄ p̄cepta eugl̄ij. Tulit igitur
seffora acutissimā petra. & circūcidit carnē p̄puti filij sui.
q̄ eccl̄a cernens filios suos. nullom̄ posse p̄fectā n̄seq̄ salutē.
n̄ om̄ia desideria carnalia. ab eoz corpib; extirparet. Tulit
austeriora p̄cepta eugl̄ij: & amputauit a corpib; filioꝝ suo
rū. om̄ia nutrimenta uicioꝝ. In pedib; ū finis: corpis. Seffora
ḡ. p̄ circūcisionē pedes filij sui tetigit. q̄ ille circūcisionē
salutiferā p̄cipit. qui in bono q̄ cep̄. usq; ad finē uite p̄se
uerat. Postq̄. autē seffora pedes filij tetigit. iā nō filiū sed
sponsū uocauit. Spons⁹ uero eccl̄e x̄: S; ⁊ ip̄a ei⁹ sp̄osa
uocatur. Sic dicit ioh̄s baptista. Qui h̄t sp̄osam. spons⁹ est.

Quē & sponsū sanguinū uocat. Quā x̄ sanguine redēpta ē. filij ḡ ecclē
 p̄ uitioꝝ circucisionē. & in bonis opib; uite ḡsumationē. iā n̄ filij.
 s; sponsi uocant. q̄ illi ḡiuncti s̄ in cet. p̄ copulationē m̄broꝝ. qui
 sponsus ecclē in trā ⁊ q̄ n̄ possumus om̄ia q̄ p̄ moisen i egip-
 to gesta sūt ḡmemorare. pauca de his q̄ p̄ egressionē isrl̄itici po-
 puli ex egipto. ab eis gesta sunt. ponamus. filiū ḡ isrl̄. u phara-
 onē & egiptios euaderent. p̄ mediū sicci maris transierūt. ⁊ aq̄
 eis erant q̄i p̄muo adext̄s & a sinistris. Similr̄ ⁊ p̄pls gentiū
 ut diabolū. om̄sq; ei satellites euadent. p̄ aq̄. baptismatis tran-
 siet. ⁊ aq̄ eis erant q̄i p̄muo adext̄s & a sinistris. & qui ante
 erant filij diabli. ex aqua ⁊ spū sc̄o. q̄ p̄ colūpnā ignis desig-
 nabāt renati. filij dī effecti sunt. Aqua ḡ maris filios israel
 saluauit. pharaonē uero ē om̄ib; satellitib; suis necauit. q̄
 aqua baptismatis imaginē dī saluauit. pecc̄a quib; seruierāt
 extinxit. Diabls aut̄ uicijq; extinguit. q̄ ei fidelit̄ ē om̄ib;
 p̄p̄is ei abrenunciat. Aquē ū q̄ p̄muo erant adext̄s & a si-
 nistris. fidē designabāt nr̄am. q̄ in baptisate accepim. Que
 murus ⁊ nr̄. ex utraq; parte defendens nos. & a uisibilib; ho-
 stib; & ab inuisibilib;. Post transitū maris rubri. uener̄ in marā.
 ū aquas amaras inuener. q̄s bibe nō poterāt. & ostendit dñs
 moisi lignū. Qd̄ ē misiss; in aq̄s. in dulcedine ūse sunt. Paq̄s
 amaras. lex moisi designat. p̄ lignū aut̄ passionē x̄. eo qd̄
 in ligno crucis ḡpleta fuit debem̄ intelligere. Pops ḡ ex
 egipto egressus aquas amaras inuenit. q̄ legē acceper. quā
 implere n̄ potuer. S; gentib; ad fidē x̄ uenientib;. amaritu-
 do legis p̄ passionē & resurrectionē x̄ in dulcedine uersa est.
 q̄ ab eis sp̄ualit̄. n̄ carnalit̄ intellecta ē. Illud ⁊ qd̄ in helim.
 xii. fontes reper. & castra metati sunt iuxta aq̄s. eandem
 sigtationē h̄t. Paq̄s n̄aq; xii. fontū. doctrina noui testa-
 menti designat. q̄. a. xii. fontib;. ⁊. a. xii. aplis p̄ uniuersum
 orbē emanauit. p̄ lxx. aut̄ palmas. uetus testam̄tū desig-
 nat. eo qd̄ in ḡptatione. lxx. in ḡptū. ad noticiā gentiū usq;
 pueniunt. his nichominus in ḡmissis pauca de his q̄ in lege

irrationabilia esse uidentur. dicam? Precepit dominus filiis israel. Non coquas edum in lacte matris sue. Et iterum. Homo arabis simul in boue et asino. Et non induas uestem que ex lana linoque contexta est. Quod si peccat quis si hedum in lacte matris coquit. Aut quod agricola delinquit si est boby et asinis tram uome scindat. Aut quod offendit aliquis si uestem ex lana linoque contextam induat. Sed spiritualiter hec omnia intelligenda sunt. Per hedum namque unusquisque peccator designatur. Matrem autem matrem primam parentem suam. Ex quibus omnis peccati sumus. Lactem uero matris uitia sunt. que de originali peccato processerunt. Nisi enim originale peccatum fuisset, uitium nullum esset. De hoc matris sue lacte psalmista loquitur dicens. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum. et in peccatis. Hedus ergo in lacte matris coquitur. dum que libere peccator igne uitioy usque ad diem mortis sue exurit. Precepit ergo dominus ne coquat hedus in lacte matris sue. id est uero peccator non sinat usque ad diem mortis sue in peccatis permanere. Sed ante diem mortis sue ad bona opera agenda reuocet ne peccat. Homo arabis simul in boue et asino. Per bouem apostolos. ceterosque predicatores. Per asinum ipsam uideorum possumus intelligere. dram uero quoniam secundum traditionem sanctorum nosmet ipsos in bonis operibus exercemus. In boue ergo simul et asino arat. quecumque traditiones iudeorum. doctrinaque apostolorum simul seruare nititur. Aqua doctrina paulus apostolus galathas reuocare studuit et dicit. O insensati galathe. quis uos fascinauit ueritati non obedire. Dico enim quoniam si circucisionem amini. Et ubi nichil perderit. Possumus in per bouem. que libere sapientem predicatorem. Per asinum stultum intelligere. Precipit ergo uero non arat simul in boue et asino. id est uero non copulet stultus sapientem in predicacionis officio. Nam quod dicit non induas uestes ex lana linoque contextas. sed superiorem sensum possumus intelligere. Per lanam namque que uentis et ouum doctrinam apostolorum. Per linum uero que ex terra oritur doctrinam iudeorum possumus intelligere. uestem ergo induimus cum nosmet ipsos bonis operibus curamus. Ex lana autem linoque contextis uitium uestibus. que est traditionibus apostolorum. traditioes iudeorum uult obseruare. Precepit in dominus moysi. si uero si quis leprosus mundatur esset. uenire ad sacerdotem. et offerre duos passeris uiuos sacerdoti. Ex quibus ille unum immolans decurrere faceret sanguinem eius in aquas uiuentes. Et intinguens palme uiuum in

35

nem uite nob ad q̄rim? Que non n̄ in celesti bitudine constitutis
datur. De aptione terciy sigilli pauca dixim? nūc ordinē p̄sequam̄.
Et audiuy t̄m̄ aiāl dicens. I. intellige sp̄ualr̄ sc̄pturā quā legis.
Et ecce equus niḡ. 7 q̄ sedebat sr̄ cū habebat staterā i manu
sua. P̄ equū nigrū. doctores legis possum? intelligē. Nigredo n̄
sue obscuratiōē legis. siue duritiā designat. Nā & moyses ue
lamē habebat sup̄ faciē suā. eo q̄ splendor uult? ei? i. sp̄ual? in
telligentia in lege. a lyp̄ientib; oculi n̄ poss; uideri. Sessor aū eq̄
dñs ÷. Statera. equitatem iudiciy legal? demonstrat. Vt ÷ illud.
Amā. paia. oclm̄. p̄ oclō. dentē p̄ dente. pedē. p̄ pede. Et qualē
influxit. q̄s maclam. talē & sustinere cogat. **Et audiuy uocē in
medio. iiii. aiāliū. dicēte.** Pot? p̄ uocē q̄ facta ÷ in medio. iiii.
aiāliū. uox ecclē accipi. dñi misericordiam ip̄lorantis. **Bilib's t̄tici d
nario. & tres bilibres ordi denario. 7 uini & oliu ne leseris.**
Magna sunt q̄ ptulit. 7 ualde obscura. P̄ t̄tici ex q̄ panis op
timus conficit. diuinā sc̄pturā possum? accipe. q̄ aiāz panis est.
Due ū libe t̄tici. duo testam̄ta designant. in q̄b; diuina sc̄p
tura diuidit. Ex his duab; lib; t̄tici. magnā ciboz copia
nob sc̄i panes p̄parauer. qui eā multiplicat̄ exposuer. Denari? aū
dñm siḡtat. Bine ḡ libe t̄tici denario copulant. qz q̄ sc̄a sc̄ptura
loqr̄. ad unū dī on̄ipotentia. magnitudinē. bonitatē. atq; sc̄uita
tē p̄tinet. Ecq̄d n̄ boni ḡ p̄ximos agim? de illo ÷. nō de nob.
P̄ aspitatē ū ordi. opa sc̄oz designant. Que opa uidentur
p̄pationē. s; spes ea suaua fac. Sic dñs dicit. Jugū n̄ m̄m̄. sua
ue ē. Tres aū bilibre ordi sunt sex. Hō in conuenientē ḡ p̄senari
um numū q̄ p̄fect? ē. opa sc̄oz designat. qz p̄fectio sc̄oz. ex boni
opib; accrescit. Tres bilibre ḡ ordi denario iungunt. qz quicq;
boni electi in h̄ sc̄lo opant. q̄cqd̄ ad uis; p̄tinent. p̄ amore unū dei
on̄ipotentis agunt & patiunt. Alii. qz p̄ quos. h̄ q̄ p̄ legem
salui facti s̄. designant. P̄ ascensore ei. ip̄e. datur legis. P̄ sta
teram ū. eq̄tatē iudiciy ei. Consequens ē. ū p̄ binas libras t̄tici.
& p̄ tres bilibras ordi. uet? testam̄tu intelligam? P̄ binas ḡ li
bras t̄tici. duo p̄cepta earu. mis. que lege 7 p̄p̄bis specialiter

St
hs.

Imendant. designant. Sic dñs dicit in euanglio. In his duob; mandatis.
tota lex pendet & prophete. & per tres bilibras ordi. uetus testamtu po
ssum accipere. eo qd in tres partes ab hebreis diuidat. in legem. i. prophetas.
in agiographa. Hec inconuenientem p ordm. qd aspim hct cortice. uetus
testamtu designat. ppt uidelicet aspitate pceptoz legaliu. Na sicut
ordm infra aspitate corticis sui. medullam continet. ex qua panis co
ficu. ita & infra litteram ueteris testamti spual intelligetia con
net. ex q a magistris ecclie. panis doctrine spual pficit. ad nut
menta fidelium pficiens. Scribit n apls paulus. qd nullu ad psec
tu adduxit lex. Nullu scilicet eoz. q eam carnaliter intelligunt.
& opant. ad pfectionis culm sine dubio erigit. Tres g libras or
di duplicant. u ad senariu qui pfectus = numus puenat. Cu ue
tus testamtu a doctorib; ecclie pmo historiali. postea spualiter
intelligit. eiusq; spualis intelligentia opib; implet. P denariu
au. etna uita designat. Sic dñs docet in euanglio. Precat g ecclia
dnm. & dicit. Bilibras tibi denario. & tres bilibras ordi denario. i.
q duo pcepta caritatis. scilicet doctna legis atq; prophetaz. patib; ui
delicet uetis testamti. simili & eis q uetus testamtu spualiter intelligit.
& opant. i. fidelib; ecclie. denariu uite etne dignare largiri. Paul
teritate u uini. actiuam uitam. P pinguedine olei. contemplatiuam possi
mus accipere. Qd g dicit uinu & oleu ne leseris. tale = ac si dicat.
Eos qui tibi p actiue uite opa. siue contemplatiue. seru ue studie
runt. ne leseris. cu ad iudiciu ueris. Seqr. **& c. apuiss; sigillu
quartu; aptio qrti.** Ad pphas p tunc. q aduentu xpi passionem &
resurrectionem eius. uocationemq; gentium & apto sermone. & p uari
as figuras pdixerit. Saluator g nr quartu sigillu apuit. qm intel
ligentiam prophetaz. doctorib; ecclie tribuit. S; de dictis pharum no
= nob necesse quicq; dicit. eo qd ab eisdem doctorib; exposita sunt.
& qd n solu q a prophetis scripta sunt. s; & omnia q ab eis gesta s. spuale
hnt intelligentiam. Pauca de his q p dicit. helia. & eliseu. gesta sunt.
dicam. In regu uolumine scriptu = qd c dicit uelle p gere ad pugna
q philisteu. dicit ad saul. Pascoat seru tuus gregem patris sui. me
nebat leo. l'urs; tollebat; arietem de medio gregis. & insequer

percuciebam. eruebāq; de ore eorū; & illi surgebant. adūsū me:
 & apprehendebā mentū eorū. & suffocabā & interficiebā eos. Hāc leo
 nē & ursū interfecit. ego seruus tuus. Dauid x̄ signat. P̄ leonē autē
 et ursū. p̄secutores ecclē designant. P̄ leonē. impatores. & ceteri
 p̄ncipes t̄re. P̄ ursū iudā designati sūt. q̄ ecclā dī p̄secuti s̄. P̄ ari
 etē ū. m̄res designant. Leo ḡ et ursū uener. atq; arietē de medio ḡ
 gis abstuler. Q̄ p̄secutores q̄sdā de ecclā fideles tuler. atq; p̄ x̄pi
 nne interfecer. & sic dā leonē & ursū insecut' ē. percussit. atq; arie
 tē de ore eorū libauit. Simili' redēptor n̄r. q̄sdam ex p̄secutorib;
 p̄secutus ē. q̄n eis penam q̄ mēbant in p̄senti sc̄lo irrogauit. sicut
 p̄mo herodi. itm sc̄lo. it̄cio. & multis aliis. Percussit q̄ppe. q̄n eos e
 t̄na morte dāpnauit. Arietē de eorū ore eripuit. q̄ p̄p̄m fidelū
 ab eorū dilaceratiōe libauit. & illi itm surgebāt adūsū dā. q̄a
 t̄p̄ib; p̄secutorū ē alij pupurent. alij ḡ x̄ surgebāt. ut ei' nom̄ atq;
 culturā fundit' extinguerēt. S; dā apprehendebat m̄tū eorū. & suf
 focabat. interficiebatq; eos. P̄ m̄tū q̄ ori ē p̄ping'. blasphemi & iud
 eorū atq; paganorū designant. x̄pc m̄tū p̄secutorū apprehendit. &
 suffocauit. interfecitq; eos. q̄n impatorib; in x̄pm credentib; oīs cultā
 & erroz gentiliū ita suffocat' ē. ū nullus p̄secutorū audet os ad
 blasphemandū x̄ apue. oīsq; extincti s̄. credentib; in x̄ gētib;. Idē
 aū dā ē ad bellū cont' philistēū uix. baculū suū tulit secū. quē
 semp secū habebat in manib;. elegitq; sibi quinq; lumpidissimos
 lapides de torrente. & misit eos ī pam. q̄ habebat secū. & fun
 dā manu tulit. & percussit ḡ philistēū. P̄ baculū q̄ hō sustentatur.
 apli designant. Qui x̄ q̄i sustiner. cū op' p̄t q̄ in mundū ue
 nerat p̄pleuer. Sic dic' apl's paul'. Dī n̄ sum' aduitor es. P̄ pam
 aū. humanitas designat. P̄. v. lapides. v. libri moysi. Quos in p̄aon
 misit. q̄ sc̄iam. v. librorū hominū q̄ assūpserat dedit. P̄ fundā
 aū ei'. linguā accipe possum'. Percussio a dā ḡ philistēū. ū. modis.
 sc̄dm allegoriā. intelligi pot'. Percussit nāq; contra philistēū salua
 tor n̄r. q̄n duct' ÷ in desertū a spū sc̄o. ut tēptaret' a d̄blo. uinceret
 q; diablm. Unq; lapides dā. ī pam misit. s; uno goliā p̄strauit.
 Q̄ saluator n̄r scientiā. v. librorū equalit' possedit. s; ex uno. i. de

SUU

interonomio. tria testimonia sup̄sit. ex quib; tres tēptationes d̄bli
deicit. & sic d̄d̄ funda lapidē iecit. & goliā uīfec̄: ita id̄m
nr̄ lingua sc̄e sc̄pturę. testimonia ptulit. & diablin sup̄auit.
Aut. P̄iit d̄d̄ ad pugñā q̄ philisteū. simlr̄ 7̄ x̄. u. diablin
uinc̄t ad passionē pp̄auit. Dauid lapidē goliā deiecit. Simlr̄
& x̄ d̄blin morte suā p̄mit. Cumq; gladiū n̄ habet ī manu
d̄d̄. tulit gladiū philistei. & uīfec̄ eū gladio suo. p̄ciditq; cap̄d̄.
Gladi⁹ diabli mors ē. Inuidia n̄ diabli. mors int̄ouit in orbē
t̄raz. Iste ÷ gladi⁹. de q̄ p̄mū hominē d̄bls̄ humanū usq; ^{gen⁹}
dū a x̄ redim̄t̄ uīfec̄it. hūc gladiū icurrim⁹ ē peccam⁹. S;
hunc gladiū x̄ n̄ abebat. q̄ peccm̄ n̄ fecerat. nec inuentus
fuit dol⁹. in. ore. e. Originali q; peccō obnoxio n̄ fuerat. q̄ ex
conubitu uiri q̄ sine peccō cē non pot. n̄ fuerat ort⁹ x̄. Itaq; qui
mortē ex debito n̄ habebat. d̄blo qui auctor ei⁹ erat mortis gla
diū abstulit. 7̄ p̄cā eundē p̄ncipē uīfec̄it. P̄ caput aū philistei. gen⁹ hum̄
nū in h̄ loco designat. P̄cidit d̄d̄ cap̄t philistei. q̄ x̄ a corpe
d̄bl̄. electoz multitudinē sepauit. Detulit illud ī iherl̄m q̄ ml
titudinē electoz in celesti bitudine. q̄ iherl̄m uocat̄ collocauit.
De elia ū 7̄ eliseo. q̄ uis eoz facta. plena sunt sp̄ualib; sensib;. ^{facta}
ea tantūmodo p̄feram⁹. q̄ a d̄no in euangl̄o 9 memorata sūt. Nam
cū ueniss; d̄ns in nazareth. dixit̄ q̄ concuies ei⁹. Quanta ate
audiuim⁹ in capharnau. fac & hic in patria tua. Dixitq; eis. Amē
dico uob; q̄ multe uidue erant in dieb; elie in isrl̄. q̄n̄ clausū ÷
celū. & ad nullā illarū missus̄ elias n̄ in sareptā sidonie. ad mu
lierē uiduā. & multy lepsi erant in dieb; elisei in isrl̄. & nemo
eoz mundat⁹. ÷. n̄ naaman sir⁹. In regū uolumine sc̄ptū ē. q̄
cū cepiss; aab rex heliā p̄seq. p̄cipiente d̄no abiit in desertuoz.
& sedit iuxta torrentē carip. Eoz q; deferebant ei panes.
& carnes mane & uespe. & bibebat de torrente. helias x̄ figa
bat. P̄ torrentē aū carip. legē debem⁹ intelligē. Carip int̄ptat
m̄datū. Hō q̄ lex m̄datū sit. Solent nāq; prudentes p̄ponere
auditorib; suis parabolas. u. apti⁹ intelligant̄ ea q̄ dicere uo
lunt. & introduciūt bestias auesq; loquentes. Q̄ si sola uerba

pabolarū attendas. mdatiū eē pspicies. Sin ū sensū. ueritatē p
 babis. Simlr et qdā pcepta legalia. si luttām tantūm intēdas. in
 utilia t̄ uidebunt̄. Si spūalē intelligentiā. ueritas t̄ magna in
 litterā refulgē. Quedā ḡ pcepta legalia iudis mdatiū sūt. q̄
 eā carnalit̄ intelligūt. Nōb aut̄ ūitas. qz ea spūalr̄ intelligere
 curam? P̄ coruos uero. iudeoz sac̄dotes designant̄. uelamine
 cordiū suoz tenebrosi. P̄ carnes. iuge sac̄ficiū. q̄ mane & uespe
 offerebat̄. Panes aut̄. panes p̄positionis demonstrant. Q̄ sci assidu
 e incōspectu dñi ponebantur. Bibebat ū detoerente. t̄ qz in
 obseruationib; legalib; & delectabat̄. Post dies aut̄ mltos sic
 catus ē torēs. qz ueniente x̄ in carnē. & euglm̄ p̄dicante.
 obseruatio legal̄ cessauit. atq; ab illo tpe nichil p̄fuit. Sicut
 dñs dic̄. Lex & p̄phē usq; ad ioh̄m. Q̄ iterū ad p̄pham. Ne offe
 retis ultra sac̄ficiū frustra. incensū ab hominatio ÷ m. Neo
 menias & sab̄a ur̄a nō ferā. iniq; sunt cetus ur̄i. & dix̄ dñs
 ad heliam. Vade in sareptā sidoniōz. ⁊ manebis ibi. Precepi
 h. mulieri uidue. ū pascat te. Qui p̄surgēs habuit in sareptā;
 helias in sareptā abiit. qz iudeos p̄fidios x̄ relinquent. p̄ aplōs
 transiuit ad gentes. Sarepta ū succensa int̄pretat̄. ⁊ angusti
 a panis. Gentiles q̄ppe q̄ erant ciuitas d̄bli. ⁊ q̄ p̄sareptā de
 signant̄. igne uitioz succensi erant. De h̄ igne sc̄ptura dic̄.
 Om̄s uos accendentes ignē. accincti flāmis. ambulate ī lu
 mine ignis ur̄i. & in flāmis quas succenditis ub̄. Illi nāq;
 flāmis accincti sunt. q̄ igne uitioz undiq; occurrunt. Q̄ & angus
 tia panis uocant̄. qz nullus unq; predicator ad eos accesserat. q̄
 pabliū ūbi dī. eis imp̄tore. Cūq; ueniss; ad portā ciuitatis. apparu
 it ei mulier uidua colligens ligna. Eandē siḡtationē h̄t. quā
 & ciuitas. Siḡtat h̄ eccl̄am. ex gentib; ḡggatā. Vidua ū erat.
 qm̄ dñm uirū suū peccis suis exigentib; p̄didat. Q̄ uocauit eam.
 dixitq; ei. Affer michi paululum aque in uase. ū bibā. Quinōza pe
 tuit. ū maiora puenire. Possūm̄ namq; p̄ paululū aque. q̄ annū
 sicientis refrigerat. uoluntatē audientū intelligē. Qz sicut si
 cientis linguā aqua refrigerat. ita & p̄dicator m̄tes. Cūq; illa p̄

geret ut afferret. clamauit p' tergū ei' dicens. Affer m' & bucellā pa-
nis in manu tua. Quasi p' tergū nob' :- q' ignoram' helias g' p' tergū
mulieris clamauit. qz p'dicatores scī gentib; dīm q; ignorabant p'di-
cauer'. Vñ & p' bucellā panis. initia fidī possum' intelligē. & qz illi
p'petent ad fidē ueniunt. q' student p' peccā sua p'fiteri. recte subdi-
tur. Dixitq; mulier. Viuit dñs d's tuus. qz n' habeo panē. ñ qnt pot
pugillus cape farine in idria. & paululū olei in lecto. lect' uas erat.
in q' d' olim seruabat. Possum' ñ p' farina rōnem. P' olīm aū opa mīe in-
telligē; Gentilis ù p'pls. cognoscens se g'it' errasē. p'fitebatur nich
in se boni eē. ñ tantūm q' parū rōnis. & parū ex opib; mīe uidet'
habē. Gentiles namq; parū rōnis habebāt. qz ex parte rōnabiles
erant. Quid n' irrōnabili. q' dicē ligno. aut lapidi. d's m'ses tu. ha-
bebant & parū mīe. qz ipsa nata sepe eos adh' ipellebat. ù miseris
subuenirent. P' uasa g' in q'b; farina & oleū p'tinebant. eoz corda
designant. En colligo. ij. ligna. ù ingrediar. & faciā m' & filio mō.
ù comedam' & moriamur. Ligna q' in ciuitate colligunt. nichil
utilitatis hnt ñ ù p'burant. P' ligna g' errores gentiliū. diaboli-
ca fraude inuenti designant. Mulier. ij. ligna colligebat. qz gen-
til' p'pls ex doctrina philosophoz. atq; poetaz diuisos errores
colligebat. p' q'b; p'petuo incendio truderēt. S; quid :- q' dicit. ut
comedam' & moriam'. Hos n' iō comedim'. ù uitā in corpore seruē. h'
aū iō dicit se comedē ù moriāt'. Qz doctna gentiliū mortē mag'
q' uitā inferre nouat. Ad q' helias. Vade in q'd & fac sic dixisti;
Verūtām m' fac ex ipsa farinola sub cineritū panē paruulū. et
affer ad me. Tibi aū & filio tuo facies postea. P' panē fides. P' cinē
ù penitentiā designat'. Sic dic' bāt' iob addnū. Id circo me repre-
hēdo. & ago penitentiā in fauilla & cinē. Panis g' cinē coopit'.
ē q'lib; infidel' ad fidē ueniens. p' studet deflere mala q' fecit. ut
uenienti' ad fidē x' p'cipiendā. q' in baptisinate dat' accedat;
helias itaq; p'cepit mulieri. ù ex farina panē facēt. s'q; deferre.
qz p'dicatores scī gentes hortabant. ù ex rōnis bono q' a dō p'
cepant. cibū fidei dō p'parent. sibiq; deferret. fidē nāq; un'q'sq;
ad baptisimū ueniēs predicatori p'fert. ē ad interrogatiōē sacerdoti

Sidua.
Sinregū.

Shelias
Sinregū.

Shelias.

qualiter credat confitetur. Helias panem quem mulier fecit comedit. quia perfectus
 filiorum. meorum et predicatorum. Quia propter helias mulieri precepit. ut sibi pri-
 mo postea sibi et filio suo panem prepararet. Quia conuersio peccatoris. predicatori
 primo imputatur. Postea uero. iustus panem sibi preparat. et in bonis operibus semper
 ipsum exercens. ut heres celestis patrie fiat optineat. Quod autem dicitur he-
 lias idrie farina non deficiet. nec lectus olei minuetur. usque in diem in quo
 datus est dominus pluuiam super terram. illud significat quod fides ab electorum cordi-
 bus. bonaque opera non deficient. usque dum dominus ad iudicium est omnibus sanctis ue-
 niat. Similiter et heliseus et figurabat. naaman uero ipsum gentium. Om-
 ni leprosi erant in israel. et nemo eorum mundatus est. nisi naaman syrus. Et ue-
 niente christo in carne. et iudei et gentes leprosi peccatorum circumdati erant.
 Sed iudeis iniquitate sua permanentibus. gentes a lepro peccatorum suorum
 mundate sunt. Precepit ergo heliseus naaman dicens. Vade et lauare
 septies in iordane. et recipiet sanitatem caro tua. atque mundabis.
 Abiit et lauit in iordane septies. et restituta est caro eius. sic caro pue-
 ri paruuli. et mundatus est a lepro. aqua iordanis. baptismum significat.
 Et quod in ea et baptizatus est. Naaman aqua iordanis ablutus est. et a
 lepro mundatus. quia ipse gentium sacrum baptismatis aqua. a lepro peccatorum
 suorum est expurgatus. Septena uero lauatio. septiforme spiritum sanctum figura-
 uit. Per cuius operationem remissio peccatorum. in baptismo datur. Quia sic corpus
 uisibile aqua baptismatis. ita anima inuisibiliter per operationem spiritus sancti.
 a peccatis omnibus emundatur. Giezi qui precium sanitatis anaaman pro-
 cepit. lepraque ei hereditauit. eos designat quod doctrinae suae predica-
 tionis hominibus uendunt. quos dominus in euangelio non pastores. sed mercena-
 rios uocat. Heliseus ergo sanitatem contulit. et giezi precium accepit. quia
 ab eis quos diuina misericordia saluat. presuli doctores precium sanitatis exi-
 gunt. Et ideo heredes lepre eorum efficiuntur. quia in malum quod isti per gratiam dei
 steterunt permanentes. damnationem sibi perpetuam adquirent. De aptio-
 nis. uero. sigillo. quod ad ueteris testamenti pertinet certe pauca de multis
 diximus. si demonstrarem nichil aliud esse sigillo. aptionem. nisi de-
 monstrationem spiritualium sensuum in ueteris testamenti. quod non per christum facta
 est. sequitur. **Et ecce equus pallidus. et qui sedebat super eum. nomine illius mori. infer-**
ri sequebatur eum. Videntur hi qui de equite. uero. dunt ad ante christum

In regu.

Helise.
Naaman.

In regu.

Giezi.

finis.

ptinere. S; qz superiores tres eqtes in bonā partē int̄ptati sum. ut
iuenirent ē aptionib; tū sigilloz. ordinis rectitudo cogit. u et
istū in bonā intelligam. q̄tinus recordet ē aptione. iiii. sigilli. q̄
ad pphas ptine demonstrauim. Equus pallidus pphas significet.
pallor ū diuisis m̄is accidit om̄ib;. Aliqñ nāq; pauore. aliqñ lā
guore. aliqñ morte. totū corp' occupante. multisq; aliis modi
pallēte ēē hoies ytingit. Pp̄he itaq; q̄ p̄plo peccanti p̄dicabant.
q̄ in rapinā & gladiū. & p̄ditionē darentur. n̄ in cōuenienter
colore pallidū habuisse dñr. Sessor aū equi dñs ē. q̄ in p̄phi
suis in habitauit. S; ualde durū ēē uidet. q̄ nom̄ mortis ha
buisse dñr. Ipse h̄ uita ÷ om̄iū electoz suoz. sic ip̄e dic. Ego
sū uita. S; si diligent̄ sc̄pturas diuinas inspexerim. iueniem
dñm nr̄m ī mortē uocari. Nā sic uita ē om̄ium electoz q̄bus
cotidie uitā eternā largit̄. ita & mors dici pot̄ reprobz. quoz
p̄scelerib; suis cotidie morti tradidit p̄petue. Ipse h̄ h̄c potesta
tē. aiām & corp' tradē in gehennā. Homē q̄ mortis habuisse dñr.
q̄ isrl̄itico p̄plo peccanti mortē intulit. Sic in cantico deuterio
nomij. ipse manifeste demonstrat. ē dicit. Ignis succens. ē. i.
f. m. & a. u. a. i. n; deuorabitq; trā ē g. s. j. m. f. c. Congregabo
sup̄ eos ī c. hunc equitē infern' seq̄bat. qz om̄s qui yminat̄
ones p̄pharū. q̄s ex ore dñi ad p̄plm̄ p̄dicabāt contēpser. infern' ab
sorbuūt. Vñ & seq̄r. **Et data ÷ ei potestas ī. iiii. partes t̄r̄. occide
ī gladio. fame. morte. ibestū t̄r̄. q̄siti fuerunt.** Libri p̄pharū atq;
regū. h̄ apte demonstrant. Querendū ū n̄b ÷ cur aptio. iiii. sigil
loz ad uetus testam̄tū. triū ū ad nouū ptineat. Quatuor namq;
sunt elem̄ta. q̄b; sc̄dm̄ corp' subsistim. Vetus q̄ testam̄tū quat
nario num̄o n̄ inuenienter ponit. qz lex moisi nich̄ aliud p̄plo
hebraico. n̄ ea q̄ ad. iiii. elem̄ta ptinent. repp̄mittit. Nouū ū testa
m̄tū in t̄nario num̄o ponit. qz fides sc̄e trinitatis sine q̄ saluēe
nō possum. in eo specialit̄ ymendat. **Et ē ap̄uill; sigillū quintum.**
Quinti sigilli aptio. sexti. & septimi. sic dixim' ad aptionē noui
testam̄ti ptine. Et quāuis nouū testam̄tū aptio uetis testam̄ti.
t̄n̄ m̄lta in eo obscure ponuntur. q̄ necesse ÷ ū exponant. Quin

h
e
f
m
e
l
o
o

h
d
m
m
i
o

d
p
f
e
s
i
o

tum g^o sigillū. vi. et. vii. saluator apuit. Qñ ea q̄ p̄ pabolā locu-
 tul̄ ē. & q̄ figuratū gessit. doctorib; ecclē pate fecit. S; de expo-
 sitione noui testamti n̄: nō necesse q̄c̄q; dicere. eo q̄ ascis patb;
 mirabilr. & multiplici sit expositū. Quinti itaq; sigilli aptio.
 ad m̄tes ptinet. Quintū sigillū x̄ apuit. qñ ea q̄ p̄ pabolā. et
 quasdam figas de p̄secutione m̄m. & glificatione eoz dixit.
 doctorib; ecclē manifestauit. Apuit ṽ quintū sigillū qñ eis cele-
 stem glām q̄ pmiserat stulit. ṽ eos in mundo ap̄ homines clari-
 ficauit. **Vidi sub altare dī am̄as uictorū. pp̄ ūbū dī & tes-
 timoniū ihu q̄ habebant.** Altare dī x̄ ē. am̄igit scōz sub alta-
 re dī req̄escunt. qz sic capiti supposita sūt m̄bra. eiq; coherēt. ita
 & am̄e scōz in celesti glā constitute. x̄ saluatori subiecte sūt. eiq;
 p̄con. uictionē m̄broz h̄ctunt. **Et clamabāt uoce magna dice-
 tes. Usqueq; dñe sc̄s & uer? nō uindicas sanguē nr̄. de his
 q̄ habitāt in trā.** Cū sc̄ptura p̄cipiat. malū p̄ malo n̄ reddere.
 & dñs dicat in euglio. diligite inimicos ur̄s. benefa. h. q. u. o.
 Qd ÷ q̄ sc̄i in celestib; stituti. ultionē de inimicis suis expetunt.
 S; scimus sc̄os dī diē ultimū desiderare. in q̄ & corpa. & mercedem
 laborū suorū a dño p̄cipient. Nā hunc diem dñs desiderandū ēē
 discipulis suis manifestauit. ē signa diei iudiciū p̄diceret diceſ. Cū
 aut̄ iudicis h̄ fieri. respicite & leuate. c. ii. q. a. r. u. Et in orone dñica
 assidue petim; ut adue. r. dī. ^{adue. r. dī} Verū qz scōz resurrectio atq; glifi-
 catio indie iudiciū fiet. ṽ dies iudiciū dāpnatio erit ip̄ioz. sc̄i ul-
 tionē de inimicis suis postulāt. qñ petūt. ut dies dñi ueniat. qz eo
 die dāpnatione p̄petua dāpnabunt. S; hic q̄stio orit̄. cur sc̄i diē
 dñi desiderēt. cum p̄pha dicat. Ve desiderantib; diē dñi. Scim;
 nāq; diē dñi. dāpnationē iniquoz sic iā dixim; & qd necesse fuit
 p̄phe dice. Ve desiderantib; diē dñi. ē nullus impius repiat̄. qui
 aut̄ mortē suā. aut diē dñi desideret. eo q̄ in eo dāpnari metuit.
 Et qz uerū ÷ q̄ p̄pha dicit. inuestigandū nō ÷ qd sigret. Dāpna-
 tio q̄ppe impioz sunt peccā. Quicq; ḡ cū scorto corde desiderat. dāp-
 nationē suā desiderat. Igu; qz dāpnatio ip̄ioz erit dies iudiciū. q̄
 cumq; ea scelera cōmittē desiderat. p̄ q̄b; in die iudiciū dāpnabit.

diem dñi .i. dāpnationē desiderat. **Et date sunt ill' singl'e stole albe.**
 Stole albe gl'a ē. scāz aiārū. Singlas stolas albas. scī dei nunc possi-
 dent: qz corpib; int'ra q̄scentib; sole aiē vitudinē etna p̄fruiuntur.
 Binas tunc p̄cipient: c̄ p' resurrectionē aiē. c̄ corpib; gl'am celesti pa-
 trie: iine sine possidebūt. **Et dictū ē ill' ut q̄scerēt tēp' ad huc modi-
 cū: donec impleant. cōsuy eoz ⁊ hīs eoz. q̄ ⁊ int'ficiendi sūt sic nulli.**
 Temp' modicū: temp' = usq; in diē iudiciū. Qd̄ modicū iō dī: qz in
 spatione futuri t̄pis ualde = modicū. Scī ḡ q̄h desidant. ū dies
 iudiciū fiat in q̄ & corpa & aiē m̄cedē plenā laborū suoz recipiant.
 temp' modicū expectare iubent. donec impleat n̄s s̄iōy eoz. qz dies
 iudiciū n̄ uenit usq; impleat n̄s electoz. S; querendū n̄b ē. cur so-
 le anime p̄x̄ n̄ne int'fectoz sub altare q̄euisse. & stolas singlas acce-
 pisse legant. cū ōs aiē electoz sub h̄ altari q̄escant. easdq; stolas.
 & ipsi possideant. P̄ aiās ḡ int'fectoz. n̄ solū m̄ēs s; & ōs aiās
 electoz debem' accipe: eo q̄ & ipi mundo sint mortui. ū dō uiuent
 sic dicit apl's. ^{um absq̄mā ē cū x̄po ⁊ deo} Mortui n̄ estis: & uita. u. a. e. c. x. i. d. Et desemet
 ip̄o dicit. ^{h̄m̄} Michi mund' ē. & ego. m. ^{m̄do} Et ōs qui uolūt pie uiuere
 in x̄. ^{p̄secutōis p̄anū} p̄se. pa. ^{h̄m̄} Et p̄mltas t̄bū. op̄o. u. i. i. r. d. S; & iohs auctor h'
 libri. calicē dñi bibisse desc̄bit: c̄ s̄n gladiū p̄ceptione quieuerit.
Et ē apuiss; sigillū sextum. Sigilli. vi. aptio. ad iudeoz deiec-
 tionē sic diximus: & ad gentiū uocationē p̄tinet. Et qz x̄pl de
 iudeoz p̄ditione. & de gentiū electione. multa p̄ p̄bolas ē locutus. Et
 dam t̄ gessit que h̄ designauer. Sextū sigillum apuit. qñ doctorib;
 ecclē ea q̄ p̄figam dixit & fecit: p̄ inspirationis s̄ue grām patefec.
 Apuit. vi. sigillū. qñ ea q̄ p̄dixat ope impleuit. **Terre mot' factus ē**
magn': qm̄ armanis h̄ gen' deuastatū ē. Et sol fact' = niger tā
q̄. saccus silicin'. Qz p̄pls iudeoz qui p̄p̄t cognitionē unius dī. et
 p̄p̄t custodia legis uelut sol in mundo refulgebat in cētās gentes.
 fact' = oib; hōib; odiosus p̄p̄t iniquitates suas. Saco nāq; penitēte
 uestiunt: ut indicēt se eē peccōres. Sol ḡ nigredinē sacci habuit:
 qz oib; gētib; facinora iudeoz patuer. **Et luna facta = sic s̄āgs.**
 Eandē siḡtationē h̄t luna. quā & sol. Siḡtat ḡ sinagogā. Luna
 ḡ specie sanguis habuisse uisa ē. qz oib; clariut gentib; iudōs

Paulus.

a p
 a
 o s x t i l i
 g
 i
 i

40
p̄t̄ effusione sanguinis x̄. scōzq; eius eē deletos. **Et stelle ceciderūt**
sup̄ t̄rā. Sic fic' mittit grossos suos. ē auēto magno mouet. P̄stel
las p̄ncipes sac̄dotū designant. sc̄be & pharisei. P̄ ficū aut̄ t̄rā iudeoz
possum' intelligē. Grossi ū eiusdem arboris fruct' inutiles uocant̄. qui
cito labunt̄ ē arbor eadē uento ḡcutit̄. fic' ḡ uento ḡmota ē. & iutile
fruct' ase amittit. q̄ t̄rā iudeoz a romanis inuasa ē. i gentē iutale
& dō odibile ase expulit. ū habitatio fierē fidelū. Stelle itaq; gro
ssoz more in t̄rā ceciderūt. q̄ eos q̄ p̄ doct̄nā uelut stelle in p̄plo reful
gebant. eadē pena ḡclusit. q̄ i cetā multitudinē. **Et celū recessit. sic**
lib' inuoluit. P̄ celū uet' testam̄tū signat; lib' q̄n inuoluit. ei' sc̄ptā
ab ocul' intuentū abscondit. Lib' ū iudeis inuoluit' ē. q̄ sp̄uale in
telligentiā in uet' testam̄to. q̄ xp̄m demonstrabat intelligē noluerūt.
Celū itaq; sic lib' inuoluit' recessit. q̄ uet' testam̄tū iudeos dereliquit.
& ad gentes transiuit. **Et oīs mons & insula. de locis suis moti sūt.**
Et q̄ iudeoz t̄rā montuosa ē. possum' p̄ montes eos q̄ in ciuitatib; p̄
insulas aut̄ eos q̄ in cāpestrib; habitāt intelligē. Et e locis suis moti
sunt. q̄ oīs aut̄ incaptiuitatē ducti sūt. aut̄ ext̄minatq;. **Et regē t̄rē.**
& p̄ncipes. & tribun; & diuites. & fortes. & oīs seruus. i lib' abs
conder' se in speluncis. & in p̄ets montū. i dicunt montib; cadi
te sup̄ nos. i collib; op̄te nos. i abscondite nos a facie sedentis
sup̄ nonū. i ab ira agni. q̄m uenit dies magn' ire ipsoz. i quis
poterit stare. P̄ reges t̄rē p̄ncipes & tribunos. eos qui hanc ḡtē
regē uidebant. possum' intelligē. P̄ diuites ū & fortes seruos & li
bos. cetā multitudinē. Qualr' se in speluncis & in p̄ets motū
absconderūt. iosephus manifeste narrat. q̄ euerfionē ierl̄m desc̄bit.
Tanta h̄ fuit afflictio. cū fame ḡsūmerent. & ab hostib; ext̄ius. et
multo det̄ius ap̄donib; int̄sec' affligent̄. absconder' se in puteis.
& in cloacis. & in q̄b; dam abditis t̄rē locis. cupientes mori. ū p̄
lixam miserā mortis cōpendio t̄minarent. Qui i scientes se p̄
scelib; suis ista pati. i p̄ mortē se inferni penas eē passuros.
cupiebant. ū montibus sub q̄b; delitescabant opp̄merentur.
& abscondent̄ a facie d̄ni. & a facie x̄ eius quē grauit̄ nouerant
se offendisse. Nā & d̄ns ē ad passionē duceretur. h̄ eos passuros mu

herib; se lamitantib; p̄dixit dicens. filie ierlm nolite flere sup
 me. s; sup uos ipsas flere. & sup filios mōs. Q̄ ecce uenient dies
 quib; dicent. Beate steriles q̄ n̄ genuer; & uba q̄ nō lactauerūt;
 Tunc incipient montib; dicē. Cadite sup nos. & collib; coopite
 nos. Q̄ si in uiridi ligno h̄ faciunt. in arido q̄d fiet. S; lignū
 uiride se. illos aū aridū uocat. ac si dixiss; Si in me q̄ lignū
 sū sed humanitatē. uiride aū sed diuinitatē. & q̄ d̄s sū thō
 h̄ faciunt. in ill' q̄ lignū sūt aridū. & q̄ uiriditatē fidī nō hnt.
 q̄d fiet. Pessime p̄bunt. S; & arbor fici q̄ d̄ns aū passionē male
 dicendo aridā fecit. eo q̄ in ea fructū n̄ repussē. Eodē uideos de
 signauit. q̄s maledictione p̄petua dāpnauit. eo q̄ in eis fructū
 fidī nullū repussē. **Post h̄ uidi. iiii. anglos stantes sup. iiii. anglos**
terre. Iudeoz deiectione p̄missa. nunc qualit̄ ecclā ex gentib; cō
 gregata sūt narrare incoat. P̄ iiii. q̄ppe anglos. iiii. regna delig
 nantur. assirioz. scil. p̄sarū. macedonū. atq; romanoz. S; q̄ pote
 stas. iiii. regnoz ad solos romanos transierat. p̄ iiii. anglos soli rom
 ni intelligunt. q̄ potestātē sibi. iiii. regnoz uendicauerāt. P̄ iiii. a
 ngulos uniuēse gētes. q̄ int̄ iiii. plagas mundi ḡtinent. designant.
 q̄s sibi romani subiecerāt. **Tenentes. iiii. uentos t̄e ne flaret s̄**
t̄am. neq; s̄ mare. neq; i nllā arbore. P̄ uentos q̄ nubes excitāt.
 u t̄am irrigantes faciē ei' hilarē reddāt. atq; fructiferā faciat.
 Pax cunctis mortalib; optata designat. Que & m̄tes hominum
 letificē. & p̄p̄is utilitatib; deseruiat. facultatē t̄bit. P̄ t̄ā
 & mare. os gentes figurant. P̄ arbores aū. h̄y q̄ int̄ eos p̄ncipa
 tū tenebāt. Quatuor ḡ angli. iiii. uentos tenebāt. ne flaret sup
 t̄ā. q̄ romani q̄ p̄t. iiii. anglos designant. omē t̄ā cedib; tra
 pinis. & mortib; hoīum replentes. n̄ sinebāt ḡ humanū pacca
 tū eē ac q̄etū. **& uidi altm anglm descēdentē ab ortu sol ha**
uentē signū dī uiuū. Alter angls x̄ ē. de q̄ sc̄ptū ē. & uocabi
 tur nom̄ ei'. magni ysily angls. Ipse ē sol. de q̄ sc̄ptū ē. Vbi
 t̄antib; nom̄ m̄m. oriet sol iusticie. & sanitas in p̄nis ei'. Ab or
 tu sol. & descēdit. i. asemōe ip̄o. q̄ n̄ excōcubitu uiri carnē as
 sūpsit. s; asemōe ip̄o q̄ utiq; sibi carnē imadātā ex carne uir

gnus creauit. Signū aū dī uiuū ē diuinitas. Nā in carne posi-
tus signū dī uiuū habuit. q̄ ea opa gessit. q̄ demonstrabāt. eū uni-
cū eē filiū dī. Sic ip̄e dicit; opa q̄ ego facio. ipsa testimoniū phi-
bent de me. **Et clamauit uoce magna. iiii. anglis. q̄b; datū ē no-
cere t̄re & mari dicēs. Nolite nocē t̄re & mari neq; arborib; q̄
adusq; signem⁹ seruos dī nr̄i in frontib; eoz.** Clamasse dī fecis-
se ē. **Et h ad uentū suo fecit. ū romani ab infestatione generis hu-
mani cessarent. fieretq; pax p̄ uniuersū orbē.** Sic dicit psalmista. **Urietur
indiet; ei⁹ iusticia. & h. a. p. d. a. lū.** **Et donec semina fidei. p̄ uniuersas
gentes spargerent.** **Et audiuim⁹ nūmū signatorū. c. xl. iiii. o. signati ex
oī tribu filioz isrl.** **Et c. xl. iiii. o. p̄sent eccl̄a designa. t̄.** Duode-
cies namq; duoden; sunt. c. xl. iiii. Om̄s ḡ qui fidē. xij. ap̄torum
custodiunt. actusq; imitant̄ in h̄ nūmō ḡsistunt. S; querendū
nob̄ ē. cur ex omni tribu filioz isrl. ḡgregati eē dicant̄. cum
multo pl̄es ex gentib; q̄. ex iudeis credidint. Verū si int̄ptatio-
nes n̄m attendim⁹? i n̄ib; .xii. tribuum. om̄s electos repiemus.
N̄na q̄ppe. xii. tribuū. ad om̄s electos p̄tinēt. **Ex tribu iuda. xii. o.
signati.** **Ex tribu ruben. xii. o. sig.** **Ex tribu gaz. xii. o. sig.** **Ex tribu
aser. xii. o. sig.** **Ex tribu neptali. xii. o. sig.** **Ex tribu manasse. xii. o.
sig.** **Ex tribu symeon. xii. o. sig.** **Ex tribu leuy. xii. o. sig.** **Ex tribu y-
sachar. xii. o. sig.** **Ex tribu zab. xii. o. sig.** **Ex tribu ioseph. xii. o. sig.**
Ex tribu beniamin. xii. o. sig. Judas p̄or ponit̄. beniaminū ū ultim⁹?
Qd̄ si int̄ptationes n̄m inspicere uoluim⁹? iudā inferiorē. benia-
minū ū superiorē repiem⁹? Nam q̄ ad d̄m conscendē desidat̄. a mino-
rib; incipit. ū gradatī crescendo ad maiora pueniat. Sic dicit
psalmista. **Ibunt de uirtute in uirtute.** **Et q̄ sc̄i ad d̄m p̄t̄ uir-
tutū conscendat̄. subiungit. Videbit̄s d̄oz in syon.** Judas con-
fessio int̄pretat̄. Judas ḡ p̄or ponit̄. q̄ q̄cūq; p̄ pecc̄a ad deū
conūti desidat̄. necesse ē. ū p̄mo confiteatur. pecc̄a sua. sic dicit iaco-
bus ap̄t̄s. **Confitemini alterutrū pecc̄a ur̄a. & cet̄a.** Videt̄ ū p̄cō-
fessionē pecc̄oz. & penitentiā. d̄m sibi paccabilem faciat. quē offē-
derat. Nam q̄ salubrit̄ penitē. & deflēt mala q̄ fecit. gaudiū in
celo facit. oculos miē dei. ad se conūtat. sic d̄ns dicit. **Conūtimini**

41

In euanglio.

ff. da.

2

ff. da.

ad me. & ego reuertar ad uos. Ruben sedes ponit. qui uisionis filius factus est. qui erat antea filius perditionis. Post ruben gaz. qui accinctus interpretatur. Quia necesse est ut qui penitet se mala gessisse. & petit ne in eisdem relabatur. In omnia uitia armet. uoluptatesque carnales a se precipiat. quia non potest fieri ut a peccatis abstineat. qui in uoluptatibus carnalibus reuertitur. Et quia qui contra uitia pugnat uirilitatem. iam habitus esse incipit. Aser in ordine ponitur. qui habitus interpretatur. Post aser. neptalim ponitur. qui dilatio manuum interpretatur. Omnis enim qui scit se dominum offendisse. uult ut ei misericordia diuina succurrat. debet & ipse misereri quibuscumque potest. & quomodo potest. Sic dicit dominus. Beati misericordes. quoniam ipsi misericordiam consequentur. Illius quippe mens curamque dilatur. qui per dilectionem quam proximis exhibere debet. omnibus quibuscumque potest misereri. Post neptalim manasses sequitur. qui oblitus interpretatur. quia expedire ut qui peccata sua desinit. qui elemosinas pauperibus largitur. ut peccata eius dimittantur. eadem peccata deserat. quatinus ea penitus oblitus esse uideatur. Et ideo symeon sequitur. qui exauditio interpretatur. Ille enim per malis que fecit. deprecans ut ei dimittantur. a deo exauditur. qui omnia ex toto deserit. Deinde leui sequitur. qui additus siue assumptus interpretatur. Quia qui de peccatis que fecit. iam penitentiam exercuit. qui contra uitia pugnauit. eaque deuicit. qui erga indigentes misericors extitit. atque his opibus huius promeruit. ut ei peccata dimittentur. deuenia iam securus timore. ignis enim a mente abicit. atque in amore celestis patrie totus assumit. atque additus. qui filii dei nuncupantur. & sunt. Siquis isacar. qui merces dei interpretatur. Si interpretatio est. nuncius clari uidebimus. si ea que materiam esse nascentem ponam. Aut u. Reddidit dominus mercedem. quia dedi ancillam meam uiro meo. & idcirco appellauit nomen eius ysacar. id est merces. Caro nostra. ancilla nostra debet esse. Vir noster deus noster est. Ancillam uero nostram uiro nostro dandum. si carnem nostram in dei seruitio mancipamus. Si eam uigilare ieiunare oppellimus. & abstineret. atque uoluptates eius edomamus. Ysachar ergo licet in mercedem datus est a deo. quia illi uidetur qui carnem domant. qui uitia extinguunt. ea merces datur a deo. ut uirtutibus autentur. Et ideo per ysacar zabilon ponitur. qui habitaculum fortitudinis interpretatur. Quis autem fortis nisi deus. de quo psalmista dicit. Dominus fortis & potens. d. p. i. p. Et quod habitaculum fortitudinis. non habitatio

hs in augro.

In gench.

11
na

209. A2 55
dī. In illo n̄ habitat d̄s. in q̄ fides. paciencia. castitas. humilitas.
caritas. ceterq; uirtutes ymorant̄. Et q̄ p̄ opationē uirtutū. augē
t̄ p̄ma m̄itoꝝ. ioseph seq̄i. qui augm̄tū int̄pretat̄. Beniamin ul
timus imo & sup̄ior ponit̄. qui filius dext̄e int̄pretat̄. Dext̄a nā
q; pat̄s filius d̄r; & in euanḡio loq̄i. q̄ sc̄i d̄i ad dext̄erā ponētur.
Electi itaq; filij dext̄e efficiunt̄. cū ab hac uita subtracti. in celesti
bus sedib; collocant̄. Vbi nich; = sinistrū. s; totū dextrū. Et q̄ int̄p
tationes n̄m. xij. tribuū. usq; ad eū finē p̄duxim; quo in celestib;
sedib; collocant̄. ygruū ē. ut ea q̄ secunt̄. ad gl̄ificationē am̄az sc̄a
rū transferam; **Post h̄ uidi turbā magnā. q̄ dinūmare nemo po
terat. ex om̄ib; gentib; & trib; & pplis & linguis. stantes ante
tronū. & in conspectu agn; amicti stol; alb;. & palme in manib;
eoz. & clamabāt uoce magna dicentes. Salus dō nr̄o. qui sedet
sr̄ inū. 7 agno.** P̄ turbā sup̄iorē que nunc yphendit̄. electi q̄ i
ecclā d̄i singlis t̄p̄ib; laborant. designantur. sic iā diximus.
Et q̄ multi sunt uocati. pauci ū electi. et incōpatione rep̄boꝝ exi
gua ē turba electoꝝ. non in m̄ito. n̄m. c. xl. iiii. milia. electi q̄ siglis
t̄p̄ib; in ecclā d̄i laborāt designant̄. In celesti ū bitudine. ū singlis
t̄p̄ib; ex om̄ib; gentib; tribub; & linguis yggant̄. tanta eoz efficiēt
multitudo. ū nullo m̄o yphendi possit. P̄ stolas aū albas. m̄udicia
am̄az designa. t̄. Palme ū. insigniū ponunt̄. uictorie. Palmas ḡ n̄
solū sc̄i m̄es. quib; uictoria as̄bit̄. s; & ōs electi q̄ in h̄ sc̄o positi. q̄
uisibiles 7 inuisibiles hostes fortit̄ d̄m̄icat̄. in celesti bitudine possi
dent. Palme aū uictorie sc̄oꝝ p̄ma sunt. q̄ 7 uoce magna clama
re d̄nr̄. **Salus dō nr̄o. q̄ sedet sup̄ inū. 7 agno.** Sc̄i d̄i nunq̄ cessāt
a laudib; d̄i. nec t̄n labor; in laudando d̄m̄. q̄ sic dulcis ē sc̄is
uisio d̄i. ita & laus dei. **Et om̄s angli stabant incuruitu t̄ni & se
noꝝ. 7 iiii. am̄aliū. & cecider̄ in medio tron; infacies suas. & ado
rauer̄ d̄m̄ dicentes am̄. Benedictio. & claritas. & sapientia. 7 gr̄a
rū actio. honor & uirtus. & fortitudo in sc̄a sc̄oꝝ am̄.** Sup̄ius
milia milia angloꝝ. incuruitu throni d̄m̄ laudare d̄nr̄. h̄ autē
num̄o. yphendunt̄. S; ōs incuruitu t̄ni stare d̄nr̄. Possum; sup̄io
res anglos q̄ num̄o yphendunt̄. eos intellige q̄ adduūsa offitia

simli

Ihs in euanḡio.

in mundo destinant. Eos autē q̄ sine munio ponunt. illos q̄ in celesti-
 bus cū dño gverfant. S; h. vij. benedictiones ponunt sic sup̄ uis.
 u; demonstrare eod̄ m̄. & istos benedicere dñm. q̄ mundū sua gubernato-
 ne tue. tur: sic & illos q̄ in celestib; cū dño gmozant. **Et respondēs**
unus de seniorib; dix̄ m̄. hū q̄ amictis stol' alb. q̄ sūt. aut uñ uene-
runt: & dixi illi Dñe mi. tu scis. Interrogat u; doceat. p̄ seniores nā
 q; doctores ecclē. p̄ ioh̄m u; auditores intelligunt. Nam p̄dicatores
 sc̄i. gl'am amāz scāz. quib; cūq; m̄is possunt intimāt auditorib;
 suis. u; m̄tes eoz ad amorē celestis patē accendāt. **Et dix̄ m̄. hū**
sunt quener̄ ex magna t̄bulatione. & lauer̄ stolas suas. & de al-
bauer̄ eas in sanguine agni. hic demonstrat n̄ ad electos q̄ i hac
 uita laborāt. s; ad eos qui in celesti uita c̄ dño req̄escūt. h̄ p̄tinē.
 Hō n̄ sc̄i de magna t̄bulatioē. s; ad magnas t̄bulaciones p̄ferēdas
 in mundo ueniunt. sic dic̄ salomon. hō ad laborē nascit̄. & auis
 ad uolandū. & dñs dic̄ in euglio. Bī q̄ p̄secutiones patiuntur
 p̄t̄ iusticiā. q. i. e. r. c. Et paulus. p̄ multas t̄bulatioēs. oportet
 nos. i. i. r. d. hic & enī tēpus = t̄bulationis. illic tēp' pacis. Sc̄i
 taq; de t̄bulatione magna uener̄. qz ab hac uita subtracti. ubi
 temp' t̄bulationis ē. in et̄na q̄ete collocant̄. Lauēr̄ aut̄ stolas su-
 as. qz amās suas in hac uita positi. ab om̄ib; sordib; uitioz mun-
 dauer̄. Primo qz p̄baptismū. p̄ ea u; p̄ penitentiā & lac̄mas ac m̄ie
 opa. cet̄isq; bonis uirtutib; q̄ eē in sanguine agni. dealbate fuisse
 dñr. qz amē electoz q̄ antea erant niḡdine peccoz inuolute. p̄
 redēptionē sanguis x̄ candorē munditie assūpser̄. **Idō sūt ante**
trōnū dī. & seruiunt ei die ac nocte. in templo eius. In conspectu nā
 q; dī sc̄i assistunt. ac uisione ei' indefinent̄ p̄fruiunt. Templū u;
 dī celestē patā. sicutū dī. amorē de; uocat. Qd̄ n̄ seruitū tam
 acceptabile deo. q̄ u; diligit̄ ex toto corde. totaq; uirtute. & q̄
 ita ardent̄ diligit dñm. sic illi q̄ assidue cōtēplant̄. faciē ei'. i. q̄
 sedet sup̄ trōnū. habitat sup̄ illos. Trōnus dī. sc̄i dī sūt. sic sup̄
 dixim'. Qui n̄ designant̄ sup̄ trōnū dī. ipsi sūt sup̄ q̄s habitat d̄s.
 habitat uero d̄s sup̄ sc̄os suos. ē eos lumine suo illuminat̄ curū
 dat & tuetur. **Non esurient. neq; sitient amplius.** Cū dñs dicat

Salomon.
 Ihs i euglio.
 Paulus.

Ihs i euglio.

in euangelio. bñ q̄ esuriunt & sitiunt iusticiā. q̄. i. saturabunt. Cur h̄
sc̄i dei nunq̄. esurie dicunt. S; sic̄ superius dixim⁹. n̄ ad electos q̄ i
hac uita ḡmorant. s; ad eos q̄ in celesti b̄itudine c̄ dño exultant.
h̄ p̄nere credendū ē. Iusti namq; in hac uita positi. uidentes in
iusticias hominū. esuriunt & sitiunt iusticiā. cupientes ōs hoīes
iustos eē. sic̄ ipsi sunt. Esuriunt n̄. i. sua iusticia cotidie crescat. Esuriunt & sitiunt uitā et̄nā. Anime uero sc̄oꝝ nō esurient neq; si-
tient ampl̄. qz q̄ esurier̄. iā p̄cipe meruer̄. **Et nō cadet sup̄ illos
sol. neq; ullus estus.** P̄ solem. tribulationes. quas sc̄i ab hominib;
p̄ferūt. possum⁹ intelligē. P̄ estū tēptationes demonū. siue uolup-
tates carnales. & qz sc̄i in hac uita positi. p̄secutiones iniquoꝝ
uocerūt. tolerando tēptationes demonū sup̄auer̄. desideria carna-
lia in se extinxer̄. in celesti b̄itudine positi. nullū laborē īpetuū
sentient. **Qm̄ agnus q̄ in medio troni. regere illos & deduce illos
ad fontes uite aquay.** Regere d̄s sc̄os suos. cū uoluntates eozū
ita disponit. i. nich̄ uelle possunt. n̄ q̄ d̄s uult. Et deduce illos
ad uite fontes aquay. Uite fons. x̄ps q̄ dicit. Ego sū uita. q̄
n̄ sine illo ē. mortuū ē. Qd̄ uero in illo. uita ē. Ad uite fontem
& sc̄os suos ducit. i. sint unū cū illo. P̄ aq̄s. eundē x̄ possum⁹ itel-
ligere. Ipse. q̄ p̄pe fons aq̄y. qz ab ipso p̄cedit ōs sc̄itas elec-
toꝝ. Sic̄ ip̄e dicit. Sine me nich̄ potestis face. **Et absterge d̄s
om̄em lacrimā. ab ocell̄ sc̄oꝝ.** Qz temp⁹ flendi h̄ fuit. tēp⁹ ridendi
in illa b̄itudine erit. Sic̄ d̄ns dicit. bñ qui lugent nunc. qm̄ ip̄i
solabunt. **Et c̄ apuiss; sigillū. vii.** A p̄tio. vii. sigilli. ad natui-
tatē x̄ p̄tinē. S; querendū n̄b. cur in. vii. n̄ in. v. loco pona-
tur. In genesi sc̄ptū ē. Qz vi. dieb; fecit d̄s cuncta. q̄ ex celo & t̄ra
origine suscep̄. Septimo aut̄ requieuit. id circo uocauit diem
vii. sabb̄m. i. requie. Que ē aut̄ req̄es n̄ā n̄ x̄. Nō inconue-
nient⁹ q̄. vii. sigilli ap̄tione natiuitas x̄ ponit̄. qz ip̄e. reges
sc̄oꝝ om̄iū suoꝝ. q̄ p̄. vii. diē figurat̄. & qz eaque i natiuita-
te x̄ gesta sūt. sp̄i alē intelligentiā obtinent. Sigillū. vii. &
apuiss. ē ea q̄ p̄ligationē gesta sunt. doctorib; eccl̄e p̄ inspi-
rationē sp̄c sc̄i manifestauit. **factū. silentiū icelo. q̄i media hora.**

Ihs i euanglio.

Ihs i euanglio.
Septimi
sigilli

¶ silentiū. pax q̄ ab octauano augusto. x̄ nascente. p̄mūsiū mundū facta
ē designat. Media aut̄ hora. silentiū factū ē: q̄ pax q̄ ecclā in initio fidi
apud paganos habuit. pauco t̄p̄e mansit. Nam anerone impatore int̄
rupta ē. & petro pauloq; infectis. p̄cepit os̄ p̄seq̄ x̄anos. **Et uidit̄ vij.**
anglōs stantes in conspectu dī. & date sunt ill. vij. tube. Ordo istoz̄. vij.
anglōz̄. insequentib; ē. Nam sic̄ p̄co ante regē aut̄ p̄ncipē mittit̄. qui ei
aduentiū a nunciā: ita & iohs q̄ magna erant designabant̄. eoz̄ me
moriā facē uoluit. anq̄. ad eoz̄ narrationē uenire. **& alius angl̄s uenit̄**
in altare. hñl turibulū aureū in manu sua. & data s̄ ei incensa mlt̄a.
ū daxe de orōnib; om̄iū scōz̄. sup̄ altare q̄: an̄ dīm. Iste angl̄s x̄ fiḡat.
Venit aut̄: q̄ p̄ incarnationis misterii. in mundo apparuit. ¶ altare au
reū. ecclā designat̄: q̄ an̄ altare stetit̄ dī: Jacebat nāq; x̄ incredul. q̄
cū purū hominē estimabant̄. Stabat ū fidelib; q̄ eū dīm eē credebant.
Ante altare ḡ stetit. q̄ apl̄is & cēt̄s credentib; ex q̄b; ecclā tunc con
stabat. q̄ d̄s cēt̄ manifestauit. ¶ turibulū ū q̄ in manu tenebat. corda
aplōz̄. cētōz̄q; fidelū demonstrant̄. Qd̄ aureū fuisse dī: q̄ corda dis
cipulōz̄. p̄fidē purificata: & p̄ sapientiam q̄ a x̄ didicerāt. erant iau
rata. Qd̄ turibulū in manu tenuisse dī: q̄ corda aplōz̄ in manu dei
erant: sic̄ salomon dicit. Cor regis in manu dī: quocūq; uolūt̄ ieli
nabit illud. Nūq̄d cor istius salomonis in manu dī erat: qm̄ idola ad
orabat. Nūq̄d cor antiochi aut herodis. ī manu dī erat: Nūq̄d corda
regū scōs dei p̄sequentū. in manu dī erant: In manu d̄b̄li erant. q̄
ad q̄cūq; uolebat facinora inclinabat. Corda ū regū sp̄ualū. i. scōz̄
in manu dī sunt: & iō quocūq; uolūt̄. inclinabit ea. Seq̄r. **& data s̄**
ei incensa mlt̄a. Incensa multa. p̄cepta sunt euglii. Incensa in turiblo
ponunt̄: ū calore ignis accepto. flagrantia odoris sui. curēquaq; spar
gant. Simlr̄ x̄ doctrinā eugliū in cordib; discipulōz̄ suoz̄ posuit: q̄
igne caritatis succensi. odorē fidei sue p̄ os gentes sparser̄. Vñ̄ isq̄r.
& daxe de orōnib; scōz̄. Orant nāq; ūb̄ fideles dīm deprecantes. ū di
mittant̄ eis om̄ia peccā eoz̄. Orant & elemosinas largiendo. sicut
dñs dicit. Date elemosinā: & e. o. m. s. u. ^{et̄ oia m̄da s̄ ub̄} & in alio loco sc̄ptū ē. Sic̄ aq̄
extinguit ignē. i. e. e. p. ^{ta elemosinā q̄ r̄gnat̄ p̄ d̄.} Orant. & dimittendo p̄ x̄nis. q̄ meis de
liquēr. sic̄ dix̄ dñs. Si dimiseritis ō ib; peccā eoz̄. & pat̄ ur̄ celestis

¶ salomon.

¶ ihs meuglio.

dimittat ubi peccata uia. Orat nichomin. & pcepta caritatis seruando.
que admodum scriptum est: quod uniuersa delicta opit caritas. Ille ergo salubriter
orat dominum. qui seruat mandata dei. Nichin h. p. d. nob clementiam dei u. b. iplo
rare. & opib; uirtute. Si altare ergo aureum dedit deus de oronib; scorum.
quoniam deus super corda credentium fide doctrinaque et actus apostolorum. cetorumque pre
dicatoz posuit. ut habent unum erudirent. & qui imitarent. Unde sequitur.
**Et ascendit fumus aromatum. de oronib; scorum. de manu angeli. in conspec
tu dei.** Per fumum aromatum. non solum orones fidelium. sed & flagrantia bono
rum operum designantur. que ab ecclesia indefinenter ascendit in conspectu domini.
quod fumus de manu angeli conscendit deus: quod quicquid fideles bonum faciunt.
operante deo faciunt. Sic ipse dicit: sine me nichin potestis facere. **Et acce
pit angelus turbulum aureum. & impleuit illud de igne altaris. misit
in terram. & facta sunt fulgura. uoces et tonitrua. & tremotus.** Per ignem
spiritus sanctus designatur. Angelus itaque. id est turbulum aureum. id est corda discipulorum
impleuit: ac scientiam omnium linguarum dedit. Et si per altare ecclesia desig
natur. cur spiritus sanctus antequam daretur ignis altaris esse dicitur. Idem iohannes dicit.
Non dum erat spiritus datus. quod iohannes non dum erat glorificatus. Sed spiritus sanctus an
tequam daretur ignis altaris erat. quod remissionis gratiam iam cum ecclesia possi
debat. Nam dominus ante passionem suam. promisit se spiritum sanctum daturum discipulis
suis. Et idem iohannes cum uerba caiphe posuisset. dicens: Expedi ubi ut unum
moriat. h. p. p. & n. t. g. p. Intulit. h. autem. ascensum ipso non dixit: Sed cum esset
pontifex anni illius prophetauit. quod iohannes mortuus erat per gentem. & non tantum
per gentem. sed ut filios dei qui erant dispersi congregare in unum. Numquid huius
qui in christo credituri erant. qui per uniuersas gentes dispersi idolis seruebant. filij
dei erant. Erant filij dei. iam per predestinationem: quoniam predestinati erant
ad uitam eternam. Congregati sunt uero pro ea in unum. quoniam per fidem que in bap
tismate susceperunt. corpori ecclesie sunt sociati. Misit angelus ignem qui in tu
ribulo posuerat in terram. quod doctrinam fidei in cordibus iudeorum. qui per incredu
litatem terra erant. per opera apostolorum effudit. **facta sunt fulgura. uoces. & tonitrua.
& terre motus.** Per fulgura uirtutes. que per apostolos fiebant. Per uoces predicatio.
Per tonitrua autem. imminatio ignis eterni designatur. Per terre motus. confusionem
iudeorum possumus intelligere. Conuersi sunt namque ad penitentiam. per predi
cationem huius per. sic libellus actus apostolorum narrat. his inquit. auditis com

a. Ihs meugro.

puncti sunt. & dixerunt ad petrum. & ad reliquos apostolos. Vni fides quod faciemus ostendite nobis. & insequentibus scriptum est. Quod ad hanc petri predicationem crediderunt ex illa terra. Postea vero inuincibiles. hunc ignem. id est spiritum sanctum super nos qui in terra sumus. misericordia domini nostri ihesu christi effundere dignetur. ut ex carnalibus spirituales efficiamus. quod uiuunt & R. I. S. scoloz. ad. **Lib. iiii.**

font

RAONILIRI ihu x largiente. de aptioib; vii. sigilloz pauca diximus. nunc de cantu tubaz. vii. anglorum. quod sequitur aliqua preferamus. Per vii. anglos. doctores. qui ad erudiendum populum dei a deo missi sunt. & mittentur usque ad finem. designantur. & sacramenta diuina. doctoribus ecclesie perspicantur deo inspirante. quod ceteris patuerunt. & deo romis poscebat. ut per resurrectionem sigilloz. quod aptationem diuinae scripturae significat. vii. angli ponerentur. per quos omnes doctores populi dei designantur. quod scientiam diuinae scripturae locupletari preceperunt. & sic omne corpus in vii. partes diuisum. ita & vii. angli tuba cecinisse uisi sunt. per quos omnes doctores populi dei designantur. quod uis ab eo ordine parum discrepet. Nam superius prope dicitur quod pro cornu mentis domini ponitur. & insequentibus per primum cornu agnoscuntur iustos qui ante diluuium fuerunt diximus fuisse designatos. Per unam uero auream in corpore christi. & per secundum cornu. patriarchas. & ceteros qui ante legem fuerunt. hanc autem per primum anglicum. doctores qui ab initio mundi usque ad legem fuerunt. Per secundum. doctores legis designantur. **& vii. angli. paucis se uerba canerent.** Per tube cantum. predicatio designatur. predicatores quippe sancti. adhuc semper existunt. ut quoscumque possunt. per doctrinam suam predicationis deo adquirant. **& primus anglicus tuba cecinit.** Per primum anglicum sic diximus predicatores qui ante legem fuerunt designantur. Per unum ergo anglicum tuba cecinit. quod sancti iuri qui ante legem fuerunt. quod uis nullam legem habent nisi naturalem. hi quibus cumque poterant suasisse credendum fuisse. ut deum creatorem suum timerent atque diligenter. & quod quis pati non uellet. aliter non faceret. **& facta est grandis et ignis mixta in sanguine. & missum est intra.** Ea que sub vii. anglis tubis canentibus. facta fuisse uisa sunt. in bonam partem sic in uiderentur accipienda sunt. sic contrario effusio fialaz. vii. angloz quod sequitur. in malam. Per grandinem ergo quod percussit. uerba sanctorum uirorum quod corda prauorum hominum arguunt.

Scripturae

primi an

endo p̄cuciebāt. designant. Que ignē & sanguē p̄mixtū habuisse describi.
 P̄ ignē sp̄s sc̄s designat. qui in sc̄is suis ī habitans. eoz ūba ministr
 existit. P̄ sanguē uero x̄ intelligit. q̄ & ap̄atb; sepe p̄dictus ē. & eoz
 actib; p̄signat. T̄rta aū sc̄i. homines pecc̄is subditos demonstrat.
Et t̄rta pars t̄rē ḡbusta ē. & om̄e fenū uiride combustum est;
 P̄ t̄riam partē t̄rē. eos q̄ p̄doct̄nā & exempla bonoz hominū. salui
 facti sunt. debem̄ intelligē. Qui igne timoris d̄ni. atq; amoris. q̄c
 q̄d p̄uū in fuit. ḡbuser̄ atq; deleuer̄. Arbores ū. t̄ō q̄ p̄ncipatū int̄
 eos tenuer̄. designant. Ex q̄b; multi p̄doct̄nā. & exempla bonoz
 hominū. salui facti sunt. Sic abumelech p̄ abraam. & p̄ iob tres ami
 ci eius. P̄ fenū aū uiride. q̄ om̄e ḡbustū ēē d̄r. h̄y designant. qui
 & sup̄ius p̄ t̄riā partē t̄rē & arboz que cōbusta ē. i. electi qui eo t̄
 pore fuer̄. fenū aū uiride difficile accendi. aridū ū facile ḡsumit. P̄ fe
 nū uero uiride electi. p̄ aridū rep̄bi designant. De h̄ arido feno p̄pha
 dicit. Vere fenū ÷ p̄p̄s. Exsiccatū ÷ fenū. & occidit flos. ūbū autem
 d̄ni manet̄ in et̄nū. P̄ fenū ḡ uiride. h̄y qui fide erant uirides desig
 nant. Qui oē q̄ in se rep̄bū fuit. igne caritatis. cōbuser̄. **Et sc̄d̄s an
 ḡl̄s tuba cecinit.** P̄ sc̄d̄m anḡl̄m. moyses. & cet̄i legis doctores desig
 nant. **Et ecce tanq̄. mons magnus igne ardēs. m̄sus ē. in mare.** P̄
 montē magnū lex moisi designatur. q̄ p̄p̄t ḡuitatē ponderis sui.
 monti assimilāt. & p̄p̄t sp̄ualē intelligentiā que in lege refulgebat.
 igne ardere dicit. Ipse ebraic̄ p̄p̄s p̄p̄t magnitudinē sc̄d̄m. p̄ma
 re designat. **Et facta ē t̄rta pars maris sanguis. & mortua ē t̄rta
 pars creature que habeba t̄ aīas in mari. & t̄rta pars nauū
 interit.** Omnis remissio in lege. sanguis effusione. atq; asp̄sione fi
 ebat. Vñ & moyses. p̄p̄m sanguē asp̄sit. dicens. h̄ ÷ sanguis noui tes
 tamenti. q̄ mandauit ad uos d̄s. S; & aaron & filios ei. ū mundi effi
 cerent. ad offerendas ostias d̄o. isd̄ moyses sanguine asp̄sit. Nec s̄n
 sanguinis effusione. remissio eē poterat. P̄ t̄riā ḡ partē maris. elec
 ti qui eo t̄p̄e fuer̄ designant. P̄ sanguinē uero. in h̄ loco remissionē
 pecc̄oz. possum̄ accipe. T̄rta ḡ pars maris in sanguē uersa est.
 q̄ electi qui eo t̄p̄e fuer̄. p̄ obseruationē legis a pecc̄is suis mun
 dari meruer̄. T̄rta uero pars creature que habeba t̄ aīas. ima

ysaiah.

c
 4
 3
 2
 1
 Sc̄d̄m an
 ḡl̄m

moyses in geneli.

ri. mortua fuisse dicitur eandem signationem habet, quam et tertia pars maris, que in sanguine uersa est. Per mare autem sic diximus: multitudo peccatorum designatiui. Pisces uero est ab aquis subtrahuntur: animas amittunt. Electi uero qui diu in aquis uitioꝝ suoz uersantur. animas marinas habent. peccatoꝝ uidelicet tenebris inuolutas. Cum autem per baptismum aut per penitentiam ab aquis uitioꝝ extrahuntur: animas persistentes que amittuntur est ex malis boni efficiuntur. moriunturque diabolo. ut uiuant deo. Tercia ergo pars piscium animas amiserunt. quia electi qui eo tempore fuerunt per observationem legis mortui sunt peccato. et ceperunt uiuere deo. Per naues autem que aquas sub se habent: illos qui super eminentem principem gentis illius designantur. Tercia uero pars piscium que interit, eos designat. qui ex iudeis iusti fuerunt. iuxta illum sensum quem diximus. eo quod interierunt. et mortui sunt peccato. et uixerunt deo. **Et tertijs anglis tuba cecinit. Et cecidit de celo stella ardens tanquam facula.** Eandem signationem stella ardens. que et anglis. Signat namque prophetas. Sed querendum nobis est. quomodo de celo intra cecidisse dicatur. Scilicet quammodo in celum conscendunt. est eos amor diuini ad celestia contemplanda eleuat. Cadunt uero. est eos amor proximoꝝ ad uia pertrahit. uel per dicationem suam peccantes ad uiam ueritatis reducant. facula uero accendit. uel tenebras noctis depellat. Verba igitur prophetarum facule fuerunt. quia tenebras peccatoꝝ a mentibus hominum fugauerunt. Possunt uero per ignem facule. spiritum sanctum intelligere. quo inflammati prophete. et multos ab iniquitatibus correxerunt. et ea que uerita erant per dixerunt. **Et cecidit in tertia parte fluminum. et in fontes aquarum.** Per flumina et fontes. ^{nam} xii. tribus est suis familiis designantur. Per tertiā uero partem: hi qui ex eis ad uitam eternam prescripti erant. designantur. Cecidit ergo stella in tertia parte fluminum. quia illi doctrinam prophetarum preceperunt. aque in cordibus suis plantauerunt. qui ad uitam eternam predestinati erant. **Et nomen stelle dicitur absintui.** Absintui ualde est amara. Per absintui ergo gminationes prophetarum. designantur. que pro populo peccanti ingeriebant. predicantes eis quod nisi penitentiam agerent. in preda et in captiuitate hostibus suis darentur. et quod si nec sic peniterent morte perpetua dampnarentur. **Et facta est tertia pars aquarum in absintui.** Illi amaritudinem penitentie. per gminationem prophetarum assupserunt. que superius per tertia parte aquarum diximus fuisse designatos. id est electos. **Et multi homines mortui sunt de**

Tercij an
S
E

46
aquis. *quod amare facte sunt.* Illa namque amaritudo penitentie mor-
te intulit eis. quod salui esse meruerunt. Mortui enim sunt sed id quod mali erant.
et uixerunt sed id quod boni esse ceperunt. *Et quartus angelus tuba cecinit.* Quartus
angelus x et apostolos eius designat. *Et percussa est tertia pars solis. et tertia pars*
lune. et tertia pars stellarum. ut obscuraretur tertia pars eorum. et dies non luceat
tertia pars. et noctis similiter. Sol. luna. et stelle: ad unam rem pertinent. Nam per
solem iudeorum populus. Per lunam uero synagogam. Per stellas autem principes sacerdotum.
et pharisaei designantur. Sed si obscuracionem solis et lune atque stellarum. ad
eos qui in christo credere noluerunt transferre uoluerim: ordo superior probabitur.
Superius enim combustionem tertiae partis. quae sub cantu tubae primi angeli
facta esse dicitur. Conversionemque tertiae partis maris in sanguinem. quae sub can-
tu tubae secundi angeli facta fuisse uisa est. Conuersionem nichominum tertiae par-
tis aequorum in absinthium: quae sub cantu tubae tertijs angeli facta fuisse legitur.
in bonam partem accipiendam esse monstrauimus. idque ad electos pertinere.
Insequens igitur uero percussione solis. et lune. atque stellarum. in bonam partem
interpretemur. Per tertiae itaque partem solis quae percussa est. id est. obscurata. hi qui
ex populo iudeorum in christo crediderunt designantur. Obscurati sunt namque im-
pii iudei: sed refulserunt in conspectu dei. Similiter et per tertiae partem lune at-
que stellarum quae obscurata est. hi qui ex archisynagogis. atque sacerdotibus. et
ex pharisaeis in christo crediderunt designantur: quia et ipsi propter uerum lumen. id est. christum
quae susceperunt obscurati sunt eis. quorum ueritas oculos deos obcecauit.
ne in christo crederent. Nam claritas solis lippientes oculos obcecat: magis
quam illuminat. Possimus per tertiae partem diei apostolos: per tertiae autem partem
noctis. eos qui ex gentibus crediderunt intelligere. Obscurati sunt namque et apostoli.
qui eorum doctrinam non solum speruerunt: sed in ipsos usqueque persecuti sunt. De hac
eorum obscuracione. dominus dicit. Tradam enim autem apertis. et fratribus. et cog-
natis. et amicis. et morte afficiet ex uobis. *Et eritis odio omnibus hominibus. pro-*
pter nomen meum. *Et uidi et audiui uocem unius aquilae uolantis per medium celum:*
dicentis uoce magna. Ve. ue. ue. habitantibus in terra. Auocabitis tamen anglorum.
qui erant tuba canituri. Per celum in hoc loco ecclesia designatur. Aquila uero christum
et apostolos eius demonstrat. Aquila igitur per medium celum uolabat. et clamabat. quia
per iudeam apostoli eius per uniuersas gentes euangelium predicauerunt. Quas in persecuciones
ab aduersariis esset passura. multis modis praedixit: namque tamen uerba. posuit ex

181 regis.

quib; p̄mū ad hereticos p̄tinet. q̄ eccl̄am dī multis modis ip̄ugnare o-
 nati sunt. Sōdīm ad paganos p̄tinet. q̄ eandē eccl̄am dī p̄secuti sunt.
 maxīmāq; fidelīū multitudinē interfecerūt. Tercū ad anti xp̄m. q̄ ip̄m
 dī in fine mundi debellatur⁹ ē. Hec putare debem⁹ q̄ tria ue ad elec-
 tos p̄tineant. q̄ diūsas calamitates ab impijs p̄tulerūt. s; poti⁹ ad eosdē
 ip̄ios q̄ easdē calamitates intulerūt. S; n̄ & ue. ue. ue. habitantib; in t̄ra
 dicit. Impij namq; q̄ nich; aliud q̄. t̄ra querūt habitantes t̄re iure uo-
 cantur. Iusti autē q̄ celestia semp̄ desiderant. celi habitatores iure uo-
 cantur. Sic dicit ap̄t̄s paulus. H̄ra uersatio in cel⁹ ē. **& quintus angelus
 tuba cecinit.** Quint⁹ anḡl̄s. defensores eccl̄e orthodoxe fidei desig-
 nat. Tuba cecinerūt. q̄n p̄ defensione fidī om̄ib; modis laborauerūt.
& iudic. de celo stellā cecidisse in t̄ram. P̄ stellas heresiarche desig-
 nant. qz sic stelle in celo resplendent. ita & isti an̄q; cadent. doctri-
 na & sap̄ia resplendebāt in eccl̄a. De celo in t̄ram ceciderūt. qz ab ec-
 cl̄ia p̄cisi. corpib; reproborū qui p̄ t̄ram designant sociati sunt. S;
 querendū ub; = cur p̄mū hereticos. q̄ p̄ t̄ram & locustas designati
 sunt. posuit. & p̄ ea p̄secutores q̄ signant p̄ eq̄tes loricatoros. de qb;
 insequentib; in cantu tube sexti anḡli dicturus ē. Qui an̄q; imp̄a-
 tores romanorū eccl̄am dī p̄seq; instituissent. heretici eē ceperūt. sic
 nicholaus q̄ t̄p̄ib; ap̄toꝝ extitit & mlti alij. **& data ē clauis putei
 abissi.** P̄ clauē. liberū arbitriū. hereticorū. q̄ habuerūt in malo.
 designat. P̄ abissū ū corda eorū. P̄ puteū autē eorū ora designantur.
 Data ē q̄ hereticis clauis putei abissi. qz p̄misit d̄s hereses esse.
 ut p̄bati manifesti fiant int̄ uos. **& aperuit puteū abissi.** Stella q̄
 de celo cecidit puteū abissi aperuit. qz heretici ad p̄ferenda mala.
 q̄ in cordib; eorū latebant. ora sua aperuerūt. **& ascendit fum⁹ putei.**
 Sic fum⁹ fornacis magne. P̄ fumū doct̄na hereticorū. q̄ p̄ doct̄nā
 scōꝝ patrū ueluti fum⁹ euaniuit. P̄ fornacē uero. sepe corda i-
 piōꝝ designant. Sic dicit p̄ph̄a. Velut ciban⁹ ardens. corda eo-
 rum. **& obscurat⁹ ē sol & aer de fumo putei.** P̄ solē. sepe & intel-
 ligit. In h̄ autē loco. m̄bra ei⁹. i. p̄dicatores sc̄i designati sūt. P̄ ae-
 rem uero. ip̄s fidelis. qui eis sub iect⁹ erat. S; quom̄ electi obs-
 curati sunt. q̄s p̄uitas heretica decipe n̄ ualiuit. S; obscurati sūt

18
 quinti an
 5
 5
 5

ylatas.

4740
eis q̄s heretici decipere potuerunt. q̄ insequentib; plocustas designā-
tur. Verū caritas eorū ceteris fidelib; latere nō potuit. sicuti nec lucina
sub modio accendi potest. **Et de fumo exierunt locuste in tram.** De
fumo. i. de doctrina eorū q̄ heresi arche appellati sunt. magna multitu-
do. hereticorū generata ē. Intra exierunt. q̄ a societate electorū separati.
eis q̄ trā uocant. i. infidelib; iuncti sunt. **Et data ē illis potestas sicut
hūt potestatem scorpiones trē.** Sepe d̄s d̄r. dedisse q̄ p̄mittit. P̄mittit
impus mala agere. ut ex eorū malis bona opentur. P̄ scorpiones ū.
possum' demones accipere. Q̄ sic scorpiones dū n̄ p̄uidentur corpa
hominū suo ueneno inficiunt. & extinguunt. ita & demones incau-
tis hominib; uenena malorū p̄suasionū ingerunt. & dū ad p̄petrā-
da scelera p̄trahunt. eorū animas. ueneno sue malitie infictas oc-
cidunt. Potestas q̄ locustarū. i. hereticorū. simit' ÷ potestati scorpi-
onū. i. demonū. q̄ sic demones in h̄ semp̄ insistant. ū quoscūq; pos-
sunt infouea' sue p̄ditionis demergant. **Et p̄ceptū ÷ illis ne le-
derent fenū trē. neq; omne uiride. neq; omne arborē.** Qd̄ signat fe-
nū trē. h̄ & omne uiride. Nam sic sup̄ius sub cantu tube p̄mi
angli omne fenū uiride. q̄ cōbustū ē d̄r. electi q̄ impiis fuerūt
t̄p̄ib; designant. ita & h̄ p̄fenū trē. & omne uiride fidelis p̄p̄s
designat. P̄ arbores ū. doctores ecclē. P̄hibiti sunt q̄ heretici ne
lederent fenū trē. neq; omne uiride. neq; omne arborē. q̄ nō p̄-
misit d̄s. ū eos q̄ uiriditate fidei habebant. i. q̄ fidē q̄ p̄fitebant.
opib; implebant. neq; scōs p̄dicatores. Q̄ n̄ erant spine tribuli.
ex quib; neq; uue. neq; ficus colligunt. s; potius arbores fructus bo-
norū ferentes. ex quib; fideles p̄p̄ reficiebant. heretici decipet. Vñ
seq̄r. **Nisi hoīes q̄ n̄ hūt signū dī in frontib; suis.** Quid ē signū dei
caritas. de q̄ ūd̄ ioh̄s loq̄r dicens. D̄s caritas ē. Possum' ū p̄fiores
q̄ qualitates intū sepissime demonstrāt. Corda reprobōrū intelligere.
Illi q̄ facile ab hereticis decipiebant. q̄ signū dī uirū. i. q̄ caritate
in cordib; suis n̄ habebant. **Et p̄ceptū ē illis. ne occiderent eos.** Qd̄ di-
cit p̄ceptū ē illis. uidet' in addemones punire. Tanta ē neq̄cia de-
monū. ū si d̄s h̄ p̄misisset. statū ū homo mortale facin' admisset.
cū iustificerent. S; expectat d̄s homines impios. ū aliqui p̄ penitē-

Joh̄s ap̄ls.

tiam. ad eum redeant. & saluentur. seu uero iusti pro eis prebentur. Nam & psalmista cum de impiis loqueretur. precabatur dicens. Ne quando obliuiscantur populi mei. ne occidas. & in iudicij libro scriptum est. Quod dimisit deus chanaanos et philisteos. uero in eos expuret israel. & habent scientiam certandi est hostibus. Precepit ergo deus. id est. non premissit. uero extirparentur. siue omnes heretici. siue impii. ut habent iusti pro eis prebentur. sic autem dicitur per ignem. Unde & sequitur. **Sed uero cruciantur in seculis. v. Per menses. v. omne tempus uite presentis. quod in. v. etatibus consistit possunt intelligi.** Prima namque etas est. infantia. Secunda. puericia. Tertia. adolescentia. Quarta. iuuentus. Quinta. senectus. Quamuis bat' gregorius. uero cum sex etatibus mundi hec etates hominum conformaret. senectutem in duas partes diuiserit. vi. ergo menses. in omni tempore uite presentis. non solum heretici. sed & omnes impij cruciantur. Nam uelint nolint. cum ad memoriam. mortem. penamque quam mortem sequi reduciunt. quam uis de prosperitatibus seculi uideant exultare. cruciantur tamen in seculo. eo quod sciunt se pro sceleribus suis eternaliter cruciandos. E contrario iusti quam uis extrinsecus diuersis modis affligantur. in seculo tamen de spe celestis glorie. ad quam sepe uenturos esse credunt exultant. Possunt ergo per. v. menses. omne tempus huius mundi intelligi. Primus namque mensis est. ab origine mundi usque ad diluuium. Secundus a diluuijo usque ad moysen. Tertius a moysen usque ad davidem. Quartus a davidem usque ad christum. Quintus a christo usque ad consummationem seculi. In his ergo quinque mensibus. omnes fabricatores errorum cruciantur. siue eo modo quod superius diximus. siue quod falsas adinventiones suas uident a ueritate superari. **& cruciat' eorum. uero cruciat' scorpionum est percutit hominem.** Diximus superius. per scorpiones demones esse designatos. Nam sic scorpio corpus aculeo uulnerat. uero per uulnus uenenum intronmittat. per quod hominem interficiat. ita & diabolus animi uero. aut superbia. aut libidine. aut aliqua delectatione carnis mentem uulnerat. uero per hunc uenenum sue malicie infundat. animamque interficiat. Cruciat' ergo locustarum simul esse cruciatum scorpionum dicitur. quia heretici imitantes patrem suum diabolum. plena uerba atque yposita. mentes hominum impiorum uulnerant. uenenumque sui erroris. infundentes. eorum animas necant. Possunt quippe per cruciatum. animarum infectionem intelligi. **& iudicibus illis querent' homines mortem & non inuenient eam. & cupient mori & fugi & mors ab ipsis.** Hec sententia ad electos pertinet. Iudicibus illis. id est. quibus etiam

i. etas.
ii. etas.
iii. etas.
iiii. etas.
v. etas.

i.
ii.
iii.
iiii.
v.

178
48

numerus equestris exercit' uicies. milies. denamilia. aridui numer' eorum. Qui designant. p. iiii. anglos. ipsi et p. equestris exercitū psecutores uidelicet eccle. Exercitus aut' psecutorū equestris eē dī. qz sicut d's habet equos suos. i. scōs p'dicatores qui cū p. uniu'sū orbē deportauerūt. ita h't d'bls equos suos. i. homines ipios sup quos sedet. et ad ppetrāda diu'sa scelera impellit. Qui uicies milies dena milia. d'n'r eē. P. infinitū namq; numūm. psecutorū innumābil' multitudo exp'mit. **Et ita uide quos in uisione. et q' sedebant sup eos habebant loricas igneas. & iacintinas. & sulphureas.** In h' loco p. equos in sani p'p'ti. p'ssiores aut' equorū p'n cipes t're designant. P. loricas uero. q'ictus gladioꝝ ase repellunt. duricia cordū repboꝝ signat. Que ad corda eorū gladiū sp's q' uerbū dei accede non sunt. Q' lorice ignee iacintine. & sulphuree eē d'n'r. P. ignē plane. crudelitas m'tis psecutorū. P. iacinctū qui celi figuram habet. honoz d'itatis. quē d'us sius referebant. P. sulphur u' blasphemie qui fetet. quas in x' p'ferabant designant. P. secutores q' loricas igneas. et iacintinas. et sulphureas habuisse dicuntur. qz partī ppter defensionē dōꝝ falsoꝝ. partī ppter blasphemias quas in xpm p'ferbāt. dicentes eū magū fuisse & seductore. **Et capita eorū erant. tanq' capita leonum.** P. capita equorū. impatores romanorū designant. Q' caput eē uidebant omniū psecutorū. q' i p'p'te insaciabilē rabiē leonib; comparantur. **Et de ore eorū pcedit ignis. fumus & sulphur.** P. ignē impia p'cepta impatorū designant. quib; p'pls dei iustificabat. P. fumū u' honoz d'itatis. quē d'us sius deferre uidebant. & recte p. fumū idolatē falsitas designat. qz sic fumus a facie uenti euanescit. ita & cultura idoloz in conspectu p'dicationis dep'it. P. sulphur aut' blasphemie. quas in x' gerebant designantur. Ab his t' b; plagis infecta ē t'cia pars hominū. i. multitudo m'r'm. P. ignē uidelicet fumū. & sulphurē qui pcedebat de ore ipsoꝝ. pcedebat quippe ignis de ore ipsoꝝ. i. uisio impiissima. q' p'cipiebāt ut sc'i m'ies iustificēt. Pcedebat & fumus. qz p'cipiebāt u' honoz d'itatis. ab omib; hominib; d'us unpendēt. Pcedebat & sulphur. i. blasphemie in x'. p'cipientes u' religio x'ana fundit' de mundo extinguetur. **Potestas n' equorū in hore ipsoꝝ ē. et incaudis eorū.** Sup'i' capita equorū. u' leonū eē dicunt. In ore uero leonū dentes consistunt.

quib; conterat & dilaniant omnia q̄cqd cepunt. Possunt itaq; p
dentes carnifices intelligē. qui more leonū in potestate p̄secutorū
positi. eorū impio. diuisis cruciatib; corpa scōz cruciabant. Corpora
ḡ scōz p̄secutores more. i. in potestate habebant. s; animas nō habe
bant. sic dñs dicit in euanglio. Nolite timē eos qui occidunt corpa. aiām
aū n̄ possunt occidē. Et iō potestas p̄secutorū tantū in ore erat.
qz corpa scōz in potestate habebant. s; animas n̄ habebant. Occidē
poterant. q̄s uincere n̄ ualebant. P̄ caudas u. philosophorū atq; poe
tarū doctrina designat. Hā caudē eorū similes serpentib; habentē
capita. & in his nocent. Recte doctrina philosophorū serpentib; assimi
latur. qz plena erat uenenis m̄dationū. Qui serpentes capita habere
dūt. qz omnes errores gentiliū p̄pos habebant auctores. Potestas
ḡ equorū in caudis eorū erat. qz p̄secutores ecclē. p̄ doctrinā philo
sophorū. uolebant euertere religionē. xanā. **Et ceteri homines qui nō
sunt occisi i his plagis. neq; egerē penitentiā ab opib; manuum
suarū. u. n̄ adorarent demonia. et simlacta aurea & argentea.
et lapidea. & lignea. que neq; uidere possunt. neq; audire.
neq; ambulare. et n̄ egerē penitentiā ab homicidiis suis. et for
nicatione sua. et a furtis suis. subaudit p̄ierūt. Tercia ḡ pars q̄
interfecta ē. salua facta ē. i. electi eq̄b; multi p̄ x̄ n̄ne interfecti
sunt. Reliqui libentissime occubent. si necessitas exegisset. Ceti
ū. i. pagani q̄ in x̄ noluerunt u. agent penitentiā. ab iniquitatib;
suis p̄ier. **Et uidi aliu anglm̄ forte descēte de celo. amictū ni
be. & iris in capite eius.** Que sup̄ius ad uisitates ecclē narrauiat.
que ab hereticis & paganis passa ē. restat u. & p̄sp̄itates ei. qua
lū int̄ p̄secutioēs creuit. narraiet. Constat nāq; ecclām in p̄secu
tionib; creuisse. & quanto amplius opp̄mebat. tanto ampli⁹ cōfor
tabat. & crescebat. Sic de filiis isrl̄ in fiḡa eiusd̄ ecclē sc̄ptum
legim⁹. q̄ quanto ab egyptiis opp̄mebant. tanto amplius multipli
cabant. Angl̄s fortis dñm nr̄m ih̄m xp̄m designat. de quo dicit
psalmista. Dñs fortis & potens. dñs po. in. p. Et descendēs de ce
lo amictus nube. et dicit. qz dñs nr̄ ueniens in mundū. carnē q̄
p̄ nubē designata ē induit. ut p̄ carnis assūptionē se hōib;**

Ingeneli.

ad.

conformaret. quos redime ueniebat. *Pyrim* uero *mia* eius designat. sicut
supra diximus. *Procaput* autem eius *diuinitas* in hoc loco intelligitur. *Yrim* in ca-
pite habebat. quia eius *diuinitas* ante incarnationem suam tantam *miam*
assumpserat. ut homo fieri per homines non dedignaretur. et ad ultimum pessimum
morte dampnari. **Et facies eius erat ut sol.** Sepe pro sole dominus designatur.
quia sol omnes creaturas uisibiles. suo splendore atque pulchritudine antecedit;
Sed que creatura potest comparari creatori. Verum per figuras uisibiles. sepe
inuisibilia demonstrantur. In corde ergo electorum christus solet. quem cernere
per spem nullo modo desistunt. et ad cuius pulchritudinem intuendam sepe uen-
tuos esse credunt. **Et pedes eius tanquam columna ignis.** Per columnam ignis
ecclesiam possumus accipere. Siue quia spiritu sancto ignita resplendet. siue quia amo-
re dei atque proximi indefinenter ardet. Per duos uero pedes. duos populos in-
telligere debemus. Ex duobus ergo pedibus. una columna efficitur. quia ex duobus
populis. ex iudeis scilicet atque gentibus. una ecclesia fabricatur. Possumus etiam per du-
os pedes. duo testamenta intelligere. sic insequentibus plenius demon-
strabimus. Hec discordat a sensu superiori. eo quod uetus testamentum iudeis.
nouum autem specialiter. gentibus sit traditum. **Et habebat in manu sua li-
bellum apertum.** Hic libellus superius. vii. sigillis signatus fuisse describitur.
Sed de eius apertione domino largiente aliqua diximus. Libellum ergo apertum in
manu sua dominus noster ihesus christus tenere uisus est. quia sensus diuinarum scriptura-
rum doctoribus ecclesie ipse aperuit. **Et posuit pedem suum dextrum super
mare. Sinistrum autem super terram.** Per pedem dextrum sic diximus. nouum testa-
mentum. Per sinistrum. uetus designatur. Possumus autem per mare populum gentium
intelligere. propter profunditatem ignorantie atque errorum. Terram uero quam excoli-
tur ut fructum ferat. iudeos qui excolebantur per disciplinam legis. ut fruc-
tum fererent. et precepta legalia. quam uis carnaliter implebant. Pedem ergo
suum dextrum. dominus super mare posuit. quando specialius gentibus doctrinam
euangelij quam iudeis tradidit. Sic apostolus paulus. eisdem iudeis loquitur. dicens.
Vobis oportebat primum loqui uerbum dei. sed quia repelli uis illud et indignos.
^{uos indignos. etiam hunc ad gentes.} u. u. e. c. a. g. Pedem sinistrum super terram posuit. quando legem iu-
deis specialiter tradidit. Sed nullum moueat quod posteriora prius in memo-
rauerit. et priora posterius. eo quod in diuinis scripturis hoc sepe coniungatur.
Ad quod perbandum unum tantum in exemplum proferam. in psalmo. c. v. Cum

49

lulus.

ad.

^{7. quare s. congregatorum}
dixiss; apta ē. ^{flam. h. bullie p. d. r. t.} & deglutiuit datan. e. o. s. cō. abiron. ^{Adornant. s. s. p. m. l. e.} Exarsit ignis in
sinagoga eoz. f. c. p. & fecerunt uiculu mozeb. et a. s. Hec inconuenientē
p dextrū pedē nouū testamētū. p sinistrū aut uet' designat. eo q' uetus
testamētū umbra fuit noui testamēti. **& clamauit q' admodū cū leo rugit.**
Clamauit & plegē. s; nō quēadmodū cū leo rugit. q' in omnē mundū
uox ei' intonuit. **& locuta sunt. vij. tonitrua uoces suas.** p. vij. tonitru
a. vij. uirtutes possum' accipe. Clamauit & plegē. s; vij. tonitrua nō sonu
erunt. Clamauit p eugl'm: & locuta sunt. vij. tonitrua uoces suas. Hā
illis quib; lex dicebat maledict' qui nō reliquerit sem' suū in iust. et
quib; ob h' plures uxores atq; iucubinas habere licitū erat: pudicitia
& tonitruū nec dū sonuerat. Similr & illi qb; lex dicebat. occidit p
oculo. dentē p dente: & qualē in fluxerit quis maclām. talē sustinē
cogat. nec dum tonitruū patientiē audierant. & illi tonitruū cari
tatis nec dū pfecte audierant. qb; lex dicebat. Diliges amicu tuu:
& odio habeb' inimicu tuū. Ita & de cetis uirtutib; intelligēdū ē.
Septē g' tonitrua locuta sunt. qn p doctrinam euanglij. sublimitas
uitutū cepit demonstrari. **& audiui uocē de celo dicentē m. Signa
q' locuta sunt. vij. tonitrua: noli ea scribere.** Vox de celo. uox de ecclā.
Scribe ū ē p'dicare. Q' sic sc'ptoz attramto in uolumine sc'bit. uñ legē
tes exarēt: ita & q'lib; doctor uerba dei sc'bit. cū ea p'dicando in cor
dib; audientū plantat. Vocē g' que de celo sonuit p'hibentē ne. vij.
tonitrua sc'berentur: in actib; ap'loz. & in eplis pauli inuenire possumus.
In initio nāq; fidei. p'dicatores uidentes infirmitatē gentiū. ad fidem
uenientū. nō sunt ausi eis austeriora & p'cepta i'mittere: ne forte du
ricia p'ceptoz t'riti. nō auderent ad fidē & suscipiendā accedē. Sicut
paulus ap'ls discipulis suis sc'psit. dicens. Tanq' paruul' in x' lac ub' de
di potū. n' escam. Hō dū enī potatis. s; nec adhuc quidē potestis. Adhuc
enī estis carnales. S; & ap'li qui erant iherosolimis. eis q' ex gentib; cre
diderant mandauer' dicentes. Placuit scō & nob. nich' impone ub' ho
neris. n' ut abstineatis uos ab escis. q' idol' imolant. & fornicatiōe. usuf
focatio. et sanguine. Vox g' iohi de celo loqr. ne. vij. tonitrua scribet. &
q' ap'li q' p'celū designant. p'mis p'dicatorib; p'cepunt. ne nouit' ad fi
dem uenientes subito ad celsitudinē uirtutū conscendē cogent. donec

H
da

P
Paulus.

in actib;
ap'loz

spū

in fide confortati. et iam ad operationem virtutum transire possent. **Et angli**
q̄. iudi stantē sup̄ mare. et sup̄ tram. c̄ leuass; manū suā & iurasset
p̄ uenire insclā. q̄ creauit celū & ea q̄ in eos sunt. qz tēp̄ ampli' n̄ erit.
S; iudieb; vii. angli cū cepit tuba canē. ḡsumabit' misterū dei. q̄ euā.
glizauit p̄ suos p̄phas. Nos qm̄ iuram' nolum' infirmū sit q̄ loquim'.
 Dixisse ḡ dñm iurasse ē. qz fieri n̄ pot. ii q̄ loqr̄ d̄s irritū fiat. Sicut
 ipse dixit. Celū & t̄ra transibunt: uerba aut̄ m̄a n̄ transibunt. Cū ḡ x̄ p̄
 uenire in et̄nū. et p̄ os creaturas iurauit. p̄ semet ipsū iurauit: qz oīa
 p̄ ipsū facta sunt. & sine ipso factū ē nich. Iurauit aut̄ n̄ q̄b; dā ūb sem̄
 ipsū obligando. s; dicendo que uentura erant. p̄ vii. ū anglin' p̄dicatores
 q̄ in fine mundi futuri sunt designant'. De quib; insequentib; dicem'. Iu
 rauit ḡ x̄ q̄ iudieb; vii. angli ḡsumabit' misterū dī. q̄ euanglizauit
 p̄ seruos suos p̄phas. qz p̄dixit q̄ tunc ueniet finis cōm̄is electoz n̄r̄
 fuit cōpletus. **& uocē q̄ audiui de celo it̄m loquentē mecum et dicētē.**
Vade & accipe librū de manu angli. stantis sup̄ mare et sup̄ tram.
 Vocē p̄mā eam dicit. qm̄ de celo ei dictū ē. Signa q̄ locuta sunt. vii. to
 nutua. & noli ea scribe. Eandē itaq; uocē se it̄m audisse dicit. qz ei
 dem uox sp̄c sc̄i fuit illa. cuius et ista. p̄ ioh̄m. in h̄ loco ōs ap̄los in
 telligē possum'. Vox ḡ diuina ioh̄i locuta ē. ut uet̄ ad anglin'. & acci
 pet̄ ab eo librū. qz sp̄c sc̄i gr̄a ap̄lis inspirauit. ii relictis om̄ib;. x̄pm̄ se
 querent'. ū doctrinā euāglij ab eo p̄cipent. **& abij ad anglin'. dicens ei.**
ut daret in librum. Abier' ap̄li ad x̄. ut ab eo doctrina diuina & sc̄p
 turarū instruerent'. **& dixit in. Accipe et deuora eū. & faciet ama**
ricare uentrē tuū. S; in ore tuo erit dulce tanq̄ mel; & c̄ deuorasse
eū amaricat' est uentr' m̄s. p̄ os in quo sapores discernunt'. corda a
 p̄loz intelligē possum'. p̄ uentrē aut̄ in q̄ om̄is spurcicia corp̄is cōmorat'. me
 moriā peccōz intelligere debem'. Lib' ḡ dum deuoraret'. ut mel fuisse
 dulcis dī. qz diuina sc̄ptura dū m̄ntē reuoluit'. utāq; eternā m̄ada
 ta dī custodiētib; reprimat'. dulcis ut mel in corde efficit'. Cū uero
 m̄ntē a superiorib; ad inferiora. i. a contēplatione pat̄e celestis. ad peccā
 sua uentura deducit'. penasq; q̄s impij p̄ pecc̄is passuri sunt ostēdit'.
 q̄ antea fuerat dulcis. i. in demonstratione gl̄e celestis amara efficit'. in of
 fensione peccōz. Possum' in h̄ loco de ioh̄e p̄pe intelligere. q̄ anq̄ sc̄bet

In anglo.

pathmos in exiliū deductus ē. S; qz ppter absentiam ei heretici ecclā
dei inuasit. p' reuisione suā de exilio ad eoz blasphemias destruēdas
pulsus ē eugliū scribe. Precepit g' uox diuina iohi. ut uet ad angloꝝ
et acciperet ab eo librū. Qz sp̄s sc̄s h' iohi inspirando suauit. u' uer' ad x̄.
nō passib; corp̄is. s; passib; m̄tis. ad ḡsiderandā eius diuinitatis po-
tentiam. atq; cū patre equalitatē. ut de diuinitate eius. libellum
om̄ib; fidelib; salutiferū posset conscribere. Deuorauit ū iohs librum
conscientiā eugliū. q' postea sc̄psit. plenissime accepit. Lib' itaq; dū de-
uoraret dulcedinē mell' ori exhibuit. qz diuina sc̄ptura. quanto am-
plius in corde m̄nat. tanto salubriore dulcedinē exhibet. Possim' ū
aū p' uentri quo esce putrescunt. carnē hanc mortale intelligē. Lib' g'
qui in ore dulcis fuit. amaritudinē uentri genauit. qz sc̄i uiri q̄nto
amplius in meditatione diuinay sc̄pturay. dediti sūt. q̄ntoq; ei medi-
tatio dulciore fit in m̄te. tanto maiore amaritudinē carni sue exhibet.
affligendo uidet' eā ieiuniis. uigiliis. abstinentia. cetisq; cruciatib;
**Et dixit m̄. Oportet te in uim pphare. p̄lis et gentib; et linguis. et re-
gib; multis.** Predicit' ei q' ab exilio ad p̄dicandū reditū sit. S; cū sc̄i
patres tradant. q' post reuisione suā. de exilio tantū in messeso. et cir-
ca adiacentia eius loca p̄dicauit. Ibiq; mortuus sit. et corpe quiescat.
quom' p̄lis et linguis. et regib; multis. qz p' om̄s disp̄sum ē. et in me-
ditatione eius o's t̄rarū p̄li regesq; p̄ficiunt. **Et datus ē in calamū in
re. similis uirge dicens. Surge et metire templū dei. et adorantes in eo.**
P' calamū q' antiq' scribe solebant. eugliū q' ei ad n̄o datum ē. et q'
p̄ea scripsit designat. P' uirgā ū. sepe disciplina accipitur. Calam' g'
q' iohi datus ē. similitudinē uirge habuit. qz disciplina ē eugli-
um. Vñ et templū et altare. et adorantes in eo metire p̄cipitur. P'
templū namq; ecclā. P' altare. sc̄i et p̄fecti uiri. q' in ecclā ḡsistunt.
P' adorantes aū in eo cetā multitudo. que eoz doctrina metire designa-
tur. Templū namq; dī et altare. atq; adorantes in eo. un' q̄sq; p̄dica-
tor metitur. dū unicuiq; sed p̄p̄am caritatē sp̄ual' gr̄e doctrinā ad-
ministrat. Alit' enī docendus ē sapiens. alit' litteratus. alit' inlitti-
tus. alit' paganus. alit' x̄anus. alit' heretic'. alit' catholic'. Nam et dñs
dicit in euglio. qz pater familias peregre p̄ficiens. uocauit seruos

pphauit?

In euglio.

51
suos. & tradidit illis bona sua. & unum dedit. v. talenta. alij aut. ij.
alij u. unum. unicuique secundum propriam uirtutem. Sequitur. **Atrium autem quod est foras.**
ne metieris eum. quoniam datum est gentibus. Si foras erat quoniam
poterat deici. Patum ergo uidei designant. Iudei ergo foras erant propter
credulitatem. scilicet & iohannes & ceteri apostoli. ad huc eos pro amore in cordibus
suis tenebant. Sic dicit apostolus paulus. Optabam ego ipse anathe-
ma esse a christo pro fratribus meis. qui sunt cognati in secundum carnem. qui sunt
misisti. Unde precipit quod ne eum metiatur. id est uerba predicationis non eis
mittet. sic in euangelio ipse precipit dicens. Nolite mittere margarit-
as ante porcos. ne conculcent eas pedibus suis. & conuersi elidant uos.
& ad prophetam ezechiel dicit dominus loquitur. dicens. Ecce ego ad-
erere faciam
linguam tuam palato tuo. nec eris quasi uir obuiungans. quia domus exal-
pans est; hoc quod atrium datum est gentibus dicitur. quia iudei propter increduli-
tatem suam. paganis gentibus erant conuincti. Sive traditi sunt genti-
bus. id est romanis. ut ab eis delerentur. atque exterminarentur. **Et ciuitatem sanctam**
calcabunt. mensibus. xl. duobus. Subito saltum facit ad heliam. atque enoc.
qui temporibus antichristi uenturi sunt. & pulcro satis ordine. Videlicet ut quod
iudeorum deiectionem prefiguram atrium protulerat. eorum restorationem tacite
subnectere. Constat enim iudeos in fine mundi. per predicationem elie. ad
fidem christi esse reuertendos. Ciuitatem itaque antichristi & ministri eius cal-
cabunt. id est persequentur mensibus. xl. duobus. qui faciunt tres annos & dimid.
Et dabo duobus testibus mensibus. & prophetabunt diebus mille. cc. lx. amicti
saccis. Testes suos dominus heliam & enoc uocat. qui aduentum eius secundum
precurrunt. primum. **Hi sunt due oliue. et duo candelabra. in conspectu**
domini tres stantes. Oliua oleum fert. quod super candelabrum postea ponitur.
ut luceat omnibus qui in domo sunt. Per oleum in hoc loco. sapientiam spiritualem
possum accipere. Unus quisque enim oliua tunc est. quoniam apud se quies-
cens per contemplationis gratiam. deo deseruire studet. Quoniam illud implere
studet. quod dominus dicit in euangelio. Nesciat sinistra tua. quod faciat dextera
tua. ut sit elemosina tua in abscondito. & pater tuus qui uidet in abs-
condito reddet tibi. Candelabrum uero tunc fit. quoniam illud implet quod dicit
in euangelio. Videant opera uestra bona. & glorificent patrem uestrum qui in celis
est. Duo ergo isti sancti oliue sunt cum in aliquo positi loco tres uero maiestas

Paulus.

In euangelio.

Ad prophetam
ezechiel.

In euangelio.

In euangelio.

diuina ymorari p̄cepit. p̄ contemplationis gr̄am dō seruiunt. Cande-
labra tunc fient. cū ad exemplū predicationis sue officū uenerint. q̄n
oib; et fidelib; uidē et rep̄bis. uerbū dī annūciabunt. De h; candelabro.
dn̄s dicit in euglio. Neq; accendunt lucnam. & ponunt eā sub modio.
s; sup candelabrū. u; luceat omnib; q̄ in domo sunt. Lucerna q̄ppe sup
candelabrū ponitur. q̄n officū p̄dicationis scō uno traditur. q̄ bonū
q̄ predicat flāmis illustrat opm bonoz. Lucerna ū sub modio ponitur.
q̄n officium p̄dicationis alicui rep̄bo ymittit. q̄ bonū q̄ predicat p̄uis
opib; tegit. ne lum̄ p̄beat eis. q̄ in domo sunt. Sic dicit sc̄s gregori.
Qz cuius uita despicit. restat ū p̄dicatio ḡtēpnat. Due ḡ oliuē. & du-
o candelabra. in conspectu dn̄i t̄re stare dn̄r. qz in t̄ra positi illud t̄p̄
p̄stolant. quo officium p̄dicationis sue expleant. & mortis debitum
soluant. sic sequentia manifestant. **& siq; uolūt eos nocē. ignis
exiet de ore eoz. et deuorabit inimicos eoz; & siq; eos ledē uolue-
rit. sic oportet eū occidi.** Qz sp̄c sc̄s loq̄r p̄ ora scōz. Sic dn̄s dicit
in euglio. Non enī uos estis q̄ loq̄mini. s; sp̄m. ū. q̄. l̄i. u. Hō inq̄rue.
ūba scōz ignis uocantur. sic psalmista dicit de dn̄o. Ignitū eloquiū
tuū uehēnter. et s; t̄. d̄. i. Ignis ḡ exiet de ore scōz istoz. & deuora-
bit inimicos eoz. qz doct̄na eoz ita erres antiq̄ destruat. ū omnib; sanā
m̄tē possidentib; nich; uideat eē q̄ aserere conabunt̄ antiq̄ & ministri
ei. Qd̄ aū seq̄r. & siquis uolūt eos ledere. sic oportet eū occidi. ad eand̄
rem p̄tinet. **hi hūt potestātē claudendi celū. ū n̄ pluāt dieb; p̄phie
eoz. & hūt potestātē sup aq̄s uertendi eas ī sanguinē. & p̄cutiē
t̄rā om̄i plaga quocienscūq; uolūt.** Legimus heliam orōne clau-
sisse celū. & tā ap̄uisse. S; & moisen. aq̄s ī sanguinē conūnisse. Non
ḡ putandū ē heliā minorē uirtutē habē. ē ad explendū sue p̄dicationis
officiū uenit. q̄ habuit illo t̄p̄. quo int̄ hoies uersatus ē. s; potiorē.
Possum̄ & p̄ celū eccl̄am. p̄ pluuā ūba scōz sp̄ualit̄ intelligē. Claudi-
namq; celū imp̄is. ē suo d̄s iudicio corda eoz ita obdurari sinit. ū
nullom̄ ūbo dei aditū accedendi ad eoz suū tribuat. ut saluent̄. Nam
p̄pha ysaias celū iudeis clausit. ē ei a dn̄o dictū ē. Exceca eoz p̄li hui.
& aures aggraua. oculos claudē. ne forte uideat̄ ocl̄. & aurib; audiat̄.
& corde suo intelligant. & uertant̄ & sanē eos. Clau sit & celū thare

In euglio.
H.

Isaias.

Ysaiah.

.xii
52⁴⁵

mas inimicis suis. ē dicebat ad dñm. Ne ppiciaris iniquitati eoz. & pec-
catū eoz a facie tua n̄ deleat. fiant corruentes in conspectu tuo. in tpe
uisitationis sue p̄bunt. Nūqd moyses n̄ habebat potestātē claudendi ce-
lum & ap̄iendi. ē dicebat d̄s cū ppl̄s peccasset dimitte me. ut irascatur
furoz m̄s contra eos. & deleā eos faciamq; te ingentē magnā. Sc̄i itaq;
illi. q̄b; claudunt celū. ut n̄ descendat. sup̄ eos umber m̄e d̄i. eis uidelicet
q̄s ab errorib; antiq; reuocare n̄ potuerunt. Quib; ū ap̄ient. eis uidelicet;
q̄s ab errorib; antiq; reuocauerunt. Imbr̄esq; sup̄ eos pluent. q̄n̄ suis p̄cib;
d̄m ill̄ ppiciū efficiunt. P̄ aq̄s q̄s in sanguinē conuētere d̄nr. ppl̄i desig-
nant. Sanguis aū. ultionē diuinā demonstrat. Aquas q̄ in sanguinē
conuēterunt. q̄n̄ gentes que a fide x̄ discesserant. p̄petua morte eē dāp-
nandas. suo iudicio decernent. **Et cū finierint testimoniuū suū. bestia q̄
ascendit facie adūsus eos bellū. & uincet illos & occidet eos.** Bestia h̄
antiq; siḡtat. faciet aduersus eos bellū. q̄n̄ eos p̄sequitur. Vinct illos.
non sup̄ando ūb; s; in̄ficiendo. Vn̄ et occidet eos. **Et iacebunt corpora
eoz in platea ciuitatis magne que uocat̄ sp̄alit̄ sodomā & egypt̄. ū
& d̄ns eoz crucifixus ē.** Si p̄ ciuitatē magnā. ierlm̄ t̄restre. uolueri-
mus intelligē. pp̄t̄ h̄ q̄ dicit. ū & d̄ns crucifixus ē. a ueritate ob er-
raum. eo q̄ illa ierlm̄ usq; ad solū destructa sit. & ista q̄ p̄ ea edificata
ē. n̄ i eo loco s; in alio sita eē dicat̄. Neq; sodomā & egyptus dicenda ē.
eo q̄ xp̄ianis incolat̄. Simulq; cōsidandū ē. qz ūcūq; in h̄ libro ciuitatē
magna ponit̄. babilonē que ē ciuitas d̄b̄li. & ex om̄ib; constat rep̄bis.
siḡtat. Q̄s aū in platea magne ciuitatis corpa sc̄oz p̄cienda eē dicunt̄.
possum' simplicit̄ intelligē. ū in quacūq; platea. que ad ius alicui' rep̄bi
p̄tineat iaceant. S; melius in̄ uidet̄. ut sic p̄ciuitatē ōs rep̄bos eē dixi-
mus. ita t̄ p̄ plateā corpa rep̄boz intelligam'. Iacebunt itaq; corpa sc̄o-
rum. in platea ciuitatis magne. qz sc̄i ill̄ iacent. a quib; nullius eē mo-
niti existimant̄. e contrario fidelib; stant. q̄ quanta sit uirtus eoz atq;
gl̄a. cordis ocel' contuent̄. Ciuitas ū d̄b̄li. n̄ inconueniēt sodomā & e-
gyptus uocat̄. eo q̄ sodomā cecitas. egyptus tenebre int̄p̄tant̄. Q̄s h̄
deteriorē cecitatē. atq; tenebras patitur. quā impij q̄ p̄cipiti gradu
in cloacā inferni. mala op̄ando p̄pare nō desistunt. In platea ū ciuitati
magne. ū d̄ns crucifixus ē. corpa sc̄oz p̄cienda eē describunt̄. qz sic

amembris dñi & crucifixus ē. ita ab eisdem hī pphē occiduntur. **Et**
uidebunt de pphīs & trib; & linguis. & gentib; corpa eoz trib; dieb; &
dimidiō. & corpa eoz n̄ sinent poni in monumētis. **Et** inhabitantes
tām gaudebunt sup eos. & iocundabunt. & munera mittent inuy-
cem. qm̄ hū duo pphē cruciauer̄ eos q̄ habitant sup tām. **Et** post
tres dies & dimidiū. sp̄s uitę a deo intrauit in eos. & steter̄ super
pedes suos. & timor magn' cecidit sup eos. q̄ uider̄ eos. **Et** audi-
er̄ uocē magnā de celo. dicentē illis. **Ascendite huc; & ascendet̄**
in celū in nube; & uider̄ illos inimici eoz. hoc si scdm̄ historiā im-
pleatur. hominib; q̄ incognitū. dō aū nota sunt oīa. Possumus aū
& nos. huic historie sp̄ualem intelligentiā aduungere. S; temerariū
uidetur. illam historiā q̄ nō intelligim'. sp̄ualib; sensib; uelle adoz-
nare. Nullam q̄ppe domū extra positi. interius ornare ualem'. Sed
ne om̄ino tacuisse uideam'. pauca inde dicam'. Possum' p̄ tres dies
& dimidiū. tres annos & semis intelligē. q̄b; hī duo pphē p̄dica-
turi sunt. p̄ monumēta ū. m̄tes rep̄boz intelligere possum'. De his
monumētis. dñs loqr̄ dicens. **Ve uob̄ scribe & pharisej.** qz estis sic
sepulcra dealbata. que a foris q̄dem uidentur candida. int̄sec' aū
sunt ^{plena} om̄i imunditia. & ossib; mortuoz. Sic & uos a foris q̄ appare-
tis hominib; iusti. intus aū pleni estis rapina & iniquitate; in mo-
numētū rep̄bi corpa n̄ sinent poni. qz doctnā illoz a m̄tib; suis a-
bitient. Qd̄ aū post tres dies & dimidiū. sp̄c uitę a dō intrare i eo
dī. & stare sup pedes suos. resurrectionis tempus accipe possumus.
Qd̄ p' tā tpa & dimidiū. q̄ uis n̄ statī. in pximo tñ fiet. Stabūt q̄ppe
super pedes suos. qm̄ p' resurrectionis temp' quanta sit eoz uirtus
atq; magnificentia. hominib; imp̄is manifestabunt. Timor uero
magnus cadet sup inimicos eoz. cū uider̄ eos. qz in die iudicij.
ad glām eoz turbabunt timore horribili dicentes. **Hi sunt q̄s aliquñ**
habuim' in derisū; & in similitudinē imp̄erij. Nos insensati uitam
illoz estimabam' insaniā; & finē illoz sine honore. Quom̄ p̄putati
sunt int̄ filios dī; & int̄ scōs sors illoz ē. **Et** qz malachias p̄pha ex
p̄sona & loqr̄ dicens. Ecce ego mittā uob̄ heliam p̄pham. qui con-
uertat cor patrū ad filios. & cetera q̄ secunt'. Credim' uideos p̄ p̄di-

In euanglio.

Malachias.

23

cationē helie. sic̄ sup̄ius put̄ potuim⁹ demonstrauim⁹. ad fidē x̄ cē conu-
tendos. Possumus p̄ duos testes. duoz̄ pp̄loz̄ intelligē p̄dicatores. iude-
oz̄ iudec̄ ac gentiū. Et̄ dieb; mille. cc̄. lxx̄. p̄phaturi cē dñr. qz̄ oī t̄p̄e
quo anti x̄ p̄secutio. atq; deceptio p̄ uniuersum orbem descuice. quosq;
possunt ad uiā ueritatis reducē studebunt. **Et̄ nulla ora. factus est t̄re-
motus magi⁹.** Hunc ad uirtuū p̄dicationis elie & enoc. reuoc̄. Tremo-
tus sic̄ sup̄ius iā diximus. motionē cordiū solet designare. Terremotus
tunc fiet. cū p̄ p̄dicationē elie & enoc. multi ad penitentiā. multi ad
fidem conuertentur. **Et̄ decima pars ciuitatis cecidit.** Non sanus sens⁹
m̄ cē uidet̄. ut p̄ ciuitatē cuius decima pars cecidit intelligam⁹ ecclā.
eo q̄ h̄ sermo mag⁹ ad ciuitatē dñi. q̄ ad ciuitatē dei respiciat. Illius
q̄ ciuitatis in h̄ loco decimā partem corruisse dicit̄. q̄ sup̄ius ciui-
tatē magnā sodomāq; & egyptū uocauit. et̄ ē platea cor̄p̄a sc̄oz̄ p̄
.iii. dies & dimidiū. insepulta iacē dñr. Et̄ qz̄ p̄ denariū nummum
sepe lex designat̄. eo q̄ p̄ decalogū lex sit accepta. possum⁹ p̄ decimā
partē q̄ corruit. iudeos obseruatores legis intelligere. Qui p̄ p̄dica-
tionē helie fidē x̄ suscipientes. a ciuitate dñi corruent. atq; p̄ cadent̄.
**Et̄ occisa sunt t̄re motu. n̄na hominum. viij. milia. & reliq; in timore
missi sunt. & deder̄ gl̄am dō celi.** Sic̄ p̄ denariū nummum lex. ita
& p̄ septenariū sepe gr̄a euglij accipit̄. Ecce decima pars ciuitati
q̄. non ex lapidib; s; ex hominib; stare docum⁹ cecidit. & non decē
milia. s; vii. milia cē p̄hibentur. Denari⁹ q̄ numm⁹ in septenarium
nummum ḡmutatus ē. qz̄ iudī obseruationes legales respicientes doct̄
nam euglij suscipient. que p̄pt̄. vii. dona sp̄e sc̄i. p̄ septenariū nummū
designant̄. Septē q̄ milia mortua cē describunt. qz̄ morient̄ dñlo u
uiuunt deo. Reliqui ū in timore sunt missi. electos ceteros designat̄.
q̄ uidentes uersionē iudeoz̄. atq; diuinā sc̄pturā in illi cē completā.
in timore dei atq; amore p̄ficient. dñq; p̄ eoz̄ conuisione laudare n̄
desistent. **Ve. sc̄d̄ abiit. & ecce ue t̄cū uenire cito.** Ve t̄cū ad illa
mala que p̄ anti x̄ factus ē. diabls. & ad diē iudicij p̄tinē. Et̄ qz̄ su-
p̄ius anglm̄ q̄ uidit stare sup̄ mare. & sup̄ t̄rā iurasse dicit̄ p̄ uenē-
tem in eū. qz̄ in dieb; vii. angli cū cepit̄ tuba canē. s̄m̄abit̄
mysteriū dī. qd̄ euglizauit p̄ seruos suos p̄phas. diem iudicij bre-

uiter ponere uoluit. & ad mala anti xpi p'ea narranda reuertit. Ad si diligē-
ter inspicim' uidebimus cū h' ordinate fecisse. Scim' n. qz p'dicatores sc'i qui
in fine mundi nasciti sunt h' p'dicabunt. qz dies dñi in pximo sit. u' q' sex
hortationib; ad uia u'itatis reducere nō poterunt. saltē t'ozib; ad peniten-
tiam puocent. & qz añ p'secutores anti xpi dies incipiet p'dicari. eundem
diem iudicij ioh's antepone uoluit. q' ad p'secutiones ipsius anti x' narra-
do uenire. **& septim' angl's tuba cecinit.** p. vii. angl'm. p'dicatores sc'i q' in
fine mundi nasciti sunt designant. Tuba canent. cū uerbū dñi annun-
ciabunt. **& facte sunt uoces magne in celo. dicentes.** Possim' p' celū eccl'a.
p' uoces u' magnas scōz ūba intelligē. q' in aduentu dñi ad iudiciū ue-
nientes exltabunt. sic dñs dicit in euglio. Respicite & leuate capita urā.
q. a. i. urā. **factū ē regnū hui' mundi dñi & x' ei' & regnabit in sc'la sclo-
rum.** Nunq'd antea n' erat dñi & x' ei' regnū hui' mundi. S; regnū hui'
mundi homines uocauit. in quoz n'tib; aut regnat d's. aut diabolus.
Regnat d's in sc'is suis. Regnat d'ot's. in eis qui sunt ex parte ei'. Ipse
est cū rex. sup om's filios supbie. Regnū g' dñi & x' eius tunc fiet. cū di-
abolus cū om'ib; q's decipit in infernū demersus fuit. Cū illud i'plebit.
q' dñs ad danihelē loq'r dicens. Regnū aū & potestas. q' sup omne celū
tradet' p'plo scōz. qui & obtinebunt illud usq; in sc'm. & in sc'la sc'orum.
**& xxiii. seniores q' in conspectu d'i sedent in sedib; suis. cecider' in fa-
cies suas. & adorauer' dñm dicentes.** p. xx. iiii. seniores in h' loco. amās
scōz q' in celesti b'itudine ē dño g'mozant'. possim' intelligē. Sedes u'
regem sempit'nā designat. Vigint. iiii. seniores in conspectu d'i sedent
in sedib; suis. qz scōz aīe sine corpib;. in celesti b'itudine in cū dño req-
escunt. In facies suas cecider' & adorauer'. qz sc'i d'i ē iudic' iustissimū
d'i iudiciū pagi. inēnarrabilē q; eius potentia. deiciant se sup humi-
litas sub iectionē in conspectu creatoris sui. scientes nich' eē q'cqd ē
in p'ationē illi' q' ē d's. **Grās t' agim' dñe d's omp's q' es. & q' eras sc's.**
**7 q' accepisti uirtutē tuā magnā. 7 regnasti. & irate sunt gentes. & ad-
uenit ira tua. & t'ps mortuoz iudicari. 7 redde mercedē seruis tuis
p'phis & sc'is tūtib; nom' tuū pusillis 7 magnis. 7 ext'minandi eos q'
corrup' er' t'ram.** Est x' in p'q' hoīem assumpsit. eiusd' sc'itatis cui' et
pat'. eius dē et'nitatis eiusdē potentie. & erat añq; hominē assumā.

sc'la
sc'orum
an

In euglio.

an's ad clam
elem.

equalis ponia pat. deceptit au' utute sua magna. qn p passionē suā dōlm
 uicit. Regnauit u' qn gen' humanū sibi subiecit. Irate sunt gentes. qz ipi
 homines ecclā dī psecuti sunt. u' nom' x' de mundo extinguerent. Adueni
 et au' ira dī. cū dies iudicij aduenerit. Ad uenire tps mortuoz iudicari. u
 delic; u' mortuū iudicent. Illi scilc mortuū q' in hac uita positi. aiās suas ui
 uendo mīfice nō timuer. & redde mcedē seruis tuis pphs. & scīs tim
 tib; nom' tuū pusillis & magnis. & h' tunc implebit. qn in die iudicij dic
 turus ē. Venite benedicti patris mei. ^{ap' con} p. r. d. u. p. ē. ^{trūe} ab. o. m. Pusillos eos
 uocat. q' minoris mīti sunt. magnos q' maiorē grā apud dīm obtinent.
& extirpandi eos q' corrup. er' tiam. Corruptores tūc impios uocat. h'
 tunc implebit qn dicet. Ite maledicti in igne cōmū. ^{bu} q. p. e. d. e. a. e. S; que
 rendū nō ē. q' tūc impij corrup. er'. Semet ipsos male uiuendo corrup.
 erunt. qn in luxuris. cētisq; uitis corpa sua enutrier. Corrup. er' & a
 uoz teriā. eoz uidelic' q's & uerb' & exemplis. ad mala opa agenda p
 traxer. Hunc ad ea que p' t' miserat. i. ad mala antiq' narranda reu'tit.
 & u' comodius ad ea exp'mda pueniat ab aduentu x' incipit. atq; ma
 la que ecclā a dōlo passa ē. memorans. qualit' isd' dōls eandē ecclām
 panti xpm euertere conet' enectit. **& aptū ē templū in celo. & uisa est
 archa testamti eius in templo eius.** Possum' p templū dī. hām mariam
 intelligē. P archam testamti. x' qui ex ea carnē assupsit. Templū dñi nō
 ideo aptum dī. q' uterus uirginis marie' beate inpariendo dīm aptus
 sit. s; idō aptū dī. qz p ipsā uisibil' nō fact' ē dñs n'r ihs xpc. Possum'
 i' p templū uetus testamti intelligē. P archā sacramta. q' in uetū testam
 to. i'tinentur. Veniente q' ppe x' incarnē. aptū ē uetus testamti. quia
 spūal' intelligentia que in eo latebat. fidelib; ē reuelata. **& facta ē ful
 gura. & uoces & tūc motus. & grando magna.** P fulgū. miracū q' p
 xpm facta sunt. P uoces u' ei' p'dicatio designat. Terremot' au'. motio
 nē cordū designat. Moti sunt namq; multj p p'dicatione x'. ad peni
 tentiā. p peccis suis pagendā. Moti sunt de infidelitate ad fidelita
 tē. moti de malo ad bonū. & qz grando solē tiam pcutē. possum' p
 grandinē cōminationes ignis cōm. u' in eu'g'is sepe inueniunt' in
 telligē. quib; corda p' uoz pcutiunt'. u' resipiscant ab iniquitatib; suis;
& signū magnū apparuit in celo. Mulier amicta sole & luna sub pedib;

In eu'g'io.

In eu'g'io.

eius. & incipite ei corona stellarū. xii. hec mulier eccliam significat. Con-
sequens erat. ut per predicationem & eius forma describeret. quod predicatio & ge-
nuit. Possimus autem per celum in hoc loco. hunc mundum intelligere. Per signum mag-
num salutem magnam. quod aduentus & predicatio christi mundo contulit. Per solem uero
& designat. sic dicit propheta. Vobis autem timoribus non timemus. Quia sol ius-
ticie. & sanitas in pennis eius. Mulier itaque amicta erat sole. quia fideles
ex quibus ecclesia constat in baptismo & induunt. sic dicit apostolus. Omnes
qui in christo baptizati estis. & induistis. Per lunam uero quod sub pedibus habuisse
uisa est. que crescit & de-crescit. mundum istum possumus intelligere. quod ecclesia
despiciendo calcat. ut liberi ad celestia tendat. Sed quia luna noctem illu-
minat. melius in uideatur. ut per lunam sacram scripturam intelligamus. sine cuius
lumine. in nocte huius seculi. per uias rectitudinis incedere non ualemus.
De hoc lumine dicit propheta. Lucerna pedibus meis uerbum. **et luna.** Mulier
hinc lunam sub pedibus uisa est. quia ecclesia gressibus nostris in preceptis diuinarum
scripturarum figens. ad celestia cotidie nouit tendere. Que in incipite sui
o coronam. xii. stellarum. habuisse uisa est. Caput ecclesie & xii. uero stelle. xii.
sunt apostoli. Possimus nichilominus per capita fidelium mentes intelligere. Mulier ergo
in capite coronam stellarum. xii. habuisse uisa est. quia mentes fidelium doctrina
et actus apostolorum. cum eos imitari satagunt. exornant. **Et uero habens. excla-
mat in doloribus. & cruciabat ut parire.** Quomodo infans coagulat in uero
humanamque formam accipit atque spiritum. Similiter & ecclesia infideles quos
quasi in uero gestat. dum eos predicando tam diu nutrit usque dum humanam formam
accipiunt. id est usque dum in christum credant. atque animam spiritalem accipiant.
que in baptismo datur. cum efficiuntur filii dei. Unde & clamare in doloribus
dicitur. & cruciari ut pariat. Clamat namque ecclesia predicando. clamat in
per auditorum suorum salute. dum deprecando. Cruciat ut pariat. cum luget
eos quos in peccatis iace conspiciunt. Sic paulus apostolus infirmantibus dis-
cipulis loquitur. dicens. filioli mei. quos uero parturio. donec formet christus
in uobis. Et in actibus apostolorum ephesius loquitur dicens. Quia perenni uero cotidie.
non cessauimus cum lacrimis monens unum quod quod uerum. Et psalmista. de predi-
catoribus loquitur. dicens. Euntes ibant & flebant. **et uisu est ali-
ud signum in celo. & ecce dracho magnus. rufus. habens capita. vii.
& cornua. x. & incipitibus suis. vii. diademata. Et cauda eius.**

Paulus.

Paulus.

ad

Paulus.

Ephesius.

ad.

trahat t̄ciam partē stellarū celi. & misit eas ī t̄tram. Dracho iste:
d̄blm̄ siḡcat. Rūphus aū color tal̄ ē. ac si croceo colorū sanguinē
āmisc̄as. Concordat uero pallidus color. i. croceus cū sanguineo.
q̄ sanguis dū effundit̄ mortē adducit. Pallor aū totū corp' mo-
rientis. coopit. Recte ḡ d̄r̄ d̄bls̄ habe colorē mortis. quia illius
inuidia mors introuit̄ moribē t̄raz. ¶ vii. capita. rep̄bi quib; dia-
bol's ad decipiendū ḡ humanū usus ē. designantur. Diademata.
regiā potestātē designant. Ipse ē n̄ rex sic dicit sc̄ptura. sup̄ o's
filios sup̄bie. Nā sic p̄. vii. cornua agni. om̄s electi designati sūt.
q̄s in. vii. partes diuisim'. ita & p̄. vii. capita draconis rep̄bi. qui
ei iudei ad ūsaz sūt designant̄. Prīmū namq; caput draconis fu-
erunt rep̄bi. q̄ añ diluuiū fuerunt. quos sc̄ptura filios hominū uo-
cat. qui eis qui filij d̄i uocabant̄ in laqueū fuer̄. Sc̄dm̄ caput d̄bli.
fuer̄ hi; q̄ p̄ diluuiū usq; ad legē fuer̄. inuentores scilic; idolorū.
diuersorūq; errorū p̄ q̄s genus humanū deceptū ē. Tercū cap̄ d̄bli.
fuer̄ hi; qui p̄ q̄ lex data ē. p̄plo dei idola colere suadē suadebat.
Quartū caput d̄bli fuer̄ p̄ph̄e. regesq; impij. a quib; p̄pls̄ d̄i int̄tū
deceptus ē. ut p̄ suis iniquitatib; incaptiuitatē ducētur. Quintū
caput fuer̄ impij iudei. q̄ & d̄m̄ occider̄. & ap̄los ei' p̄secuti sunt;
Sextū caput fuer̄ p̄secutores eccl̄e. Septimū uero caput d̄bli. erit an-
t̄xp̄c. Quid aū significēt. x. cornua insequentib; dicem'. eo loco ū
mulier m̄et̄x sup̄ bestia coccinea sedisse uisa ē. p̄ caudā ū q̄ finis ē
corpi; ant̄xp̄c designatur. Tercia partē stellarū celi. cauda draconis tra-
xisse uisa ē. q̄ ant̄xp̄c multos ex his q̄ ab hominib; electi putabantur.
& q̄ in eccl̄a uelut stelle in celo scientia. & intellectu resurgunt. decipiē.
atq; in foueā pd̄ditionis demergat. **& dracho stetit añ mulierē q̄ pa-
ritura erat. ū cū pepisset. filiū ei' deuoraret.** Possum' p̄ mulierē in
h̄ loco. & beatā maria; intelligē. eo q̄ ipsa mat̄ sit eccl̄e. q̄ eū pe-
pit q̄ ē cap̄ eccl̄e. & filia sit eccl̄e. q̄ maximū m̄brū ē eccl̄e. Dracho
ḡ stetit añ mulierē. ū cū pepisset filiū eius deuorare. q̄ ī exordio
natiuitatis x̄. eū p̄herodē ministrū m̄ficōe uoluit. Stat ī añ
mulierē. i. añ eccl̄am. ū eos q̄s p̄ baptismū d̄o gen̄at. mala suadē
d̄o p̄dat. **& peperit filiū masculū.** Inquantū h̄ ad d̄m̄ ihm̄ p̄tinē.

¶ Prīmū caput.

¶ ii.

¶ iii.

¶ iiii.

¶ v.

¶ vi.

¶ vii.

quid necesse fuerit dicere filiū masculinū pepisse. cū om̄s sciamus masculinū cē
dūm nr̄m ih̄m xp̄m. Inquantū ad eccl̄am. Cur dicit masculinū eam pepisse. cū
ex utroq; sexu filios & filias generet. femineus sexus. quippe fragil. femina
ḡ que fortitudine animi assumpta. d̄blm̄ vincit. atq; p̄ bona opa dō placē
studet. Non incongrue uir uocatur. qz q̄ uis sit corpe femina. uirtute tū
animi uiris bonus coequat. Mulier itaq; masculinū peperit. qz eius mēbra q̄
beata uirgo maria peperit. & eccl̄a cotidie parit. Unus ḡ masculus. quem
beata maria uirgo peperit. & eccl̄a cotidie parit. Et x̄ cū om̄ib; mēbris
suis ē unus. q̄ iecturus erit in uirga ferrea om̄s gentes. h̄ dictum ē
sup̄ius. **Et raptus ē filius eius ad d̄m. & ad troniū eius.** hoc tunc impletū est.
qn̄. xl. die p̄ q̄. resurrexit ascendit in celū. Rapiunt̄ cotidie filij eccl̄e. i. mēbra
x̄ ad d̄m. & ad troniū eius. cū p̄ mortē ad celestia p̄ducunt. **Et mulier fugit
in solitudinē. ubi h̄t locū paratū a deo & ibi pascunt illā dieb; mille.
cc. xl.** Solitudinē h̄ x̄ uocat. Solitudo q̄ppe d̄r. eo q̄ sola sit deserta
habitatorib;. Similr̄ & x̄ desertus ē a suis. sic ysaias loq̄r dicens. For
cular calcavi solus. & de gentib; nō ē uir mecū. Mulier ḡ fugit in solitu
dinē. qz apli & ceteri discipuli ex qb; eccl̄a tunc stabat. relicto d̄blo. re
lictis om̄ib; que possidebant. secuti sunt xp̄m. p̄ dies ḡ mille. cc. xl. tps
q̄ x̄ predicauit designa. t̄. Pascit̄ ḡ mulier. cc. xl. dieb;. qz apli & ceteri
discipuli. ex qb; sic dixim⁹ eccl̄a tunc constabat. p̄ tres annos & dimidiū.
dapib; euclij. a d̄no passi sunt. **Et factū ē plū magnum in celo. michael &
angli ei⁹ p̄liabant̄ cū drachone.** Cum sup̄ius breuit̄ natiuitatē & p̄di
cationē x̄ comprehendit. ḡsequens ē. ut qualr̄ p̄ passionē suā. d̄blm̄ uicē
subiungat. Michael q̄ uic̄ptat̄. q̄s ut d̄s. x̄ siḡtat. P̄reliū in celo factū ē.
i. p̄t̄ celū. p̄ salute uidelicet om̄iū electoz. P̄reliatus ē michael cū drachone. qz
ē p̄dicando. paciendo. & mouendo. p̄ salute gen̄is humani p̄liatus ē. P̄reli
ati sunt angli. michael. & apli x̄. cū drachone. p̄dicando uidelicet. mirac̄a fa
ciendo. & ad ultimū p̄ x̄ n̄ne mouendo. **Et dracho pugnabat. & angli eius.**
Pugnauit draco & angli ei⁹ i. michaelē. qn̄ d̄bls & cetera multitudo demo
nū. iudeos q̄ x̄ excitauer̄. ut eū uic̄ficarent. Pugnauit & i. anglos mi
chael. qn̄ aplos x̄. & p̄ iudeos. & p̄ paganos tā diu p̄secutus ē. usq; dū
eos uic̄ficere. **Et n̄ ualuer̄ neq; locus inuentus ē eoz. amplius in celo.**
Non ualuit diabl̄s neq; ministri eius uincē x̄ & aplos eius. q̄ cū eum

ysaias.

putauerunt uincere. uicti sunt. Putauerunt namque se per mortem uicisse. sed ex
morte nomen eius claruit in mundo. Non ualuerunt ergo neque locus inuentus
est eorum amplius in celo. quia per predicationem apostolorum. ceterorumque sanctorum a cordibus
electorum qui per celum designantur. expulsi sunt. **Et piectus est diacho ille mag-**
nis serpens antiquus. qui uocatur diabolus et sathanas. qui seducit uniuersum or-
be. et piectus est in terra. et angeli eius cum eo missi sunt. Recte diabolus serpens
uocatur. siue quod serpente primum hominem decepit. siue quod ueneno siue malitie
ergo humanum perdidit. Diabolus uero interpretatur deorsum ruens. Ruit quippe pri-
mum per superbiam de celo. ruit postea cum ab electorum cordibus per Christum deiectus est. sic
presens scriptura demonstrat. Sathanas autem interpretatur irruens. Contrarius non est
deo. omnibusque bonis hominibus. **Ue illi quibus diabolus est amicus.** Nam quanto ampli-
us est cuiuslibet amicus. tanto ampliora tormenta ingerit. Infelix est amicitia
diaboli. Quis autem dicit qui seducit uniuersum orbem. presens tempus per preteritum posuit.
Seduxerat enim ergo humanum quod per orbem designatur. sed ex magna parte iam
illud per Christum amiserat. Piectus autem diabolus et angeli eius in terram. quia ab electis expul-
sus. solos reprobos qui per terram designantur possedit. **Et audiui uocem magnam**
de celo. dicentem. Nunc facta est salus et uirtus. et regnum dei nostri. et potestas
Christi eius. Vox magna de celo. uox est angelorum pro salute generis humani gauden-
tium. dominique laudantium. Sic dominus dicit in euangelio. Gaudium est in celo super uno
peccatore penitentiam agente. quod. **scilicet nouem iustis. qui non indigent penitentia.**
Possimus per unum peccatorem. populum gentilem intelligere. Per nonaginta nouem iustos
iudeos intelligere qui ad centenarium numerum non perueniunt. quia neminem ad perfec-
tum adduxit lex. Multo enim maius gaudium factum est in celo de conversione gen-
tium. quam iudeorum. observationibusque in deiectione ergo diaboli. facta est salus creden-
tium. Acceperunt in uirtute uincendi diabolum. a quo antea uincti tenebantur.
factum est nichilominus regnum dei nostri. quia in quibus diabolus regnabat. cepit regnare. pa-
ter. et filius. et spiritus sanctus. facta est ^{salus} Christi eius. cum eos quos diabolus possidebat. cepit
Christus possidere. **Quia piectus est accusator fratrum nostrorum. qui illos accusabat. ante conspec-**
tum domini. die ac nocte. Accusant enim noxii homines apud iudices. est eorum
scelera manifestant. In conspectu uero dei qui non solum facta. sed et cogitata consi-
derat. quomodo diabolus aliquem accusare potest. Sed accusamur in conspectu
dei. cum peccamus. Accusat et diabolus. cum in peccatis mala suadendo deicit. **Et ipse**
uicerunt eum propter sanguinem agni. et propter uerbum testimonij sui. propter sanctum

In euanglio.

nem agni uicerunt. qz redemptio sanguinis x̄ h̄ contulit sc̄s. ut d̄b̄tm̄ po-
sset uincere. Vicerunt etiam. p̄t̄ uerbū testimoniū suū fidē seruando.
quā p̄fessi sunt. eamq; opib; implendo. S; ualde obscurū ÷ qd̄ sequit̄.
Et nō dilexer̄ am̄as suas. usq; ad mortē. Quom̄ enim sc̄i animas suā
n̄ diligunt. p̄ quarū salute. ardua queq; ac difficilia patiunt̄. Quom̄ a-
nimas suas non diligunt. p̄ qb; semet ipsos. uigiliis. ieiuniis. abstine-
tia macerant. atq; ceteris uirtutib; exercent. Qd̄ si p̄ animā uitā p̄sētē
intelligē uoluerim. qui sc̄s uitā suā non diligit. inq̄ positus illā gl̄am
celestē sibi adquirit. Quā nec ocl̄s uidit. nec auris audiuit. nec ulla
mens comprehendere potest. Aut q̄s ad illā. sine ista unq̄. puenire.
Lucrū enī magnū confert sc̄s. uita p̄sens. Sic e contrario rep̄b mag-
nū det̄m̄tū. S; t̄n̄ quodā m̄ recte d̄nr̄ sc̄i. uitā suā odio habet. eo q̄ p̄t̄
amorē uitę et̄ne. infastidū eis uita p̄sens utatur. Sic psalmista de-
plorans ait. Eū in qz incolatus m̄s plongatus ē. D̄ns quoq; dicit in
eugl̄io. Qui amat am̄ā suā. p̄det eā. Et qui odit animā suā in h̄ mundo.
in uitā et̄nā custodit eā. Qui amat am̄ā suā in h̄ mundo. i. sc̄dm̄ sc̄m̄.
p̄det eā. Amatores mundi am̄as suas ^{amant} sc̄dm̄ sc̄m̄. qz ab hac uita p̄sen-
ti nunq̄. miḡre uellent. ū semp̄ luxuriose possent uiuere. Ille diues a-
nimā suā sc̄dm̄ sc̄m̄ diligebat. qui dicebat. Anima habens multa bo-
na posita in annos pl̄mos. epulare. iocundare. saciare. Sc̄i uero q̄
nolunt conformari huic sectō. sic apl̄s dicit. S; reformamini in noui-
tate sensus ur̄i. ul' sp̄alis. Qui n̄ diligit mundū nec ea que in m̄do
sunt. q̄ nolunt eē amici huius sc̄i. ne inimici dei constituant̄. odio
h̄nt am̄as suas in h̄ mundo. i. n̄ diligunt eas sc̄dm̄ sc̄m̄. s; sc̄dm̄
d̄m̄ p̄ cuius amore transitoria cuncta contēpn̄ ut. ū eas in uitam
et̄nā custodiant. Non dilexer̄ ḡ sc̄i am̄as suas usq; ad mortē. et
eas in p̄senti uita seruare noluer̄ ut x̄pm̄ negarent. s; p̄ x̄ n̄ne-
mori poti' eleger̄. ut eas in uitā et̄nā inuenirent. **P̄t̄erea letami-
ni cel̄. et q̄ habitatis in eis.** Possum' p̄ celos. et p̄ habitatores celo-
rum. diuersas eccl̄as. que una ē. intelligē. Precip̄ ḡ filiis eccl̄e.
ut letent̄. eo q̄ ab humano hoste libari meruerint p̄ gr̄ciā dei.
**Ve t̄re et mari. qz descendit d̄b̄s ad uos. habens uitā magnā. sciens q̄ mo-
diciū h̄t t̄ps.** Possum' p̄ t̄ram iudeos. P̄ mare uero paganos. ceterosq;

H.

In eugl̄io.

Paulus.

No.

reprobos intellige. Ve g̃ uideis atq; gentib; incredulis: qz p̃t̃ t̃ram
q̃ h̃t̃ d̃b̃ls. eo q̃ maximā multitudinē amiserit: tā atrocit̃ q̃ reprobis
dñatur: & intantis flagitiis deiecit: ut nullom̃ digni sunt quatiñ ad
uias uite reuertant̃ & sanent̃; Dicit etiā d̃b̃lm̃ scire q̃ modicū temp̃
habeat: qz quanto appropinquare cernit diē iudicij: tanto callidior ef-
ficat̃ ad decipiendos homines. **Et p̃ q̃ uidit dracho q̃ p̃iectus ē in t̃ra:
p̃secutus ē mulierē que peperit masculū.** Videns d̃b̃ls se maximā mul-
titudinē electoz amisisse. & int̃ angustias cordū reproboz eē conclusū.
p̃secutus ÷ mulierē. i. eccl̃am. Concitauit n̄ imp̃atoz romanoz om̃eq;
impioz multitudinē. ad p̃sequendū ppl̃m̃ x̃anuo. **Et date sunt mulie-
ri. due alę aquile magne. ut uolaret in desertū in locū suū: ū alit̃:
p̃ t̃ps̃ & t̃p̃ra. & dimidiū t̃p̃is a facie serpentis.** Paquilā ē possumus in-
telligere. Que. ij. alę. ii. sunt testam̃ta. Due g̃ alę date sunt mulieri: qz
duo testam̃ta eccl̃a accepit. ū eoz doct̃na d̃b̃lm̃ euadat. & ad celestem
pat̃am cotidie concendat; hanc namq; patriā. desertū uocat. q̃. ad
modū & dn̄s in euglio. Cū se nonaginta. viij. oues in deserto dicit
dimisisse. & unā abisse querere. que errauerat. Hanc pat̃am eccl̃e uo-
cat locū: sic dn̄s dicturus ÷ in euglio. Venite benedicti pat̃s mei.
& cetera. P̃ temp̃ uero & dimidiū t̃p̃is & t̃p̃ra. t̃p̃is a passione usq; ad
finē mundi designat. In h̄ spacio t̃p̃oz. anime sc̃oz. i. eccl̃a dapib; gl̃e
celestis patrię. in celesty bitudine pascunt̃. **Et misit serpens ex ore
suo post mulierē aq̃. tanq̃. flum̃. ut eam faceret t̃ a flumine.** Flumen
aque: desideria sunt carnalia. Videns quippe d̃b̃ls. eccl̃am nō posse dei-
ci p̃secutionib;. s; poti' crescere & roborari: multitudinē desiderioz car-
naliū q; immittere uoluit: quib; decepta ad bona opa agenda retra-
heretur. **Et adiuuit t̃ra mulierē: & aperuit os suū. & suscepit flum̃ qd̃
misit serpens ex ore suo.** Possum' p̃ t̃ra reprobo intellige: qui suscep-
tores fuerunt desiderioz carnaliū: quib; diabolus fideles ureturi uoluit.
& ad se p̃trahere. Possum' & eandē t̃ram ē intellige: qz in sermōib; dn̄i
magna potestas ē. Dixit enim & facta sunt: mandauit & creata sunt.
haut absurde p̃ os t̃re: potestas ei' intelligi pot̃. Adiuuit g̃ t̃ra mu-
lierē. i. eccl̃am x̃ps. & aperuit os suū. & suscepit flum̃ qd̃ misit serpens
ex ore suo: i. sinū mię sue aperuit. & flum̃ uitioz potestas ei' fundit'

In euglio.

In euglio.

extinxit. & iratus: dracho in muliere. & habuit pluu facē cū reliquis
de semine eius q̄ custodiūt mandata dei. & hñt testimoniu ihu. Reliq̄
de semine ecclē electi sunt. q̄ in finē mundi nascituri sunt. q̄ admodū
aū h̄ pluu d̄b̄ls p̄agebat. in subsequētib; manifestabit. **& stetit sup are-**
nā maris. P̄ arenā multitudo rep̄boꝝ. qui eo t̄p̄e futi sunt designant.
& iudj de mari bestia ascende! habentē capita. vii. & cornua. x. & super
cornua ei' decē diademata. & belua anti x̄ signat. Qui ū designant p̄
arenā. ipsi & p̄ mare. multitudo scilicet rep̄boꝝ. De mari q̄ bestia conscen-
dere uisa ē. q̄ de societate rep̄boꝝ. anti x̄ resurgat. Quē bestia capita. vii.
& cornua. x. habet describit. Similr & dracho supi' capita. vii. dictus est
habuisse. & in capitib; .x. diademata. p̄ quē ōs rep̄bos q̄s d̄b̄ls ad decipiē-
dum ḡ humanū usus ē. dixim' fuisse designatos. h̄ autē bestia non in capiti-
bus. s; in .x. cornib; .x. diademata describit. iōq; p̄ .x. cornua. gentes q̄s sibi
anti x̄ figurat' ē. designant; vii. ū cornua. vii. uitia p̄ncipalia signant. Et
ut sequentia meli' intelligam'. in enūmatione uitioꝝ prudentiū seq̄. q̄ conflic-
tū uitioꝝ atq; uirtutū egregie uersib; deseruit. Primū namq; uitioꝝ. po-
suit culturā idoloꝝ. Scdm libidinē. terciū irā. & quartū supbiā. Quintuō
luxuriā. Omnis h̄ libido inserta sit luxurie. sic aliq̄ mēbrū cōp̄i. P̄ qua re
a patib; libidinē sepe p̄luxuria ponebat. tñ int̄ libidinē & luxuriā distan-
tia est. Sextū posuit auaritiā. Septimū blasphemā siue discordiā; & q̄ eos
qui in his subditi erunt. facile anti x̄ accipio. sibiq; associabit. Recte p̄. vii. ca-
pita. vii. uitia designant. De his. vii. uitis dñs loq̄r in euanglio. Cū imund'
sp̄s exierit ab homine. ^{uult} am. p. lo. mā. q. r. & n̄ in. Reuertar in domū māam:
uñ exiit. & cū uenit. inuenit sco. ^{ms} mun. & or. & tunc uadit. & assumit. vii.
alios sp̄c nequiores se. & ingressi habitant ibi. In mundus sp̄c exiit ab ho-
mine. qñ d̄b̄ls exiit a iudeis cū legē acceper. Ambulat p̄ loca arida. i. gē-
tū nationes. quē aride erant. q̄ uiriditatē fidei amiser. Nō inuenit ibi
requiē. q̄ ueniente x̄ in carne. gentes q̄s diu tenuerat amisit. Redit in
domū suā uñ exiit. q̄ ad iudeos possidendos reūsus ē. eo q̄ in x̄ credē
noluerint. Inuenit domū iudeoꝝ uacantē. q̄ x̄ hospite n̄ habebant.
Querendū uero nob̄ ē. cur eas uites q̄ dñm habitatoꝝ non habebāt. mū-
datas & ornatas dixerit. S; mundate erant d̄b̄lo n̄ dō. Qd̄: incōspectu
dei mundū. uidet̄ diab̄lo in mundū. & q̄ in mundū ē deo. mundum est

111

De Antix
potencia eius

i.
ii.
iii.
v.
vi.
vii.
viii.

Englio.

diabolo. non dō. Nam scārboni mundius uidet̄ stercus. cuiuslibet amantis
 quam cibus. lic; cib; mundior atq; delectabilior. ita & dōls plus diligit il
 la corda que omib; uirtis sunt repleta. q̄ ea q̄ cunctis uirtutib; pollent.
 Scope aut̄ sunt. que q̄sq̄ulias emundant. h̄c ḡ scopas dōs suas. & dōls habet̄ suas.
 Scope dei sunt que domū eius emundant. ut in ea habitare ipse possit. con
 fessio peccōz. penitentia. helemosinē. lenitas m̄tis. contēpt' mandatorū dī rml
 ta alia. Septem sp̄s dōls q̄s secū assūpsit. vij. uirtia p̄ncipalia. Cum ḡ his. vii.
 satellitib; diabls uideos usq; m̄ possidat. S; queri potest. cur h. vij. uirtia p̄n
 cipalia dōlo eē detiora dicat. Verū nob̄ sunt detiora uirtia q̄ demones. q̄
 illi nos foris ipugnant. uirtia aut̄ nos int̄secus assidue debellant. Nā sicut
 leuius tolerant̄ hostes. q̄ ext̄secus urbē oppugnant. eo q̄ muros habeat̄
 obiectos. q̄ h̄ij q̄ int̄secus positi ciuitatē depopulant. ita facili' tolerant̄
 demones qui ext̄secus. q̄ uirtia q̄ uirtū indefinent̄ deuantant. & sup̄ capi
 ta eius nom̄ blasphemie. Blasphemia anti x̄ plura n̄na habebit. q̄z multis
 modis & blasphemabit. & bestia q̄ audiu' simul erat pardo. & pedes ei' urfi.
 & os ei' sic hos leonis. P̄ pardū qui fertur habet̄ uarios colores. h̄ipoc̄sis
 anti x̄ designat̄. q̄ cū sit hō nequissim' uariis uirtutib; se decolorabit. ut
 facilius iustos q̄sq; decipiat. P̄ ursū uero q̄ calidissimū ē animal. astucia ad
 decipiendos homines demonstrari pot̄. P̄ leonē nichomin' crudelitas eius
 addeuorandū pplm̄ deq; designat̄. & dedit illi dracho uirtutē suā. & potesta
 tē magnā. uirtutē suā diabol' q̄ dē totā anti x̄ dabit. q̄z in illo habitabit.
 & p̄ eum quicq̄d neq̄cia dōly excogitare pot̄ opabit. S; cū sc̄ptura dicat
 n̄: potestas n̄ a deo. Quom̄ dōls potestatē magnā anti x̄ dabit. Dñs da
 bit potestatē anti x̄. s; illā potestatē int̄antiū p̄mutabit malū. ut tota
 dōlica credat̄ & sit. & uidi unū decapitib; eius q̄i occisū in mortē. & plaga
 mortis eius curata ē. Dixim' sup̄uis. p̄. vii. capita anti x̄. vii. uirtia p̄nci
 palia eē designata. P̄ caput ḡ q̄ nō occisū. s; uisū: q̄i occisū. blasphemia
 designat̄. Querendū itaq; nob̄: quom̄ blasphemia q̄i occisa eē dicatur.
 Primus namq; t̄pib; euclij fuer' multq; heretici. q̄ fidē ecclē suis errorib;
 labefactari conati sunt. S; om̄ps dōs defensores ecclē sue. ortodoxos pat̄s.
 ex filijs ecclē ipsius helegit. Quos flumine sapiē replens. peoz doct̄nā.
 os hereses ab ecclā extirpauit. Ut fuer' ambrosius. yleri'. iheronim'. au
 gustin'. gregorius. & multq; alij. q̄ ī maximā copiā librorū edider'. q̄bus

Scope dōli s

omnes hereses. que fuerunt & que esse poterant destructe sunt. Blasphemiaque
quasi occisa est in. quia quamuis sint multi qui multas blasphemias mente
concupiant. malum quod mente concipiunt non audent proferte. ne pistoz doctrina
turpiter iuincant. huius est caput. huius est blasphemia. temporibus antix mortu-
um esse uidebitur. sed a domino in antix resuscitabitur. quod ad blasphemandum et
intant accendet. ut hos blasphematores in suis blasphemis accedat.
& admirata est uniuersa terra pro bestiam. Prout omnes peccatores designantur.
& adorauerunt drachonem quia dedit potestatem bestie. & adorauerunt bestiam
dicentes. Quis similis bestie. & quis poterit pugnare cum ea. Quomodo dra-
chonem. id est dominum adorabunt. quod non uidebunt. Sed adorabunt antix
illy qui per terra designantur. & in antix dominum dicentes nullum antix simile.
necesse qui eius fortitudini possit coequari. **& datum est illi os loquens in gra-**
ua. & blasphemias. Datum. id est permissum a deo. ut loquatur magna deseme-
ipso. dicens se esse filium dei. & ut loquatur blasphemias de deo. **& data est**
illi potestas mensis. xl. duos. Difficile uidetur. ut intra paruissimum te-
pore. id est in tribus annis & dimidio. & omnes gentes sibi subiceret. & ad sua
cultura gratia humanum. per paucos electos. possit producere. Erunt multi
electi. sed in generatione infidelium. ualde paruissimi. Verum potest dici. ut pri-
mo omnes gentes sue ditioni subiciat. Postea uero in superbia elatus se pro deo
coly instituat. Nam michi uidetur. in tribus annis & dimidio. persecutionis
tempus tantum apprehendit. in quo ipse. & per discipulos suos. & per ostensionem
mirabilium tota uirtute laborabit. ut cultura ditatis omnes homines sibi
impendant. eos autem qui contumaciter uoluerunt. diuersis & inauditis tor-
mentis affligere. ut coacti faciant quod uoluntarie face detractabant. **&**
aperuit os suum in blasphemias ad dominum. blasphemare nomen eius. & tabna-
culum eius. & eos qui in celo habitabunt. Apertum namque os suum. ad blasfe-
mandum dominum. patrem uidebitur & filium & spiritum sanctum. Blasphemab & nomen
dei. dicens et non esse dominum. Blasphemab & dei tabernaculum. id est ecclesiam dei. dicens
nichil prodeesse fidelibus. uanam religionem. & inritum magis afferre quam salutem.
Blasphemab & eos qui in celo habitant. id est mures. & cetos sanctos. dicens
nichil prodeesse eos posse cuiquam. falsumque esse quicquid de his a fidelibus asserit.
& datum est illi bellum face cum sanctis. & uincere illos. facio bellum cum
sanctis. quosdam blasphemando. quosdam terendo. & ad ultimum eius pessimi

ma tormenta inferendo. ut eos in meritis suis inducat. Sed fieri non potest. ut ieremiam inducant electi. Vincant autem illos non superando. sed interficiendo. **Et data est potestas in omne tribum. et populum. et linguam. et gentem. et adorauerunt eum omnes qui habitant terram.** Hec secunda littera implebitur. Multi dicunt cur talia deus sinat fieri. ut antichristus humanum tam pessime decipiat. Verum duabus causis existens talia permittit. Nam sic ille dixit in euangelio. In diebus illis refrigeret caritas. et habundabit iniquitas multorum. In tantum quippe malitia hominum excrescet. et ita dominus plus sceleribus aduacundiam prouocabunt. ut digni sint. quatinus tam pessimo subiciantur. atque ab eo testante scriptura. Qui regnare facit hominem hypocritam. propter diuersitatem populi. Tradere enim illos sic apostolus dicit. in reprobum sensum. ut faciant que non ueniunt. et quibus nichil penserunt. tantum ut quequid mali cogitauerunt. expleant. iuxta dei promissionem fieri. ut ab antichristo decepti deus peccent. Permittit et hoc fieri propter passionem electorum suorum. ut sic aurum patur pignus. ita et illi in persecutionibus antichristi perent et examinentur. sic in danieli de ista scriptura est. Eligentur et dealbabuntur. et quasi aurum probabuntur pluri. **Siquis. Non sunt in libro uite agni. qui occisus est ab origine mundi.** Libus uite. predestinatio est. dei omnipotentis. Reprobis non sunt scripti in libro uite. quia non sunt predestinati ad uitam eternam. Sed querendum nobis est. quomodo agnus. id est christus. ab origine mundi occisus esse dicatur. Nam illud quod sequitur. Si quis habet aures audiendi audiat. ubicumque induerit scripturas obscurum esse pronuntiat. quod precessit demonstrat. Aures quippe cordis atque intelligentie requirit. Agnus ergo ab origine mundi occisus est. quia eius mors ab exordio generis humani in seculis prefigurata est. In primo namque homine prefigurata est. quando eo dormiente eua de costa eius facta est. Similiter et in abel prefigurata est. qui a fratre caym peremptus est. Prefigurata est et per isaac. quem pater in loco castrum obtulit domino. Similiter et per ioseph. quem frater uendiderunt. Prefigurata est et in moysi. in diuersis sacrificiorum moribus. Quociens ergo moysi a seculis patribus. aut prefigurata est. aut predicta est. quasi totiens occisus est. Quam uis huius simplicitate possit intelligi. ut non agnum occisum ab origine mundi. sed nonna seculorum scripta ab origine mundi in libro agni. qui pro salute eorum occisus est. qui in captiuitate duxerit. in captiuitate uadit. Qui in gladio occidit. oportet eum cum gladio occidi. Antichristus ergo populum christianum a creatore suo captiuabit. ipse a presenti uita captiuabitur. et in infernum detruetur. et qui gladio malitie

in euangelio.

in apostolus.

in danieli.

in abel.

h' e pacietia 7 fides sc'oz.

sue multoz e. animas pemptus. Quicq; corpali gladio iustoz e. corpa occidit. ipse gladio mortis ppetue in etnum dapnabit. Pacientia & fides sc'oz. Inpsecutionib; anti x' p'habitur. *Et uidi alia bestia ascendente de tra. habente cornua. ii. similia agni. & loquebat' u' dracho.* h' bestia aut unu' disciplum ex discipulis anti x'. detiore cetis. aut multos q' p'dicaturi sunt eu'. Que de tra ascendisse uisa e. qz de societate reboz exiit. duocq; cornua similia agni habuisse uisa e. Sup' dixim' p. vii. cornua agni. os electos ee designatos. q's in. vii. partes diuisim'. p. v. au' cornua. dixim' iudeos q' in xpm crediderunt fuisse designatos. p. vii. u' gentes. q' simlr in x' credider'. Bestia itaq; cornua. ii. similia agni habebit. qz & iudeos & gentes decipiendo possidebit. Qz q' uis credant multi ex iudeis p' p'dicatione helie in x'. maxima pars t'n eoz anti x' secuta e. Sic d'ns in eu'glio. Ego ueni in nne p'ats m'. in accepistis me. Alius uenice in nne suo. illu' suscipietis. Loquebat' h' bestia u' draco. qz eius uba d'blica erant. Na d'bls q' loqr' p' anti x'. ipse loquet' & p' discipulos ei'. *Et omem potestate' p'oris bestie. faciebat in conspectu ei'.* Qd dicit in conspectu eius. sig'cat in nne ei'. Non h' p'sens pot' ee anti x' in omib; locis. si fuit a suis p'dicat'. facie' namq; mirac'la anti x' arte d'blica. facient & discipuli ei'. in nne eius. S; eoz mirac'la falsa. & n' uera. Sic apl's dicit. Cui' aduentus erit sed opatione' sathane. in omib; u'itutib;. & signis & p'digijs m'dacib;. No h' credibile e' u' eos q's d's excecauerit. aut debilitauerit. sanitati possint restituere. s; eos tantu' m' q's ipsi leserunt. ledentes in occulto. sanantes in ap'ro. Sed & ipse anti x' in tanta claritate se demonstrabit. u' ab insipientib; credatur. Sic apl's dicit. Ita u' in t'plo d'i sedens. ostendens se tamq; sic d's. *Et fecit d's tram & in habitantes in ea. adorare bestia prim'a. Cuius curata e' plaga mortis. & fecit signa magna. ita ut i' igne faceret descendere de celo i' tra. in conspectu hominu'.* Legimus in libro iob. d'blm ex p'missu d'i. fecisse igne' de celo descendere. & ues iob. puerosq; sup'sisse. Qd q' p'sentia u' ipsu' fecit. h' p' anti x' & sequaces eius extremo t'p'e facie'. *Et seduxit habitates tram. p' signa que data sunt illi facere. in conspectu bestie.* Nich' e' q' sic seducat simplices quosq;. que admodu' signoz demonstratio. Ideoq; ministri anti x'. p' signoz. opatione'. facile stultoz multitudinē decipient. *Dices habitantib; i' tra. ut faciant imaginē bestie. Et h'c plagā gladij i' iux'. Videte ut in imaginib; bestie. anti x' adoretur. Qd au' bestia plagā gla*

mengho.

Paulus.

Paulus.

in yob.

diu habuisse dicit. & uixisse. pot fieri arte dōtica. fingat se antiχē mori.
 & resurgē. et h factō facili' decipiat homines. Qd & simon magus fecisse dī:
& datum ē illi ut daret spm̄ imāginū bestie. u loquat̄ imago bestie. S; h
 quosdā magos fecisse audiuim'. faciebant quippe p̄ nigromantiā artē. ut sta-
 tue uiderentur moueri & loqui. Possum' h alit̄ intelligē. Imago spem̄ h̄t hoīs.
 s; nō ÷ hō. Similr & antiχē p̄ opationē uirtutū. atq; signoz̄ putabit̄ d̄s. S;
 h falsissimū erit. Non n̄ pot fieri. u hō unpūssim' aliqd̄ dūtatis in se habeat.
 Imaginē ḡ antiχē facient. q̄ eū d̄m̄ existimabunt. Ministri u antiχē spm̄ i-
 magini bestie dabunt. Cum eos q̄ credidint antiχē. blasphemare compellēt.
& facie ut quicumq; n̄ adorauerint imāginē bestie. occidant. fideles q̄
 antiχē adorare nolūnt. diuīs penis macerati int̄ficiēt. Erit nāq; t̄bula-
 tio talis. Sic d̄ns in euāglio dicit. Qualis nō fuit abinitio neq; fice. ita u u
 erroē inducant̄ electi si fieri pot. **& facie oīs pusillos. & magnos. diuites.
 & paupes. & libos. & seruos. habe carictēm in dextā manu. aut in fron-
 tib; suis.** Potest fieri. ut sic nos habem' carictēm x̄. i. crucē x̄ qua signa-
 mur. ita h̄t antiχē pp̄ū carictēm q̄ signant̄ hū qui in eū crediderunt.
 Possum' & h alit̄ intelligē. Discipuli antiχē. laudatores erunt uitioz̄. Doce-
 bunt n̄ id creatū uinū cetāsq; diuitias. u oīs his habundant̄ & sufficiēt
 utent̄. Idōq; fecisse d̄m̄ genitalia m̄bra u homines feminis miscēt. & ne-
 fas eē u aliq̄s abstineat se a concubitu. omniaq; desidia carnalia eē pficiē-
 da. Cū aut̄ istam nefandam doctnā ututib; affirmāunt. t̄reny homines. q̄
 p̄ni erunt ad malū mag' q̄ ad bonū. facile decipient̄. Sepe u p̄ man' opa
 intelligunt̄. Carictēm ḡ antiχē in dextā manu habebunt. qz opa malig-
 na doctne antiχē iugruentia. exercebunt. habebunt & in fronte p̄ q̄ sepe
 mens discernit̄. qz ex p̄ius opib; q̄ pessimas m̄tes genant̄ dinoscetur.
**& neq; possit uendē aut emē. n̄ q̄ habuerit carictēm n̄is bestie. aut
 nummū n̄is ei.** Scim' humanā uitā n̄ posse subsistere. n̄ aut uendant
 aliqn̄ hoīs. aut emant. Ea itaq; antiχē p̄secutio. erga fideles crudelius
 crassabit̄. quo ei' interdicitū fuit. h. sine q̄ uiuē n̄ poterunt. facient aut̄
 h̄ ministri antiχē. u t̄p̄e necessitatis. eos q̄ an̄ x̄anitatis fidē occulte ser-
 uare uolūnt. dep̄hendant. h̄ sapia ē. Qui h̄t intellectū. p̄putat̄ nummū
 bestie. **Nummū n̄ hoīs ē. & nummū ei' dē. lx. vi.** De h̄ nummō multy m̄lta
 dixer'. Plurima n̄ia reppies. in q̄z lit̄is h̄ nummū uuenit̄ tantū. Si a

uqd ex uirib; his anti x possideat p uide n potuer. S; de re incerta nichil
audeo diffinire. Quis n nom d' apientib; imponet hunc numu' p tuncat.
Et uidi & ecce agnus stabat sup monte sion. Si diligent' textu' lectionis sequen-
tib; inspiciam'. hec que de. c. xl. iiii. milia dnr: ad electos poti' quoz ame
in celesti bitudine c' dno exultant. q. ad eos q' in hac uita laborat uidebi-
mus p tunc. Agnus itaq; x' sig'cat' Sion au' speculatio int'pretat'. p' mote
u' sion. celeste' patam intellige' debem'. In monte g' sion agnus uisus est.
qz in celesti bitudine c' scis suis x' assistit. **Et cu' illo. c. xl. iiii. o. habentes no-**
men ei' & nom' patris eius scriptu' in frontib; suis. Intra uisione q' hanc prece-
dit. c. xl. iiii. o. ex duodeci trib; electa. & signo fidi' figurata fuisse di-
cunt'. Illa g' c. xl. iiii. o. sic expositio nominu'. xii. tribu' demonstrat. ad elec-
tos q' in hac uita laborant p tunc. Ista u. c. xl. iiii. o. electos q' in celesti gla
cu' dno letant' sig'cat'. sic text' p'sentis lectionis manifeste indicat. S; cur
nom' patris & filij. tantu' in frontib; s' eos scriptu' habe' dicit. & de spu sco
reticuit. qz uidet' uicuz; patre' & filiu' legim'. debem' intellige' spm scm. Pos-
sum' au' p frontes. corda scoz intellige'. Nom' itaq; patris & filij. & spu sci.
in frontib; suis scriptu' hnt. qz a nitib; eoz amor di' nunq' euelli potit. sic a
uultus ÷ a cordib; quozda' angloz. q' p'te' supbia' de celo descender. **Et au-**
diui uoce' de celo tanq; uoce' aquaz multaz. & tanq; uoce' tonitru-
magni. Sepe p iohm. p'sentis uite fideles demonstrant. p aqs u' ppli de-
signant; & qz de omib; gentib; cotidie colligunt' electi. in celesti bitudi-
ne collocantur. sci di' in tra constituti q' p iohm designant. uoce' aquaz
assidue audiunt. qz doctna scoz consistentiu' in cel' & cordib;. & auribus
sentiant. & uirtute q' possunt eoz actus imitant. Un' & eade' uox
tanq; tonitruu' ee' dr'. qz corda audientiu' terre soloe. terrent' n. cu' ad
eoz p'fectione' se conscende' no' posse p'sidant. **Et uox q' audiui. sic cita-**
rizoz citarizanciu' incitaris suis. Vox citharidoz. ualde e' dulcis audi-
entib;. & qd' dulci' fidelib; q' memoria scoz. in cel' comorantur. Nu' quata
sit eoz gla' mente p'tractant. atq; u' ad hanc qnq; pueniant. suppliciu'
exorant. **Et cantabant q' canticu' nouu'. an' sede. & an' iiii. amalia & se-**
mores. Et nemo potat dice' canticu'. n. illa. c. xl. iiii. m. q' epti sut de tra.
h' ÷ magna obscuritas. Dicit q' ppe. c. xl. iiii. o. n' fuisse conquinatos cu'
mulierib; uirgines q; ee'. & io canticu' nouu' possunt cantare. q' nemo pot'

dicere n̄ illi soli. Sciam' aū q̄s dā ex aplis atq; m̄rib; uxores habuisse. Nūqd
 hū q̄ uirginitatē corp̄is seruari studuer̄. laudes dō decantāt. & isti in lau-
 dib; dei m̄i t̄ existunt. Maxime eū sciam' ex utroq; sexu parui m̄ti hoēs
 uirginitatē corp̄is usq; ad mortē seruari. sic sunt infantes & pueri q̄s e-
 tas uirginitatē amittere n̄ p̄mittit. Vidim' ī quosdā aliquib; peccatis
 obnoxios. uirginitatē corp̄is usq; ad mortē seruari. q̄s credim' p̄ ignem
 purgatoriuū eē purgandos. ut innum̄o iustoz q̄nq; ascribi m̄eantur. Nūqd
 istos tales aplis & m̄rib; q̄s uxores habuisse sc̄ptura n̄ tacet. p̄ferre aude-
 bum'. ut illi canticū suauissimū dō offerant. a quo petrus. eiusq; similes. alieni
 existant. Nam sic ÷ dulcis sc̄is uisio dī. sic & laus dī. & quanto p̄ximio-
 res sc̄m̄ m̄toz q̄litates d̄no dō. & seruentiores in laudib; dei. Quis ū dig-
 ne confidāre potest. q̄ magna pars gl̄e sc̄is detrahāt. si a laudib; dī exptes
 habeant. Nec iō dicim' h̄ ū uirginitati derogem'. q̄ magna ē uirtus. sociatrix
 q; anglōz. si t̄n eā uirtia n̄ sedauerunt. Q̄s n̄ p̄pendē pot. q̄ magnū
 bonū ē integritatē corp̄is & aīe posside. Igit' qz h̄ que sup̄ de uirginib;
 dicta. de his solūm qui uirginitatē corp̄is seruauerunt intelligē n̄ possu-
 mus. necesse ē ut indagem' qui sint uirgines. & qui illi qui canticū uirgi-
 nū dicē nō poterant. Nā si sup̄ficiē leccionis diligent' attendim'. inuenie-
 mus n̄ de sol' uirginib; s; de om̄ib; sc̄is am̄ab; h̄ eē dicta. Dixim' sup̄ius
 p. c. xl. iii. q̄. sc̄oz am̄as eē designatas. qui in celesti bitudine d̄m̄ assidue
 laudare nō desinunt. p̄ sedē ū. & p. uii. am̄alia & seniores. aū q̄s canticum
 nouū cantasse d̄nr'. Nouū namq; testam̄tū. canticū nouū d̄r'. Sic dic' p̄pha.
 Cantate d̄no canticū nouū. laus ei' ab extremis t̄r'. Nouū aū testam̄tū d̄r'.
 eo q̄ precedat aliud q̄ uet' uocat'. siue p̄ eo q̄ novos p̄p̄os faciat. c̄ ex filiis
 d̄b̄li facit filios dī. habent & fideles in hac uita positi cantica sua. s; in his
 canticis sepe confessio fit peccōz. sepe p̄ pecc̄is dep̄catio. sepe cōmemora-
 tio tormentoz et̄noz. Idōq; infletus sepe cantantes excitant. sepe in lau-
 dib; ora resoluunt. Sepe ad spem celestis pat̄. m̄tes fidelū eleuant. In illo
 ū cantico celestū sp̄uū. nich' triste. nich' q̄ m̄tē p̄turbat. resonat. & quanto
 amplius dep̄mitur. tanto amplius gaudiū & leticiā m̄tib; canentiū infun-
 dit. Sic q̄ nouū testam̄tū d̄r'. qz precessit uetus. ita & illud canticū sp̄uum
 celestū nouū canticū d̄r'. qz precessit aliud. Q̄d uetus ÷ q̄ ad celestē bitudinē
 cotidie transeunt. & nouū ad q̄ p̄ueniunt. & h̄ canticū aū sedē. i. in conspec-

doctores noui.
intelliguntur.

tu sedis cantasse dñi: Qd in conspectu nro ē: indefinēt aspiciunt. In conspectu
 g̃ fidelū qui p̃sedē & uii. aīalia & seniores designant. aīe fidelū canticū
 cantasse dñi: qz scī uiri in hac t̃ra positi. glām scōz in cel̃ cōmorantū occult
 mentis assidue conspiciunt. atq; ut ad eoz societate q̃ng; pueniunt: tota
 uirtute laborant. **Et nemo poterat dicē canticū. n̄ illa. c. xl. uii. o. q̃ epti s̃**
de t̃ra. i. nemo illoz qui p̃sedē & uii. aīalia & seniores designant. Vide
 bunt nāq; fideles uiri in t̃ra positi. q̃i p̃speculū & in enigmate glā scōz
 in cel̃ consistentū: illudq; canticū. qz ardent̃ desidant q̃i audiunt. S; dicē
 nō possunt. qz occ̃s. n̄. u. n̄. a. ^{idit e. auri} q̃. p̃. d̃s. d. se. Qui de t̃ra eē epti dñi: epti
 sunt quippe in t̃ra positi. p̃cioso sanguine x̄. S; melius ē. ut p̃eptionem
 assumptionē intelligam? Assūptus n̄ de t̃ra in celesti bitudine collocāt **hi**
sunt q̃ cū mulierib; non sunt coniūnati. uirgines n̄ sunt. hic rursum questio
 oritur. Nam si in illa bitudine diuīsi ordines s̃i sunt apli. m̃res. confessores.
 uirgines. quom̃ õs scōz aīe uirgines eē dñi: & intantū uirgines. u cū muli
 erib; coniūnati n̄ fuisse dicant. & si uerū ē qd dñs dicit. uno uerū ē. qz n̄
 pot̃ fieri ut d̃s mentiāt. **U** uidit mulierē ad iucupiscend̃ eā. iā me. ē. i. c. l. 7
 Quom̃ õs scōz aīe in toto spatio uite p̃sentis. ab inq̃natione mulierum
 mundi eē potuer̃. Querendū n̄b; quom̃ h̄ intelligendū sit. Multi q̃ppe
 fuerunt aīe habimū. adulteri & fornicatores. S; in x̄ credentes atq; de
 pecc̃is suis penitentiā agentes q̃cqd̃ in eis sordidū fuit. p̃sp̃e scī grām a
 q̃s baptismatis deletū ē. Qui in bono q̃ in eodē baptisate p̃miser̃: usq; ad
 finē uite p̃seuantes. ueniente dño u eos p̃ mortē ab hac t̃rena habitati
 one subtrahere. eoz aīe uirgines. i. integre & ab omī corruptione uitio
 rū inuente sunt. Istoz g̃ aīe iure uirgines uocant. qz eoz om̃is corrup
 tio aq̃s baptismatis. bonisq; opib; deleta ē. fuer̃ multi q̃ p̃ baptismos
 multa scelā cōmiser̃. s; cū p̃ penitentiā & lac̃mas atq; miseric̃dia. ceterisq;
 bonis opib; malū qd̃ gesser̃. delere statuer̃. & in scō p̃posito p̃seuerauer̃.
 Dño ueniente eoz aīe uirgines repte sunt. qz q̃cqd̃ in eis fuit rep
 b̃i caritatis. remedijsē purgati. fuer̃ & conuigati q̃ dñm tota uir
 tute dilexerunt. atq; uirtutib; uitā duce studuer̃. Istoz g̃ aīe recte uigi
 nes uocant. qz si q̃s sordes ex conuictione feminaz traxer̃. bonis opibus
 delete sunt. Similr̃ & de cetis ordinib; intelligendū ē. Possim̃ ī p̃ mulie
 res. corpa scōz intelligē. P̃ uros aīe am̃as. qz sic uir & mulier una caro uo

in cor hōis ascendit

in genesi.

catur. ita corp^o & aⁿīa. unius homo. & quē admodū femina inferior ē iuro.
 idōq; necēē ē. ut caro a spū regat^r. atq; domēt. cuiq; desidia frangunt. Qd
 qz scī facē studuer^t. n̄ sunt coniūnati c̄ mulierib; qz exconiunctione corpm
 nullas sordes traxer^t. exq; dñi min^o offendēt. **hi sequunt^r agnū q̄cūq; ie-**
rit. Quo uadit qui omīa implōr^t. & totus ūq; ē. S; quē admodū uadat. am-
 plius dicē debem^o. Cui uult miserēt. & quē uult indurat. Vadit itaq; dī
 miserando quib; dā. & a quibusdā misericōdiā auferendo. Secunt^r ū scī. & q̄bus
 ille misericōdiā suā largitur. Languunt & illi. & a quib; abscidit. abscidunt & il-
 li. hoc de electis int̄ia positū intelligē n̄ possum^o. Sepe n̄ illi miserēt. q̄b; d̄s
 non miserēt. sic samuel qui lugebat saul. quē d̄s peccerat a facie sua. Quosdā
 ī scī dāpnare uolunt. quib; d̄s miserēt. Sic ionas q̄ cupiebat ut inuute
 deleerentur. q̄s d̄s saluare decreuerat. **hi empti sunt ex om̄ib; . p̄mucie dō et**
agnō. In lege preceptū ē. ut p̄mucie frugū offerant^r dō. P̄ p̄mucias. frugum
 electy designant^r. Nam sic ex multitudine fructuū parue p̄mucie dō offerebant^r.
 ita & ex multitudine p̄p̄loz paruus num̄us electoz eligit^r. q̄ ab anglis dō int̄e-
 plo gl̄e celestis offert^r. Sic dñs dicit in euanglio. Multi n̄ sūt uocaty. pauci ū elec-
 ti. Scī ḡ more p̄muciaz ex om̄ib; assumpti sunt. & in celesti bitudine colloca-
 ti. **& in ore ipsoz. nō ē inuentū m̄datū.** Valde difficile uidet^r ēē. q̄ dicit^r.
 Sunt q̄ppe quedā m̄datia ualde grauiā. sunt alia que m̄t leuia peccā sūt
 deputata. a quib; n̄ris t̄p̄ib; nescio si aliq̄s om̄i t̄p̄e uite sue abstinē possit.
 nisi fuerit infans qui loqui ignorat. Nō itaq; de om̄ib; m̄datiis h̄ dictū ēē. mi-
 chi uidetur. S; ī m̄datū ualde grauissimū ē. cū mentim̄ ea que in baptis-
 mate p̄misi. h̄ ḡ m̄datū in ore scōz non ē inuentū. qz h̄ q̄ in baptisate p̄-
 miser^t. t̄n̄ more eoz nō ē inuentū m̄datū. qz p̄penitentiā caritatisq; opa. ma-
 liū q̄ gesser^t. an̄ mortē delere studuer^t. **Sine n̄ maclā sunt.** & hic satis apte de-
 monstrant. ea que in hac lectione continent^r. nō ad fideles qui in hac uita labo-
 rant. s; ad eos q̄ in celestib; sedib; req̄scent p̄t̄ne. Quis enī in hac uita positus
 sine maclā ēē pot^t. cū uide ioh̄s dicat. Si dixerim^o qz peccm̄ non habem^o. nos ip-
 se. & u. in. n̄. ē. Animę ū scōz sine maclā sunt. qz si q̄s sordes ex mūdana
 habitatione traxer^t. aut p̄penitentiā. aut lac̄mas. caritatisq; opa. aut p̄ fla-
 gella. ul' certe p̄ mortē igne purgatorio delete sunt. Dixi q̄ sensi. Qd si aliq̄s
 textū p̄sentis lectionis huius. ad p̄sentē eccl̄am transferre uoluit. & p. xx. iii.
 o. aut p̄dicatores. aut cet̄os iustos in hac adhuc uita degentes. P̄ nouū ū can-

In euanglio.

si mun^o p̄leuer^t.

In ioh̄s.

ticū. q̄ nemo nisi ipsi soli dicere poterant. euāgelium designatū eē censuerit. P
pendat scdm̄ euāgelium. nō solū ab electis. uerū & a reprobis sepe p̄dicari. de quibus
dn̄m in euāgelio dixisse credim⁹. Multi dicent in illa die dn̄e dn̄e. nōne in no
mine tuo uirtutes multas fecim⁹. uel p̄phauim⁹. & in nōne tuo demonia eieci
mus. & tunc confitebor illi. am̄ dico uob̄ nescio uos. Discedite a me omnes
oparij iniquitatis. De talib; t̄ paulus loq̄r̄ dicens. Sunt q̄ p̄ contentionem
x̄ annunciant. n̄ sine re existimantes se p̄sura suscitare uinculis meis;
Si q̄s aū seriē lectionis huius ad p̄sentis t̄p̄is uirgines p̄tine sanxerit.
custodiā aduinctis cet̄is bonis opib; cotidie impellit. Sanū in uidetur
inh̄ possidere sensum. S; animaduerte debet. nō posse conuenire huic se
sui. u. p̄ canticū nouū inh̄ loco euāgelium intelligat. S; potius gaudiū sp̄ua
le. q̄ eis a custodia uirginitatis accrescit. Nullus ḡ canticū nouū dicere
potest. n̄ illi soli qui hanc cet̄is bonis uirtutib; ul' opib; exornatā cotidie.
dō offerre consuescunt. Similr̄ & q̄ hanc sententiā eis coaptare uolūt.
qui cū uirginitatis palma ad celestia regna iā conscende meruer̄. a recto
intellectu nō discrepat. S; sciat huic sententię n̄ conuenire. u. p̄ nouū can
ticū. q̄ uoce. lingua. labijs. potest intelligat. S; poti⁹ uirginitatis p̄miu⁹.
q̄ a dn̄o et̄nalit̄ p̄cipe merent̄; h̄ q̄ canticū nullus n̄ ipsi soli dicere possūt.
q̄ uirginitatis premiū nullus p̄cepit. n̄ q̄ hanc inh̄ sc̄lo positū. intem̄ata
mente p̄ x̄ amore seruare studuer̄. De quib; isaias p̄pha. loq̄r̄ dicens. hec dic
dn̄s eunucis q̄ custodier̄ mandata mea. & eleger̄ que uolui. & tenuer̄
sedus m̄m. Dabo eis in domo m̄a. & in muris m̄is locū. & nomē melius
a filiis & filiabus. nomē sempiternū dabo eis q̄ non p̄ibit. *Et uidi alterū an
glm̄ uolantē p̄ mediū celū. habentē euāgelium eternū. ut euāgelizaret se
dentib; sup̄ terram. & sup̄ om̄e gentē. & tribū. & linguā. & pplm̄. dicentē
uocē magna.* Iterū uniuersa breuiter cōprehendit. Nā sic sup̄ cū mala
anti x̄ narrare uelle. ab aduentu x̄ incoauit. p̄secutionesq; q̄s eccl̄a
a diabolo passa ē prius narrans ad anti x̄ puenit. Iste q̄ppe angl̄s.
angl̄os x̄ & apl̄os eius. cet̄osq; p̄dicatores x̄ ligat. qui euāgelium et̄
num habuisse dn̄r̄. q̄ doctrina euāgelij. a x̄ apl̄is ceterisq; p̄dicatorib;
data sunt. que gentib; p̄dicarēt. Qd̄ euāgelium eternū eē d̄r̄. q̄ et̄nitate
p̄r̄at om̄ib; facientib; illud. Qd̄ t̄ sup̄ terram sedentib; p̄dicatū eē d̄r̄.
Gentiles namq; quib; euāgelium predicatū ē. nich̄ aliud ḡ. terrā querebūt.

totamq; requie sua. in terra posuerant. Quid aut angl's iste pdicce. audiam?
Timere dñm & date illi honore. qz oia iudicij. & adorete eum q̄ fecit ce-
lum & terram. mare. & fontes aquarū. Conuenientē timorē dñi p̄mo posu-
it. & postea honore. Timor & h dñi. ad penitentiā impellit hominē. Pe-
nitentia u. ad bona opa agenda cū puocat. honore itaq; dō deferim?
cū bona opa agim? Sic ipse ait. Videant opa urā bona. & gl. p. u. i. q̄
c. ē. Hora u iudicij ex eo cepit. ex quo euēgiū pdicari ceptū ē. Illi ḡ acri-
ter in die iudicij iudicabunt. qui uerbu euēgiū audientes illudq; sp̄-
nentes. fide x̄ suscipe noluer. Simlr & illi q̄ susceper fidem x̄. s; eā
opib; implere noluerunt. Cui plus imittit. plus exiget ab eo. De illis
aut qui uerbu dī non audier. dñs loqr̄ in euēgio. Qui n̄ credit. iam
iudicatus ē. & adorete eū qui fecit celū & terrā. mare & fontes aq̄rū.
i. relinqte idola sua & muta. & adorete eū q̄ fec̄ celū & terrā. cuncta
ex nichilo. & alius angl's. p̄secutus : dicens. Alius angl's. doctores ecclē.
q̄ finitis p̄secutionib; ecclām dī gubnauit. designat. **Cecidit. cecidit. ba-**
bilon ciuitas magna. p̄ babilonē sic sup̄ius dixim? ciuitas dñi delig-
natur. que ex omib; impiis constat. Cecidat aut. qz omis culta demonū
p̄fide x̄ deleta fuerat. & bis cecidisse dr̄. qz ex parte p̄secutorū. rex
parte culture dñice cecidat. **Que uino ur̄ sue. potauit omnes gētes.**
Uinū ur̄. errores sunt gentiliū. quib; dñm ad iracundiā puocauerant.
S; cū babilon nich' aliud sit q̄ omis gentes. i. o's rep̄bi. Quom̄ o's uino
ur̄ sue potauit. Verū cū unus alterū docuit. & ille terciū. & tci. q̄r-
tū. ita in o's homines error dñic' t̄nsiuit. Utiq; babilon. o's gentes po-
tauit uino ur̄ dī. & angl's tercius secut' : illos. dicens uoce magna. Si-
quis adorauit bestia & imaginē ei. & accepit curactem in fronte sua
aut in manu sua. & hic bibet de uino ur̄ dī. q̄ mixtus ē mero in ca-
lice ipsius. Angl's tercius. pdicatores sunt qui q̄rib; anti x̄ futuri sūt.
Predicabunt h ut nullus anti x̄ adoret. neq; eius pessimā doctrinam
aures cordis accomodet. neq; opa imitet̄ eius. Qd si q̄s fecerit. p̄petua
pena eū dāpnandū eē testabunt. p̄ uinū ur̄ dei. dāpnatio ultima. q̄
in die iudicij impiis irrogabit̄ designat. Merū aut purū dñs. p̄ mero
ḡ. iusticia dei designat. p̄ calicē uero. iudiciū dei accipe possumus.
Uinū itaq; mixtū : mero. in calice dī. qz dāpnatio ultima q̄ ip̄y

Angl's.

dāpnabunt. mixta erit cū iusticia dī. in calice: i. in iudicio. qz iustissimo
iudicio dei pficiet. Bibent g̃ impij uinū ue dī: cū illi dicitur: Ite male
dicti in ignē eternū! q̃. p. e. d. & a. e. **Et cruciabunt igne: & fulmine:
uel sulphure: in conspectu angloꝝ scōꝝ. & in conspectu agni: & fumū
tormentoz eoz in sc̃ta scōꝝ ascende.** Ignis exurit: sulphur aū fetorem
pessimū ex se exmittit. Igne aū compalr cruciabunt: q̃ ignē uitioꝝ i se ex
tinguere noluer: fetore sulphuris torquebunt. quib; dulcis fuit fetoz
luxurie. In conspectu angloꝝ scōꝝ cruciabunt. & in conspectu agni. in
delicē ut in eoz conspectu crucient: in quoz conspectu multa mala p
petrare non timuer: **Nō habebunt requiē die ac nocte. q̃ adorauerūt
bestiā & imaginē eius: & illi qui acceperunt caractē nominis eius;**
Cur neq; in die. neq; in nocte. rep̃os habē requiē dicat. cū electi etnū
diē possessuri sunt. rep̃bi uero p̃petuā noctē. Sic more humano locut̃ ē:
Hē patientia scōꝝ. q̃ custodiunt mandata dei pfidem ihu. i. tal: pacien
tia scōꝝ. & talē fructū affert. qual̃ in sequentib; demonstratur. **Et audi
ui uocē dicentē michi. Scribe. Beati mortui qui in dño moriunt.** Talis:
g̃ patientia q̃ custodiunt mandata dei. & fidē ihu: ut sint bī in p̃petuū.
S; q̃d: q̃ dixit bī mortui qui in dño moriunt? Quis enim mortuus mori
potest? Nullus p̃cul dubio mortuus mori pot. n̄ animā recipiat. & tū
mori possit. S; illi sunt bī. & illi in dño moriunt: q̃ p̃ moriunt sc̃to. pos
tea carne. Et pri' ueterē hominē. i. om̄s neq̃cias & sp̃uales & carnales in
se extinxerunt: ū possint dicē cū ap̃lo. Michi mundus crucifixus: & ego mū
do. Illi nāq; in dño moriunt de quib; dñs dicit. Qui aū p̃seuerauerit usq;
in finē: hic saluus erit. **Amodo iam dicit sp̃s ut requiescant. a. l. f. dñi. id:
a temp̃e mortis sue requiescant sc̃i a laborib; suis. Opa n̄ illoꝝ secuntur
illos.** Quom̄ secuntur? Nonne corneliū opa p̃cesserant. cui ab anglo dictū est.
Orōnes tue. & helemosine cōmemorate sunt in conspectu dī. S; seq̃ p̃comi
tari posuit. Nam & exercitus qui regē comitat. eum seq̃ dī: cū alij prece
dant. alij sequant. alij ad dexterā siue ad sinistrā incedant. Opa g̃ scōꝝ
secunt illos in p̃petuū. Possumus & h̄ de illi sp̃ualit̃ intelligē. qui t̃p̃ib;
anti x̄ p̃ uicē dñi nr̄i ihu x̄ interficiendi sunt. Bī quippe erunt illi & i dño
morientur: q̃ pfide dñi nr̄i ihu x̄ mouent. Hunc qz penam illoꝝ qui anti x̄
creditur; sunt narrauit. bitudinēq; illoꝝ qui infide x̄ p̃seuerauerunt. usq; i fi

Paulus.

Anglio.

Macab.
plōꝝ.

nem breuit̄ comprehendit. Consequens ē ut diem iudiciū describat. in q̄ hec
 cuncta complebunt̄. *Et uidi & ecce nubē candidā. & sup̄ nubē sedentem
 filio hominis simile. habentē in capite coronā aureā. & in manu sua fal
 cē acutā. & alī angl̄s exiit de tēplo. clamans uoce magna ad sedentē super
 nubē dicens. Mitte falcē tuā & mete. q̄ uenit ora ut metat. q̄m aruit
 mellis t̄re. & misit q̄ sedebat sup̄ nubē. falcē suam in t̄ram. & messuit
 t̄ram. & alius angl̄s exiit de t̄plo q̄ in celo. habens & ipse falcē acutā.
 & alius angl̄s exiit de altari. q̄ habebat potestātē sup̄ ignē. & clama
 uit uoce magna ad eū q̄ habebat falcē acutā. dicens. Mitte falcē tuam
 acutā & uindemia uinos uine. q̄m mātē sunt uine ei. & misit angl̄s
 falcē suā & uindemiauit uineā t̄re. & misit in lacū ue dī magnū. Totā
 penē sententiā posui. ut undiq; circū spectā. eius ātractus aptius uideat̄.
 Vtq; namq; iste angl̄s & siḡcat. Simlr̄ & due falces. unā siḡcationem
 habent. Designant enī illū ignē. quo uniuersus orb̄ delendus ē. Q̄ sic pri
 mo t̄p̄e mundus paq; deletus ē. ita & fine t̄p̄m p̄ ignē delebit̄. S; que
 rendū nob̄ ē. cur unus & p̄ duos angl̄os. & una ext̄minatio p̄. ii. falces fiḡe
 tur. Primus quippe angl̄s. sup̄ nubem candidā sedisse dr̄. & p̄mus. melle
 t̄re. Sed s̄ ū uinos uine t̄re. p̄cidisse dictus ē. Videtur itaq; in p̄ messem
 t̄re electos. P̄ uinos aū ex quib; uinū oritur. q̄ m̄tes hominū alienat. rep̄
 bos eē designatos. Ista ē messis de q̄ dñs dicit in euglio. Intep̄e messis di
 cā messorib;. Colligite primū zizaniā. & ligate fasciclos ad comburendū.
 Triticiū uero recondite in oreis m̄s. Qui h̄ illic p̄ triticū. ipsi in h̄ loco q̄ uo
 p̄ melle designant̄. & qui illic p̄ zizania. in h̄ loco p̄ uinos uine t̄re desig
 nantur. & q̄ & alit̄ apparebit iustis. alit̄ in iustis. nō inconueniēt. p̄. ii. an
 glos figuratur. Iusti namq; mea claritate eum uidebūt. quom̄ ab angl̄is et
 a sc̄is sp̄ib; in celesti b̄titudine cernit̄. Impi; aū mea specie eū uidebūt. q̄ ab
 hominib; int̄ra positus uidet̄. Tolleť quippe ip̄ius ne uideat gl̄am dī. Blan
 dus itaq; iustis. t̄ribilis apparebit in iustis. Vñ & p̄m̄ sup̄ nubē candidā
 sedisse. & coronā aureā habuisse in capite describit̄. P̄ nubē namq; candidā.
 corp̄ eius imactatū designat̄. P̄ coronā uero aureā multitudo angl̄oz atq; sc̄o
 rum. qui eū ad iudiciū uenientē comitabunt̄. exp̄mit̄. Simlr̄ & una exter
 minatio. p̄ duas falces designat̄. q̄ alit̄ ext̄minabunt̄ iusti. alit̄ in iusti. Iusto
 rū ext̄minatio. redēptio potius dicenda ē. Sic dñs dic̄. Respiciite & leua*

In euglio.

In euglio.

te capita uia. qm. ap. i. ura. ^{pige dno} Redemptio iure uocatur. eo qd amal tpa lib' libat. & ad gaudia etna pducit. Impioꝝ aut eximatio. & hic grauis e. & post morte grauior. Dampnatio u luctusq; ppetuus eis pmanebit. Iusti d sipe retributionis etne morte letam excipient. impu u de dapnacione ppetua timidi. tristissima morte plectentur. Alter angls qui exiit de templo & clamauit uoce magna ad eu qui sedebat sup nubē dicens. Mitte falcē tuā & mete. electos qui in hac tra laborant designat. P templū aū un exisse uisus e. ecclā designatur. Clamauit g ad eum qui sedebat sup nubē. ut mittere falcē suā & metere. qz scj uiri uidentes mundū in maligno positum. eiusq; miseras orrentes. deprecant cotidie. ut regnū dei ueniat. in quo ab omib; angustiis libati corpꝝa ppria recipiant. in etnū cū dno exultabunt. Ariditas messis. maturitatē eius indicat. Nam sicut messis crescit usq; ad maturitatē qn arida efficitur. ita & numus electoꝝ usq; ad finē mūdi cresce. eozq; maturitas tunc pficiet. cū numus eoz fuit ppletus. Similr & qrtus angls qui exiit de altari. qui habebat potestātē sup ignem. eandē sigtationē hē. quā & scds. qui de templo exisse uisus e. Significat nāq; helectos in hac uita laborantes. Altare aut ecclām sigtat. sic & templū. P ignē u caritatē possum' intelligē. q. in cordib; scōꝝ spūalib; fomentis sps scs enutrit. Sup hunc ignē scī potestātē habē iō dnr. qz & ipi possident caritatē. & possidentur ab ea. Iste g angls clamauit. ad tēcum anglm scdam falcē gerentē. quē xpm sigtasse diximus. ut uinde mare brotos uineē tꝝe. p q's impu designantur. qz uiri scī uidentes cotidie genus humanū a demonib; decipi. uidentes i impios florere. mundūq; semp addeteriora relabi. orant ut dies iudicij ueniat. in q & neqcia demonū cū ipsis actouib; peat. & omīs puaricatio cū ipis puaricatorib; accipiat finē. & adducat iusticia sempitna que nullo fine terminabit. Vna quippe mundū sigtant. q omne impioꝝ genuit & nutrit multitudinem. Lacus uero quē infernū uocam' idō lac' uꝝ dei dī. qz uindicta uꝝ dī in eo consumabit. **& calcatus est lacus extra ciuitatē.** P calcationē. demerfionē impioꝝ in infernum possum' intelligē. P ciuitatē aū. celestē ierlm. que ex omib' electi constat. Extra g hanc ciuitatē lac' calcabit. qz a consortio iustoz impu sepabunt. & in infernū detrudunt. Sic dñs dicit in euglio. Exhibunt

80
65

angli & sepabunt malos de medio iustoz. & mittent eos in camino ignis.
u' erit fletus. & strid. **Et exiit sanguis de lacu. usq; ad frenos equoz. psta-**
dia mille sexcenta. P sanguine pena impioz designat. P spatium u' mille sex-
centoz stadior. q' sanguis de lacu exiens occupauit. falsi xani designat.
q' numerus q' uis a quaternario nu' dirigit. circumq; tñ eundē nūm ser-
uans spargit. finelq; eius minime transibit. Siml' & falsi xani fidē x'
que in. iiii. libris eu'gly consistit. in baptisate suscipiunt. s; artam & an-
gustam uia. que int' angustias quaternarij nu' concludit. relinquentes. que
ducat ad uitā. platā & spatiosā huius scilicet uia. que ducit ad mortē incedit.
Verū a quaternario nu' n' recedunt. qz quam uis opa xanitatis nō habeat.
nō amittunt tñ nom' xanitatis. Sanguis g' de lacu exiit. & mille sex-
centa stadia occupauit. qz ea pena que demones & omēs incredulos ob-
sorbebit. i' falsos xanos que fidē x' uisi sunt habe. s; opa fidei n' im-
pleuer' illaqueabit. P q's u' falsi pastores ecclē designant. q' officium regimi-
nis nō p amore dī. s; p amore scilicet suscipiunt. P frenos quib; eq' regunt.
eoz doctrina designatur. Hanc q' falsi pastores doctrinā in ore hñt. ne ab
officio fundit' alieni uideant. s; phariseoz exemplū sequentes dicunt &
non faciunt. & qz aliud non possunt docere n' d' eu'glin loqr. & in p'dicati-
one sua annunciant peccozib; q's penas patiantur. n' corrigant. usq; ad fre-
nos equoz sanguis puenit. qz penas q's peccozib; minati sunt. n' corrigāt.
ipsi. qz uitia sua deserere noluerunt. expient. **Et uidi aliud in celo signū**
& mirabile. Anglos. vii. habentes. vii. plagas nouissimas. qm in ill' con-
sūmata ē ira dei. Sic supius anq' ad narrationē. vii. angloz tubas ca-
nentū uenire. eoz m'ionē facere studuit. ita & h' anq' ad. vii. angloz
fialas habentū narrationē uenire. eoz mentionē facit. u' indice m'ig-
na misteria. in eoz uisione contineri. S; ex his. insequentib; . q' dñs dedit
dicemus. **Et uidi tanq' mare uitreū mixtū igni. & eos q' uicer' bestia & ima-**
ginē eius. & numerū nūm eius. stantes sup mare uitreū. hñtes citharas
dei. & cantantes canticū moisi. & canticū agni dicentes. Quid sig'cat mare
uitreū. supius in uisione scdā dixim'. S; illic tanq' cristallū & dī. hic
aū mixtū igni. & qz cristallus eximē claritatis ÷. ignēq; de se. cū ca-
lore scilicet accepit solē emitte. eandē sig'cationē hñt illic cristallus q'
& hic ignis. spūalē namq; sig'cant intelligentiā que in diuinis sc'p

turis inuenitur. Mare g̃ uitreū mixtū ÷ igni. q̃ diuina sc̃ptura mixta ē
sp̃ualib; intellectib;. Sup̃ mare itaq; uitreū. hi q̃ bestia uicer̃ stare uisi s̃t.
qui sc̃i d̃i q̃ cont̃ antix̃p̃m pugnaturi sunt. in p̃ceptis diuinarū sc̃ptura
rum gressus figent. Nulla q; impulsione uentoz; a sua fide moueri pote
runt. P̃ citharas uero q̃s habebant. mortificatio carnis designat̃. Canticū
aū moysi uetus testam̃tū. canticū agni nouū demonstrat. Canticū g̃ mo
ysi & canticū agni cantabant. q̃ uetus & nouū testam̃tū sc̃i p̃dicabūt.
Q̃d canticū quale sit. audiam. **Magna & mirabilia opa tua dñe d̃s om̃
nips. iuste & uere ius tue rex sc̃loz;. Q̃s nō timebit te dñe. & magni
ficabit nom̃ tuū. q̃ solus pius es. q̃m om̃s uenient & adorabunt in cō
spectu tuo. q̃m iudicia tua manifesta sunt.** Concordat h̃ canticū. cū uet̃i
& nouo testam̃to. Nā. vij. benedictiones ibi inueniunt̃. q̃. vij. partibus
de q̃b; sup̃ius dixim̃. coaptari possunt. Prima quippe benedictio ē. mag
na & mirabilia opa tua dñe d̃s om̃ps; que p̃mo t̃p̃i g̃uenire pot̃.
In q̃ factū ÷ celū & t̃ra. om̃s q; creature. que ualde sunt mirabilia. Secūda ē.
iuste & uere ius tue. rex sc̃loz;. Que congruit parti sc̃de. in q̃ õs creat̃e. q̃
habebant sp̃m uite iustissimo de; iudicio. aquis diluuij delere sunt. Tercia
ē. q̃s nō timebit te dñe. Que t̃cie parti. his uidet̃ quib; lex data ē. congru
it. q̃ timore poti' q̃ amore legis mandata exercebant. Quarta ē. & mag
nificabit nom̃ tuū. Quā p̃phis conuenire manifestū ē. q̃ nom̃ de; & p̃dica
tionib; & sc̃ptis magnificauer̃. Quinta ē q̃ solus pius es. In quinta par
te aduentū x̃ possum' in qua dñs n̄r qui solus pius ÷. & homo f̃i p̃salu
te geñis humani. & pati & mori dignat' ē. Sexta ē. q̃m om̃s gentes ueni
ent. & adorabunt in cōspectu tuo. Manifestū ÷ p̃ ascensionē dñi om̃s g̃etes
ad fidē x̃ uenisse. q̃s in sexto loco possum'. Septima ē. q̃m iudicia tua ma
nifesta sunt. Quā ad diē iudicij p̃t̃ne manifestū ē. In quo iudicia d̃i ius
ta & uera eē manifestabunt; ac u' iudicij d̃pnatione m̃ia dñi & pietas
redemptoris n̄ri. nos libare dignet̃. qui cū. p. & s. & c. **LIBER. v.**

intellige:

UISO QVINTA ad q̃s sensus elucidandos
dño iuuante puenimus. ex maxima parte uisioni sup̃ior
concordat. de cui' intellectu usq; m̃ q̃ dñi gr̃a largiri di
ximus. Nam sic̃ illic. vij. angli uisi sunt. quib; date sunt.
vii. tube. ita & h̃. vij. anglis. vij. fiale date fuisse memorant̃.

& sic in cantu tube p̄mi angli. grando magna trā percussit. ita & ineffusio-
 ne fiale p̄mi angli. om̄s qui p̄tiam sepe designant. pessimis uulnerib; p̄-
 culli eē dñr. & quē admodū in cantu tube scđi angli. tertia pars maris
 in sanguinē uersa ē. simlr ineffusione fiale scđi angli. totū mare in sang-
 nē uersū fuisse. describ̄. Eundē sensū. & cetera. S; qualr isti — subsequunt̄ cū
 p̄ozib; insequentib; dicemus. Eandē ḡ signationē isti hñt. ḡ. & illi. Sig-
 nificant ḡppe p̄dicatores. q̄ fuer̄ ab initio. & er̄ usq; ad finē. S; iō bis ponū-
 tur. qz sicut sup̄ius demonstraui. ea que sub cantu tube. p̄mi angli. ii.
 iii. atq;. iiii. gesta fuisse uisa sunt ad electos p̄tinent. Porro que sub cātu
 tube. v. vi. atq; .vii. angli. facta fuisse referunt. quib; & tria cōiungūt.
 in q̄b; p̄secutiones ecclē q̄s ab hereticis & paganus passa ē. & ab anti x̄ in
 fine mundi passuta ē. describunt. ex una parte ad reprobos. ex altera par-
 te ad electos p̄tinent. Qz impij ex malo q̄ pijs ingerunt. penā p̄petuam.
 iusti ū ex malo. q̄ p̄ferunt gl̄am sempit̄nā sibi adquirunt. Omnia itaq;
 que sub effusione fialarū. vii. angloz describunt. ad reprobos p̄tinent. Vñ
 & p̄mi tube. in quib; exercitus dñi ad pugnā puocabat. cecidisse dñr. sequē-
 tes aū fialas plenas iracundię dei. sup̄ impios effudisse referunt. **Post h̄**
uidy. & ecce ap̄tū ē templū tabnacki testimonū in celo. In exodo sc̄ptū ē.
 q̄ fecit moyses tabnackim in deserto. Postea ū a salomone iā p̄plō in terra
 reuissionis degente. templū edificatū ē. p̄ desertū ḡ sc̄lm h̄. p̄ tabnacu-
 lū q̄ de loco ad locū transferē. p̄sens ecclā designatur. Que de deserto h̄
 sc̄li cotidie ad celestē bitudinē transit. de uirtute in uirtutē. ut uideat
 dñm dōz in sion. Vñ & cortine tabnacki que diuersis colorib; depicte
 erant. tegebant̄ pellib; cilicini. ū demonstrarent mortificationē carnis.
 atq; humilitatē. custodiā eē uirtutū. Quid aū p̄tiam reuissionis. n̄ ce-
 lestis pat̄a designat. quā reuissit d̄s diligentib; se. & quid p̄ t̄plm
 q̄ ex optimis lapidib; edificatū fuit signat. n̄ celestis ierlm̄ q̄ ex uiuis
 lapidib; cotidie edificat. Qd ḡ dicit ap̄tū ÷ t̄plm tabnacki. tale ē ac
 si dicat. Ap̄tū ÷ templū ecclē. Templū ū ecclē. quid ÷ aliud n̄ celestis pat̄a.
 In h̄ templo psalmista habitare desiderabat. cū dicebat. Vñā petij a dño
 hanc requirā. & cetera. h̄ itaq; p̄ x̄pm ap̄tū ē. qz aditus regni celestis. p̄
 eum om̄ib; fidelib; patefactus ē. **& exierunt. vii. angli habentes. vii.**
plagas d̄ t̄plō. uestiti lapide mundo candido. & p̄cincti cca pectora

In exodo

ff

zonas aureas. Super templū celestis patria. & p. vii. anglos predicatores designant. quom̄ de t̄plo exisse dñr. Nunquid sc̄i de illa celesti p̄ta adiudicandū descender. S; sc̄i predicatores designant. q̄ q̄si de illa celesti p̄ta exeunt. cū ab illo mittuntur. q̄ = gl̄a sc̄oz. & a quo om̄s doctrina eoz p̄cedit. Qui. vii. plagas habuisse dñr. & superius. vii. plagas habuisse dicti sunt. eo q̄ in illis consummata sit ira dei. S; vii. plagas uacundie dī habuer. quom̄ sc̄i fuerunt. S; habuer sc̄i dī plagas. vii. impotestate. nō imp̄ enā sui. Dñs namq; ait in euanglio. In regeneratione cū sedit filius hominis in se. ma. lu. se. & u. s. l. xii. i. xii. t. isrl. p. vii. aū plagas. vii. uitia p̄ncipalia. ex q̄b; omnia mala oriunt. designant. Septē ḡ plagas. i. septē uitia angli uisi sunt habuisse. qz p̄dicatores sc̄i in die iudicii. septē uitia p̄ncipalia. i. om̄s opatores maloz ita impotestate habebūt. ut eoz iudicio p̄petua pena plectant. Consummata = ū in sc̄is p̄dicatoz. ita dī. i. pullos. qz ita dī. eoz iudicio p̄ficiet. Possum. vii. plagas alī intelligere. Superius oē corp̄ impioz. in. vii. partes diuisim. Septē ḡ plage sunt. peccata que unicuiq; parti aptius conueniūt. Alit̄ n̄ iudicabunt. hi q̄ añ diluuiū fuer. p̄plinq; dī iunctione feminaz deceper. Alit̄ hū qui post diluuiū idolatam. diuersosq; errores inuener. p̄ que ḡ humanū deceptū ē. Alit̄ hū qui sub lege fuer. & mandata dī n̄ custodier. Alit̄ pseudo p̄ph̄. q̄ p̄plm̄ dī deceper. Alit̄ impij uidei. q̄ dñm interfecer. & ap̄los eius p̄secuti s̄. Alit̄ p̄secutores eccl̄e. q̄ fidē x̄ extinguere conati sunt. Alit̄ ministri anti x̄. qui x̄p̄m deserturi. & anti x̄ sunt secuturi. Has itaq; plagas sc̄i dī impotestate habebunt. qz singul; eos q̄ s̄ t̄p̄rib; fuer. eozq; monita contēpser. suo iudicio p̄petua pena dāpnabunt. Placidē uero mundū atq; candidū quo. vii. angli uestiti uisi sunt. x̄ designat. de q̄ dic̄ ap̄ls. Os q̄ in x̄ baptizati estis. x̄p̄m induistis. p̄ zonas aureas. quib; circa pectora narrant̄ p̄cincti. signat̄ castitas. & un̄ de. iiii. animalib; dedit. vii. anglis. vii. phialas aureas. plenas uacundie dī uiuentis in secl̄a sc̄oz. Quatuor animalia. quāuis .iiii. euilas siḡcent. t̄n̄ & siml̄ & sigillat̄. x̄ siḡcent. S; qz breuitas non p̄mittit. ut dicam. que admodū unū q̄ q̄ x̄ siḡcat. istud unū animal x̄p̄m intelligam. Fiale ū corda sunt sc̄oz. que p̄t̄ sapientiā aurea recte uocantur. S; nus ḡ ex. iiii. animalib; dedit. vii. anglis. vii. phialas aureas. qz x̄ corda sc̄oz suoz sapia repleuit. Verū si sapia repleta sunt. qm̄ iracundia dī plena ē dñr. Dñs dic̄ in euanglio. de impijs uideis. Si nō uenisse

In euanglio.

Paulus.

In euanglio.

& locutus ^{no} fuissem eis. peccm no habent. Numqd uidei an aduentu x sine pec-
 cato erant. Erant & antea peccores. S; peccm incredulitatis peccm blasphemu-
 s. qua cum beelzebub uocauer. peccm homicidij q cu crucifixer. & multa alia
 scela que ex aduentu ei traxerant no habebant. In fiala itaq; x in q mundi
 continebant. iudeis suis culpis exigentib; morte inuener. fiale g. vii. anglo-
 ru plene fuer uacundie di. qz quantu ad repbos ptinent. pdicatio scoz ua-
 di in se continuat. qz pro q eoz pdicatione contempser. ira di incurret. **& im-
 pletu e fumo a maiestate di. & de itate ei.** Dixim' supius. p templu ce-
 leste patam designari. fumi u si intra domu fut. oculos a fous pspicien-
 tu obscurat. ut n pfecte possint uide ea q in domo gerunt. Templu g
 pate celestis fumo e plenu. qz electi in hac uita positi. du oculos mris
 sue ad contemplanda celestia attollunt. obscurant quadam caligine. qua
 transire no possunt. Quam obscuracione. fumum uocat. hanc caliginem pati-
 ebatur paulus. cum dicebat. Videm' nunc p specim in enigmate. tunc au facie
 ad faciem. & itm. Nunc cognosco ex parte. tunc au cognosca sic & cognit' sum.
 & notandum e. qz hanc ebetacione electi. q. du in hac uita positi sunt
 patiunt. Cu aut ad illam celeste patam & bitudine transierint. ab oculo
 mris eoz euellet. Vn & seqr. **& nemo poterat introwe intemplu donec
 consumarent. vij. plage. vij. angloz.** Numquid in illa celesty beatitudine
 cotidie iusti no introweunt. s; uingressione corpzm h dictu intelligam'. In
 illa quippe celesti bitudine. iusti no igredunt cu corprib; suis. usq; dum.
 vij. plage angloz. copleantur. De. vij. plagis supius dixim'. Ultima uero
 plaga erit. e anti x cu suis erorib; gen' humanu interficiae. In istis aut
 vij. plagis. p quib; examinand' dies iudicij. hie. sci corpa sua recipiet. atq;
 intplo celestis pate sine fine cu dno pmanebunt. De hac habitatione dic
 ppha. ^{ne} ^{edi} ^{laudabit re.} **Bi qui habitant in domo. t. d. i. s. f. loz & auduy uoce magna. de tplo
 dicente anglis. vij. Jte & effundite. vij. fialas in tram.** Vox de teplo uox
 dnu precipientis pdicatorib; ut uerbu di no solu electis. s; & repbis an-
 nuncient. quatinus isti un habeant corrigant. & illi un detius damp-
 nent. Ptram u peccores intelligunt. Predicatores itaq; fialas suas sup
 tra effundunt. cu uerbu di peccozib; annunciant. **& habuit pm. & effu-
 dit phiala sua in tra. & factu e uuln. seuu ac pessimu in omib; qui habe-
 bant caractere bestie. & eos q adorauer imagine eius.** Prim' angelus

Paulus.

XVI.

predicatores qui ante legem fuerunt designant. Sic et ille qui in precedenti uisione tuba
primus cecidisse uisus est. Sed ibi partem terrae que combusta est electi designant. Hic
autem per eos qui uulnus seuum ac pessimum passi sunt. Effudit ergo angelus sialam suam
in terram. quia sancti uiri qui ante fuerunt ammonitionis uerba impiis intenderunt. ut eos cor-
rigerent. Sed uulnus seuum ac pessimum in eos factum est. quia expeditione sanctorum detiore
effecti. mandata dei contempserunt. Uulnus namque seuum ac pessimum est contemptus
mandatorum dei. Verum si uulnus seuum ac pessimum tantum ad reprobos perti-
net. et illi tantum hi passi sunt qui caracterem bestie habuerunt. querendum nobis est quid
sit bestie caracter. Quod si per caracterem bestie superbia intelligere uoluerimus. eo quod
propter illa diabolus de celo cecidit. auertere debemus multos electos superbie uulnus
habuisse. sed medicamento humilitatis sanatos esse. Est autem aliud iudicium pessi-
mum. quod medicamentum penitentie semper excludit. Scimus enim debitum esse irreuocabi-
le. ut nullomodo ab iniquitatibus suis corrigi possit. Itaque qui irreuocabilis est. me-
dicamentum penitentie non requirit. sic debitus ab hi medicamento alienus existit. Ergo qui
per doctrinam sanctorum patrum a seculis suis reuocari non poterunt. caracterem diaboli habuerunt.
qui incorrigibiles et inpenitentes perseuerant. Sed quia hi uultio nostro tempore multi la-
borant. necesse est. ut de multitudine eius aliquid dicam. Nam sunt nonnulli
ita irreuocabiles. ut qui uis sciant paruam esse assertionem suam. nullomodo ab ea
reuocari possunt. tunc ab hominibus et ut non conuincantur iudicatis. et purius. atque
flamantibus. gentionibus falsitate suam defendere conantur. Dumque timent uinci ab hominibus.
a diabolo uincuntur. Cetera ergo uicia medicamento penitentie sanantur. istud solum est.
quod a se hi salubre medicamentum excludunt. ne scilicet per confessionem et penitentiam
uicti esse uideantur. Et qui malum suum et uicisse uident. claudant. complet in illis
propheticum. Ve qui dicitis malum bonum. et bonum malum ponentes tenebras lucem. et
lucem tenebras. fertur avis quedam esse. que serpentem uicit et comedit. Sed per pau-
lulum ueneno perimit. Similiter et isti gaudent se uicisse proximos. sed talis uictoria in-
fecta est amara illoz. Quicumque ergo tales sunt. caracterem portant diaboli. Per ima-
ginem uero bestie. uicia possumus intelligere. eo quod ille sit auctor omnium malorum. Ima-
ginem itaque bestie adorant. quicumque uitiis seruit. Nam et paulus dicit. quod uenit deus
sit. omnium predicatorum falsoz. Quorum inquit deus uenit est. et gloria inconfusione ipsorum
qui terrena sapiunt. Similiter. et auaritia seruitute uocauit idoloz. **Et scilicet effudit
phialam suam in mare. et factus sanguis tanquam mortuus. et omnis anima uiuens mortua
est in mari.** Iste angelus doctores legis significat. sic et ille qui in precedenti uisione. scilicet.

Paulus.

Paulus.

tuba occidisse iustus ē. S; ibi tētia pars maris in sanguinē uersū ēē: p q̄. electos designa-
 tos fuisse dixim'. hic autē totū mare in sanguinē uersū ēē legi'. Vindicta criminaliū
 scetm scdm legē: erat sanguinis effusio. p mare ḡ: predicatorēs legis designant'. Et
 sanguinē uersū ē. qz uindictā ppetuā. pōtemptu mandatorū dī receper'. Omnis u
 amā uiuens mortua ē in mari. qz multi ex his q̄ in mari erant. i. ex nūo rephoz
 q̄ p mare designant'. & qz an pceptionē legis uiui. i. iusti uidebant'. accepta lege.
 q̄ in iusti fuerint. ex puaricatione legis compatū ē. Sunt t̄ multum in ecclā. q̄ an
 q̄ ad honores ecclasticos siue seclares conscendunt. scī & iusti uidebant'. Verū ho-
 norib; dū donū dī in malū puertunt. q̄ mortui & n̄ uiui fuer' hominib; patet.
 & terci' effudit phialā suā sup flumina. & sup fontes aquaz. & fact' ē sanguis. Iste
 angl's pphas siḡcat. p flumina u fontesq; aquaz. xij. tb; cū suis familiis d̄sig-
 nantur. Nam & in precedenti uisione: p tētiū anglm tuba canentē. pphas dixim'
 fuisse designatos. S; ibi tētia pars fluminū atq; fontū. uersa ēē legi' in absin-
 tuū. p q̄ eos qui p doctrinā ppharū amaritudinē. penitentię assūpser'. atq; p eā sal-
 ui ēē meruer'. dixim' ēē designatos. hic autē in effusione fiale. tētiū anglī. flumina
 & fontes in sanguinē conuēsa. fuisse legunt'. Angl's ḡ fialā sup flumina. & fon-
 tes aquaz effudit. qn̄ pphē scī impio p̄. uerbū dī annunciauer'. S; illi ex p̄dica-
 tione scōz multo detiores effecti. nō solū mandata dī contēpser'. s; & ipsos ubi dī
 ministros occider'. In sanguinē u uersi sunt. qz ipsi semet ipsis mortē ppetuam
 intuler'. & audiui anglm. iiii. dicentē. *Iustus es qui es & qui eras scs. qz h iudica-
 sti. qz sanguinē scōz & ppharū fuder'. & sanguinē eius dedisti; bibe q̄ digni sūt.*
 Possum' p anglm. iiii. anglm illius ppli intelligē. qui uidens iusto dī iudicio. po-
 pulū iniquū ēē dāpnatū. laudat sententiā iustissimā dī om̄ipis. & qz sangnē
 scōz. & pphaz fuder'. sanguinē biber'. qz p morte t̄pali q̄ iustis intuler'. mor-
 tē ppetuam receper'. & audiui t̄ altare dicens. *Dñe d̄s om̄ps uera & iusta iudicia
 tua.* Possum' p altare scōs uiuos. qui eodē t̄pē fuer' intelligē. q̄ laudauer' iustū
 iudiciū dī. eo q̄ impio p̄ iustissimā dampnationē intulit. sic legim' danielē. &
 tres pueros fecisse. & quart' effudit fialā suā in solē. & datū ē illi estu afficere
 homines. & igni. & estuauer' homines estu magno. & blasphemauer' nom̄ dī.
 habentes potestātē sup has plagas. neq; eger' penitentiā u darent illi gl̄aoi.
 Quart' angl's. xp̄m & ap̄los eius. octosq; p̄dicatores ei' siḡcat. vt. iiii. anglōi.
 in supiore uisione siḡcasse dixim'. S; ibi p solē p̄pls uideoz. p t̄tia partē solis
 & lune atq; stellaz. fideles q̄ ex illo p̄ in x̄ credider' designant'. Quartus

igitur angls. fialā suam in solē effudit. qz x̄ & apli ei' q' impij uidej a
romanis. delendi eēt. aptis uocib; p̄dixer. Nam sic quilibet seruis acci-
pit a dño suo gladiū. nō unde ipse uigulet. s; un̄ reū uiguloe: ita & ro-
manj effusionē fiale. in qua ira dei continebat. non adh̄ suscepē. ut ipsi pi-
rent. s; ad uindicandū x̄ sanguinē in iudeos effunderent. Vñ & seqr. qz
datum ē illj estu afficē homines & igni. Possim' pestū obsidionē. p̄ ignē aū
famē & gladium. quib; iudej pene os consumpti sunt. intelligē. Datū + ḡ so-
li afficere estu & igni. qz romanis datū ÷ adō. ut impios iudeos diuersis
calamitatib; afflictos q̄sdā occiderent. q̄sdā a sua t̄ra euellerent. & estuaue-
runt homines. estu magno. Quā magnus fuit ille estus. q̄ romanū iudeos
afflixer. Qui uult scire. legat iosephū. & inueniē nullā gentem in omib;
regnis t̄rarū. atrocius p̄sile. & blasphemauer' nom̄ dñi. habentis potesta-
tē sup̄ has plagas. Tam impia fuit gens iudeorū. ut cū scirent se p̄ scelib;
suis se audita mala p̄petj. non solū blasphemis x̄ nō cessauer'. s; ī mltō
deteriores blasphemias in suis afflictionib; q̄ dñm euomuer'. Vñ & seqr.
Neq; eger' penitentiā. ū darent illj glām. Darent namq; dō glām. si ex su-
is inq̄tatib; penitentiā agentes in x̄ credidissent. ei'q; mandata custo-
dissent. **Et quint' effudit fialā suā sup̄ sedē bestie. & factū ÷ regnū tene-
brosū. & cōmanducauer' linguas suas p̄ dolorib;. & blasphemauer' nomē
celj p̄ dolorib;. & uulnerib; suis. & n̄ eger' penitentiā ex opib; suis.** Quint'
angls. orthodoxos patres. q̄ i hereticos dimicauer'. siḡtat. Quem admodū
& illū dixim' siḡtasse. q̄ in superiore uisione quint' tuba cecinit. & sic illj plo-
cistas herici designati sunt. ita & h̄ p̄ sedē bestie heretici designant. Bestia
aū. dñm siḡtat. Jure ḡ heretici sedes bestie dñr. qz in eorū cordib; dñs ha-
bitat. Quint' ḡ angls. fialā suā sup̄ sedē bestie effudit. qz scī uiri erunt
hereticorū detegentes. q̄ pena illis instare manifeste studuer'. factū ÷ ū reg-
nū eius tenebrosū. qz illi quib; doctrina hericorū fulgida uidebat. p̄ doctrinam
scōrū patrū. q̄ mala & tenebrosa eēt demonstratū ē. Cōmanducauer' autē linḡs
suas p̄ dolorib;. qz singlī singlōrū errores rephendebant. Nam neq; arri' secut'
ē. eunomū. uel sabellū. uel quēq; aliorū. neq; alij aluū. s; un' q̄sq; h̄esum suā
stabilire uolens. cetōrūq; errores rephendebant. Et ī dñm p̄ dolorib; & uulnerib;
dñm blasphemare dñr. dolebant q̄ppe herici. eo q̄ a catholicis iuris. sep̄ con-
uincerent. Vulnera uero eorū. erant errores singlōrū. Blasphemabant uero

pe inunde niant. eo q̄ p̄ aerem istū more uentoy undelinent discurrant. Custodes ū babilone idō uocantur. q̄ sic angli electos dī custodiunt. ne tā pessime peccent ut peant. ita & demones obseruant impios. ne aliqn̄ abiniquitatib; suis resipiscant & saluentur. **Ad de uino ue eius biber om̄s gentes & reges t̄re cū illa fornicati sunt. & m̄catores t̄re de uirtute deliciaꝝ eius ^{durata} facti sūt.** Quid sit uinu t̄re. & q̄d fornicatores regū ē babilone. sup̄ius breuit̄ dixim̄. P̄ m̄catores aut̄ t̄re. amatores sc̄i possum̄ intelligē. & animas suas p̄ adq̄sitione pecuniaꝝ p̄ditiony tradunt. De m̄catorib; huiusm̄. ih̄c si rac loqr̄ dicens. h̄ enī uenale animā suā habuit. q̄m in uita sua p̄icit intima sua; animā suā uenale habuit. q̄ ea p̄ adquisitione pecuniaꝝ. demonib; eam trade non timuit. Delicias uero uirtutē babilonis uocat. q̄ sic electy tota uirtute laborant. ut diuitias celestes adquirant. ita & regib; totis uirib; insistant. ut delicias p̄turas s̄ accumulēt. De talib; dicit p̄pha. **Ut unq; agerent. laborauer̄. & audiuꝝ aliā uocē de celo dicentē.** P̄ celū in h̄ loco ecclā designatur. **Vox de celo. uox: predicatoroy de ecclā p̄cedens. S; quid dic̄ uox ista: Exite de illa p̄pls m̄s.** Dñs p̄dicatores suos suadē electis s̄. ū exeat de babilone. nō corp̄e. s; mente. Quē admodū aū a babilone exire debeant. insequentib; docē dicens. **Et ne p̄cip̄e sitis: delictoy eiꝝ.** Illi enī conuenienter exiunt ababilone. q̄ a mal̄ opib; eius se alienos reddunt. Sic psalīsta desemō ip̄so loqr̄ dicens. **Non sedi cū silio ut: & c. in g. n̄ introibo. & de plagis eius nō accipiatis.** Quid sunt plage babilonis. n̄ uirtia que animas interficiunt. Possim̄ ī p̄ plagas babilonis. penas que impiis p̄parate sūt intelligē. Ut sit sensus. Si a sc̄lib; babilonis abstineris. a penis q̄s metnū patient̄ alieny eritis. **Qm̄ p̄ uener̄ pecc̄a eius usq; ad celū. & recordat̄ ē d̄s iniquitatū eius.** Iniquitates babilonis. om̄ps d̄s semp̄ intuet̄. S; cū uindictay non exigit. uidet̄ nō uide q̄ uidet̄. P̄ h̄ ḡ q̄ dicit. illud designat temp̄. in q̄ os impiy p̄petua pena plectent̄. Reddite illi. sic illa reddidit ubi. Precip̄ electi ū reddant babiloni. sic ipsa illi reddidit. siue p̄ eo q̄ impios sc̄i dī iudicab̄. Sic dñs dic̄ in euangl̄io. In regeneratione c̄. s. f. h. i. s. m. s. f. ce. u. s. f. xii. i. xii. t. isrl̄. Siue p̄ eo q̄ ipsi mēbra eius sunt. cū iudicand; potestas a patre tradita ē. Reddent ḡ iusti impiis mala. que ab eis passa sūt. cū & qui capd̄ illoꝝ: & cui ip̄i mēbra sunt. eos p̄petua pena dāpnabit. **Et duplicare duplicia sc̄dm̄ opa eius.** Duplicit̄ babilon electos dī p̄secuta ē. q̄n̄ corp̄ib;

theli
rac.

yluas.

ff
da.

A sedens filius hominis in sede
mare flatus sue. recedens
nos sup̄ sedes. xij. iudicam
xij. trib;

et amab; eoz multa mala gessit. Dupplex penas ipsa recipiet. qz cu amab; et oco
prib; cruciabit. Ipsa q; duplicabunt. qz penis tpralib; atq; breuib; quib; iustos
afflixit. penas etnas excipiet. **In poculo quo miscuit ub. miscete ej duplu.** P po
culu tribulationes quas sci abiniqs passi sunt. possum' intellige. **Quantu glifi
cauit se et indelictus fuit. tantu date illi tormta et luct.** Quantu glificauit se
et indelictus fuit. i. supbia erexit. et omib; uicis se implicuit. tanto et amplio
ra tormta excipiet. qz in corde suo dicit. **Sedeo regina et uidua non su.** et luctu
non uidebo. Regina se babilon quom uocat. cu se in sps huius mundi ex
tollit. Vidua no se ee dic. qz ab omib; tpralib; quib; conuincta e. et ex quib; lu
xuriam suam enutrit. non se posse disiungi confidit. Luctu no se dicit uisu
ra ee. qz impij quam uis sciant se p scetib; suis puniendos ee. fingunt se no uide
re q uident. memouamq; mortis a mente sua reiciunt. ne tntis cogitatio leticia cor
dis eoz pturbet. **Ido in una die ueniunt plage eius. mors. et luctus. et fames.**
In die iudicij mors ppetua illi ueniet. que in h libro scda mors uocatur. Luctus illi
ueniet. sic dñs dicit in euanglio. Ibi erit fletus et stridor dentiu. fames illi ueniet. i. fame
requiet. Desiderabunt et requiescere a penis quas patientur. ad qua requie nullo
modo puenient. **Et igni coburent.** i. etno igne. **Am fortis e ds. qui iudicabit
illa.** **Et flebunt et plangent se sup illa. omis reges tpe.** Quia cu illa fornicati
sunt. et indelictis iuxer. cu uident furnu in cendij eius. longe stantes pti
more tormtoz eius dicentes. **Ve. ue. ciuitas illa babilon.** **Ve ciuitas illa
fortis. qz una ora uenit iudiciu tuu.** Quid sit fornicatio regu cu babilo
ne. supius diximus. S; miru ualde e q longe stare dñr. e in scde penis et ipi
sunt demgendi. in qb; et ceteri repbi qui p babilone designant. Stabant q lon
ge mente et uoluntate no corpe. horrentes scela sua p quib; etnalr cruciabu.
Stabunt longe p desidiu. alij aliud desidantes. i. regem. **Et aliud patietes.**
i. tormta eterna; et negociatores tpe flebunt. et lugebunt sup illa. qm mer
ces eoz nemo emet amplius. Qz supius mercatores tpe amatores scli dixi
mus ee designatos. Possum' in h loco pnegociatores. eos accipe. q bonu q ui
dent facere uendunt. Sunt namq; multi quib; legu sclaru scientia data e.
q causas paupum in iudiciis portant. S; qz no p amore di. s; a more pmo
ru h faciunt. a do no recipient. Intantu u' miseria h conualuit. u' iux inue
niat aliquem ex his q locu hnt apud pncipe. qui aliquod uerbu ad pximi
paupis necessitate sustentanda pferat. sine pmijs acceptione. Possum' et

neuglio.

incede

71

a mltib; eoz nunq̄ recedat. **Exulta sup eum celū. & scī apli ypphe. qz iudicauit**
ds iudiciū ur̄m de illa. Possūm̄ p̄ celū & ap̄tos. patres noui testam̄ti. & p̄ p̄
phas patres ueteris testam̄ti intelligē. Exultabunt ḡ cū destructa fuit oīs
ceterua impioꝝ. ē ip̄s demonib; auctozib; iniquitatū. Exultabunt ī eo
q̄ tunc finē acceptura sit om̄s malitia. & adducet̄ iusticia sempit̄na. **Et sustulit**
unus angls fortis lapidē. quasi molarē magnū. & misit in mare dicens. H̄ ip̄etu
mitet̄ babilon magna. & ultra n̄ inueniet̄. Iste angls xpm̄ siḡcat. Q̄ fortis ēē
dicit̄. qz fortitudinē x̄ quanta sit humana mens. coprehende nō potest. P̄ lapi
dem uero molarē magnū. om̄s multitudo impioꝝ designat̄. Mare aut̄ infernū
designat̄. in q̄ oīs impū demergent̄. Angls ḡ lapidē molarē in mare misit. q̄a
dn̄s nr̄ ih̄c x̄. in die iudiciū om̄ē impioꝝ multitudinē. suo iusto iudicio in
infernū demerget. **Et uox citaredoz. & musicoz. & tibia canentū. & tuba**
non audiet̄ in te amplī. hoc sup̄ius cōmemoratū ē. **Et om̄s artifex. om̄s**
ars non inueniet̄ in ea amplius. Et uox mole non audiet̄ in te amplius.
Et uox sponsi. & sponsē. n̄ audiet̄ in te adhuc. Querendū nob̄ ē. cur artes &
uocē mole. & lum̄ lucernę & uocē sponsi & sponsē. int̄ scel̄a babilonis cō
putat̄. cum ipsa om̄ia sine culpa exerceri possint. & sine istis uita huma
na subsistere non possit. Sp̄ualit̄ itaq; om̄ia intelligenda sunt. Possūm̄ ḡ
p̄ artes. sapientiā huius sc̄i que stulticia ē apud d̄m. intelligē. Quā artificē
maligny. & filij babilonis adh̄ discunt. ut in malitia babilonis possint p̄
ficere. Sapientes enī sunt ū faciant mala. benē face nescier̄. Mala aut̄. quic
quid sub se accepit. conterit & cōminuit. Possūm̄ ḡ p̄ molā. iudices ip̄ios ac
cipe. Vocē ḡ mola emittit. cū iudices impij. iudicia in iusta adconterēdos
innocentes p̄ferunt. P̄ lum̄ uero lucernę. huius sc̄i gr̄a designat̄. De hac
lucerna. dicit sc̄ptura. Lucerna quippe impioꝝ extinguit̄. cū ab hac ui
ta subtracty gaudiū ip̄iale amittunt. & et̄nā tristitiā incurrunt. Possūm̄ ī
telligē p̄ sponsū nich̄ ominis. amatores huius sc̄i. P̄ sponsam nr̄ā intelligere.
Qua sic amor sponsū & sponsā ligat. ut una caro efficiat̄. ita & amor sc̄i
amatores suos sic nr̄e conuungit. ū unū cū ea efficiatur. aquā si fieri pos
set in p̄petuū segregari nollent. Tales ḡ artifices in babilonē n̄ audie
tur amplius. qz cum ea in p̄petuū dāpnabunt̄. **Qua mercatores tui er̄. p̄n**
apes terre. habet̄ eccl̄a mercatores suos. h̄t & babilon. Mercatores eccl̄e tes
tauros suos in celū recondunt. ū fures n̄ effodiunt. nec furant̄. Mercatores

uero babilonis thesauri suos intra recondunt: uero fines effodiunt & furantur.
& inuenerunt tuos. errauerunt omnes gentes. Veneficia babilonis sunt diuisi erro-
res. pro quo genus humanum deceptum est. **& mea sanguis phariseorum & sacerdotum inuentus**
est. & omnes inique infecti sunt intra. Sanguis sacerdotum inuentus est. id est. scelus infectionis
sacerdotum. Sic dominus dicit impiis iudeis. sub intellectu omnium reproborum. Venite inquit
supra uos. omnis sanguis iustus qui effusus est supra terram. **& audiuimus quasi uocem magnam**
tubarum multarum. in celo dicentium altissima. Salus et gloria. & uirtus domini nostri est. quia uera
& iusta iudicia eius sunt. quia iudicauit de mercede magna quam corrupit terram in perversi-
tione sua. & uindicauit sanguinem sacerdotum suorum de manu eius. & iterum dixerunt
altissima. & fumus eius ascendit in scelerum sacerdotum. & .xx. iiii. seniores ceciderunt in fa-
ces suas. & .iiii. animalia dicentes ante altissima. & uox magna exiit de throno
dicens. Laudate dicite domini nostri omnes sancti eius. & qui timetis eum pusilli & magni.
& audiuimus quasi uocem tube magnae. & quasi uocem aquarum multarum. & quasi
uocem tonitruum magnorum dicentium altissima. Quoniam regnauit dominus deus noster omnipotens.
Caudeamus & exultemus. & dimisimus gloriam eius. quia uenerunt nuptie agni. & uxor eius
parauit se. & datum est illi ut operaretur se bisserio. splendente & candido. Bisserio enim.
iustificationes sunt sacerdotum. Totam sententiam posui. ut undique circumspecta eius
subtilitas. facilius indagari possit. A septem namque uocibus. quinque altissima decanta-
ta esse legitur. primo & secundo a uoce tubarum multarum. Tertio a .xx. iiii. senioribus. & iiii.
animalibus. Quarto a uoce que de throno exiit. non iam altissima. sed eius interpretatio decan-
tata est. id est. laudate dicite domini nostri omnes sancti eius. Altissima quippe. laudate dominum sonat. Quomodo uero
a tribus uocibus semel decantata est. id est. a uoce tube magne. & a uoce aquarum mul-
tarum. & a uoce tonitruum magnorum. septuaginta huius libri sepe demonstrat. Omnem
electorum multitudinem. id est. septem partes esse diuidendam. si eius intelligentiam sub-
tilius perscrutemur. Iusti itaque qui ante diluuium fuerunt. ad primam partem. Illi qui post dilu-
uium fuerunt usqueque lex data est. ad secundam pertinent. sic iam sepe demonstraui. Quomodo
Nullamque aliam legem habuerunt nisi naturalem. id est. dilectionem dei & proximi. Scit enim unus
quisque illum se debere timere. & supra omnia diligere. a quo creatus est. & a quo ei uita. & uite
subsidia ministrantur. & nulli se debere facere. qui non uult ab alio pati. Hanc
nullus legem qui sane mentis est. ignorare permittitur. Per tubas ergo multas.
electi qui ante diluuium fuerunt. & qui post diluuium usque ad illud tempus. quo data
est lex designantur. Vocem emisit. quia per predicationis sue doctrinam. quoscunque potuerunt
a suis erroribus reuocauerunt. Altissima cantauerunt. quia secundum naturalem legis noticiam. per bona o-

pnegociatores eos intelligē. qui ex bono q̄ faciunt. laudē ab hominib; requi-
 runt. Possunt ī peccatē illos qui gradus ecclāsticos uendunt intelligē. Quē di-
 uina sc̄ptura ualde condēpnat. Et quā uis multi ab h̄ sc̄elē uideant̄ imine.
 ministri tñ eoz in h̄ sepe polluunt. S; ad magistros p̄tine ul' respicit. q̄ a
 discipulis delinquit. Est et aliud sc̄elus ualde pessimū. q̄ ab his qui archidi-
 aconi appellant̄ cōmittit̄. Nam ab adultis p̄bis p̄ciū accipiunt. et tacēdo
 malū consentiunt. q̄ auctoritate ep̄oz em̄dare potuissent. Sunt ī alijs ex
 huiusmodi p̄bi. q̄ timētes se dāpnari p̄ sc̄elib; s̄. inseruitis archidiaconoz
 plus sunt assidui q̄ ceteri; contra quos siq̄s aliq̄ uerbū contrariū p̄ferre uo-
 lūt. defendunt ab eis. et fingunt se nescire q̄ sciunt. q̄ condēpnant̄ illa pro-
 phetica sententia que dicit. Ve qui dicitis malū bonū. et bonū malū. ponē-
 tes tenebras lucē. et lucē tenebras. Ad te ḡ loquor q̄ tal' es. Ecce aīā sac̄do-
 tis. d̄bto uendidisti. Quis n̄ suasicit p̄bo. ut fornicaret̄ n̄ d̄bts. Qui suasicit
 ḡ ut fornicaret̄. ipse suasicit ū p̄ciū t̄ dare. quatin' h̄ sc̄elus sine timore
 p̄petrasse possit. p̄ manū ḡ p̄bi. p̄ciū p̄ditionis aīe ipsius t̄ dedit. Ecce
 p̄ciū accepisti. et aīā fr̄is x̄ sanguine redēptā eidē d̄bto. a q̄ redēpta est
 tradidisti. In lege sc̄ptū ē. q̄ siq̄s hominē q̄ fr̄ eius ^o quantomagis tu reus
 existis. q̄ hominē sanguine x̄ redēptū nō hominū. s; q̄ p̄ntiosius ē. d̄bto
 uendidisti. Tales itaq; negociatores flebūt. et lugebūt in inferno. qm̄ m̄ces
 eoz nemo em̄e amplius. Amittēt̄q; tēne uidebant̄. et incip̄. dent in maluo.
 q̄ uidere neglexer̄. *Mercē auri. et argenti. et lapides preciosi. et margarite et
 bussi. et cocci. et om̄e lignū trinu. et om̄ia uasa eboris. et om̄ia uasa de lapi-
 de p̄cioso. et ciamto. et seruo. et marmore. et cinnamomo. et odoram̄toz. et un-
 guenti. et thuris. et uini. et olei. et simile t̄tici. et uin̄toz. et ouuū. et equoz. et
 redoz. et mancipioz. et aīāz hominū. et poma tua. Desidia aīe tue discesser̄
 ate. et om̄ia pinguiā et preclara p̄ier̄ ate. et ampli' illā nō inuenient mer-
 catores eoz.* In om̄ib; que enuūnata sunt. avaritia babilonis. atq; luxuria con-
 dempnat̄. Nam et in iudicio d̄ns non dicet̄ rep̄bis ite in ignē et̄nū. q̄ homi-
 cide fuistis. sup̄bi. fornicatores. adulteri. S; dicet̄. Esuriu. et non dedistis
 m̄. man. ^{duca} ^{dit} ^{pari} ^{pari}. et non. d. m. p. Et cetera opa m̄e. a quib; avaritia retrahit̄ rep̄o.
 ne misc̄des sint paup̄ib;. Avaritia quippe. nutrit̄ luxurie. Nutrim̄ta aū
 luxurie in h̄ loco descripta sunt. q̄b; ab avaritia nutrit̄. Et si diligent̄ inspi-
 cere uoluerim. inueniem' om̄ia que in h̄ loco ad avaritiā siue luxuriā ba-

N

uedit. m. m;

bilonis demonstranda enumerata sunt. ad. v. sensus corporis pertinet. Quinque sunt
corporis sensus. i. uisus. auditus. gustus. odoratus. & tactus. quos & hominibus et
animalibus dedit. Animalibus ad uitam suam tantum tuendam. & ut per eos ratio que illis
commissa est. per uiam rectitudinis possit deducere. Iusti itaque. qui per hos. v. corporis sensus.
secundum rationis rectitudinem incedere studuerunt. amicitiam dei omnipotentis. sibi adque
fuerunt. Impii uero qui rationis bonum in malum pervertentes. hos. v. corporis sensus.
luxurie. & ceteris uitis seruire coegerunt. uiam nichilominus iusti iudicis incurserunt.
Igitur si ea que insequentibus scripta sunt. i. uocem citaredorum & musicorum. & tibia ca-
nentium. & tuba. cum his iungere uolumus. inuenies omnes diuitias babilonis. que hinc
descripte sunt. ad. v. corporis sensus pertinet. ut super diximus; aurum namque & argen-
tum. & lapides preciosi & margarite ad uisum. Bisillus & purpura. & cocco. & cetera ad tac-
tum. Cinnamomum & odoramenta. & unguenta. & thus. ad odoratum. uinum & oleum. si-
militer a triticum. & cetera ad gustum. *Vox citaredorum. & musicorum. & tibia camentium.*
ad auditum pertinent. Damnatio ergo babilonis sic hec demonstrat scriptura maxi-
me in deliciis consistit. eo quod deliciae nutrita sunt uitiorum. & ex quibus auaritia que
modo regina mundi dici potest. luxuriam filiam suam alit. *Et diuites facti sunt ab ea.*
longe stabunt propter timorem tormentorum eius flentes. & lugentes & dicentes. Ve.
ue. ciuitas illa magna que amicta erat bisso. & purpura. & cocco. & aurata au-
ro. & lapide precioso. & margaritis. quam destitute sunt una ora. tante deliciae.
Ad diuites babilonis longe stare dicitur. Secundum sensum superiorem. que de regibus
diximus: intelligendum. Et omnes gubernatores. & omnes qui in locum nauigant. et
nauis qui in mare operantur. longe steterunt. & clamauerunt uidentes locum incen-
dum eius dicentes. Que sunt ciuitatis huic magne. & miser puluerem super
capita sua flentes. & lugentes. & dicentes. Ve. ue. ciuitas magna. in qua
diuites facti sunt. omnes qui habent naues in mari. per gubernatores uero principes
inquit intellige. Per eos autem de loco ad locum nauigant. & per nauis in mari
operantes. eos qui per diuisa officia ad depredationes pauperum. & ad peccata sua coti-
die augenda. in mundo exercent. Isti ergo flebunt & lugebunt. uidentes
locum incendium babilonis. Ipsi namque erunt babilon. & ipsi flebunt & luge-
bunt. Videbunt autem incendia babilonis. quia sua incendia proferendo uide-
bunt. que nunc in seculo posita conspiciere neglexerunt. ut se corrigent. qui in
cinerem super capita sua misisse dicitur. Nam sepe per caput mens. per cineres peccata
designantur. Cinem itaque super capita sua ponent. quia memoria peccatorum

pera dō placere studuerunt. Scto attā dixer. qz hi qui p' diluuiū fuerunt. scd
 eandē legē uiuentes creatori suo uiuentes iuste adhefer. S; querendū nobē. cur
 in p'niuntatione scdā attā. fum' babilonis in scdā scloz ascendisse dicatur. Potest
 p' fumū fama designari. Scm' qz in scdā parte noe & filij eius p'my ponunt.
 quoz t'p'ib; aqs diluuij. g' humanū deletū ē. Postea ū sodoma. & gomorra. &
 ciuitates que eis adherebant. igne celesti sunt consūpte. fum' babilonis in scdā
 scloz ascendē. qz h' fama ab ore fidelū nunq. recedē. At uero p. xxviii. seniore.
 patres qui sub lege fuer' designant. Quib; cōiungunt. iiii. amalia. p' que. iiii. no
 uū testamētū figurat. qz in ueteri testamēto. si spūalit' intelligat' nouū. t'inet.
 Attā decantauer. qz mandata legalia obseruantes. p' bona opa dō placē studie
 runt. P' tronū aut' p'phē designant. eo q' sedes dī fuerint. & p' eos sua iudicia dis
 posuer. t. A trono uox exiit. qz a p'phis p'dicatio scā p'cessit. Laudē dō decāta
 uerunt. qz ei tota uirtute seruire studuer. Iuba ū magna. x' sig'cat. Vox tube.
 p'dicatio ē eu'glj. P' uocē aut' aquarū multarū. multitudo gentiū xp'm confiten
 tū designant. P' uocē uero tonitruū magnoz. electi qui in fine mundi nascitū
 sunt designant. P' uocē uero. t'iorē diei iudiciū nunciabunt. Tres ū uoces semel
 attā decantauer. qz fidē scē trinitatis. doctrināq; eu'glj q' a magna tuba. i. a
 xp'o p'cessit seruauer. & seruabunt usq; in finē. Due g' partes. i. p'ma & scdā. ad
 legē q' naturalē cē dixim' p'tinent. & que secuntur. i. t'cia. i. q'ita. ad legē q'
 p' moisen data ē. Tres ū que restant. i. v. i. vi. i. vii. ad legē eu'glj. ut indicēt
 eos infide scē trinitatis. usq; ad finē mundi p'manē debē. Quid aut' iste tres
 partes decantent. audiam'. **Attā qm regnauit d's om'ps.** i. laudem' d'n'm. eo q' de
 structo regno d'blī p'ditoris nrī. ipē regnare in nob' dignat'. q' ē d'n's saluator
 nr'. **Gaudeam' & exultem'. i. dem' q' gl'am.** qz uenerūt nuptie agni & uxor ei'
sp'auit se. Idō gaudeam'. iō & exultem'. eo q' m'ia conditoris nrī ecclā suā que
 sum' nos. ita sibi conuincē sit dignat'. ut sponsa conuincit' suo sponso. q'tin'
 sumus c' ipso una caro sic dicit sc'ptura. Erunt duo in carne una. Qd' ap'ls de x'
 intelligendū ēē docuit. **Uxor eius que sp'auit se.** i. ecclā que uxor agni d'r. ua
 nis uirtutib; semet ipsā ornauit. **& datū ē ei ū opiat se b'issimo splendente can
 dido.** Quid b'issus sig'cat. ipse exponit. **B'issimū n' iustificationes sunt scōz; et
 dixit m'. Sc'be. Bī qui ad cenā nuptiarū agni. uocati sunt.** Prandū electoz nūc
 ē. qn' in ecclā dapib; eu'glj pascunt'. Cena ū eoz tunc erit. qn' p' resurrecti
 onē in celesty b'itudine etna glā p'fruent; & qz p'ndū q' nūc agit'. bonos. & ma

Paulus.

los recipit. Non om̄s b̄i sunt. qui in eo uident̄ recumbē. Illi aut̄ soli b̄i sunt. qui in illa cena que p̄ finē mundi fut̄a ē recipiēt. **Et dixit in. Huerba dei uera sunt; et cecidi an̄ pedes ei. ut adorare eū. Et dixit in. Vide ne feceris. conseruus tuus sum et fr̄m tuoz. habentiū testimoniū ihu. d̄m adora.** Redemptio sanguinis x̄ h̄ fidelib; contulit. ut filij dei socij; angloz efficiant̄. Idōq; p̄timeat angls adorari ab homine. qui sup se adorabat hominem d̄m; q̄ p̄pter conseruū se ^{dic} iohi. ceteroz; fidelū. Testimoniū n̄ ihu ē. sp̄c p̄ph̄e. pat̄s ueteris testam̄ti. qui aduentū x̄. passionē. et resurrectionē eius predicauer̄. Sp̄m p̄ph̄ie habuisse certissimū ē. Vn̄ et p̄ph̄e uocant̄. Quicumq; q̄ testimoniū x̄ p̄hibet. sp̄m p̄ph̄ie h̄t. **Et uidi celū ap̄tū. ecce equus alb̄. Et q̄ se. debat sup eū. uocabat̄ fidelis et uerax.** Nullo m̄ estimare debem. q̄ h̄ eq̄ ad aduentū x̄ p̄tineat. In quo ad iudiciū uentur̄ ē. h̄ poti' ad electos q̄ in fine mundi nasciti sunt. sine em̄ mundi instante. uenire d̄ns in sc̄is suis. ut pugne pipis cont̄ anti x̄. et ministros eius. Et qual' a sc̄is ill' p̄dicabitur. tal' et forma illius in h̄ loco describit̄. Namq; p̄ celū eccl̄a designat̄. P̄ equū albū homo q̄ filius dei assūpsit. sup quē et sedisse uisus ē. q̄ et fidelis et uerax uocari d̄r. H̄ duo n̄na. i. fidel' et uerax. unū sensū h̄nt in h̄ loco. recte filius dei fidel' uocat̄. De q̄ dicit psalmista. fidel' d̄s ī oib; uerb̄ su. et s̄. i. o. o. s̄. Veracē uero se ipse in euglio uocat. dicens. Ego sū uia uitas et uita; et iusticia. iudicat. et pugnat. Non armis d̄s in die iudicij contra impios dimicatur̄ ē. s̄; eius iusticia expugnabunt̄. et conterent̄. Om̄ia n̄ pecc̄a impioz atq; sc̄icra in conspectu eoz adduce d̄s. ut sciant se iustissimo dei iudicio eē dāpnatos. **Oculj eius sic flāma ignis. et in capite eius diademata multa.** P̄ oculos d̄m sp̄c sc̄s designat̄. sic in t̄tia uisione auctoz libri exponit. Habebat inq̄d agn' oculos. vii. qui s̄. vii. sp̄c d̄i nulli in om̄e t̄ra. Et q̄ flāma urit. et illuminat. nō inconuenient' sp̄c sc̄s flame' eē d̄r. eo q̄ corda fidelū. et illuminat. et incendat ī amorē d̄i. **Et in capite eius. diademata m̄ta.** P̄ diademata multa. multitudo sc̄oz ex p̄mitur. **Hom̄ sc̄ptū quod nemo nouit n̄ ipse.** Cū supius dicat. q̄ uocabatur fidelis et uerax. Et paulo p̄ q̄ uocabat̄ nom̄ eius ūbū d̄i. Quid ē q̄ dicit. q̄ nom̄ eius nemo sc̄t nisi ipse. Sciunt q̄ sc̄i dei nom̄ x̄. q̄ filij d̄i et nesciunt. ex parte q̄ sciunt. et ex parte nesciunt. In om̄ib; creatis que gignūt et gignunt̄. nullus filius cœuius potest eē pat̄. q̄ necesse

Ad.
 meuglio.

ē. ut antecedit qui generat. & subsequatur qui generat. S; nō ē talis natura.
 filij dei. Nam quē admodū pat̄ ē sine initio. sic & filius; & quōs quom̄ s̄i pos-
 sit consistere non possumus. in ueritate tñ credim⁹. & confitem⁹. filiū p̄ omnia
 & equalē & coeuiū eē pat̄; de eius hac generatione p̄pha loq̄r̄ dicens. Genera-
 tionē eius q̄s enarrabit. **& uestitus erat ueste aspa sanguine. & uocabat̄**
uerbū dei nom̄ eius. Possum⁹ p̄ uestē corp⁹ x̄. p̄ sanguinē ū peccā nr̄a. p̄ quib⁹
 mortuus ē. siue ipsā mortē quā p̄tulit p̄ nob̄ intelligē. S; q̄ peccā electoꝝ
 suoꝝ moriendo deleuit. & ipsā mortē resurgendo calcauit. Sic dicit apl̄s.
 Xps̄ resurgens ex mortuis. i. a. n. m. i. u. n. d. Melius m̄ uidet̄. ut per
 uestē x̄ multitudinē scōꝝ intelligam⁹. qui sunt m̄bra x̄. p̄ guttas autē san-
 guinis. quib⁹ uestis aspa eē leḡr̄. m̄res designant̄. qui p̄ amore x̄ fundē sanguinē
 n̄ dubitauer̄. Idōq; uestē x̄ ex anglis & sc̄is hominib⁹ cōstat. in illa celesti bi-
 tudine. scō splendorē exornant̄. **& exercitus qui sunt in celo sequebant̄**
eū in equis albis. uestiti bissini albo mundo. Diximus sup̄ius. qz qualis x̄
 a sc̄is in fine mundi p̄dicabit̄. tal̄ & insignia eius. 7 in h̄ loco describit̄. p̄ celū
 ḡ. in h̄ loco eccl̄a. p̄ exercit⁹ qui in celo p̄cessisse x̄ sequentes uisi sunt. sc̄i qui
 in fine mundi nascit̄. 7 cōt̄ anti x̄ pugnati sunt intelligunt̄. p̄ equos autē
 corpa. p̄fessores equoꝝ aiē designant̄. Albos ḡ equos uisi sunt habuisse.
 qz se mundos & nitidos. inquantū humana fragilitas p̄mittit. exhibebūt
 in conspectu dī. Quid sit ū bissinū. sup̄ius exponit. Bissinū inq̄d. iustificati-
 ones sunt scōꝝ. **& habebat in uestim̄to & infemore suo sc̄ptū. rex regū.**
& dñs dñantium. p̄ uestim̄tū sic sup̄ius dixim⁹ sc̄i. p̄ femur autē ex q̄ huma-
 na origo p̄cedere dī. homo quē x̄ assūpsit. designatur. In uestim̄to itaq; suo.
 q̄ ipse sit rex regū sc̄ptū h̄t. qz in opib⁹ scōꝝ agnoscit̄. Hunc eē uerū dñm. q̄
 tales seruos possidebit. Habet infemore suo sc̄ptū. q̄ ipse sit rex regū. & dñs
 dñantium. qz in opib⁹ que in carne positus gessit. cognitū eē. hunc uerū fili-
 um dei. Possum⁹ 7 patres ueteris testam̄ti. p̄ femur equoꝝ intelligē. sturpe q̄z.
 x̄ originē duxit. Qui & ipsū p̄figauer̄. & q̄ ipse futū eēt rex regū. 7 dñs
 dominantū. aptis uocib⁹ p̄dixer̄. **& de ore eius. gladius acut⁹ exibat.** Pos-
 sum⁹ p̄ hos dī. om̄s predicatores de quib⁹ dixim⁹. qui in fine mundi nascit̄
 sunt accipe. p̄ quoz os loq̄r̄ d̄s. sic ipse dicit in euangl̄io. Nō enim uos estis q̄
 loq̄mini. s; s. p. u. q. l. i. u. & ipse dicit ad p̄ham. Si sepaueris p̄ciosū au-
 li. q̄ os m̄m eris. p̄ gladiū uero duynā scriptam sic sup̄ius dixim⁹. intel-

Paulus

Ineuangl
Sabianon

lignē debemus. Sic dicit apłs. & gladiū sp̄s. q̄: uerbū dei. Qui acutus ē dī. q̄
ad resecanda uitia. diuina sc̄ptura acutissima ē. ut in ipso p̄cutiat gentes. P̄cu-
ciet & gladio suo gentes. q̄n̄ p̄ doct̄nā sc̄oz. & iudeos ad fidē conuertōe. *Et elec-
tos ab errorib; antiq̄ defendōe. & tanq̄ uas figuli confringent̄.* Quādiu pec-
cator quilibet in peccis iacōe. recte uas fictile uocat̄. Cū aut̄ p̄ penitentiā et
lacrimas. ad bona agenda conuersus fuit. confringit̄ uas fictile. & ex uase fictili
efficit̄ uas solidū. atq; firmū. & adictus tēptationū demonū fortissimū. *Et ip̄e
calcat torcular. uini. furoris ir̄e dī om̄ipis.* Ysaías cū de passione dñi loq̄ret̄.
int̄ponit dñm dicentē. Torcular calcaui solus. & de gentib; nō: uir mecum.
S; ibi p̄ torcular crux dñi intelligit̄. h̄ ū nō crux. s; loc̄ penarū in q̄ impij re-
trudendi sunt designa. t̄. Eandē quippe siḡtationē h̄t torcular in h̄ loco. q̄ &
locus quē sup̄ius dixim̄ habuisse. in quo botri uinee t̄re. p̄ q̄s impij desig-
nant̄ demersi fuisse legunt̄. S; ipsā calcatio torcularis siḡtationē h̄t. q̄
& illic calcationē lacus dixim̄ habuisse. Siḡtat namq; ultimā dem̄sionē im-
pioz in infernū. Quid ū sit uinū furoris ir̄e dī om̄ipotentis. sup̄ius dixim̄.
*Et uidi aliū aliū anḡlm̄ stantē in sole. & clamauit uoce magna om̄ib; auib;
q̄ uolabant p̄ mediū celū.* Iste anḡls. predicatorēs q̄ in fine mundi futuri s̄.
designat. Qui t̄ & p̄ equites paulo sup̄ius designati sunt. P̄ solē uero. xp̄m
debem̄ intelligē. Anḡls q̄ in sole stetit. q̄ p̄dicatores in xp̄o ita solidabunt̄. ū
ab eius fide. nulla ui p̄secutionū auelli possint. P̄ aues aut̄. fideles ōs qui eo
t̄p̄e fut̄i sunt designant̄. P̄ celū uolabunt. q̄ in t̄ris positi m̄te in celestib;
habitabunt. Possim̄ nichomin̄. p̄ celū. eccl̄am intelligē. P̄ celū sc̄i uolant. q̄
duas alas habentes. i. duo p̄cepta caritatis. circumquaq; uolant. q̄busdā mi-
sericordiā impondendo. q̄sdā ab uindictib; reuocando. *Venite congregamur
in ad cenā magnā dī om̄ipis. ut manducetis carnes regū. & carnes t̄bunoz.
& carnes fortū. & carnes c̄oz. & sedentiū in ip̄is. & carnes liberoz. & seruo-
rum. & pusilloz. & magnoz.* Qui designant̄ p̄reges & p̄ncipes. libos. & seruos
ceterosq; ipsi & p̄ equos. eozq; ascensores. p̄ncipes t̄re sc̄i ac ip̄i qui eis subiciunt̄.
Cena uero dī. q̄d aliud ē. ext̄minatio impioz. Carnes aut̄ impioz. iusti mandu-
cabunt. cū uindictā. ex mal̄ que eis intuler̄ excipient. & q̄ iusti uidentes
penā impioz. in bonis opib; p̄ficiunt. Sic dicit psalmista. Letabit̄ iustus
cū uiderit uindictā. *Et uidi bestia & reges t̄re. & exercitus eoz con-
gregatos. ad faciendū preliū cū illo qui sedebat in equo. et exercitu eius. h̄ de-*

monstrat non ad aduentū x̄. s; ad ea que sup̄ius dicta sunt p̄tine. s; potius
 ad illud t̄ps in quo p̄scōs contra anti xp̄m preliatus ē. sic iam dixim⁹. Congre-
 gabunt namq; bestia & reges t̄p̄ & exercit⁹ eorū. ut pugnent contra x̄. & scōs
 eius. q̄n anti x̄ & innumerabilis multitudo gentiū que ab eo decipiet ad p̄-
 sequendā dī eccl̄am exurgent. ut nom̄ x̄ de mundo fundit⁹ extingant. **Et**
ap̄ensa ÷ bestia. & pseudo p̄pha. q̄ fecit signa corā ip̄o. quib; seduxit eos q̄ accepit
caractē bestie. & qui adorauer̄ unimagiē ei⁹. uiuū missi sunt hi duo instagnū
ignis ardentis sulphurē. & cet̄i occisi sunt. in gladio. sedentis sup̄ equū. q̄ p̄ce-
debat de ore ip̄ius. & oēs aues saturate sunt de carnib; eorū. App̄endet bestia &
 pseudo p̄pha eius. q̄n illud implebit⁹ q̄ dicit ap̄s. Quē dñs ih̄c iustificat sp̄u oris
 sui. **Et destruet illustrationē aduentus sui.** Si anti x̄ sp̄u oris dñi iustificand⁹ ē.
 quom̄ ipse & pseudo p̄phe eius. instagnū ignis uiuū mittendi sunt. Est uita
 iustoz. & ÷ impioz. De uita iustoz. dicit p̄pha. **Qz iustus in uita sua uiuē.**
 De uita ū mala dicit paulus. qz uiuens mortua ē. Vitam namq; impioz. iusti
 n̄ incongrue mortē uocant. Similit̄ & impij uitā iustoz mortē existimant. sic
 in iudicio dicturi sunt. **Hi sunt q̄s aliqū habuim⁹ uiderisū. & finē illoz sine ho-**
nore. Anti x̄ ḡ & pseudo p̄phe eius. uiuū missi sunt instagnū ignis. i. in malitia sua
 uiuū. in ea uidelicet usq; ad finē pseuerantes. Qd̄ aū dicit qz cet̄i occisi sunt in gla-
 dio sedentis sup̄ equū. iustificatiōē istam p̄ confusione posuit. Nam sc̄i quoz doc-
 trinā p̄ gladiū oris dñi intelligim⁹. iustificatiōē anti x̄ i sultabunt infidelib;. eo qd̄
 hominē impissimū atq; om̄ib; hominib; detiorē anti x̄. i mortalēq; dñm existima-
 uunt. quē constabit pessima morte p̄ceptū. At illy confundent̄. & tabescent i iniq̄-
 tatib; suis. Omnes ū aues saturate sunt de carnib; eorū. qz sub uerso anti x̄.
 om̄s electi mei innum̄abilr̄ gaudebunt. & exultabunt. eo qd̄ a tā pessimo hoste
 m̄ia diuina eos libauit. Om̄sq; qui p̄sequebant̄. uelut fumus euauer̄. **Et ui-**
di aliū anḡlm̄ descendente de celo. h̄ntē clauē abissi. & catenā in manu sua. Dāp-
 nationē diabli narrare uolens ad aduentū x̄ reuertit̄. Ires namq; sunt dāpnati-
 ones diabli. Dāpnat⁹ ÷ p̄mo. q̄n de celesti b̄tudine p̄t̄ iniquitatē suā ē deiectus.
 Sec̄da dāpnatio eius fuit. de q̄ actor h̄ libri loq̄ modo incipit. q̄n p̄ mortē x̄ ḡ
 humanū de potestate ei⁹ creptū ē. & ipse sic p̄sens sc̄ptura demonstrat in abi-
 ssū ē religat⁹. Tercia dāpnatio ei⁹ erit. q̄n in infernū cū om̄ib; impijs. in et̄nū
 cruciandus demerget̄. Anḡls h̄ ita x̄ siḡtat. Descensio eius. de celo ē. i carnatio
 eius. Clauē abissi. i. inferni ip̄e p̄lida. qz ab ingressu eius q̄s uult retrahit. et

Paulus.

Paulus.

Paulus.

quos uult in eius dāpnatione eadē uiste p̄mittit. P̄ cathenā ū magnā eius
potestas designat. **Et appendit draconē serpentē antiquū. qui uocat̄ diabls et
satanas. & religauit eū p̄ annos mille.** Apprehendit & serpentē antiquū. i. di
ablm. qm̄ p̄ mortē suam eius destruxit impiū. P̄ annos aū mille. om̄e t̄ps
ab aduentu x̄. usq; ad finē mundi debem̄ accipe. Religauit ḡ & diablm̄ nō
uinctis corp̄is. s; uincul̄ potestatis suę in mente. qz eū a cordib; electoz suoz
ex pellens. ab eoz dāpnatione diuina sua itute exclusū teneat. **Et misit eū ī
abissū. & clausit & signauit sup̄ eū. ut non seducat amplius gr̄s. donec cō
sument̄ mille anni.** Post h̄ oportet solui eū modico t̄p̄e. Diligatōnē diabli
trib; mōis possum̄ accipe. Possum̄ h̄ namq; simplicit̄ intelligē. ū uirtute dī
om̄ipotentis. in abissū religat̄ teneat̄. usq; ad t̄p̄ p̄finitū. Possum̄ p̄ abis
sum p̄ ī corda impioz intelligē. ū a cordib; electoz exclusus. int̄ angustias
cordū rep̄boz constrict̄ & alligat̄ teneat̄. Possum̄ & h̄ t̄cio m̄ intelligē.
Diabls nich̄ desidat aliud. q̄ deceptionē hominū. Et dū p̄ custodia dei
om̄ip̄is. qui electos suos custodire & defendē non desistit. ab eoz decepti
one arret. q̄ quib; dā uinctis eius ip̄issima uoluntas religata tenet̄. P̄ gr̄s
ū q̄s seducē non p̄mittit. solos electos debem̄ intelligē. T̄ps modicū quo p̄
multos annos l̄ mille soluendus eē d̄r. t̄ps ÷ anti x̄. Peccis n̄ tunc hominū
facientib;. dabit̄ potestas diablo. tota itute ḡ ḡ humanū dimicandi. **Et ui
di sedes. & seder̄ sup̄ eas. & iudiciū datū ÷ illis.** Qz sup̄ius narrauit q̄ or
dine m̄ia diuina. cotidie electos suos ab immanissimo hoste diablo libet.
Consequens ÷ ut gl̄a ad q̄ am̄e eoz cotidie p̄ducunt̄. describat̄. P̄ sedes
namq; celestis p̄ata. p̄sedentes ū sup̄ eas sc̄oz am̄e designant̄. Qd̄ aū datū
sit iudiciū sc̄is. quoz am̄e in celesti b̄itudine requiescunt. in h̄ aduertē po
ssum̄. cū ad eoz sepulcra demonia ab obsessis corp̄ib; expelli. p̄ uiria sepe de
regi. atq; multa mirac̄a. fieri uideoz. **Et animas m̄fectoz p̄ ūbū dī. & tes
timoniū ihu.** Et qui nō audier̄ bestia & imaginē eius. nec acceperunt carac
terē in frontib; aut in manib; suis. uixer̄ & regnauer̄ cū x̄ mille annis;
P̄ am̄as m̄fectoz p̄t̄ uerbū dī. & testimoniū ihu. m̄res q̄ diuisis t̄p̄ib; in
terfecti sunt possum̄ accipe. P̄ eos ū q̄ non adorauer̄ bestia & imaginē eius.
eos qui ab anti x̄ uificiendi sunt. puto eē intelligendos. Isti ḡ uixer̄ & reg
nauer̄ cū x̄ mille annis. qz ḡ. uis corp̄e sunt m̄fecti. sc̄dm̄ am̄ā t̄n̄ uiuūt.
cū x̄ in celesti b̄itudine. S; querendū nob̄ ē. quom̄ electi q̄ instante fine m̄.

di nascituri sunt. cū & mille annos regnare dñr. cum tps mille annoꝝ non
 ad futūm tps q̄ sine fine ē. s; ad p̄sens p̄tineat. Ad fine mundi consuūma-
 bitur. eo quō fides euḡlij p̄ uniuersū orbē. flores electos cotidie. ad uitā et̄nam
 p̄cipiendā dirigit. Ad ita soluendū puto. Tps ab ascensione dñi usq; ad
 finē mundi q̄ p̄ mille annos designat̄. om̄ib; electis deputatū ē. ū in eo
 sine corp̄ib; gl̄a celest̄i ē dño p̄fruant̄. & scim⁹ qm̄ electi om̄s mēbra
 & sunt. & ex multis mēbris unū corp⁹ efficiūt. & si gaudeat unū mem-
 brū. congaudent omnia mēbra. Gaudiū ḡ p̄cedentū scōꝝ. illoꝝ in-
 chomin⁹ erit q̄ in fine mundi nascitū sunt. qz unū corp⁹ efficiēt̄ ē eis.
 & in aliis possidebūt q̄ ip̄is deerit. **Ceteri uero nō iuxer̄. donec consu-**
mentur mille anni. Ceteri uero. i. rep̄bi non iuxer̄. qz p̄ mortē n̄ ad
 uitā ducunt̄. que in celestib; scōꝝ am̄ab; dat̄. S; in infernū demergū-
 tur. que in h̄ libro p̄ma uocat̄ mors. **H̄ resurrectio p̄ma. Beat⁹ q̄ h̄t**
partē. in resurrectione p̄ma. In his scdā mors. non h̄t potestātē. Que-
 rendū nob̄ ē. que sit resurrectio p̄ma. Nam p̄mā resurrectionē n̄ dicēt.
 n̄ eēt scdā. Nec scdā mortē n̄ eēt p̄ma. Resurgim⁹ itaq; p̄mo p̄b̄mū.
 a morte am̄e. S; qz dicit. beatos eēt eos qui habent partē in resurrectio-
 ne p̄mā. Non in de baptismo uidet̄ h̄ dictū. eo q̄ non om̄s b̄i sunt. qui p̄
 baptismū a morte anime resurgēt uident̄. eo qd̄ nō nulli p̄ baptismū ip̄i
 sibi peccando mortē attrahant. mentiēdo que in eo p̄miser̄. atq; in mal̄
 suis p̄seuerando. Sunt & non nulli qui p̄ p̄p̄tationē sc̄tūm sibi mortē
 intuler̄. ad uitā p̄ penitentiā. & lac̄mas. ceteraq; bona opa redeunt. Quib;
 loq̄r ap̄t̄s dicens. Surge q̄ dormis & exurge a mortuis. & illuminabit te
 xp̄s. Si nec istā p̄mā resurrectionē dicere possum⁹. eo q̄ p̄mo p̄ baptismū.
 sc̄do p̄ penitentiā & lacrimas. anime nr̄e ad uitā reuocent̄. Neceē ḡ ū in
 uestigem⁹. quā uocet̄ resurrectionē p̄mā. Quatuor sunt uite fidelū; p̄ma
 mala; scdā bona & mala. Tercia uero. ^{bona} nullū malū adherere potest ad q̄r-
 tam. Prima ḡ an̄ baptismū que tota mala ē. Scdā p̄ baptismū. que &
 bona & mala dici pot̄. Nullus h̄ fidelū. temp⁹ uite p̄sentis sine aliq̄b; pec-
 catis transire potest. Sic iste ioh̄s loq̄r dicens. Si dixerim⁹ qz peccū
 non habem⁹. n̄. ip̄. sc̄. & u. in. n̄. n̄ ē. Tercia ḡ que bona ē & ad quā series
 huius lectionis p̄tinet. que a passione & usq; ad finē mundi extendit̄.
 in q̄ sc̄i sine corp̄ib; cū dño uita et̄na p̄fruent̄. q̄ & p̄mā resurrectionē

Paulus.

Paulus.

Joh̄s euḡl̄ista.

uocat cū dicit. h: resurrectio p̄ma. Temp' itaq; a passione dñi usq; ad finem mundi. resurrectio p̄ma uocat'. Quarta uita scōz. erit p' resurrectionē corpum. que nullo fine terminabit'. Igit' qz uita p̄sens in cōpatione uite celestis mor' dici potest. sc̄i p̄ma resurrectione tunc resurgūt. cū ab hac miseria uita substracti in celesti bitudine c̄ dño collocant'. Et sic: h' p̄ma resurrectio scōz. ita ē & p̄ma mors ip̄oz. qñ p̄sentē uitā deser. & in penus demergunt'. Scdā ū mors ultima dāpnatio erit. sic insequentib; exponit. **Beati g' er' qui habent partē in p̄ma resurrectione. & in his scdā mors n̄ habebit potestātē.** Qz illi tantūm bī sunt & erunt. q' añ finē mundi in consortio scōz ascribi merebunt'. Multos enī constante fine mundi. ignis purgatori' purgando cremabit'. s; añ iudiciū absoluti in scōz collectione recipient'. atq; in his scdā mors. i. ultima dāpnatio nō habebit potestātē. qz iā nō cū hedis in sinistris. s; cū oiub; in dextis ponent'. **Seder' sacerdotes dñi & x. & regnauer' cū x mille annis.** Nomine sacerdotū. om̄s electos cōprehendit. Om̄s namq; electi. sacerdotes uocant'. Sive q' sint m̄bra sumi sacerdotis. sive q' ipsi semet ip̄os offerre dō. p̄ bona opa non desistunt. **Et cū cōsumati fuerit mille anny. soluet' satanas de carē suo. & erit. & seducee ḡs. que sunt sup. iiii. angulos terre. got. & magot.** Qd hic carcer: sup̄ius abissus uocat'. S; utim questio oritur. Sup̄ius q̄ppe quozdā opinionē sequens. dixi p̄ abissū corda imp̄oz posse designari. in quib; diabls. a cordib; fidelū expulsus. religat' teneat'. Si g' p̄ abissū corda reprob̄oz designant'. Quom̄ de abisso. i. de cordib; reprob̄oz exire dicitur. quos nunq; derelinq̄d'. Nunq̄d reprob̄os derelicturus ē. & inuasur' electos. Nullo m̄. Augmentationē diabli scd̄m litterā intelligendā puto. ū in aliquo abisso loco. uitate diuina religat' teneat'. Vt certe in inferno usq; iudicē absolutionis sue. Seducee aū gentes. que sunt sup. iiii. angulos t̄e. qz unuersas gentes que infra. iiii. plagas mundi continent'. anti x̄ ip̄issima doctrina plustrabit. Nullasq; alias gentes seducee. n̄ q' sp̄ualit' got. & magot uocent'. Got namq; int̄ptat' tectū. Magot detecto. P̄ got g' q' int̄ptat' tectum. hū designant' q' malitiā suā tegentes. corde. uisti ab hōib; uidebunt'. cū futi sunt m̄te. reprob̄i. Magot ū q. int̄ptat' detecto. eos designat. q' de tecto cordis sui in aptas miseras p̄rumpentes. om̄ib; se ip̄os demonstrabūt. Tales itaq; abt̄s p̄ anti x̄ facile decipiet'. **Et congregabit eos in plūū quoz nūm̄us est. sic arena maris.** In plūū congregabit. qz ad eccl̄am dei p̄sequendā eos arma.

bit. & ascendet sup latitudinē tē. & circūdederit castra scōz & ciuitatem dilectam. Dixim' supi' discipulos antiq' laudatores fore uitioz. & omnia q̄ ad delectationes carnales p̄tinent docere. Sup latitudinē ḡ tē ascendet. q̄a uastas h' sc̄li uias ingrediunt. q̄ ducunt ad mortē. Castra uero scōz. & ciuita' dilecta. unā siḡtationē h̄nt. Siḡtant namq; eccl̄am. Castra ḡ scōz cūdabūt. qz eccl̄am dī tota uirtute p̄sequent. u' nom̄ x̄ de mundo fundit' extingant.

& exiit ignis de celo a dō. & deuorauit eos. Ignis de celo exiet. qz ueniēte ad iudiciū dño dō. ignis añ ipsū p̄cedet. q̄ n̄ solū om̄em creatā impioz. s; ip̄m cōsumet. Sic in nonagesimo psalmo sexto dō loq̄r dicens. Ignis ante ip̄m p̄cedet. & ^{bit. inuoy. cor} ~~isrlam~~ i. c. ^{lumi} ei'. Repti namq; q̄uis ē electis conūsent. incūtu sunt. qz sic hostes ciuitatē aliq̄. ip̄ugnant. u' capiant eā. ita & eccl̄a a reptis impugnat'. S; & in psalmo. xl. viii. idē dō loq̄r dicens. Ignis in conspectu eius exardescet. & in ^{crumy. epella. lūdi} e. t. ua. Quidā u' u'ū hē ita exponunt. q̄ p' successiōnē elem̄toz pluuia descendet. Que cōbustionis cinēs abluat. S; talis expositio. absurdissima uidet' m̄. Sc̄m' n̄ pluuia. amari atq; a t̄ra. siue p̄nebulā. siue p̄exsiccationē sol̄ exurgē. & sic aqua queq; leuia a fundo ad sup̄iora eleuat. ita & aer aq̄. aut in nebulā conuersā. aut ardorē sol̄. intenuissimū fumū & pene inuisibilē redactā. usq; ad ea loca u' cōsumatio : eleuat. S; big; aglobata. p̄mo in densā nebulā q̄. nubes uocam' cōuertit'. De hinc uento agitante minutissime gutte simul mixte. atq; sua p̄mixtione graues effecte. ad t̄ras decidunt. pluuiaq; faciunt. Ecce t̄ra. ecce mare. ecce aer. cetāq; elem̄ta igne cōsument'. Vñ ḡ pluuia exurgē. maxime ē sc̄dm̄ apl̄m. tunc creatā libabit' a seruitute corruptionis. in libertatē gl̄e filioz dī. Nunquid d̄s qui om̄ia ex nichilo creauit. n̄ poterit mundam creatā suā. sine ad uitioz pluuie. P̄serti cū ip̄e mundus in meliorē statū. atq; multo pulcorē reperit p' ignē. aut quid sunt aliud cinēs. n̄ t̄ra munda. Nam quascūq; sordes ignis absumpt'. in cineres mundos conūte. Nunquid nō poterit d̄s mundos cinēs in meliorē statū cum altā t̄ra reparare. u' necessaria nō sit abluōnis pluuia. Dicam' alt'. Om̄iū sordū abluōnes. aut t̄ra ebibit. aut in fluminib; decurr'. & ē fluminib; in mare. & quom̄ t̄ra p' q̄. ab igne examinata fuit. sordes suas ebibet. ut t̄m sordescat. aut quom̄ in fluminib; decurrent. & ē fluminib; in mare. ē mare iā non sit. sic sequentia libri huius uidet' fatū. q̄ si mare in meliorē statū repabit'. sic celū t̄rag; a t̄re sordib; quom̄ inq̄nabit'.

Paulus.

Qd si quis dixit an inuolutione hanc passurum esse in generatione. atq; in p
mutatione ei ad nichilum esse redigendas. n̄ poterit d̄s sic in aq̄. ita & in t̄ra
easde sordes ad nichilum redigere. ut non sit necesse ut in mare defluant. Prepe
statē q̄ ualida. ultimū intitū impioꝝ possum' intelligere. Que sapientia p̄sa
lomonē. in ultimo examine impiis se illaturā. esse testat' dicens. Ego q̄; in intitū
tū ur̄m ridebō subfannabo. cū ubi. quōd timebatis aduenerit. cum irruerit.
repentina calamitas. & intitus q̄i tempestas irruerit. **Et d̄b̄ts q̄ seduce
bat eos. missus ē in stagnū ignis & sulphuris. ubi & bestia & pseu
do p̄ph̄e.** Hec tunc implebit'. q̄n̄ d̄ns dicit. Ite maledicti in ignē eternū. q̄
p̄r̄e. d̄. & a. eius. **Et cruciabunt' die ac nocte in sc̄la sc̄loꝝ.** Ad q̄ cruciatu
miā redēptōis nr̄i nos libare dignet'. q̄. ē. p̄. & sp̄s sc̄o. uiuēt' & regnat' in sc̄la sc̄loꝝ. tu. am.

NI IRI IHVXP Liber. vi.

miscdia largiente. ad sextā uisionē puenim'. que breuior
ceteris. eo q̄ in ea general' resurrectio. dampnatio impioꝝ.
glificatio iustoz. tantūmodo breuit' describat'. Et recte i vi
loco resurrectio ultima ponit'. qz senari' numus pfectus est.
& quicquid sc̄s pmissum ē. in resurrectione pficietur. **Et iudi
tioni magni. & candidū. & sedentē sup eum.** Tronus iste dei non auro &
gēnis ornabit'. s; hominib; iustis. Iste namq; ÷ tronus de q̄ psalmista dicit.
Tronus tuus d̄s. i. sc̄m. u. d. u. r. t. Tronus q̄ dei om̄is multitudo angloꝝ.
atq; sc̄oꝝ. **A cuius conspectu fug. t̄ra & celū. & locus n̄ ÷ inuent' in eis.**
Quē admodū a conspectu sedentis sup tronū celū. & t̄ra. fugiat. psalmista.
ostendit. sic supius iam dixim' q̄ d̄o dicit. Ignis in conspectu eius exardel
cet. Et itūm. Ignis an ip̄m pcedat. fugiat aū celū. & t̄ra. i. species t̄re et
celi. qz p ignē a sua specie cōmutabunt'. ut possint in alia reformari. mul
to meliorē & pulcorē. Qd uero dicit. n̄ ÷ inuentus ei' locus. nō ideo dicit.
ut locū pristinū amittant. s; speciē. Et uidi mortuos magnos. & pusillos.
stantes in conspectu troni. P mortuos magnos & pusillos. soli rep̄bi desig
nant'. Qui in die resurrectionis mortui astabunt in conspectu dei. ea uidit
morte q̄. p̄mā dixim' esse. Post paululū in mortē sc̄dam deiciendi. P mortuos
ū magnos eos designari puto. q̄ aut maiores fuer' in sc̄lib; suis. aut altiore
in sc̄li dignitatib;. P pusillos aū h̄y designant'. q̄ eis subiecti fuer'. Et certe h̄y
qui min' peccauer'. **Et libri apti sunt. & alius liber aptus ē. q̄ est uite.**

Libri multi ad reprobos. unus qui est uite ad electos pertinet. Repbi multos libros
hnt. qz in multis errorib; sunt inuoluti. Nam pagani multos deos coluer. &
in multis errorib; semet ipsos deiecer. Simlr & heretici multa dogmata pua.
& odibilia do inuener. falsi i xani. in multis cotidie deuoluunt. Multos g
libros repbi possident. qz multis nis dm offender. Electi u unu libru hnt.
qz unu dm coluer. una fide catholica confitent. uno uincto caritatis conec-
tuntur. S; querendu nob e. qui sint libri isti. Numqd ex aliq materia uisi-
bili. aut inuisibili. fient libri in quib; singloz facta describant. Libri g mul-
ti. sunt facta reproboz omib; manifestabunt. p libru au uite. p destinatione di-
omnipotentis possum intellige. In h libro nra aploz & disciploz ee conscpa.
dñs in euglio manifestat e dicit. Gaudete qz nra ura. s. sunt in celo. De h li-
bro apls loqr dicens. Quos au predestinauit. hos & uocauit. & quos uocauit.
illos & glificauit. **Et iudicati sunt mortui. scdm ea que scpta erant in libris. qz**
scdm errores ppos. & iuxta qualitate sceleru suoz. singli iudicabunt. Aliter
eni iudicant heretici. alit pagani. alit falsi xani. S; unus quisq; ipsoz quanto
deterior fuit in ppo errore. tanto acruis iudicabit. **Et dedit mare mortuos suos.**
et mors. & infern. deder mortuos suos. q ipi erant & iudicatu e de singl scd
opa sua. Nunc ad ea que pmisserat reuert p quippe resurrectio gnalis fiet.
& postea iudiciu exerceat. **Quid ita dñs e in euglio manifestat dicens discipis.**
In regeneratione. c. s. f. h. in s. m. s. f. & u. s. f. xii. i. xii. t. istl. Primo regenerationeoz
posiut. i. resurrectione. & in euglio huus iohis dñs loqr dicens. Veni ho-
ra qn qui in monumtis s audient uoce filij di & pcedent. Qui bona fecerut
in re. ui. **Q; uero mala. in. r. ui.** **Ad impu g dñi de monumtis suis pcedet**
mortui. qz corpa omiu mortuoz. p regeneratione aiaz uiui de sepulcs exiet.
Q; uero mala fecer. in. r. ui. pcedent. qz ad h resurgēt. u in corpib; suis in qb;
ame peccauer. in ipsis & iudicent. ut qs habuer socios i inqtatib; habeat
participes in tormentis; pñs q; lectio. q ante iudiciu futura sit. resurrectio of-
tendit. cu p resurrectione mortuoz. qs mare morto. & infernu reddidisse di-
cit. impios ee iudicandos. S; & fides catholica qua frequent decantam. hoc
monstrat. e dicit de dño. Ad cuius aduentu os homines. ie. & cta. Veru que-
rendu e nb qd sigdet mare. mors. atq; infernus. Scim qype aqs ad ablutio-
ne peccoz nroz ee consecratas. sic dñs dicit in euglio. Nisi q renat' fuit ex
aqua & spu sco. n. p. int. i. r. di. Mare itaq; ad resurrectione electoz. Mors

In euglio. Paulus.

In euglio

in sede filij hois i sede maiestatis sue sedebit & nos sit sedes xpi i dicitur. xij. ths

ibur

In euglio

ueno atq; infernus. ad reproborum pertinent. Mare ergo in hoc loco baptismum designat. Qui ergo mare reddet mortuos suos. scilicet electi qui mea munditia quam in baptisimato perperunt. mea et resurgent nullam maculam peccati habentes. Mare mortuos suos reddet. quia scilicet baptismatis ablutio. et sancti spiritus gratia electos omnes tempore resurrectionis in conspectu creatoris sui mundos et immaculatos exhibebit. Per mortem autem corpora impiorum. que in terrarum sinibus mortua detinentur. Per infernum autem eorum animas. eorumque inferni claustris detineantur. intelligere possumus. Infernus itaque mortuos suos dabit. quia corpora que in puluere redigerat. in uirtute diuina per animarum susceptionem uiuificentur. exhibebit. *Mors et infernus missi sunt in stagnum ignis. et omnes qui non est in uita libro scriptus. missus est in caminum ignis.* anime cum corporibus que designantur per mortem. et infernum. missi sunt in stagnum. Possumus et per mortem. demones. eorumque ipsi auctores fuerint mortis intelligere. Mors et infernus. in stagnum mittentur. quia demones cum ceteris impiis in infernum demergentur. *Et uidi celum nouum et terram nouam. Primum enim celum et prima terra abiit et mare iam non est.* Celum et terra. et cetera elementa que in uidemur ab igne consumuntur. Non ut penitus deleantur. sed ut in meliorem statum sicut superius iam diximus. per ignem repiantur. Sic psalmista indicat dicens. Ipsi bibunt. *t. a. p. e. o. l. u. u.* ^{u. a. b.} ^{u. a. b. i. t.} Et uelut amictum. ^{u. a. b.} ^{u. a. b. i. t.} Quod autem dicitur primum celum. et prima terra abiit. specie eiusdem celus actus transiuntia esse demonstrat. Species enim uel non essentia pertransibit. cum in meliorem statum comutabuntur. Quod uero infernus. et mare iam non est. possumus secundum litteram intelligere ut penitus deleatur mare. Aliud. Mare iam non erit. quia ipsam figuram amittet. Sic celum et terra. uel in pulchre formam repetitur. Sed spiritualiter hoc intelligendum puto. Quicquid enim de inuouatione celus et terre dictum est. et istorialiter intelligendum est. sicut superius demonstraui. et spiritualiter. Possumus itaque per celum. animas sanctorum. per terram. corpora intelligere. Celum nouum fiet. cum anime sanctorum per receptionem corporum. in hominis naturam atque formam restituerentur. Terra noua efficietur. scilicet corpora sanctorum qui erant ante a mortalia atque corruptibilia. immortalia. atque incorruptibilia reddentur. Sepe uel per mare impij designantur. Dicente propheta isaia. Impij quasi mare feruens que quiescere non potest. et redundans fluctat et in conculcationem et in luctum. Mare ergo iam non erit. quia omnis multitudo impiorum cum deceptoribus suis demonibus in infernum. detrusi. presentem mundi faciem inquinata habitatione munda prestabunt. *Ciuitatem sanctam ierusalem uidi descendentem de celo. a deo paratam et ornata uiro suo.* Ciuitas ierusalem. ecclesia est ex hominibus iusti constructa. de celo descendit. quia domino ad iudicium ueniente. est illo. et omnis mul-

Ysaas.
Salomo.

trudo scōz uenire. Sic dicit isaias ppha. Dñs adiudiciū uenire ē senib; ppli sui.
 & pncipib; eius. & sapientissim' salomon in puerbis suis. Hobil' uir qñ sedit in
 portis eius. cū senatorib; tñ. Que sic sponsa pata & ornata eē dī. qz sic sponsa
 diuisis monilib; atq; ornāntis semoe ipām exornat. ut sponso placeat. ita & ecclā
 diuisis uirtutib; decorat. ut creatori suo q; sponso suus placere ualeat. **Et audiui**
uocē dicentē de trono. Ecce tabnactm dī cū hominib; & habitabit cū eis. et
ipī ppl's ei' er' & ipē dñs cū eis erit eoz d's. Scm' & p ciuitatē ierlm. & p tab-
 nactm dñi ecclā eē designatā. & ciuitas q̄ in h loco & tabnactm ecclā uocat.
 eo q̄ in illa habitat d's. sic ipse dīc p ppham. & habitabo cū illis & inābulabo.
 & ero illoz d's. & ipsi er' michi ppl's. **Et abstergoe d's omnē lacmā. ab oculis scōz.**
 Anime hominū imortales crescunt. sic dñs dicit in euglio. Nolite time eos qui
 occidunt corp' animā aū nō possunt occide. Quāuis n moriant' peccō. ū ea mor-
 te q̄ p'mā & scclā dixim'. tñ nō ita moriunt' ū penit' nō sunt. S; eoz male eē
 mors uocat'. duog; tpa his constituit d's. p'sentis uite q̄ cito finit'. & future q̄
 finiri nō pot'. Vnūq; fletu atq; merori. Altum ū gaudiū atq; leticie deputauit.
 Verbi grā. Siq's uellet in h tpe q̄ breuissimū ē. p peccis flere atq; lugē. & affli-
 gendo semoe ipm carnalia defidia extinguere. In alio tpe q̄ istud seqr. qz infim-
 tū ē. gaudeat & exultoe in eimū. Siq's aū h elegit. ut in p'senti tpe gaudeat. &
 defidia carnis sue pficiat. ū in futuro lugeat. & tristet' in sempitnū. De his du-
 ob; tpe; uidet' in salomonē dixisse. Temp' flendi & ridendi. Temp' flendi electozū
 nunc ē. Temp' ridendi tunc erit. qñ illud implebit'. q̄ dñs dīc in euglio. Bī q̄ lugēt
 nunc. qm ipī consolabunt'. Peccozib; uero dicit. Ve ub qui ridetis. qm plorabi-
 tis & flebitis. Abstergoe q̄ d's omē lacmā ab ocul' scōz. qz p' resurrectionē ni-
 chil triste scīs accide potit. un lacmē obori possint. **Et mors ultra nō erit.**
 Prim' hō immortal' factus ē. peccando & imortalitatē amisit. & mortē mundo
 intulit. Post resurrectionē aū mors nō erit. qz ipse pncebs mortis dñs cū omib'
 satellitib; suis. in inferno ppetuo reclusus tenebit'. & imortalitas q̄ p'm' hō pec-
 cando amisit. iustis reddet'. & possibilitas peccandi. q̄ mortē intulit mundo ab
 eis auferet'. **Neq; luctus. neq; clamor.** Cū supius dicat'. qm abstergoe d's omē
 lacmā ab ocul' eoz. qd necesse fuit in h loco luctū ponē. S; un effusionē lacma-
 rū & luctū. aliq̄ distantia. Nam sepe tristitia lacmas educit. sepe gaudiū. sepe de-
 sidium. sepe leticia. Luctus ū sepe ex magno merore nascit'. Luct' namq; ē flet'
 dierū multoz. Lugebat paulus eos q̄ peccauer'. & nō eger' penitentia. & salo-

Ysaas.

Ineuglio.

Salomon.

Ineuglio.

Paulus.

Salomon.

Ingenesi.

ff.

Moyses.

Ineuglio.

Ineuglio.

mon loq̄r dicens. Luctus mortui. vii. diebus. Luctus aũ fatuꝝ om̄ib; dieb; uite ei.
 Eccl̄a aũ ē in luctu. eo q̄ p̄ deceptiones demonũ cotidie maximã partẽ amittat
 ex suis. Illa aũ uita luctus nõ erit. p̄ deceptiones demonũ. nullũ ex suis amit
 tere poterit. **Neq; clamor.** In genesi sc̄ptũ ē. q̄ dixit dn̄s ad abrahã. Clamor
 sodomoz. & gomozroz. uenit ad me. Ysaías p̄ph̄a. q̄d sit clamor sodomozuoz
 exponit. ē loq̄r ad isrl̄. Peccatũ suũ q̄i sodoma p̄dicauer̄. nec absconder̄. Pre
 dicatio ḡ pecc̄i. clamor uocat̄. Possim⁹ ī clamorẽ alit̄ intelligẽ. Psalmista nã
 q; dicit. Ad dn̄m ē tribularer. c. & ex. me. Et moyses in angustia posit⁹. dama
 bat ad dn̄m. V̄ ḡ neq; peccatũ q̄ p̄dicet̄. Neq; tribulatio ulla erit. clamor ull⁹
 necessarius nõ erit. **Neq; dolor erit.** Est dolor corp̄is. ē & m̄tis. Istiq; dolores.
 ita sunt connexi. ut unus sine alt̄o eẽ nõ possit. Dolor q̄ppe corp̄is affligit
 m̄tẽ. simul̄ & dolor m̄tis corpus excruciat. In illa ḡ uita dolor ñ erit. ù neq;
 corp̄i. neq; anime ulla aduersitas accidẽ potit. **Quę p̄ma abierunt. ista ḡ
 cũ sc̄dã transierunt.** Electi n̄ qui p̄sentẽ uitã sic sup̄uis iã dixim⁹. merorib; et
 afflictionib; deputauer̄. Post finẽ p̄sentis uite gaudiũ sempit̄nũ uiuener̄.
& dixit qui sedebat in throno. Ecce noua facio om̄ia. De innouatioẽ crea
 turaz sup̄uis aliq̄ dixim⁹. **& dixit m̄. Sc̄be qz uerba fidelissima sũt & ñã.**
 S; h̄ sup̄uis dictũ ē. **& dixit m̄. Ego sum alpha & ω.** Quid sit alfa & ω.
 sub dendo manifestat ē dicit. **Iniciũ & finis. Ego sicienti. de fonte uite dicit
 gratis.** p̄ fontẽ aque uiue. sepe sc̄ptura sc̄ã designat̄. Sic dn̄s dicit ī euglio.
 Q̄ credit in me sic dicit sc̄ptura. flumina de uentre ei⁹. flũ. a. uiue. S; ut or
 dinẽ seruem⁹. p̄ fontẽ aque uiue. gl̄ã pat̄e celestis intelligẽ debem⁹. Q̄ fo h̄
 ab ipso dn̄o p̄cedens. m̄tes om̄iũ iustoz. sua in enarrabili dulcedine faciare
 non desistit. Verũ quom̄ gl̄ã ista gratis iustis dat̄. p̄ cuius acceptione m̄lta
 aduersa p̄fer̄. multas lacrimas fundunt̄. innum̄as p̄ces offerunt̄. multas hele
 molinas languunt̄. & cet̄is bonis opib; sem̄e ip̄os exercent̄. S; gratis uitã
 et̄nã p̄cipiunt. qz p̄ciũ uite et̄nẽ q̄ sunt opa bona. ab ip̄o accipiunt.
 q̄ dixit. Sine me nich̄ potestis face. Ip̄e q̄ppe dat̄ p̄ciũ. ip̄e & p̄ precio.
 uitã et̄nã largit̄. **Q̄ uincit possidebit h̄. & erit illi d̄s. & ip̄e erit m̄ fili⁹.**
 Qui t̄i cũ diab̄lo. omnia uitia sup̄ans. si in bonis opib; p̄seuerauerit.
 possidebit h̄. i. uitẽ et̄nẽ. q̄ = gl̄ã sempit̄na. **Inuidis aũ & in crudelis. et
 exc̄tis. & homicidis. & fornicatorib; . & idolatrijs. & om̄ib; m̄dacib; .
 pars illoꝝ erit in stagnũ igni⁹ ardentis Sulphur⁹. q̄ ē mors secunda.**

Cū timor ualde necessarius sit hominib;: cur timorē p̄mū. in. viii. uitia ualde pessima posuit. S; sunt timores dñi. sunt & mali. Est timor ualde optimus. De q̄ dicit psalmista. Timor dñi sc̄s p̄manens. in. s. f. Est & timor ualde necessarius. Timorq; ignis et̄ni; timor : bonorū hominū: qñ amant̄ ab his a q̄b; timēt. Sunt & alij timores ualde pessimi. de q̄b; h̄ dictū ēēreor. Sunt nāq; non nulli. qui timore penarū sepe inflectib; compungunt. Sc̄q; timent aspitatē uie que ducit ad uitā: uitia deserere. rigoremq; uite bone apprehende trepidant. Sunt & multi quib; dedit scientiā legū t̄p̄alū. qui in iudicijs positi. dū uident q̄sdā a potentiorib; iniuste cōpmi. plus timētes uas hominū. q̄. uam dī. eos q̄s p̄doctrinā q̄. acceper̄ uiuere poterant. & p̄cto libere. tacendo in dāpnū magnū sinunt deuenire. Sunt alij q̄ non solū nō eos uiuāt. s; p̄t̄ timorē hominū in eos p̄fer̄ sententiā dāpnationis. Est timor q̄. auaritia parit. alijq; timores ualde inutiles. de quib; longū ē dicē. Incredulos aut̄ eos non tantū m̄ uocat. qui nō credunt. sic iudei atq; pagani. s; & eos q̄n̄ credunt resurrectionē. Sunt & multi ex his qui x̄am uocant̄: qui n̄ credūt dī iusticię. P̄ eo enī q̄ uitia diligūt. & carnis suę desidia p̄ficere uolunt. Non credunt īm̄inationes diuinarū sc̄pturarū: ū putent se p̄ eis dāpnandos esse. Nam libidinosi dicunt. nullo m̄ p̄ usu concūbendi quēq; ēē pituit. S; & ebriosi dicunt. nullom̄ se p̄ nimia potatione uini ēē puniendos. Similr̄ auari. luxuriosi. atq; sup̄bi. defendunt uitia sua. Excratōs aut̄ puto eos. q̄ execrata mādata diuinarū sc̄pturarū. corruptionesq; hominū bonorū. Possumus & p̄ excrātōs eos intelligē. q̄ intantū s̄ iuerecundi. ū non pudeat eos quedā execrabilia. in conspectu hominū p̄petrare. Qui non solū a iustis. uerū & ab iniustis q̄b; dā sepe excrant̄. Homicidas aut̄ uocat. n̄ solū infectores quorū dā hominū. s; & eos qui odiū portant in cordib; suis. Sic iste ioh̄s loq̄r̄ dicens. Om̄s q̄ hōdit fr̄em suū. homicida ē. Seq̄r̄ fornicatio. fornicationū uero. gen̄a multa sunt. Quib; cūq; enī modis excepta legitima uxore. desidiū libidinis explet. fornicatio uocat̄. De fornicationis malo. ap̄ls loq̄r̄ dicens. Qui aut̄ fornicat̄. in. cor. s. peccat. q̄ integritatē eius. uolat atq; corrūpit. Cum humores eius innoxios extrahit. atq; confundit. Est & fornicatio cogitationis. de qua dñs loq̄r̄ dicens. Qui uidit mulierē ad concupis. ē. t. m. ē. in. c. s. P̄pha quoq; isrl̄ fornicationē uocauit. eo qd̄ dñm derelinquens idola coluerit. Similr̄ & nos suggestionib; demonū obtemperando. cū nos in cōp̄s eis subicim; fornicatores nō inconueniēt̄ uocam;. Vene-

illicita ēē negāt.

Joh̄s augusta.

Jacobus.

Augustinus.

fici aut sunt. qui corpora hominum ueneno inficiunt. ut eos extingant. Sed et alij
multo deteriores uenefici. hi uidentur qui seminant inter fratres discordias. Illi enim corpora int
ficiunt. isti animas. Et multo detior est mors anime. quam corporis. Idolatre uero sunt. non
solum hi qui idola colunt. sed et omnes auari. huius demonstrante apostolo. qui auaritia idolo
rum seruitute uocat. Sed ualde terribile est quod sequitur. **Et omnibus mendacibus.** De in subuin
git. **Pars illorum erit in stagnum ignis ardentis sulphure. quod est mors. ii.** Et psalmis
ta dicit ad dominum. **Prodes omnes qui locuntur mendacium.** Et in alio loco. **Omnes homo mendax.**
Si ergo homo omnis mendax. et si prode deus omnes qui locuntur mendacium. et si omnes
mendaces. partem habent in perditione cum ceteris impiis. de quibus actenus locuti sumus.
quod saluus esse poterit. Namque scimus nullum hominem hanc uitam posse transire. ut
aliqui non mentiantur. nisi fuerit infans. qui fieri non potest. Sed non de omnibus mendacibus
huius dictum esse intelligere debemus. sic nec illud de omnibus peccatoribus quod in psalmo xxx.
vi. canitur. quod omnes peccatores peribunt. Et in psalmo. c. xl. viii. Custodit dominus omnes
diligentes se. et o. p. d. Et omnes peccatores sumus. secundum dictum istius iohannis. Si dixere
rimus. quod peccatum non habemus. nisi ipse. s. et u. in b. non est. Ergo omnes peribunt. Sed non de omnibus
peccatoribus. huius dictum uidetur esse. Sed de illis tantummodo qui in grauibus peccatis. semper ipsos
precipitantes. nolunt agere penitentiam ab iniquitatibus suis. Similiter et huius non de omnibus
dictum esse mendacibus. intelligere debemus. Sunt enim mendacia. que inter leuia peccata
deputantur. a quibus nullum hominem posse abstinere scimus. Sunt et ualde graua. que
mergunt hominem in damnationem. sed quod his temporibus multi sunt. que sine aliqua reue
rentia dei omnipotentis. pene assidue mentiuntur. Placuit ut de uicio. aliquod
dicamus. Postea de grauioribus. Sepe estimatione mentium. Estimantes nos uide quod
non uidemus. audire que non audiuimus. aut scire que nescimus. Sepe namque
cum a longe quosdam prospicimus. fallit nos aspectus noster. et dicimus esse qui non sunt.
Sepe in et obscuris temporibus. cum procul lapides et arbusta aspiciamus. ipsa obscuri
tate fallimur. et dicimus homines esse aut bestias. Sepe obliuione fallimur. est obli
uiscimus que fecimus. et uidimus. aut locuti fuimus. et dicimus nos fecisse quod non fecimus.
aut non fecisse que fecimus. aut non audisse. quod non audiuimus. Aut non uidisse. quod
uidimus. aut uidisse quod non uidimus. aut dixisse quod non diximus. aut non dixisse. quod
diximus. Sepe et cum audimus. quod desideramus. dicimus uerum esse quod audimus. et sepe contingit
ut sit falsum. et cum audimus quod nolumus. dicimus esse falsum. quod uis sit uerum. Sepe in ioco
mentium. ut risum audientibus incitemus. Sepe uero ex nimia credulitate mentium. Nam
cum audimus. quosdam homines quos ueraces existimamus. aliquod narrantes uerisimilia.

credentes q̄ audim⁹. cū ea aliis referim⁹. dicim⁹ uera eē. q̄. ius sint falsa. & frequē-
 ter affirmam⁹. cū iuramto. Sunt & multi q̄ gesta patrū. que in diuinis pagin⁹
 aut legger⁹ audier⁹. ex parte obliuiscētes cū ea aliis narrare ceper⁹. aut quedam
 mendata int̄miscēt. aut ex multis narrationib⁹. unā facē conantur. & sic qui
 stagnū auro. uel argento miscent inutīlē materiā efficit. ita & isti c̄ ex multī nar-
 rationib⁹. unā facere satagunt. mentiēdo inutīlē reddunt. Melius ē n̄ silere. quā
 gesta scōrū m̄daci⁹ p̄ferre. Sunt & multy diuinis littis eruditi. q̄ uideis ultra q̄. o-
 portet credentes. quāsdā eorū fabulas uanissimas suscipiunt. & suis traditionib⁹. int̄-
 serunt. Scim⁹ n̄. qm̄ iudey om̄ia que de x̄ in ueteri testamto inueniunt. in p̄uos sens⁹
 eueritē int̄unt. ut gl̄ā n̄ris x̄ apud q̄scumq; possunt extinguant. & nō solū p̄phetias
 de x̄ euertunt. s; & in cētis locis multas uanissimas & absurdissimas fabulas inter-
 ponunt. Miror q̄ cur inimicis x̄. om̄s religionis n̄re credunt. aut aliq̄ ab eis susci-
 piunt. n̄ tantum ea que ab antiq̄s patib⁹. p̄bata eē dinoscunt. Ipsi q̄ppe diablm̄ pa-
 trē habent. qui in iūitate non stetit. q̄ mendax ē ipse & patr̄ eius. & quoscumq; d̄bilis
 possidet. mendaces facit. Sepe & timore mentim⁹. Nam cū timem⁹ ut a potentiorib⁹. a-
 liqua molestie nob̄ ingerant. aliq̄n mendata excogitam⁹. p̄ q̄ libem⁹. S; & uatores
 quedā mendata inuenire solent. ut alationib⁹. libent. Simli seruy & pueri. aliq̄ mē-
 data int̄polare solent. ne uapulent. Sunt & multy qui inextraneis locis positi. e-
 gestatis. aut aliq̄ necessitatis causa mentiunt. ut uictū aut aliq̄ corp̄is necessaria s̄
 adq̄rant. Sepe & nos. amore & timore int̄im⁹. Laudantes eos q̄s diligim⁹ ult̄ mo-
 dū. & uitupantes eos q̄b; irati sum⁹ plusq̄. oportet. S; ista grauiora in uidentur.
 q̄ sup̄iora; sunt alia m̄data sup̄iorib⁹. similia. que longū ē p̄seq̄. In talib⁹. m̄dati⁹.
 non solū iniusti. s; & iusti sepe dilabunt. & p̄t̄ h̄ uidet̄ in psalmista dixisse. Om̄s
 homo mendax ē. Est & aliud q̄ m̄dati⁹. qd̄ absq; culpa uidet̄. n̄ sc̄ptura dic̄e.
 om̄e mendatiū a malo ē. Ex q̄ in diuinis sc̄pturis aliq̄ repiunt. In genesi namq; sc̄p-
 tū ē. q̄ p̄cepit pharao obstetib⁹. ebreorū. ut masculos interficerent. & feminas reserua-
 rent. S; ille timēs d̄m conseruabant. mares; p̄ quare cū a pharaone increpantur.
 dixer⁹. Qd̄ ebreę mulieres obstetandi habent. sc̄iam. illiq; nescientib⁹. parerēt. Nō
 ne fuit meli⁹ mentiēdo pueros reseruare. q̄. uera dicendo tot homicidia p̄pet̄e. In
 iosue q̄ sc̄ptū ē. q̄ miserit duos exploratores. ad explorandā ierico. At illi inq̄llis
 domū cuiusdam m̄etricis n̄re uiab⁹. que abscondit eos uiteriorib⁹. dom⁹ sue. Veni-
 entib⁹. p̄secutorib⁹. eorū. dixit. Qd̄ cū porta clauderet̄ inteneb⁹s effugissent. atq; p̄h̄
 mendatio a p̄secutorib⁹. eos libans. ipsa cū tota cognatione sua a mortis libata est.

H.

Ingeni.

Inolue.

Paulus.

Inregū.

De p̄b̄ facto. a beato paulo in ept̄a ad ebreos laudat̄. Ait enim. fide raab mē-
trix. non perit cū cetis incredulis. excipiens exploratores cum pace. In regū etiā
uolumine sc̄ptū ē. q. d̄d̄ fugiens absalon filiū suū. misit ierl̄m duos exploratores.
ad explorandos actus eiusdē d̄d̄ filij sui. Qd̄ cū audisset absalon. misit q̄ eos ca-
pent. At illi fugientes. ingressi sunt domū cuiusdā uiri. c̄ yxoz abscondit eō in
puteū quē habebat in uestibulo. posito de sup̄ opim̄to. Venientes ū p̄secutore cor.
eosq; req̄rentes respondit. Transier̄ gustata paululū aq̄. Verū q̄ dicendo eos posse p̄-
dere. q̄s mentiēdo seruauit. Talium itaq; m̄datioz a caritate mac̄le ex q̄ p̄cedunt.
delent. Quia caritas op̄t multitudinē peccōz. Hunc de ḡuozib; dicam̄. Sunt nāq;
que inuidia generat. alia que auaritia. alia que uana gl̄a. Sunt et̄ infidelitatis
mendatia. sunt et̄ blasphemie. Sunt que ex odio p̄cedunt. Habent nichominus
cetera uitia. m̄datia sibi conuenientia. Infideles q̄ppe iudi. atq; ethnici. h̄nt pl̄ima
mendatia. Nam excepto q̄ xpm negant uenisse in carne. habent multos erro-
res. quib; decepti peunt. Sunt et̄ mendatia blasphemiaz. quib; iudei atq;
pagani. nec non heretici. d̄m et̄ eccl̄am eius omnia misteria diuina. multisim̄is
blasphemant. Sunt et̄ m̄datia. que ex odio p̄cedunt. Nam non nulli p̄ eo qd̄
odia in cordib; cont̄ p̄ximos gestant. falsa c̄mina eis innectunt. et̄ quos n̄ poss̄t
gladio iustic̄e. falsis c̄minib; in d̄pnū magnū. sepe t̄ et̄ in mortē p̄cipitant.
Sunt alia que parit inuidia. si qui p̄t h̄ cū uident aliquos. aut dignitatib;
sc̄li. aut sap̄ia. aut aliquib; artib; p̄pollere. eos despiciē. aut ^{sub} sarnare n̄ cessant.
seq; illis p̄ferre. ut ipsi clariores apud eos. q̄ eoz m̄datiis credent uideant.
q̄ illi q̄s despiciunt. Sunt t̄ derisionis m̄datia. que p̄pe ad inuidos p̄tinent.
Derident namq; semp inuidi facta melioz. et̄ quib; coequari nō possunt. eoz acc̄-
suis m̄datiis obnubilare querunt. S̄ multi et̄ enī. qui eos q̄s odio habent. aut
q̄b; in uident. fugentes se a micos. suis callidis suasionib; ad quedā flagitia p̄-
petianda p̄tahunt. q̄s c̄ in aliq̄ scelus. ueluti infoueā p̄cipitauerunt. cont̄ eos
uersi. atrocius q̄ ceteri p̄secunt. et̄ qui uidebant̄ amici. q̄ fuerunt pessimi mi-
nici cōp̄bant. Habet et̄ auaritia m̄datia sua; q̄ multi quippe sunt. q̄ p̄t ali-
oz substantiā tollendā. multas fallacias. et̄ diuersas machinationes cōponūt.
ū auaritię suę baratio qui in faciabil̄ ē. aliquantulū satisfaciant. Sunt etiā
multi. q̄ p̄ p̄mioz acceptionib; falsi testes q̄ p̄ximos suos efficiunt. et̄ eos m̄-
endo. aut in infernū p̄cipitant. aut hereditatē. aut substantiā aufer. Sepe ū et̄
mortē infer. Sunt alia m̄datia. que gignunt uanā gl̄am. Sunt t̄ multi ua-

87

ne gl'e amatores. qui ut magni. & egregij. ab hominib; uideant. dicit se magna quedā fecisse que nō fecer. aut posse que non possunt. aut posside que nō possident. aut scire q' non sapiunt. ut ad celsitudinē ad q. conscende nequeunt. sua mendatia eos eleuent. Et qz h' uitiū apud quosdā p nichilo habet. & in monasteriis scun. quosdā h' uicio ē maculatos. Multi quippe sunt. qui post quā reliquisse scdm uident. ut magnos se & inclitos apud simplices quosq;. & eos q' in monasteriis educati fuer' constituent. dicit se fuisse possessores magnarū diuitiarū. iactant se uenatores. preliatores. & multa alia de se mentiunt. ut magni apud eos q's suis mendatiis decipere possunt. habeant. Ad te g' loqr. q' talis es. Ecce q' i h' sclo positus. uix simplicē cibū qui t' tuisq; hominib; sufficēt p totū annū. elaborare poteris. in monasterio positus. possessor thesaurorū. prediorū. magnarūq; diuitiarū efficiaris. Et qui uix unā uulpeculā capere poteris. monac' effect' uenator potentissim' effectus es. Et qui q'sdā ex infimis uicinis tuis formidabas. in monasterio positus p'liatorē fortissimū te fecisti. Ecce h' nō fuit scdm reliquisse. s; ad quisisse. Dicis te hominē interfecisse. homicidij reatū sup te imposuisti. long' mendax facit. q' manus nō p'ualuit. Et uis u' pbē q' te m'itendo reū homicidij feceris. Saul sic in libro regū legim'. timore philistino nū manu p'p'a semet' ipsū interfecit. Venit quidā homo ad scm dd. & dixit qd ipse saulē qui eū p'sequebat. interfecisset. S; ille spū p'phie. m'itū ē. eū intellexisse. uelutq; homicidijā puniri iussit. Reatimq; homicidij sup illū imponēs dixit. Sanguis tuus sup caput tuū. Os enī tuū locutū ē. aduersū te dicens. Ego interfeci xpm dñi. Scun' h' diuites sc'i. ad conuersionē uenientes grauius peccare. si de diuitiis ac potentia sua iactare cepunt. & si ille reus ē qui uerū dicit. quantomagis tu qui omīa m'itris. Sunt alii q' p'pe indefinēt mētiunt. Et uix aliquid loqui possunt. sine mendatiū admixtione; qui sēp ad omnia que audiunt. quedā mendatia confingunt. & dicunt se uidisse que non uiderunt. & audisse q' nō audier. & fecisse que nō fecer. Cumq; a ueracibus rephensi fuerint. dicunt nō posse queq;. bñ uera loq. q' nō possit bñ m'itari. Ostulte. quā uana ē assertio tua. Ecce x' bñ & ueracit' locutus. q' nunq;. potuit m'itari. c' uestigia te seq' oportuissē. in quantū uirt' suppetere. Similr apli & ceteri p'dicatores. multa docuer. & sc'pser' sine p'mixtione m'datiū. & sc'ptura dic. qz om' m'datiū a malo ē. Si m'datiū a malo est. quomō m'datiū bñ potest p'ferri. Infelix quē uana ē tibi ua dī. omī

1
h
1
b
v
v
v
v
v

potentis. quę assidue sine causa offendē nō trepidas. Nam cetera uitia q̄. q̄m
 dño contraria sunt: uident̄ tñ corpū aliq̄ conferre. Auaritia q̄ppe quāuis sit dō
 p om̄ia odibil. uidet̄ aliq̄d conferre. q̄ diuitias congregat. ex quib; desideria eius
 expleat. Similr & libido. uidet̄ aliq̄d corpū conferre. q̄ in pfectione eius uolun-
 tas carnis extinguit̄. & ebrietas quāuis dñm offendat: gule desideria pficit. Si-
 milit̄ & cetera uitia. ad carnis desideria pficienda assumunt̄. S̄ etiā quedā mēda-
 na. que corpū aliq̄d uident̄ adicere. sic sunt auaritię. de quib; sup̄ dixim. Tu
 aū corpū nich̄ adquiris: & sine int̄missione dñm offendē non metius. Ecce mēda-
 tuum tuū leue est. si tarde accidisset. Verū ex continuatione iugi. grauissimum
 atq; importabile efficit̄. Nam sic lutū leuius ē. quā plūbū. s; ex multiplicatē s̄
 gū & pictosius fit. ita ut in eo sepe peccora demergant̄. sic & quedā leuia pec-
 cata. ex congeriā sua graua quib; dā graua existimant̄ efficiunt̄; & scito q̄ sic
 ipse dixit. d̄s uitas ē. nich̄ plus contrariū pot̄ eē ueritati q̄ mendatiū. hoy
 ḡ pars. erit instagnū ignis ardentis sulphure: q̄ ē mors scđa. Quid sit mor̄
 scđa. in h̄ libro demonstrat manifeste. Asup̄dictis ḡ uitis. ne in mortē deci-
 dam. m̄ia redēptoris nr̄i nos libare dignet̄. q̄. c. p. & s. l. u. & r. p. o. l. f.

EP T J M A J G I T V R *Septima ḡ.*

Suisio. ad q̄. uiuante dño & donante puenim. tota ad illud tps
 q̄ post resurrectionē futurū ē p̄tinē. & ordo posebat. ūi gen̄a
 li resurrectione desc̄pta. gl̄a scōz. q̄. p̄ resurrectionē sine fine
 possidebunt. describ̄. & eē sub figura ciuitatis ierlm. in hac
 uisione describit̄. *& uenit unus de. vii. anglis q̄ habebat
 fialas. & locutus ē mecū dicens. Veni ostendā t̄. sponsā uxorem agni.* Su-
 pius. in. v. uisione dicit ioh̄s. vii. anglos. habentes. vii. fialas sibi fuisse mon-
 stratos: & insequentib; unā ex his sibi ciuitatē dñi. dāpnationēq; eius
 sub specie mulieris meretricis ostendisse. Similr & hic unū ex eisdē. vii. an-
 glis. dicit sibi ciuitatē dñi sub figura ierlm demonstrasse. Eandē ḡ siḡratio-
 nē hnt̄ sigilli isti. q̄. illi. vii. Siḡeant namq; p̄dicatores qui fuer. & er̄ usq;
 in finē mundi. Ioh̄s ū t̄pū tenet̄. cetoz̄ fidelū. Angls ḡ ioh̄i se demonstra-
 turū ciuitatē dñi p̄mittit. q̄ p̄dicatores sc̄i. cetis fidelib; quanta sit b̄tudo iu-
 stoz. in quantū possunt student demonstrare. ūi eo ad uitā et̄nā p̄cipiendā ac-
 cendat̄. q̄. sponsā & uxore agni uocat. Ad sponsā agni eccl̄a uire uocat̄. ioh̄s
 baptista demonstrat dicens. & h̄c sponsā sponsus ē. Ad aū & uxore dicatur.

demonstrat dicens. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem suam. et adheret uxori
 sue. et erunt duo in carne una. Quasi ergo patrem suum filius dei dereliquit. cum
 de illa celesti bitudine ad terras descendens hominem assumpsit. quod sponsa sua
 que est ecclesia dicitur. Matrem reliquit. quod effectum matris abiciens. corpus quod ex ea assump-
 sit. pro ecclesia sua tradidit. quod sibi ita uniuert. ut ipse sit caput. et ipsa corpus. **Et
 sustulit me in montem magnum. et altum.** Mons iste est. De hoc monte propheta loquitur
 dicens. Et erit in nouissimis diebus. preparatus mons domus domini. Mons ergo quippe qui
 preparatus esse dicitur. Patres ueteris testamenti designant. Super horum ergo uerticem.
 mons domus domini qui preparatus dicitur. quia et ab ipso predictus est in carne ueniens. et eo
 miracula in die transgressus est. Super hoc ergo montem. domus domini. id est ecclesia edificata est. quia
 super christum fundata est. Sic apostolus loquitur dicens. fundamentum autem aliud nemo potest ponere. preter
 id quod positum est. quod est dominus noster ihesus christus. **Et hostendit in ciuitate sciam ierusalem. descen-
 dente de celo. a deo habente claritatem dei.** Notandum quia cum ezechielis ultima
 uisio. cum hac iohannis uisione concordat. in aliquibus locis. id est placuit. ut de illa hu-
 ic pauca operi inseram. Dicit namque montem sibi fuisse demonstratum. super quem erat
 ciuitas. et in ea templum. Verum tantummodo commemorans de templi structura. multa
 est locutus. Eandem uero significationem habet illic templum. quod et haec ciuitas. Significat namque
 ecclesiam. Sed pro illud templum. presentis temporis ecclesia. Pro ciuitate autem ierusalem. quod est qualis
 pro fine mundi futura sit designat. Sed dicit aliquis. Quomodo descriptio ista ierusalem. id est ecc-
 clie. ad futurum tempus pertinet. et presentis temporis eius forma uideatur. in hac uisione desc-
 ribi. ad quod nos respondemus. quod ecclesia quae diu in hac uita consistit. agnoscere perfecte non
 potest. et quasi sub quodam uelamine absconsa tenetur. cum ignorat. quis sit rexbus aut
 quis electus. aut quem finem. actus suos unus quisque perducatur. In illa uita eius forma.
 omnibus patebit. Tunc enim liquido omnibus apparebit. quis fuit murus. qui porte. qui fundam-
 ta. qui lapides structure. qui lapides preciosi. Sed querendum nobis est. quomodo de celo descen-
 dere dicatur. cum ad celestem habitationem cotidie conscendant. inquam sine fine perma-
 sura credant. Sanctorum actus atque merita. quae diu mente percontantur. semper accingunt in
 cordibus nostris. et quanto amplius consideramus. tanto amplius eorum magnificentia
 nobis eleuat. At est oculos mentis nostrae. ad imaginem dei omnipotentis consideranda attollimus.
 magnitudo sanctorum. magnitudinem dei comparata. ualde nobis humiliat. Ascendunt
 ergo nobis sancti. cum eorum merita et actus consideramus. Descendunt uero. est ad consideranda
 dei omnipotentiam. oculos mentis nostrae attollimus. Dicit ergo ierusalem claritatem dei habuisse.
 habebat perfecto claritatem dei non suam. Sepe et enim sol in aequo resurgens. suam claritatem

Iysaiah.

Paulus.

.q.
s.

f.

s.

aque languitur. ita ut aqua oculos intuentium reuerberet sic sol. Quē admo-
dū g̃ aqua claritatē sol h̃t. s; non a se ipsa. s; a sole. ita & sc̃i h̃nt claritatē
dī. s; non a se ip̃s. s; a dō a quo illuminant. **Lum̃ eius simile lapidi p̃cioso. tāq̃
lapis iaspidis simile cristallo.** Ecce tres lapides posuit. q̃z lumini. lum̃ eccl̃e
assimilauit. Vnū sine ñre. duos ū ñratim exp̃mens. Possum' itaq; p̃ lapi-
dē p̃ciosū. pat̃rē. p̃ iaspidē. filiū. p̃ cristallū. sp̃m sc̃m intelligē. Prim' s̃n ñre
ē. qz pat̃r a se ip̃so ē. Sēc̃s & tercius ñratī exp̃munt. qz filius a patre ē. Sp̃s
sc̃s uero ab utroq; p̃cedit. Possum' ī p̃ lapidē p̃ciosū. sp̃e. p̃ iaspidē fidē. p̃ c̃r-
tallū ū caritatē intelligē. S; pot̃ aliq̃s dicē. qz in illa uita necessarie non er̃t
fides. spes. Qd̃ aū uidet̃ q̃s. qd̃ sp̃at. Ad qd̃ respondem'. qz sic uestis q̃ ex aliq̃
materia tinguit. Post tinctionē. abiecta. materia. colorē pulcherrimū in se ret̃-
net. Ita & illa uita fidelū. spe. humilitate. abstinentia. cet̃isq; uirtutib; absq;
caritate. finē accipientib;. splendor quē ex op̃atione illaz sc̃i adquisier̃t. ī eos
sine fine p̃manebit. **Et habebat murū magnū & altū.** Iste ē murus. de quo
dic̃ p̃pha. Vrbs fortitudinis nr̃e syon. p̃onet̃ in ea murus. & ante murale. P̃ hūc
g̃ murū. & cū om̃ib; memb̃s suis designat̃. ita ū p̃ illud fundamētū. p̃ reliq̃ uero struc-
turā. eius mēbra figurent̃. **habens portas. xii.** In iezechiele sc̃ptū ē. q̃ t̃plum q̃
ej demonstratū ē. iii. portas habuerit. Orientalē uidelicet australē. & aquilonē. Pre-
cepitq; d̃s ut porta orientat̃ clausa semp̃ manet. Principe tantūm. p̃ eā uitan-
te & exeunte. P̃ portā orientale h̃a uirgo maria figurat̃. Que clausa añ īgres-
sum p̃ncipis. i. x̃ semp̃ extitit. & p̃ egressū eius clausa in eū p̃mansit. Porta
ū australis. uetus testamētū. aquilonis. nouū testamētū designat̃. h̃y ū qui
ab australi parte uenire d̃nr. iudeos. q̃ aū ab aquilonali. gentes designant.
Iudei itaq; qui cognitionē dī habebant. & q̃b; lex data erat. A parte sol. i. ab
australi parte. in quo sol amplius feruēt. non inconuenient̃ ad ecclesiā
uenire d̃nr. P̃ portā australē ingrediebant̃. qz cognoscentes in uet̃i testam̃to
multiplic̃t̃ x̃pm eē p̃phatū. diuersisq; modis p̃figuratū. eos ad fidē x̃pi.
suscipiendā suę sc̃pturę p̃trahabant. Gentiles uero idolatam deferentes. illi
q; abrenunciantes qui dixit. sedebo in monte testam̃ti in latib; aquilonis.
ascendā sup̃ altitudinē nubū. & simit̃ ero altissimo. Non incongrue ab a-
quilonali parte uenire d̃r. P̃ portā aquilonale ingrediebant̃. qz doctrinā
eūglij audientes. uirtutes & que p̃ x̃pm. & p̃ ministros eius facte sūt ad-
mirantes. ad fidē x̃ suscipiendā curiebant. Preceptū ē & ut s̃t q̃ q̃sq;

iezechiele

intrauerat. non regrederetur. s; de regione eius egrederetur. Videte ut q̄ ingre-
 dibatur: p̄ portā meridiana. egrederet̄ p̄ portā septē trionale. & q̄ ingrediebāt̄.
 p̄ portā septē trionale. egrederēt̄ p̄ portā meridiana. Iudī quos intelligentia
 ueteris testam̄tj. ad fidē & suscipiendā ducebat. nō debebant reuerti ea parte
 qua uenerant. Scilicet u observationes legales. carnalit̄ implerent. S; egredi po-
 tuus p̄ portā aq̄lonale ad euglij doctrinā. uidelicet meditandā & p̄scrutandā se
 transferre. ut discerent spūalit̄ implere. q̄ antea carnalit̄ facē satagebant. Gen-
 tiles ū qui portā aquilonale ingrediebant̄. i. qui p̄ doctrinā euglij filij ecclē
 efficiēbant. non debebant reuert̄ ea parte qua uenerant. uidelicet ut ad er-
 rores philosophoz p̄scrutandos regrederent̄. s; potius p̄ susceptionē fidei
 atq; doctrine euglice ad portā medianā. i. ad doctrinā ueteris testam̄tj p̄scru-
 tandā se transferre. ut ē inuenient in eo xpm̄ multiformis eē p̄dictū. in
 bozarēt̄ meis fides &. P̄ portas aut̄. xii. q̄s ierlm̄ habe dīr. xij. apli. eozq;
 doctrina designat̄. **Et in portis anglos. xij.** Angli. xii. ceteros predicatores. a-
 plōz uidelicet sequaces designant. Et in portis eē dñr. qz fidē aplōz incōcus-
 sam tenentes. eozq; doctrinā sequentes. quoscūq; potuer̄ ad fidē & trahere
 studuer̄. **Et n̄na sc̄pta. xij. tribuū filioz isrl̄.** P̄ nomina. xij. tribuū. patre
 ueteris testam̄ti possum̄ accipere: q̄ a fide scē trinitatis nō deuiauer̄. Possum̄
 & p̄ eadē n̄na. uetus testam̄tū intelligē. Nomina. xij. tribuū. in portis sc̄pta
 erant. qz doctrina aplōz ceterozq; p̄dicatoz. plena sunt exēplis uetis tes-
 tam̄tj. **Ab oriente porte. iii. Ab aq̄lone porte. iii. Ab austro. porte. iii. Et ab o-
 casu porte. iii.** Quatuor plagas mundi posuit. ut uidelicet pene om̄s gētes.
 que intra q̄tuor plaḡs mundi continent̄. ad ecclā conuenisse. cont̄ unā
 q̄. q; ū plagā. t̄nas se uidisse dixit. i. sim̄t. xii. ut uidelicet nullū int̄ ecclā
 ingredi posse. n̄ p̄ confessionē scē trinitatis. Et qz doctrina aplōz nich̄ est
 aliud nisi euglīm. & ip̄um euglium. in. iiii. libros diuidit̄. Et unicūq; libri
 doctrina infidē constat scē trinitatis. Q̄d siḡcent. xii. fundamenta. ipse expo-
 suit ē subiunxit. Q̄d in ea sc̄pta eēt. xii. n̄na aplōz. & agni. Recte h̄
 ciuitas. iiii. latera habe dīr. & singlā t̄nas portas. que simul uicte fuit
 xij. **Et in ip̄is sc̄pta n̄na. xii. aplōz & agni.** Repp̄hensus sū aq̄dā. ē petru
 fundamentū ecclē dix̄. in eo loco ū dñs dic̄. In. petru & h̄c petru. Si petru est
 fundamentū ecclē sic & ceteri. apli. que ad mod̄ presens lectio monstrat̄ ap̄te.
 Ergo sup̄ ip̄um ē edificata ecclā. sic & sup̄ ceteros. Si ū sup̄ petru ecclā edi-

ostendet

edificabo eccliam meam

ficata non ē. q̄ nec sup ceteros. falsa ē q̄ huius iohis assertio presens. q̄ dicit.
Xij. aplos. xij. fundamenta eē. Nec repellit nos a nro intellectu. illud q̄ aplos
dicit. fundamentū n aliud. nemo pot̄ ponē. pret̄ id q̄ positū ē. q̄ ē x̄. Nō enim
aliud fundamentū ē petrus. & aliud x̄. qz membrū x̄ petrus. sic ip̄e dix̄ disci-
pulis suis. Vos in me & ego in uob. Xpc̄ namq; fundamentū omniū aplos suorū. Si-
milr̄ & ipsi fundamentū scōrū. q̄ p̄ eos credider̄. Vnū q̄ ē fundamentū. i. x̄. a quo con-
tinent̄ omnia fundamenta. sup quē & tota cōpages ecclē constructa ē. De h̄ funda-
mēto paulus loqr̄ dicens. Si q̄s aū sup edificat sup fundamentū hoc. aur̄. argē-
tū. lapides preciosos. ligna. fenu. stipula. unus cuiusq; op̄ quale sit. ignis p̄-
babit. Sex species posuit. tres preciosas. & tres uiles. Sepe p̄ aur̄ sapia de-
signat̄. Aurū sup fundamentū x̄ edificat. q̄ sapientiā. q̄ uita conterat. & uir-
tutes mutat. in corde suo recondit. imitans psalmistā q̄ dicebat. In corde
meo abscondi. ^{elō. t. u. n. p. t.} p̄ argentū u. p̄ dicationis dulcedo exprimit̄. De
quo idē psalmista dicit. ^{elō. d. e. c. a. i. s. examinatū.} Argentū sup fundamentū x̄
edificat. q̄ bonū q̄ didicit. alios doce. u. eos ad bona opa agenda p̄trahat.
P̄ lapides aū p̄ciosos. bona opa designant̄. Lapidēs p̄ciosos sup fundamentū
x̄ edificat. q̄ bonū q̄ doce opib; implae. Sunt qui uerba exhortationis
quib; ceteros p̄fecte instruant. non habent. s; cū semp bona exercent. lapidēs
preciosos sup fundamentū x̄ edificant. Similr̄ & qui parua sciunt. & ea alios
docent. argentū utiq; sup fundamentū x̄ edificant. si tñ opib; implent q̄ do-
cent. Multj n̄ intellectū q̄ acceper̄ alios docendo sup xpm̄ edificant. s;
p̄ mala opa destruunt in se. q̄ edificauerant. P̄ ligna u. fenu. atq; stipulā. pec-
cata minima designant̄. S; ē intellectus alius. qui nos ab h̄ sensu excludit.
Nō n̄ sup xpm̄ peccata. s; uitū opa edificant̄. & qñ peccam̄. ab edifica-
tione que fit sup xpm̄ recedim̄. & quanto grauius peccam̄. tanto longius
sepam̄. S; ē p̄ penitentiā ad bona opa agenda recurrim̄. ad edificationē. que
fit sup x̄ reuertim̄. Possim̄ q̄ p̄ ligna. t̄rena opa intelligē. Dū q̄s t̄reno opi iū-
tit. u. abeat uñ uiuat. ne forte necessitate cōpulsus furari cogat̄. Nam aplos
precipit. ut ē silentio opantes. unus q̄sq; panem suū manducet. P̄ fenu u. amorē
t̄renū possim̄ accipe. Cum q̄s p̄ affectu carnis uxore filios fr̄esq; diligit. S; &
h̄ ip̄um aplos p̄cipit. ut uiri uxores. uxores uiros. filij parentes. pat̄res filios
diligant. P̄ stipulā aū. eos possim̄ intelligē. q̄ p̄ eo q̄ libido eos exagitat. &
se continē non possunt. uxores accipiunt. S; & h̄ aplos precipit dicens. P̄t̄

fornicationē aut. unus q̄sq; suā uxore habeat; & qz tales conuisiones sine
 creb's offensionib; eē n̄ possunt. dic̄ tales p̄ ignē eē saluandos. i. pignem
 purgatoriu. & h̄ fice si a grauib; peccatis abstinerunt. & p̄ helemosinaruoy
 largitionē h̄ pmeruerint. ū p̄ mortē pignē purgatoriu saluari possit. Sic
 enī aurū ex aliis pmixtionib; sordidū efficit. pignē purgat. ita & isti a
 sordib; q̄s ex mundanis actib; contraxer. pignē mundant. ū digni fiat
 electoy nūo sociari. **Et qui loquebat̄ habebat arundinē auream. ut me-**
tretur ciuitatē & portas eius & murū. Angls qui loquebat̄ ē iohē. in h̄
 loco xp̄m siḡeat. Xpc̄ quom̄ regit ōs gentes in iuga ferrea. sic̄ sup̄ius iam
 dictū ē. in futuro ciuitatē dei. que om̄ib; gentib; cōstabit. arundine aurea
 metiet. Dixim̄ sup̄ius p̄ iugā ferrea. disciplinā euḡlij eē designandā. fer
 rū uero ḡue ē. & durissimū. De duritia aū iuge ferree. Dñs dic̄ i euḡlō.
 Arta & angusta uia ē. que ducit ad uitā. S; hanc duritiā. amor dei. i spē
 pat̄e celestis suauē & leuē facit. Sic ip̄e it̄um dic̄. Jugū n̄ m̄m̄ suauē est.
 & hon' m̄m̄ leuē. Uga itaq; ferrea in arundinē leuē suauē. atq; aurā
 comutabit. qz sc̄i p̄ angustis q̄s p̄ x̄ ptuler. suauitatē. gl̄amq; p̄petuā
 recipient. Metiet̄ aū ciuitatē. & portas eius & murū. qñ sc̄dm̄ qualitātē op̄ū
 uncuq; mercedem restituo. S; querendū nob̄ ē. ē ciuitatē m̄sus fuisse di
 cat. ē portas & murū disuinxerit. ē ciuitatis n̄re h̄ om̄ia cōprehendūt.
 Verū sic̄ p̄terita & futura docent. P̄ portas apli. p̄ ciuitatē apli h̄uri. P̄
 muros ū. cetera multitudo fidelū designat. S; h̄. sequentia pleni' manife
 tant. **Et ciuitas in quadrio posita ē. & longitudo eius tanta ē. quanta**
& latitudo. P̄ quadraturā ciuitatis. p̄fectio sc̄oy designat. Quadratū q̄ppe
 lapidē in quacūq; parte ueteris stabit iectus. & si quadratū lapidem.
 aut aliud q̄cūq; potest quadrari diligent̄ inspexeris. p̄fectionē ecclē in eo de
 pictā eē. deprehendē poteris. **h̄c nāq; sex facies. octo cornua. & crepidines xii.**
 Sex facies. p̄fectionē demonstrant. op̄m bonoy. qz senarius p̄fectus ē n̄s.
 h̄c. viii. cornua. ex quib; iiii. celū. iiii. t̄am respiciunt. Quatuor ḡ cornua. iiii.
 designant euḡlā. Que duplicant. qz dilectionē dei & pximi specialr̄ cōm̄
 dant. Quatuor celū respiciunt. ut indicent d̄m̄ sup̄ om̄ia eē diligendū.
 Quatuor t̄ā. ut indicent pximos. tamq̄ nosmet ipsos eē diligendos. Duode
 cim uero crepidines. fidem demonstrant. xii. ap̄loy. A singlis aū cornib; t̄e
 crepidines p̄deunt. ut indicent a doctrina x̄ q̄ ē euḡliuoy. que ī in. iiii. li

Inuadio

Inuadio

bios diuiditur: fidem scē trinitatis in aptōs transisse. ut p̄ illos ad oīs
gentes migraret. Hoc totū de quadrato lapide iō dixim⁹. ut demon-
strarem⁹ p̄ quadraturā ciuitatis. p̄fectionē ecclē eē designatā. Et q̄ hec
ciuitas equalē quadraturā h̄t. longitudo eius tanta eē dī. Quanta &
latitudo. p̄ longitudinē namq; et̄na gl̄a. p̄ latitudinē autē. caritas desig-
nat. Longitudo ḡ h̄ ciuitatis tanta. quanta & latitudo. q̄ quantum
unus quisq; fidelis in hac iusta posit⁹. maior fuit in caritate. tanto maio-
rem gl̄am in illa erit possessurus b̄tudinē. & quanto fuit minor caritas.
tanto minor erit & gl̄a. **Et ciuitatē mensus ē p̄ stadia. xii. longitudo.**
& latitudo. & altitudo. ei⁹. equalia sunt. Eandē significationē h̄nt stadia.
xii. ḡ. & porte. xii. Signant namq; aptōs. S; sup̄ius longitudinē & latitu-
dinē hanc ciuitatē equalē habē dicit. hic uero dicit q̄ longitudo. latitu-
do. & altitudo eius equalia sunt. Possum⁹ ḡ in h̄ loco. p̄ta h̄ que posuit.
fidē. sp̄e. & caritatē intelligē. ita ū p̄ longitudinē. fidē. p̄ latitudinē cari-
tatē. p̄ altitudinē uero. sp̄e intelligam⁹. S; quomō equalia eē possunt. cū
aptōs dicat. nunc autē manent fides. spes. caritas. tria h̄. maior autē his ē
caritas. Nam quamuis caritas maior sit om̄ib; uirtutib; eo q̄ ipsa maneat
in sempiternū. sc̄d̄ tñ quendā modū. his trib; uirtutib; equalitas ascribi pot̄.
Dic̄ q̄ppe aptōs. q̄ fides p̄ caritatē op̄at. & fides sine op̄ib; mortua ē. Si
mortua ē. illi cui mortua ē. nich̄ ē; & si fides p̄ caritatē op̄at. & illi mortua
ē. q̄ caritatis opa nō h̄t. ḡ fides tanta ē. quanta sunt & caritatis opa. Si-
milr̄ spes tanta ē. quanta fides & caritas; quanta sunt opa dī. que ē ca-
ritas. tanta ē. & spes gl̄e. In quantum enī unus quisq; fidelis. p̄ caritatis
opa se dilatare p̄ualuerit. in tantū sibi gl̄am patrie celestis accrescere
nō dubitat. **Et mensus ē murus eius p̄ circuitū. c. xl. iiii. cubitorū. men-
sura hoīs que ē angli.** hoc si sup̄iora attendam⁹. sc̄d̄ stare non potest.
Sup̄ius namq; dicit. q̄ mensus ē. ciuitatē p̄ stadia. xii. hic autē mu-
ros ciuitatis. c. xl. iiii. cubitorū dicit eē mensuratos. Multo. n̄ mal⁹ ē
spaciū. xii. stadiorū. ḡ. spatū. c. xl. iiii. cubitorū. Jōq; p̄ maius spatū.
eos q̄ maioris meriti sunt. intelligē possum⁹. Et dixim⁹ sup̄. p̄ xii. stadia.
xii. aptōs eē designatos. Om̄es ḡ & confessores. & cet̄i p̄fecti uiri qui
aptōrū doctrinā. p̄ om̄ia sunt secuti. & eorū act⁹ imitati. in eorū ambitu
metuent. q̄ eandem gl̄am possidebunt q̄. & illi. p̄ minus ū q̄ ex mino-

rib; lapidib; fiunt. cetera multitudo designat. Qui minore ambitu te-
 nebunt. q̄ illi de quib; supius dixim⁹. & qui minoris est meriti. minora
 percipient p̄mia. Quorū mensura induodenario num̄o consistit. q̄ fide apli
 cam intemeratā seruauerūt. Duodecies namq; duodeni. fiunt. xl. iii. Qd̄ autē
 dicit. ciuitatē & muros m̄sura hominis. que ē angli fuisse mensuratos. de-
 monstrat angli in similitudinē hominis s̄ apparuisse. Possum⁹ h̄ alit̄ intel-
 ligere. Mensurā hominis dicit eē mensurā angli. & ea m̄sura. ciuitatē &
 muros dicit eē mensuratos. q̄ sc̄i uiri equalitatē habebunt ē anglis.
 & eorū mensura m̄surabunt. qm̄ eandē gl̄am possidebūt q̄ & illi. Sic dñs
 dicit in euglio. In resurrectione neq; uxores ducent. s; er̄ sic angli dei
 in celo. **Et erat structura muri eius. ex lapide iaspide. Ipsa ū ciuitas au-
 ro mundo. simile uitro mundo.** S; & hic aliq̄. distantia. int̄ muros et
 ciuitatē fecit. Muros dix̄ ex lapide iaspide eē constructos. ipsam ū ciui-
 tatē auro mundo. & uitro mundo dixit eē simile. P̄ uiriditatē namq; ias-
 pidis. fides designatur. P̄ iaspide q̄ simplices. quicūq; & p̄fecti uiri. q̄
 p̄ ciuitatē designant. qui fide saluant. Sic dicit p̄pha. Iustus autē m̄s
 ex fide uiuit. Sc̄i autē & p̄fecti uiri. qui p̄ ciuitatē designant. auro mūdo
 non incongrue assimilant. eo q̄ & sapia fiunt replet. que p̄ aurū sepe
 figurat. & diuisis t̄bulationib; p̄bat. sic aur̄ q̄ p̄ ignē p̄bat. & purga-
 tur. P̄ aur̄ ū mundū q̄ clarus om̄ib; metall̄ ē. angli designant. quo
 nulla macula pecc̄i umq; sordidare potuit. **fundam̄ta muri ciuitat̄.
 om̄i lapide precioso ornata.** Supius dixim⁹. p̄. xii. fundam̄ta. xii.
 aptos eē designatos. P̄ lapides autē preciosos. omnes iusti designant.
 Xii. ḡ fundam̄ta. xii. lapidib; ornabunt. q̄ in illa b̄itudine apli et
 ceteri p̄dicatores. p̄ ornamento habebūt. eos qui p̄ eos crediderūt. qm̄ p̄ eis
 om̄ib; mercedē accipient. **fundam̄tū primum iaspis.** Iaspis uiridi
 colore as p̄fus. Signat fideles sc̄lares. q̄ a uicijs abstinentes. q̄ uis eorū
 uiriditas. i. fides ex mundi actib; aliquantulū obfuscet. helemosinus
 tam. & ceteris m̄e opib; pecc̄a sua redimē non cessant. Non abie ē. q̄ tale
 in p̄mo loco ponunt. Apli namq; sic sepe iā inconculcatū ē. timē his
 qui ex gentib; p̄mo crediderāt. austeriora. dñi p̄cepta cōmittere. ne for-
 te duritia p̄ceptorū territū. nō auderent ad suscipiendā x̄ fidem accedere.
 sc̄pser̄ eis; placuit sp̄ij sc̄o & nob. nich̄ imponē uob oneris. n̄ tantūm

S. meuglio.

S. faul.

S. i.

ut abstinere uos a fornicatione. & ab escis que idol' imolant & sanguine. Et in alio loco petrus conu'satione iudeis dixit. Et quia nouit corda deus, testimonium prebuit, dans illi spiritum sanctum sic & uobis fide purificans corda eorum. Quicumque ergo istos imitantur, in figura iaspidis stant. **Secundus saphirus.** Cerulei coloris sic iacunt. sicut guttas habent intinctas eius coloris. sicut in grido ribus. Videntur etiam in per hunc lapidem, sanctos quidam uiri designari, celestia quidem desiderantes, sicut & in sancti actibus ad huc occupati. ex qua occupatione quasdam maculas contrahere uidentur. Qui pro eo quod omnibus curis celestia anteponunt, celi colorem habent dominum: Quia in hoc sancto numero idem ponuntur, quia dominum super omnia, & proximos tanquam seipsum student diligere. **Tertius calcedoni.** Calcedonius rubeum habet colorem, sicut tamen obscurum, non cauando attenuatur. Ipsa uero concupiscentia pulcherrimum ei colorem, & gratissimum confert. Significat autem & iste sanctus, sanctos quosdam uiros. Qui quantis scitatis ante tempus persecutionis fuerint, homines latuit. sicut persecutionibus suis diuisis tribulationibus attenuati, quantum splendor scitatis in eis latuerit, cunctis patuit. Quia non inconuenienter in tertio loco ponuntur, eo quod in confessione sancte trinitatis perdurantes, ad miram palmam peruenire meruerunt. **Quartus smaragdus.** Ex nimie pulchritudinis atque uiriditatis est, in tantum uero ea que circa se sunt, sua uiriditate inficiat. Significat autem predicatorem sanctum, qui infide uirides, & uirtutibus preclaris, splendorem sue fidei predicando cuiusque sparserunt. Quia in quarto loco ponuntur, eo quod doctrinam euangelii, que in uisum libris diuiditur, per multa loca seminauerunt. **Quintus sardonix.** Sardonix candidus est, in rubeum colorem pariter declinans. Significat autem simplices quosque & innocentes uiros, qui propter uite puritatem, per lapidem candidum designantur. Quia pro eo quod uigilando, ieiunando, abstinendo, ac diuisis modis corpora sua affligunt, mirum sibi imponentes, quoniam colorem rubeum habere uidentur. Quia non inconuenienter in v. loco ponuntur, per quinarium uero numerum, sepe, v. corporis sensus designantur. Beatus quoque gregorius dicit, quia per v. corporis sensus, designantur exteriorum scientie. Et quia scientia exteriorum ista que precepit, aliis imptare studuerunt, recte in edificio ciuitatis, v. locum obtinent. **Sextus sardius.** Sardius rubens est, qui pro eo quod in rubeum colorem aliquantulum declinare uidetur, pariter obscurat. Sardius itaque colorem, qui aureo coloris appropinquat, tribulationes quas sancti ab hostibus protulerunt designant. Rubeus uero color mirum designat, per sardium ergo sancti & perfecti uiri designantur, qui pro experientia omnium uirtutum per diuisas tribulationes.

p' immania tormēta que ab inimicis ptuler. admīri palmā puenire meru-
 erunt. Qui non incongrue in senario num̄o. q̄ pfectus ē ponunt. eo q̄ & uir-
 tutib; pfecti extitunt. & ipsā pfectionē nr̄o ornauer. **Septim' crisolitus.**
 Crisolitus totus aureus ē. & sepe p aurū sapiā designat. P crisolitu q̄
 sapientes in ecclā uiri designant. qui p̄t fulgore sapiē. aurei apd hoīes
 recti dici possunt. qui congruent. in. vii. loco ponunt. eo q̄. vii. donus sp̄s sc̄i
 repli. multos uerbo & exemplo ab iniquitate euerter. **Octauus berillus.** Berill'
 ex unie claritatis ē. ceruleū habens colorē amixtū. Signat aū pure uite
 homines. & a sc̄i actib; pōnā alienos. q̄ nec claritatē uite sue aliquo m̄
 macularent. ī a consortio ceteroz hominū eē uoluer; quoz claritas inceru-
 leū colorē. uertebat. qz celo semp uienti. semp anglicā uitā int homines
 duxisse cōp̄bant. Q̄ non inconuenient. in octauo loco ponunt. Bisnāq; qua-
 tū. sunt. viii. Quaternariū itaq; isti impleuer numerū. qz euglij p̄cep-
 tū secuti sunt. Qd̄ dicit. uade. uende que h̄s & da paupib;. & habeb̄ thes-
 aurū in celo. **Quaternariū numer' duplicauer.** qz ad idē p̄secuti-
 onis culm̄. multos alios sec̄ conscendē suader. **Nonus topacius.** Topaci'
 aurei eriq; coloris eē dr̄. iubar suū circūquaq; spargens. Sepe p aurū.
 pbat uiri qui in igne p̄bationis p̄bant. designant. Ipseq; t̄bulationē sūt
 diuerse. Aliqñ namq; uiri sc̄i. diuersis tēptationib; q̄s a demonib; pati-
 untur p̄bant. Aliqñ p̄t̄bulationes. que in eis a mal' hominib; ingerū-
 tur. Aliqñ afflictiones q̄s sibi ipsi inger. Aliqñ flagella dī p̄bant. ī & p
 actiue uite exercitia; uident itaq; in p̄hunc lapidē h̄j designari. q̄ pri'
 p̄actiue uite opa p̄bantur. & p̄ea transeunt. ad contēplatiuā. Ille n̄ cōpe-
 tenti gradu. ad contēplatiuā uitā conscendit. qui pri' p̄actiue uite exer-
 citia p̄bat' fuit. Nam qui subito ad cōtemplatiue uite. celsitudinē sine ac-
 tiue exercitiis transit. facile labit. Qd̄ aū h̄ lapis radios suos circūquaq;
 spargere dr̄. signat uiros q̄ p̄eū designant. & ad actiue uite opa p̄dicā-
 do multos p̄taxisse. & ad contēplatiue uite celsitudinē. multos ī secū du-
 xisse. Qui nō incongrue in. viii. loco ponunt. Ter enī t̄ij. nouē fuit. Sc̄i
 q̄ uiri. q̄ p̄t̄ amōrē sc̄e trinitatis. in actiue uite opib; p̄ affligentes seme-
 ipsos. suis exortationib; q̄scūq; poterant. ad suā imitationē p̄taxerūt. & t̄n
 ad contēplandā eiusdē sc̄e trinitatis diuinitatē conscendētes. multos secū p̄-
 duxer. Nō inconuenient in. viii. loco ponunt. eo q̄ talentū q̄ a dño p̄ceper.

vii.

viii.

separati

viii.

viii.

ix. nō solū duplicauer. s; & triplicauer. **Decim⁹ crisopassus.** Crisopassus uiridis aureiq; coloris eē dī. q; p eo q; in .x. loco ponit. Possim⁹ p eū quosdam doctores ecclē intelligē. Q; uerb; in corpib; posit; multos docuer. & multo plures suis sc̄pturis erudier. & erudiunt cotidie. ut fuer. ieronim⁹. augustinus. gregorius. et multi alij. Q; & & lumina ecclē. recte dici possunt; qui p̄t uiride. & aurū colorē designant. eo q; uiriditate fidei fuerint firmi. & sapientia ut aurū fulgidij. P; denariū ū nummum. uetus testam̄tū. p̄t u; delic; .x. p̄cepta legis possim⁹ intelligē. & q; uet⁹ testam̄tū sine doctrina noui testam̄tū. nullus intelligē pot. eo q; sp̄ual⁹ intelligentia in ueteri testam̄to. nich; sit aliud q; nouū testam̄tū. nō in conuenientē in .x. loco ponūtur. eo q; sc̄iam uet̄is ac noui testam̄tū plenissimā habuerit. Possim⁹ denariū nummum. ^{eos} intelligē. Denarius q; ppe nummus diuidit & ordinat. & p̄ficit ōs nummos. ita & isti diuiser. quodā m̄ sc̄pturas. cū eas exponendo. p̄ sententiā & libros partiti sunt. Ordinauer. eas. ē earū obscuritates aperer. & que in ordinata uidebant. q; rectū ordinē habuerint manifestauerunt. **Vndecim⁹ iacinctus.** Jacinct⁹ enī cuius species iacincto coloris nom̄ imposuit. Preciosissim⁹. celij colorē habens sicuti saphir⁹. S; & ille maculas h̄t. istius autē pulcētudo nullis maculis deturpat. Siḡcat sc̄os uiros. ab om̄ib; sordib; peccōz alienos. corpib; t̄rā. m̄tib; celū sēp inhabitantes. De qualib; fuit ap̄tus paulus. q; dicebat. N̄rā aū iūstatio in cel̄ ē. Qui n̄ in conuenientē in .xi. loco ponunt. P; .x. namq; scientia diuinar̄ sc̄pturaz sic sup̄ius iam dixim⁹. designant. Vnus ū q; .x. sequit. ut undecī fiant. ad unū de; cōtēplationē p̄tine. Isti ḡ sc̄i. .x. numerū p̄pleuer. q; sc̄ia diuinar̄ sc̄pturar̄ repleti. multos suis p̄dicationib; ad uitā et̄nā p̄duxer. Vnū nummum p̄pleuer. q; in cōtēplatione dī om̄ipotentis assidui fuer. nec instantia p̄dicationis a cōtēplatione. nec assidua iūstatio a p̄dicatione eos retraxer. Simulr gestantes anglicā q; & anglicū officū sēp & a iūstatione dī om̄ipotentis nunq; alieni exiunt. De talib; uidet̄ in p̄pha dixisse. Labia sacerdotis custodiūt sc̄iā. & legē regunt ex ore ei. q; angl̄s dñi exercitūū ē. De talib; fuit & ioh̄s b̄ba. de q; dñs dicebat. Hic ÷ de q; sc̄ptū ē. Ecce ego mittā anḡl̄m m̄m an̄ faciē m̄am. q; p̄parauit uiam tuā an̄ te. **Duodenojamestus.** Sepe p; duodenariū nummū. ap̄ti designant. Amestus ū pur

aureus ē. & scimus qz purpura ornāmū ē regale. P amethystū g apli.
 eozq; similes designant. Qui ornāmū fuerunt. qz eū p unūmū mūdū
 predicauer. Ornāmū dī fuit petrus. de q̄ sēptū ē. qz clarificauit morte f
 dīm. Similr & ceteri ornāmū dī fuerunt. qz eū predicando miracula faci
 endo. p nīe eius moriendo clarificauer. **Et. xij. porte. xij. margarite sē
 p singlas.** Nā singule porte. erant ex singlis margaritis. h scdm littam
 stare non pot. Si sigle porte erant. ex singlis margaritis. qm p unam
 quāq; .xij. margarite fuisse dnr. S; spūalī intelligendū ē. Duodecī
 nāq; margarite. ex quib; single porte eē dicunt. xij. sunt apli; xij. ū
 margarite. p singlas portas eē dnr. i. simul. c. xl. ū. p q̄s aplōz successō
 res doctores uictē ecclē sigant. q̄ fidē doctrināq; aplōz sunt secuti. & ac
 tus imitati. Q̄ ip̄e uite munditiā & scitātē precipuā. p candorē marga
 ritaz sigant. **Et platee ciuitatis aurū mundū. tanq; utrū plucidū.** Su
 p̄uis aurū mundū et utrū mundū. pfectos uiuos. & scōs anglos. fuisse dixi
 mus designatos. S; hic p plateā ciuitatis. mtes fidelū. P aurū ū mundū.
 & utrū plucidū. munditiā mtiū designat. hominū. atq; angloz. qz sic
 ad mtes nulla ūq; uana cogitatio accede potuit. que eas maculare. ita
 & scīs p̄ resurrectionē. nulla ūq; inutil cogitatio aduenit. q̄ eoz mtes
 cōmaculare. **Et templū n̄ uidj in ea. Dns n̄ omps. tplū illi ē & agnus.**
 p̄templū in q̄ hostie sacrificia offerbant. ecclā presens designat. In q̄ nō
 carnalia. s; spūalia sacrificia dō offerunt. Nam sic illic scd̄ qualitātē peccōz
 exercebat. ritus sacrificioz. ita & in ecclā scd̄ modū culpaz debent eē sacrificia
 orationū. fletuū. cordis cōpunctionū. De talib; sacrificiis p̄pha loqr̄ dices. Sa
 crificiū dō spūs tribulat. c. & itm. Tunc acceptab̄ sa. uis. Si ē sacrificiū iustī
 cīe. ē & penitentię. & abstinentię. & humilitatis. ceterazq; uirtutū. h̄ sūt
 sacrificia q̄ odorē bonū suauissimū p̄bent dno. nō carnes pecudū. q̄s in
 altari cremabant. Iohē ḡ templū in scā ciuitate n̄ se uidisse dixit. qz h̄
 oīa que dixim. in illa b̄tudine necessaria nō er. **Abstergo d̄s omē lac
 mā ab ocellis scōz. & mors ultra nō erit. neq; luct. neq; clamor. neq;
 dolor erit. que p̄ma habierunt. Dns ū templū illius erit. & agnus.**
 qz in illo er̄ scī. & in illo habitabunt. Sic ip̄e ait discipulis suis. Sic
 ego in patre. & uos in me. & ego in ub. **Et ciuitas n̄ eḡ sole. neq; luna.
 ū luceat in ea. Nam claritas dī illuminab̄ eā. & lucēna eius est agnus.**

H.

In euanglio.

¶ solē nouū testamētū. ¶ lunā uetus designat. Absq; istis duab; luminarib;. ecclā p uia rectitudinis in tenebris h' scī. sine crebris offensionib; incedē nō potest. In illa bitudine. ubi nulle tenebre erunt. nulla offensio. nich corruptū. q̄ corrigi possit. Lux noui. ac ueteris testamētū. necessaria n̄ erit. Illius n̄ lumine. scī sine fine p̄fruent. q̄ auctor lucis ē. & q̄ illuminat omnē ho. ue. in hunc mun. **¶ ambulabunt ḡs plūm̄ eius. ¶ reges t̄re afferent glām suā & honorē in illā.** ¶ gentes. om̄s electi designant. S; quom̄ ambulabunt. ambulabūt m̄te nō corpe. nō mutando locū. s; confidando om̄ipotentia. diuinitatē. atq; magestatē. ¶ lum̄ ecclē ābulabunt. q̄ it̄ p̄ficē possint. illo lumine illuminabunt. qd̄ cuncte ecclē om̄ps daturus ē. ¶ reges aut̄ t̄re. apli & ceti p̄dicatores designat. Glā ū & honorē p̄dicatores eos uocat. q̄ p̄ eos crediderunt. Sic paulus dicit discipulis suis. Nam glā nr̄a uos estis dño. Afferent uero glām suā. & honorē in illam. cū eos qui p̄ eos crediderunt. dño rēp̄sentabunt. **¶ porte eius nō claudent̄ p̄ diē. nox n̄ erit illic.** Sup̄ius. xij. portas q̄ ex. xii. margaritis fuisse dñr. ap̄los dixim̄ designatos. S; h̄ ubi sine num̄o. aliā siḡtationē h̄nt. Siḡtant namq; corda fidelium. fideles q̄ppe in hac uita positi noctē patiunt̄. i. demones. & impios homines. Portas aut̄ in nocte claudunt. ē contra om̄ia tēptam̄ta demonū. aditus m̄tū suarū obstruunt. atq; ea a se repellunt. Claudunt etiā portas in nocte. ē cont̄ malitia p̄uoz hominū corda sua mununt. ut non audiant linguā detrahentē. nō reddant malū p̄ malo. uel maledictū p̄ maledictō. ū scdm̄ p̄pham excutiant manū suā ab om̄i munē. obturant aures suas ne audiant sanguinē. & claudant oclōs suos ne uideant malū. Porro in illa bitudine. ū nullus demon. nullus rebus eē poterit. q̄ mala suadeat. q̄ p̄ noctē designant. portarū. i. m̄tū obserationē necessaria non erit. Nam & scdm̄ litterā. ibi dies p̄petuus. nulla nocte succedente. **¶ afferent glām gentiū. & honorē in illā.** Sup̄i reges t̄re. i. predicatores scōs glām suam in ciuitate scā detulisse dix̄. p̄ q̄. glām. gentes que p̄ eos credider̄. dixim̄ fuisse designatos. Si ḡ glā p̄dicatoz gentes sunt. glā que ē. n̄ forte scdm̄ salomonē. h̄ dictū intelligam̄. q̄ dicit. Glā senū. filij filioz. & glā filioz. patres eoz. Glā namq; senū. i. ap̄loz filij sunt. filioz. gentes uidet̄. que p̄ ipsos & p̄ filios. i. discipulos eoz credider̄. Glā namq; filioz. ē patres eoz. qz gaudebūt ḡs.

Paulus.

Paulus.

almon.

88

eo q̄ tanti meriti. tante excellentie patres habeant. ē eoz gl̄e participes eē
 meruer̄. Qd̄ aū dic̄ afferent̄. possum̄ ad anglos referre. q̄ in die iudicij sc̄os
 dī ad p̄cipienda p̄mia rep̄missa deducunt. sic̄ dñs in euglio dicit. Mitte fi-
 lius hominis anglos suos. & congregabit electos suos a quatuor uēris celj.
 & assūmptate celoz. nec intrabit in eā aliq̄d conq̄natū. & faciens abhomi-
 nationē & m̄datū ū sc̄pti sunt in libro uite agni. Inq̄natos aūt uocat eos q̄
 se diuisis sc̄elib; inq̄nauer̄. ab hominationē aūt faciunt. q̄ malū opant̄.
 Nich̄ h̄ abhominat̄ d̄s. ū malitiā. sic̄ insapie libro sc̄ptū ē. Misereis om̄iū
 dñe. & nich̄ odisti eoz que fecisti. Queri aū pot̄. cur m̄datū fieri dicat̄.
 Qd̄ aū facim̄ iam nō ē m̄datū. S; factū p̄ locutione posuit. Peccatū q̄ppe
 m̄datij q̄n̄ facim̄. nō opando. Possum̄ & p̄ m̄datū. oē pecc̄m̄ intelligē.
 Sc̄m̄ h̄ qz iūtas ē. pecc̄m̄ uero deceptio ē am̄az. Quāuis uideat̄ uerū.
 m̄datū recte dici pot̄. In nulla itaq; ciuitate. ū intrabit aliq̄d conq̄natio.
 & faciens abhominatiōē & m̄datū. qz in die iudicij exhibunt angli.
 & sepabunt malos de medio iustoz. & mittent. e. i. ig. Nam & illis q̄ ole-
 um caritatis. in uasis suis n̄ habuēr̄. claudet̄ ianua regni celestis. dicetq;
 illi a dño. Aō dico uob̄ nescio uos. **Et ostendit m̄ fluyū aque uiue. tā
 quā cristallū splendidū. p̄cedentē de sede dī & agni. & in medio platee
 eius.** Jezechiel multima uisione torrens demonstrat̄ ē. q̄ de t̄plo ex-
 bat. & decurrebat in mare. de q̄ ita loq̄r. Et dux̄ me inq̄d angls mil-
 le cubitos. & transdux̄ me p̄ aq̄s usq; ad talos. & transduxit me p̄ a-
 q̄s usq; ad renes. & duxit mille cubitos. torrentēq; nō potui transna-
 tare. qz intumuer̄ aque torrentis. qui transuadari non pot̄. p̄ torrentē scrip-
 turā diuinā intelligē debem̄. Que de t̄plo egredit̄ ab ore scilic; predicatoroz.
 Angls dñm̄ designat. P̄pha tipū ecclē tenet. i. eoz q̄ diuinas sc̄pturas ad
 h̄ discere uolunt. ut ipsi in eis p̄ficiant. & p̄ earū sciām̄ alios instruunt.
 Millenariū ū num̄us. p̄fectionē alic̄ rei sepe demonstrat. & p̄ma transduc-
 tio ad istorialē intelligentiā. Sc̄da ad moralē. Tercia p̄tinet ad sp̄ualē. An-
 gls q̄ p̄ham mille cubitos duc̄. ē dñs alicui fidei suo defidiū largit̄ i-
 telligendy sc̄pturas. transduc̄ eū usq; ad talos. cū ei intellectū istorie tribuit. Qs
 q̄s h̄ moralē & sp̄ualē intelligentiā in diuinis sc̄pturis inuestigare desiderat.
 Necesse ē ut istorie intelligentiā. p̄ possideat. Solo angls p̄ham. i. cubitos
 ducit. ē dñs fidelē suū ad moralē intelligentiā p̄cipiendā accendit. p̄ aq̄.

In euglio.

In lib sapie.

In euglio.

In euglio.

In Jezechie

usq; ad gennia cum transduxit. e moralis scie sensus ei manifestat. Tertio
angls ppham .oij. cubitos ducit. e dñs p' morale intelligentiã. fidele suuor
ad spual scie enucleatos sensus. p' desideriu euehit. P' aq. usq; ad uenes. cu tñs
ducit. cu spualis scie sensu e apit. Quarto ppham angls .oij. cubitos duc.
cu p' intelligentiã scripturar. fidele suu dñs ad contēplanda diuina celest
mysteria eleuat. Torrentēq; non potuit transnatare. qz pfunditate di
uinor celestiuq; misterior. nullus sic p' scrutari potest. Ex parte u
cognoscim'. sic dic' apls. & ex parte ppham'. Cu au uenit q' pfectu est.
euacuabit' q' ex parte e. & itum. Videm' nunc p' spectm in enigmate.
tunc. a. f. a. f. hunc torrentē. idē paulus transmeare se nō posse. desid
rans dicebat. O altitudo diuitiar sapie & scie dī. q. in p' hēnsibiles
sunt uie eius. & inuestigabilia iudicia ei'. Q's n cognouit sensu dñi.
aut q's consiliarius eius fuit. aut q's p' or dedit illi. & retribuet' ei. qm
ex ipso & p' ipso. & in ipso sunt omnia. ipsi glā in secta scloz am. & ppha
ysaias. Oculs nō uidit d's absq; te. que p' parasti expectantib; te. Ecce
angls usq; ad locu p' finitu dux. & nō cum transdux. qz om'ps d's scōs
suos usq; ad contēplanda secreta. & archana mysteria sue diuinitatis
p' ducit. S; nequaq; eos transdux. qz fragilitas humana n pot' pfecte cō
prehēde. illa inscrutabilia & diuina mysteria. & sic qui regios cibos o
dozat' e. eoz dulcedinē p' gustauit. ampli' eos desidat. q. ille q' nec eo
uidit. neq; odorat' e. nec q'us eēt eoz dulcedo sensit. Ita & scī q' p' contē
plationis glām dulcedinē patē celestis sepe degustant. multo ampli'
in ei' amore cotidie inardescunt. q. illi q' p' t' dulcedinē scī. dulcedinē
nō sentiunt uite etne. Dicit isdē ppha insequentib;. uidisse se ligna
in utiq; ripa torrentis. Quoz fructus erant in cibū. & folia ad medicinā.
Due ripe. duo testamta sigēant. Inē has duas ripas. magnus torrens
scripturar. q' a scīs patrib; edit' e decurrit. P' ligna u' doctores ecclē de
signant. qui in utriq; ripis. i. in doctna uetis ac nouy testamty planta
ti eē dñr. Aq. secū scie trahentes. & fruct' gignunt & folia. P' fructus
namq; opa bona. P' folia au uerba p' dicationis signant. fruct' i' cibū
& folia ad medicinā p' ficunt. Qz un' q'sq; doctor languenti aīe medi
cinā uerboz salutiferā tunc ministrat. cēam p' exemplis bonoz opū
pauerit. Ecce iezechiel. torrentē de templo exisse uidisse dix. Johs au

Paulus.

Paulus.

Paulus.

ysaias.

iezechiel.

non torrentur s; fluyum a sede di & agni procedente. sibi ostensu fuisse dic.
 Torrens ex nimio ardore sol. solae sicari. Fluu' u' nullo ardore sol' exsic-
 catur. Ho inconuenient' q' p'torment' diuina scriptura exprimit. q' ueniete
 sole. i. dno ad iudiciu' siccabit. q' p' resurrectione diuina scriptura nec-
 ssaria non erit. Porro p'fluuy' qui nullo ardore exsiccat. gla' sco'z p'pe-
 tua intelligit. Et a sede dei & agni proced' dicit. q' ab illo fluy' gl'e sco-
 rum procedet. aquo ill' in carne positus p'cessit riuus omnium bonorum q'
 fluuus. 'splendid' tanq' cristallus ee dicit. Veru'q' hui' lapidis in hoc
 libro sepe fit mentio. placuit ut de natura & sig'catione ei' pauca di-
 cam'. Hic lapis. clarior e' omib; lapidib'. Hasci' au' in frigidissimis locis.
 a quib; frigus nunq' recedit. q' ex inferiori parte saxo inuenit. aliqu'ntulu'
 molliori radice' mea' parup' defingens. sursumq' erigit'. Sex angulos h'ns.
 in sumitate u' acuit. eundem t'n sex angulor' usq; ad sumitates seruas.
 Sig'cat au' unu' queq; p'fectu' uiru'. Lapis u' cui inuenit. xpm sig'cat.
 Claritas cristalli. puritate' n'ituu' sco'z. Sex anguli p'fectione' demonstrat
 op'm bonor'. Ordine' sex angulor' usq; ad sumitate' ducit. q' sci hoc
 student. u' p'fectione' opum bonoru'. usq; ad fine' uite p'ducant. In su-
 mitate supiori acuit. q' omnis intentio sco'z ad illu' tendit. q' un' est.
 & in q' & ipi unu' fient. Fluy' g' iste. q' glam sco'z designat. splendore'
 cristalli habe' dicit. q' unicuiq; fidelu'. sedm' q'itate' opu' suoz resul-
 gat. Sic dicit apl's. Stella n' a stella differt. in claritate. Sic & in resur-
 rectione' mortuoz. Et de sede di' & agni p'cedere dicit. q' ab ipso
 p'cedet omis gla' sco'z. qui auctor e'. omiu' bonor'. Et e' in medio pla-
 tae' ciuitatis decurrere dicit. q' corda sco'z. p'petua suauitatis dulce-
 dine' letificabit. **Ex utraq; parte fluminis. lignu' uite.** In ezechi-
 el' inu'it; ripa' torrentis. plima ligna demonstrata sunt. De quib;
 supius dixim'. hic unu' uite lignu'. utraq; parte' fluminis occupa-
 sse dix'. S; illic p' multa ligna. multi p'dicatores. h' au' p' unu' lignu'
 uite. xps designat. q' = uita cunctoz fidelu'. P' utraq; uero parte'
 fluminis. possum' anglos & homines intellige'. Vtraq; g' parte'
 fluminis lignu' uite obtinebit. q' homines & anglos sco's. xps
 equalit' possidebit. **Offerens fruct' xii.** fruct' xii. apli sunt. Omis
 q; q' eoz doctna' sunt secuti. fruct' xii. lignu' uite afferre. q' in

illa b̄itudine & multitudinē fidelū collocabit. **P̄ menses singlos reddēs
fructū suū.** Menses singlī. t̄p̄a sunt ab initio mundi. usq; ad finē ei'. De q̄b'
frequent̄ dixim'. P̄ menses ḡ singlos reddō fructū suū. qz omnes electos q̄
singlis t̄p̄ib; fuer. & erunt usq; ad finē. in illa b̄itudine pat̄ representabit.
& folia ligni ad sanitatē gentiū. folia ligni uerba sunt euglij. que sa
nitatē multis gentib; p̄stiter. & ē sensus. Om̄s gentes que p̄ doctrinā
euglij a langōib; amāz sunt salue facte. in illa beatitudine constituō.
& om̄e maledictū n̄ erit ampli'. Cū dicit om̄e maledictū. demonstrat ml
tas eē maledictiones. Maledictionē mortis p̄m' hō incurrit. qm̄ peccauit.
& ab illo in om̄s homines p̄transiit. & de q̄ xp̄o paulus dicit. Qd̄ factus
sit maledictū p̄ nob'. qz mortē que est maledictio p̄mi hominis p̄ n̄rā sa
lute suscepit. S; & cum p̄reatu homicidii maledict' ē a dō; & contēptorib'
legis. dicit moyses. Maledict' qui n̄ p̄manserit in sermōib; libri h'. Simlr.
cū grauit̄ peccamus. ipsi nos m̄ ipsos pessima maledictione dāpnam'. Qd̄
ḡ maledictū nō erit ampli' qz peccatū non erit. neq; aliqd̄ q̄ occasiōē
prebeat peccandi. Maledictio q̄ p̄mi hominis. in resurrectione delebit'.
Cū immortalitas om̄ib; electis fuit attributa. & sedes dei & agni in
illa erit. Si in sunt sc̄i dei in hac uita positi sedes dei. quantomagis ē
corruptibile hōo induerit īmortalitatē. **& serui eius seruent illi.** Qd̄
est ista seruit'. q̄ serui dei seruent dō; amando uidēte eū. & sine fine
laudando. **& uidebunt faciē ei'. & nom̄ ei' in frontib; eorū.** Quanta sit
gl̄a & suauitas. que sc̄is ministrabit. mens humana cōprehendē n̄ pot'.
Sic̄ ap̄ls paulus dicit. Qd̄ oculis nō uidit. nec aū. a. nec. in cor. hō. al. q̄ p̄p̄at
s. d. se. S; om̄e dulcedinē. atq; suauitatē illud transcendet. q̄ uidebūt d̄m
faciē ad faciē. Nom̄ dei. ē filius dī. Nom̄ dī itaq; erit in frontib; eorū sc̄orū.
qz ipsa claritas atq; species. demonstrabit eē eos filios dī. **& nox uli n̄
erit.** Dic̄ ioh̄s in alio loco. Ds̄ lux ē. & tenebre nō sunt in eo ulle. Qs̄ ḡ
tenebras pati pot̄ er. a q̄b; d̄s uidebit. Q̄ si demonib; & impiis h̄ dictū
eē intelligē uoluim'. nox non erit. qz demones ē impiis hominib;. in do
ācam inferni. in p̄petuū reclusi tenebunt. **& nō egebunt lumine lucerne.
neq; lumine solis.** Dixim' sup̄ius p̄ lum̄ lunę ac lumine solis. uetus testa
mentū ac nouū designatos. Eandē itaq; signationē h̄t lucēna in h̄ ioco. q̄
sup̄ius dixim' lunā habuisse. De lumine aū sol̄ ac lunę. i. uet̄is testamēti

ac noui. superius aliqui dixim. h. g. lumine non egebut scilicet. quoniam dominus deus il-
 luminabit illos. & regnabit in secula seculorum. huc usque uisio. vii. Que uero se-
 cundum ad admonitionem pertinet ipsius iohannis. ceterorumque fidelium. **Et dixit mihi;**
h. uerba fidelissima & uera sunt. h. bis idem repetit. ut nullus considerans
 obscuritates dictionum. & ea que secundum litteram irrationabilia uidentur.
 incredulus existat. fuerit enim quidam. qui non intellexerit diuina mysteria que
 in h. libro continentur. a cathalogo diuinorum scripturarum. eum amputare uolu-
 erunt. **Et dominus. deus spirituum prophetarum. misit angelum suum ostendere seruis suis. omnia**
mysteria. que in h. libro continentur. Ostende seruis tuis. que oportet fieri cito.
 Cum h. scriptura non tantum ad futurum tempus. sed & ad preteritum pertineat. cur se ad de-
 monstranda ea tantum que oportebat fieri cito. a deo se dicit esse missum.
 quia nimirum preterita facile dinoscuntur. futura autem & incognita. hominibus. nisi
 per reuelationem spiritus sancti. aut per angelorum misterium. intelligere possunt. Aut. **Quid**
ignoram. futurum nobis est. Quia futurum est. ut ad cor nostrum ueniat. quod nescimus.
Illud uidete. quod deus predestinauit ut scirem. Non enim uobis scientia mali predestinata
est. sed ex originali peccato descendit. Et ecce uenio uelociter. h. in persona loquitur. &
 significans eum ad iudicium cito uenturum. **Bat. qui custodit uerba prophetie h. lib.**
ipse seruat uerba prophetie. id est. mandata dei. que ea operando implere. & in meditati-
one earum assiduis est. implens illud psalmodi dictum. Sicut in. l. diu. u. e. e. in hoc & meditabitur die ac nocte.
Et ego iohannes qui audiui & uidi h. & per que audisse & uidisse. cecidi ut adorare
an pedes angeli. que in h. ostendebat. Et dixit mihi. Vide ne feceris. seruis tuis
suis. & fratribus tuis. prophetarum. & eorum qui seruant uerba libri h. Deum adora. Cur
 angelus a iohanne adorari noluerit. bat. gregorius sufficienter exponit. Querendum
 uero nobis est. cur repetit que ante prohibita fuerat. Sed si diligentem scripturam
 libri huius inspexerim. non inuacuum esse factum intuebor. Nam cum ei demon-
 strasset angelus christum in sua sedente sede. uirum. que animalia. & xviii. seniores. ne-
 quaque. dixit angelum adorare uoluisse. Similiter ei demonstrasse. qualiter ab ag-
 na vii. sigilla reuerata sunt. De ea que sub cantu tubarum. vii. angelorum ges-
 ta sunt. nec non & ea que sub effusione fialarum. vii. angelorum gesta fuisse
 legunt. nequeque. dixit quod angelum adorare uoluit. Vbi uero uentum ad eum locum.
 in quo ei demonstratum est. qualiter sponsa. x. id est. ecclesia. x. coniuncta est. in eo uidelicet
 loco ubi scriptum est. gaudeam & exultem. & demum gloriam ei. quia uenerit nuptie
 agni. & uxor eius preparauit se. & datum est ei. ut operaret se byssino splendente

candido. Bullinū inq̄d iustificationes sunt scōꝝ. Continuo anḡlm̄ adora-
re uoluit. Cū aū huius infine uisionis demonstratū ē. qualī ecclā p̄ re-
surrectionis glām xp̄o in et̄nū ē illo regnatura. sociabit̄. continuo an-
ḡlm̄ adorare uoluit. Coniungit̄ namq; ecclā x̄ cotidie. p̄ fidē. cet̄aq; bo-
na opa. que p̄bissū designant̄. Coniungetur ū ei p̄ resurrectionē. mul-
to excelsius atq; nobilius. Nō iā p̄ partes. sic̄ m̄. s; tota simul in et̄nū
mansura cū illo. sine fine ē illo regnatura. Igit̄ ioh̄s bis angelos
adorare uoluit. q̄ binas conuinctiones ecclē cū x̄ demonstrauit. **Et dix̄ m̄. Ne signaueris. uerba p̄phie libri h̄. Ips̄ p̄pe ē enim. Sig-**
nata : sc̄ptura illis. a quib; nō intelligit̄. Precipit̄ ḡ ioh̄i. ne signet̄ ūba
p̄phie huius libri. i. ne tacendo obscuritates eius abscondat. s; exponē-
do potius omnib; scire uolentib; eis manifestet̄. eo q̄ dies iudicij q̄ i h̄
libro diuersis modis describit̄. p̄pe sit. et̄ necesse habeam̄ ut p̄clim̄ q̄
immo corde uideam̄. ne sic̄ fur in cautos occupet̄ et̄ p̄dat. S; ē ioh̄s
sc̄dm̄ p̄ceptū anḡl̄i. cū obscuritates libri h̄ exponendo. et̄ describendo
manifestare noluit. p̄sertī et̄ p̄t̄ easdē obscuritates. q̄ in errore et̄ hesim̄
m̄ta deciderint. dicentes xp̄m p̄ resurrectionē p̄ mille annoz spatij
um ē omnib; sc̄is. in h̄ mundo carnalit̄ et̄ regnaturū. Verū q̄ non fecit
scribendo credim̄ eum fecisse predicando. **Et noceat. noceat adhuc. Et**
qui in sordib; ē sordescat adhuc. Nō precipiendo. s; cōminando dix̄. So-
lent q̄ppe homines h̄ genē locutionis trere q̄sdā sibi subiectos. sicut̄
magistri. qui solent dicere pueris. nolite legere. nolite legere. Illi uero
intelligentes conuinctionē et̄ h̄. nō p̄hibitionē. statim̄ incipiunt legere.
h̄ etiam in dñi seruos ocio torpentes trere solent. ut op̄ sibi inuictū
cicuis expleant. **Ecce uenio cito. et̄ m̄ces mea mecum̄ ē. reddē unicuiq;**
q; sc̄dm̄ opa sua. Sclī homines mercedes q̄s sibi seruentib; debet̄ red-
dere. aut in sacculis. aut in oreis. aut in quib; dā t̄ie h̄nt. Xpc̄ autē
p̄mia seruoꝝ suoꝝ. sec̄ semp̄ h̄t. Ab ipso enī p̄cedit̄ m̄ om̄is bonitas scōꝝ.
ab ipso et̄ in futurū p̄cedet̄ om̄is glā scōꝝ. **Ego a. et̄ ū. p̄m̄ et̄ nouissim̄.**
p̄ncipiū et̄ finis. Beati q̄ lauant stolas suas. ut sit potestas illi i lig-
no uite. et̄ portas intrent in ciuitatē. Possim̄ p̄ stolas in h̄ loco. amās
nr̄as intelligē. Et̄ q̄ assidue peccam̄. necesse ē ū stolas. i. amās nr̄as. oran-
do. uigilando. ieiunando. elemosinas largiendo. assidue lauem̄. p̄ lig-

94

nū uite possum? sapiam intellige. dicente salomone. Lignū uite ē his
 qui apprehenderint eam. & q̄ tenuerit eā batus. Potestatē in ligno ui
 te. i. sapiā habent sc̄i. qz q̄cūq; sapiam possidet. potens ē ad oīa uitia
 extirpanda. ad tēptationes demonū deuincendas. & ad omīa opa bona
 pagenda. sic dicit salomon. Melior ē patiens uiro forti. & q̄ dñat amō
 suo. expugnatore urbū. Tales ḡ p̄ portas intrant incuitatē. p̄ illā ui
 dēt portā. que dicit in egl̄io. Ego sū ostiū. p̄ me siq; intrauerit salua
 bit. & ingrediet. & egrediet. & pascua inueniet. Possum? h̄ ad futurū tps
 referre. p̄ lignū namq; uite x̄ designat. ū sepe iam dixim?. Sic h̄ ex una
 stipite ligni. multi rami p̄deunt. ita & ex uno xp̄o multitudo sc̄oz. Quicq;
 ergo lauacris sp̄ualib; .i. bonis opib; animas suas abluere nō cessant. potes
 tatē habebunt in ligno uite. qz eius membra effecti. p̄ lignū magna po
 tūnt. Nam sic ex uno stipite arboris. om̄is uirtus ramoz p̄cedit. ita & ex
 uno xp̄o omnis potestas sc̄oz. p̄ portā aū ciuitatis. possum? accipe miām.
 & dēntiā dī. hec ē porta que iustis ap̄iet. & in iustis claudet. qz iustos in
 tra aulā paradisi. misericōdia diuina recipiet. aq̄ misericōdia impij alieni existent. ab
 hac porta fatue uirgines repellent. que oleū caritatis in uasis suis nō
 habebūt. Vñ & seq̄r. **Foucanes & uenefici. & impudici homicide. &
 idolis seruientes. & om̄is q̄ amat & facit.** De quib; ap̄ls dicit. Videte ma
 los oparios. uidete concisionē. & p̄pha. Canes muti n̄ ualentes latrare.
 & ūm. Canes impudentissimi nescier̄ saturitatē. ipsi pastores ignorauē
 runt intelligentiā. De ceteris uirtis. q̄ hic continent. sup̄ius dixim?.
 Om̄s ḡ qui his uirtis fuer̄ sordidati. ab illa bitudine repellent. & et̄na
 pena dāpnabunt. **Ego i. h̄s mihi anḡlm̄ m̄m̄ testificari uob̄ h̄ in eccl̄is. E
 go sum radix & genus d̄d̄. stella matutina splendida.** Dauid radix uniuerse
 stirpis sue. qz sic ex una radice multi rami oriunt. ita & ex uno d̄d̄ mag
 na p̄uenies ē exorta. Cum ḡ fuit radix xp̄i. eo q̄ de stirpe eius x̄ fuit
 exortus. q̄modo x̄ radicē se dicit eē d̄d̄. X̄ ps̄ ḡ. & radix. & fili? ē dauid.
 Radix ē d̄d̄. qz ab ip̄so creatus ē d̄d̄. sic & ceteri homines. filius ē d̄d̄ qz
 ex eius piene p̄cessit sedm̄ carnē. Qui & stellā matutinā se uocat.
 Stella matutina quā luciferū uocant. recte x̄ps̄ d̄t. qz sic ille mane oriēs splē
 dorē sui p̄missū mūdū sp̄argit. ita x̄ps̄ ueniēs in mūdū. uniuersam
 faciē mūdū illuminauit. N̄ nō incōgruēt lucifer uocat. qz ueniēs in mūdū.

lucē secū detulit. q̄ tenebras h' mūdi extirp. De lucifero dī iob loq̄r dicit
Iū p̄ducit luciferū. in t̄p̄e suo. Luciferū itēp̄e suo dī pat̄ p̄ducit. qm̄ si
hū t̄p̄e cōstitūto ad remediū gen̄i humani duxit. *ispōl' - ispōla. i. xpi - recda.*
7 oim̄ hōes. p̄ sēpt̄as. p̄p̄dicatōes. ad p̄cipiēda p̄ma sēpt̄ina. cotidie inuitat.
Et q̄ audit dicit. ueni. Auduit autē nō solum illi q̄ diuina sēpt̄as intelligit. s̄
illi q̄ ea bona ^{faciūt} tenēt p̄ que saluari possūt. Vultū t̄m̄. tē q̄ audit. i. q̄ diuina mā
data didicerūt. s̄ nō inueniūt. q̄ ea implere ope negligūt. ~~q̄ ea implere ope neg~~
~~ligūt.~~ V̄ q̄ audit. necesse ē. ut audiāt. i. q̄ iā cept̄ uenire ad dīm p̄ uia opū
bonoz. necesse ē. ut talis secū amonēdo p̄t̄at. **Et qui sicut ueniat** i.
q̄ sicut uita et̄na. ad eā p̄uā opū bonoz uenire se cognoscit debet. **Uult accipi**
at̄ aq̄uite Hoc sup̄i expositū ē. **Cōtestor et̄o. oī audiet̄ iūba p̄phie libri hui.**
Siq̄s apposuerit ad hec. aponet d̄s sup̄ illi d̄plaga s̄pt̄as in libro isto. Cum
sup̄i p̄cipat̄ aḡtus iob̄ dicit. **He signauit uerba p̄phie libri h.** Q̄d ē q̄d idem
iob̄s in hō loco. maledictioē tribūi dāpnat eoi. q̄ ad sēpt̄am libri h' aliq̄ ad hīde
rīt. maxime cū in hoc libro multa inueniāt. q̄ sēdm̄ lītā initalia. uaria ē
uide. nō. in eis sp̄ual̄ intelligētia adhibeat. p̄ que intelligat. Verū nō de exposi
tōib; i; de hereticis h' dictū ē intelligi debem'. Expositor nāq; ^{mech} michi addit. aut
minuit. s̄ aut obcurtates istorū exponēdo manifestat̄ ^{aut} morālē. aut sp̄ualē
intelligētia demonstrat. Hereticos s̄ maledict. q̄ in sēpt̄uris diuini ad cōfir
mandā hōim̄ suā. quēdā falsa apponēbāt. i. q̄dā det̄hebāt. eoz heresi inde
bāt̄ ē oīna; **Dicit q̄ testimoniū p̄boe istoz.** Et̄a nemo cito. **Ueni**
diē ih̄u. Xp̄s autē uenit cito. **Ih̄s pet̄t. ueni dñe ih̄u.** & nos ad uenit̄ a
m̄ltis modis debem' p̄stolari. Postulam' nāq; ad uenit̄ ei' in orōne diuina. co
tidie dicēs. **Adueniat regnū tuū. i. t̄p̄i qd' p̄ resurrectioem futūm;**
in q̄ oim̄ sc̄i cū x̄ sine fine regnabūt. In peccis iacem'. necesse h̄m'. ut pen
tēdo. orādo. abstīnēdo. elemosinas largiēdo aduenit̄ ei' deprecem'. ut ad nos
misericōdia suā impēdēdo redeat. aq̄b' mal' nris uirtat' discesserūt. In tenebris
ignozātie positi sum'. Deprecād' ē dī ut ueniat. illumine sapiētie corda illu
minet. Ab inuisibilib' hostib' impugnam'. rogād' ē dī ut ueniat. i. ab eis i
uisibili potētia nos detēdat. Visibiles hostes patim'. implorād' ē ut uen
at. paciētia i. tolerātia nō in adūsū t̄buat. ut nō uicam' a malo. s̄ uicam' i
bono malū. S̄ alii hostes terrores. m̄ltis deteriores. ē q̄b' indefinēt bellam'.
Auaricia. inelicit. gula. libido. inuidia. ira. oīni. sup̄bia. uana gl̄a. tumor
mēt̄is.

despectio parumoz. blasphemie. - alia mltā. qd longū ē pōne. Isti sūt itaq; hostes per
 sum. q̄ ex nob̄ p̄dant. - in nob̄ morant. - uigilē nos debellāt. habent aut̄ - innumera
 vilia iacula malār̄ cogitacionū. q̄b̄ assidue nos uulnerāt. Si q̄ interiores ho-
 tes deciderūt. exteriores nōc nō nocē possēt. Isti sūt enī p̄diores ciuitatis nr̄e.
 - exteriores hostes nullom̄ ū p̄ istos ciuitatē cordis nr̄i possūt cape. Rogem̄
 q̄ dñm̄ ueniat. - istos inmanissimos hostes inb̄ fūdit̄ extinguat. Sa n̄ isti ex-
 tinguat. nos salui eē nō possum. **Gra dñi nr̄i ihu xpi cū oib̄ ub̄ amen.**
 Sit nob̄ gra dñi nr̄i ihu x. - idet nob̄ arma utatū. q̄b̄ nos muniat ip̄o duce atq;
 signifero. - ab interiorib̄. - ab exteriorib̄. hostib̄ defendam̄. ut uite et̄ne participes eē
 meream̄. Q̄ cū pat̄ - ihu sc̄o uiuit - regnat in sc̄a sc̄lor̄. A O E T C;

Expositio sup̄ apocalypsim ioh̄s euangliste prophete;

Cives celestis pat̄e regi regū cōante. q̄ ē sup̄m̄ opifex ciuitatis urance
 in cui' edificio talis extat fundacio. **Iaspis** colore uiridi p̄fert uirorē fidi
 q̄ imfectis oib̄ nūq̄. marcescit penit̄ au' foza p̄sidio resistit̄ d̄blo. **ii. Saph**
 urus h̄t̄ sp̄etie celesti t̄mo simile deliquit̄ corz̄ unphicū ip̄e certā p̄toli
 enī. quez̄ uita opib̄ delectat̄ - inozib̄. **iii. Calcedoni** pallidā ignis h̄t̄ effigi
 em subritat̄ in publico. fulgore dat̄ in uibilo. int̄tē fert̄ fidelū occulte famy
 lancū. **iiii. Hyaragd** uirēs nūmū dat̄ hūm̄ oleagmū ē fides integerrima. ad oē
 bonū patula que nūq̄. sc̄t̄ defice apietatis ope. **Sardine** cōstā t̄color hō fert̄
 interior. que denūct̄ humilitas inq̄ algescit castitas. ad honestatē cumuli rubor q̄
 martirū. **vi. Sardi** ē punice' cui' color sanguine' ostētat̄ - martirū r̄tē agonizā
 cū. sc̄t̄ in catalogo crucial̄ eret mysterio. **vii. Surocolor** crisolite' scintillat̄ ulit
 eliban' p̄cedit̄ mozes hoīū p̄fecte sapiētū. q̄ septiformis gr̄e sac̄ splendet̄ uibare.
viii. Berill ē limphatic' ut sol maq̄ limpid'. fiḡtat̄ uota mēnū. in gr̄uo saḡ
 cū q̄s magis libet̄ sume pulere quēnī ocū. **ix. Topaci** q̄ r̄arior eo ē p̄ciosior
 in ore rubet̄ crisleo - aspectu ethero cōtēplatiue solidū. uite mōstrat̄ officū.
x. Crisopassi purpure' auricolor ac flāme' cui' splendor̄ it̄nebris flāmas uibrat̄
 occulis. hec ē p̄fecta h̄artas q̄. nulla sternit̄ fertas. **xi. Jacinet** ē cerule' uir
 re medioximū cui' decora facies mutat̄ ut tēp̄ies uitā signat̄ anglicā disc̄ioē
xii. Ametit p̄cipis colore molace'. flāmas emittit̄ aureas notulasq; p̄ditam.
 purpurens. p̄cedit̄ cor humilū. x̄monētū. **D**ii p̄ciosi lapides carnales sig
 nant̄ hoīes colorz̄ ē uarietas utitū multiplicatas q̄c̄q; h̄s flōnerit̄ cōū eē

poterat.

Iherlm pacifera hec t̄ f̄ fūdamina felix - i dō placida q̄ tenet̄ aīa. c̄tōi
tuaz turri nō dormit impetū. Cōcede nob̄ agie rex ciuitatis celice pot̄
metā uite labilis cōfōreū in sup̄is m̄t̄ sc̄az acgmina eman̄ t̄ cantica. ad.
Itē de lapidib̄. **S**apir̄ p̄m̄ ponit̄ in fūdamto ciuitatis dī. q̄ tale nātā h̄c.
q̄ semp̄ unētis coloris ē que q̄ s̄ se habuerit. nulla t̄met̄ fantasmata. Ine
significat̄ eos q̄ fide dī tenet̄ sēp̄. - inūq̄ auerūt ab ea s̄ sēp̄ unēt̄ iea. n̄
t̄met̄ fallacias diabli. q̄ tāq̄. leo rugiēs. ē. q̄. q̄. de. e. r. f. i. f. **Sapir̄.**
Sed̄ ponit̄. q̄ ē in dī coloris. - italem h̄c colorē q̄m̄ celū cū ē sereni. - significat̄
eos q̄ adhuc in t̄ra positi in t̄dit̄ celestib̄. - iuncta t̄rena despiciūt. - q̄si
n̄ s̄t̄ in t̄ra. - isti possūt dice cū ap̄lo. n. e. i celis ē. **Tercū ē Calcedoni.**
hic q̄m̄dū in domo ē n̄ lucet. foris d̄ celū lucet. Volētib̄ eū sculpe cō
trastat. Calefact̄ radio solis ut̄ fricatū digitorū ad se paleas trahit.
h̄ lapide mōstāt̄ h̄y. q̄ iūā bonitate celat̄ - iūā bona ep̄a faciūt maliscōditō.
ie. elemo. p̄cc̄i suat. - molit̄ uideri ab hoīb̄. & faciūt sic p̄cipit̄ dñs. Tu aut̄
cū ieiunas. & iū. cū facis elemos. & t̄c. Tu aut̄ cū orauis. n̄. i. e. s̄. cū m̄gr̄
eoz. i. ep̄s. aut̄ abb̄ uib̄. eos foras ne. in apparet̄ bonitas eoz uelit̄ nolit̄. &
siq̄ uelit̄ eos adulari plaudare. q̄si sculpe - ip̄se n̄ recipiūt illoz laudē.
nec unā gl̄am. s̄ durit̄ - itoz cōst̄at̄ nec cōcedit̄ eū. s̄. faciūt sic dicit̄
salomō. fili si te lactauerit̄ peccōres ne acq̄sca. Visti tales afflati uerit̄
d̄ ardore. ut̄ digitis. i. domi sp̄s sc̄i. q̄si cōtata - in manuati uerbo sue p̄cc̄atōis.
- exēplo sue bonitatis. paleas. i. peccōres ad se attrit̄ - sibi sociat̄. **Quartū ē Smaragd.**
hui ē tal̄ nātā. Oagne inuidit̄ ē inuicē i totas arbor̄ quā
des. - i tota folia arborū - i totas gemas fructū sua inuiditate. nascit̄ i c̄cia.
s̄t̄ in t̄ra i habitabili p̄ frigore. nec ibi abicit̄ n̄ gr̄tes q̄ gr̄te. s̄ bestie - mo
luere. q̄ h̄nt. iiii. pedes. - it̄ similes leonib̄ corpore. - i capite. - i pedib̄. - talis ē
similes aq̄t̄. - illa t̄ra ē inuicē plena tāb̄ gemis. - isti gr̄tes seruat̄ illas.
ita qd̄ nulla gēs pot̄ eas cape n̄ ar̄masp̄. q̄nt̄ q̄ n̄ h̄t̄ n̄ unū oculū i t̄ro
te. Visti pugnat̄ cū gr̄tib̄ p̄ h̄t̄ gemis. Nā gr̄tes q̄ seruat̄ eis nolūt̄
eis auferre. cū illi acapūt̄. Vp̄ illos ar̄masp̄ h̄nt̄ nos illas. Nec gem
ma signific̄ eos q̄ fide inuidet̄. - ipl̄ alus inuidet̄ s̄p̄at̄ infideles. q̄ s̄ fr̄
gidi sēp̄ de ciuitate. q̄ nō h̄nt̄ - i bonitate. - i q̄ male faciūt eis. Gr̄tes qui
seruat̄ gemas signific̄ d̄b̄tos. q̄ p̄cc̄osam manūsc̄ta fide inuidet̄ hoīb̄. qui
uolūt̄ eam h̄re. - uolūt̄ illā eis auferre. t̄o iō qd̄ sibi p̄st̄. s̄ nolūt̄ it̄

aliat. Qui recte uocantur grasses quasi tristes. uoluntates presumpua que sunt quasi alia.
 Contra hos dimicant monocli. id est illi qui non ambulat duabus uisibus nec habet dup-
 lex eorum nec duplicem uoluntatem. nec duobus dominis seruit. sed habet semper unam uolunta-
 tem. unam intentionem ad dominum. in fide dei est cor tenet. et defertur gemma fidei. que
 grasses. id est diaboli uoluntatem tollere. sed superat illos auxilio dei. **Quintus** est sardo-
 nix. habet tres colores. subter est niger. in medio candidus. de super est mureus. in ru-
 beus. huic lapidi copiantur homines. qui in corpore suo sustinent flagella. et penas
 passionum. pro amore christi in anima sunt candidi. et puri. sine ficiose sine dolo. et in se
 ipsi sunt despecti. quasi nigri uidentur. id est quasi peccatores. et dicitur cum propheta deus. Ego
 sum inuisus. et in. **Sardis** sicut est que in color quasi sanguis. que signat nives que per di-
 amorem sanguinem suum fuderunt. de quibus dicit deus. preciosa. id est. d. m. s. et. **Septimus**
 est esolus fulgor quasi aurum et emittit de se scintillas ardentes que signant in quibus sentit et
 intelligit diuinam septem. et sapientiam que est in libris. et de bono sentit et intelli-
 git monstrat alios in ope in sermone. quasi scintillas boni operis et boni uerbi iac-
 tant de se quibus illuminant. et accedunt alios in abscedunt talentum domini in terra. neque
 ponit lucernam sub modio. si apto ut omni que in domo sunt. luceat ad dominum propter. lu-
 ceat lux uera. c. l. **Octauus** est berillus que lucet quasi aqua sole percussa. et dicitur calefacere
 manum tenentis. que signat homines ingeniosos. et cautos de seculo. et cuius curam habet scilicet
 sunt illuminati. celesti gratia quasi a sole. id est sapientes que sunt de his que pertinent ad dominum et ad
 scilicet et calefaciunt eos que est eis conuersati. et exemplo bone uisitationis quasi berillus manu
 tenentis. **Nonus** est topazius. habet lapidum raris inuenitur. et quanto rarior tanto preciosior.
 habet duos colores. unum purissimum quasi aurum. et alium quasi celum cum est serenus.
 et inuenit claritates omnium gemmarum. nec est ulla res pulchrior ad uidentem. et si quis
 eum polire uelit obcauat. si pro se relinquit pulchrior est. huic diligunt reges scilicet
 omnes gemmas et super omnes diuicias sic in nichil pulchrior et cari ualent. hic
 lapidus signat eos que examinati. et purgati cupiditate et sordibus scilicet sic
 purum aurum. intedunt claritati celestis patre. et celestis uitae. et que hanc uitae
 uitae habet. et hac uitam sola amat. sunt clariores et immutabiles omnibus aliis
 hominibus. et ipsi reges mutant eos. et magnificat. hac uitam laudant dominus est
 loqueretur ad maritam sororem marie et dixit ei. maria o. p. e. **Stos** tales que uolu-
 erunt honorare dignitatibus scilicet. et honoribus quasi ut ornare. fuit uulgoze
 et inuozes meritis sic legitur de sancto martino que plures uirtutes fecit ante
 que fuit episcopus. q. p. **Decimus** est opallus purpurei coloris. et est terreguttat guttat

94
aurei. & iugiter illos q̄ sepe in tribulatione & laboribus passionum vitam suam ducit.
& ea tandem per martirium finit de horum societate sunt scilicet pollicarij. In
decem iacet est. h̄ mutat colorem suum cum facie celi. si celi est clarus lucet si
obscurus. obscurus fit. Per hunc lapidem demonstratur huius q̄ ita sese modificat. ut
cum sapientes sit. & perfecti. & fortes. & descedit. ad insipientes. & ad imperfectos &
ad infirmos. & docent se illis. & faciunt se similes illis.

De naturate antixi.

Leois q̄ dicitur nascitur sit de dan filio iacob concubinaali. sic ipse est filiorum
suorum benedictione patris. fiat dan colubus inuisa. & erantes in semina. q̄ in
eade nocte q̄ patris eius & matris coniugit. ueniet spiritus diaboli in uenter eius matris. ut
in uenter ut spiritus sanctus in maria concipiet antixum. Nascetur in magna babilonia
q̄ tunc est ofulio apud eundem antixum. q̄ est ofulio omni ipsi xam. & mittet in
tatis corozaim. & betsaida unde in euanglio. ve t̄ corozaim. ue t̄ betsa
da. & crecet triginta annis ante q̄ se manifestet. Transactis autem xxx. annis
ueniet due gentes ad eum. & magog. & secte. & poete & publicani. &
efficiet eius sequentes. & ante xxx. annis proficiant. spacio trium annorum & dimidio.
ueniet helyas. & enoch predicantes ab oriente occidente. & ab austri in septen
trionale in aduentu illi. Per finem uero. in annis & dimidio ueniet antixus in media
plata iherosolymis cum exercitu suo. & mittet eos. Post triduum uero dierum spem
splendore solis per dominum suscitabit. uera pagetes resurrectione. Post mortem autem
illoz regnabit antixus. in annis & dimidio facies mirabilia uniusq̄ oia que

dñs fec̄ int̄ris exceptis. in. mortuis suscitare. aqm̄ in unum mutare. de la
 pidib' panē face nō pot̄. - intantū faciet dī p̄missu miraculor̄. - in signū.
 ut in eū credat̄ multa milia hoīū. - idubtabit̄ cōsi filij elector̄ agmi
 na. Cōpletis aut̄ p̄fectioē helie - enoch. an̄s. in. - idumidū. ueniet
 antia' int̄plū dñi in ethi'lm̄ iuxta apti pauli uocē. Sedēs sup̄ solū extol
 let se sup̄ oē qd̄ dīr̄ aut̄ qd̄ colit̄ dī. - itē in ei' p̄sēciā ueniet̄ om̄s i eū cōde
 cet̄ - ifaciet̄ unicuiq; i f̄ite carācterē. Postea ascēdet̄ in mōtē oliueti sin
 gēs se ascēsurū icelū ex eodē loco q̄ dñs ascēdit. H̄eadē aut̄ hora ueniet̄
 micahel i iussu dī q̄a null' angloz̄ t̄ate i'teris ē q̄ possit̄ illū it̄fice im
 puum. - idestruet̄ illustratiōē aduēt' sui. Post mortē ū illi' restat. xl. - iuu
 dies. sic legit̄ i dāmele p̄phā qd̄ unq;sq; deliquit̄ unūcūq; at̄q; placare si uo
 luēt̄ se p̄penitētiā pot̄it̄ dño ihu x̄. Quid p̄t̄ h' f' tur̄ sit. nemo scit nisi
 solus dī. - in ipse uoluerit̄ reuelare. **An̄s de corpe - isāguine x̄;**

Verū sub figā an sub iutate. h' misterij cabes sac̄m̄ti fiat. Veritas aut̄
 carō n̄a uere ē ab. - isāguis n̄s ūe ē pot'. Alioq; qm̄ magnū erit. pa
 nis qm̄ ego dabo. carō mea ē p̄ mūdi uitā n̄ uera sit carō. S; q̄a xpm̄ uo
 rari fas dētib' n̄ ē. uoluit̄ hūc panē - i unū ministerio ūe carne suā - isā
 guine cōsec̄tiōē sp̄s sc̄i pot̄ēcialit̄ car. - icotidie p̄ mūdi uitā mystice imo
 lari. Ut sic de ū. ḡne p̄ sp̄m̄ uera carō sine cotu cāt. ita p̄ eūdē sp̄m̄
 ex substācia panis - i unū mystice. idē corp' x̄ cōsec̄t. Corp' x̄ - i unū. -
 figā ē. Veritas. dū corp' x̄ - isāguis. iutate sp̄s sc̄i iūbo ip̄si. ex panis
 unūq; substācia efficit̄. Figā ū ē id qd̄ ext̄' sc̄tū. It̄at̄ aut̄ cotidie h'
 oblatio. licet̄ x̄ semel pass' sit. q̄a cotidie peccam' peccis. sin̄ q̄b' mortal'
 infirmitas uiuē n̄ p̄t. Vio qz̄ cotidie labim'. cotidie x̄ mystice imolat̄
 p̄ n̄b. It̄ catholica ecclia. in misterio corpi x̄. nich' abono ma'. nich' amalo in
 nus p̄cipit̄ sac̄dote. qz̄ n̄ im̄to cōsec̄tiōis. h' iūbo efficit̄ creatori. - iutate sp̄s
 sc̄i. h' uisibil' em̄ sac̄dos. uisibiles creatas i substācia sue carnis sc̄ta pot̄estate ūi
 tat. Si em̄ i merito ēēt sac̄dote. neq; ad xpm̄ panē. Sic aut̄ sic ipse ē q̄
 baptizat. ita ipse ē q̄ p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ hac suā efficit̄ carne. d̄n̄st̄ iūdit̄ isāguine.
 Vn̄ - isādos. Iube hec p̄ferri p̄ man' sc̄i angli tui i sublimē altare tui. i cō
 pectū diuine maiestati tue. Ut qd̄ p̄ferē d̄ illuc hec deposeret. n̄ ut it̄elligat̄
 qd̄ ista fiat i ei' sac̄docio. hac ḡ oblatioē b̄ndictā p̄ q̄. b̄ndicam' ad sc̄ptā. p̄
 q̄. hoies in celo sc̄bam'. ita p̄ q̄. unūcūq; x̄ cōsec̄am'. Racionabile p̄ q̄. ab̄st̄i
 Jan

sensu exuamur. acceptabile. ut qui nobis displicemus. per hanc
 acceptabiles eius unico filio simus. Nichil rationabilius. ut
 quia nos iam similitudine quoque carnis eius & sanguinis
 summamus. ita ut & ueritas non desit in sacramento. & ri-
 diculum nullum fiat a paganis. quod cruorem occisi hominis
 bibamus. Si enim discipuli patienter ferre nequuerunt. quod dominus
 dixerat. qui non manducat carne meam. & cetera. Sed dixe-
 runt. durus est hic sermo. Quomodo ferrent ista increduli. Cre-
 dendum est quod in uerbis christi. sacramenta conficiantur. Cuius
 enim potentia eam uirtus. eius utique uerbo ad melius recre-
 amur. Reliqua omnia que sacerdos dicit. aut clericus canit.
 nichil aliud quam laudes & gratiarum actiones sunt. aut certe
 obsecrationes fidelium. petitiones. postulationes. Unde & sa-
 cerdos. prius euangelistarum uerba assumens. dixit. Qui pri-
 die quam pateretur. & cetera. usque dedit discipulis suis. Ecce
 usque ad istum locum. uerba euangelistarum sunt. Porro deinceps. uer-
 ba sunt dei dicentis. accipite & manducate ex hoc omnes.
 & cetera. In hoc ergo uerbo. creatur illud corpus. *Ite de corpore dicit.*

Agnus mactatus pro populo licet ore uocatur. Integer & unicus regnat super cetera diuus.
 A iussu domino dum missa pie celebratur. Sanguis de uino corpore de pane creatur.
 Constantis est sanis quod fit a caro panis. Vinum fit sanguis per quem uincit mundus.
 Ista sacerdotum celebratio catholicorum. Mortem commemorat quod illis ueritas saluat.
 Christus uiuendo patitur uiuit paciendo. & cum mactatur mors illi non dominatur.
 Altaris munus licet amultis capiatur. Est tamen unus christus qui sacrificatur.
 Quod non percipit christi cum corpore sanguis. Peccatum tegit teritur quod lubricus anguis.
 Per sacramentum non corpora multa sed unum. Fit licet in toto fiat celebratio mundo.
 Carne non aliam constat percipisse maria. Quam quam mactatur pro nos & sacrificatur.
 Non aliud sed idem corpus fuit in cruce pendere. Quod nos mactamus quod non in sacrificam.
 Idem potatur cruorem a nobis que licatur. Qui fuit in clara dudum fuit crucis ara.
 Sic est credendum sic toto corde tenendum. Quod cruorem est id corpus que quod in cruce pendere.
 Hoc quod in altari iussit dominus celebrari. A parte non ipsum nos esse fatemur & ipsum.
 Non ipsum specie si cernimus exteriori. Ipsum cum carne non credimus atque cruorem.
 Hoc quod libamus uinum consistare per panem. Re sacramenti sacramentumque patenti.

Est sacm̄tū unū cū pane uocatū. Res sacm̄ta p̄uis ē cruoz ⁊ caro. x.
Hoc sacm̄tū nūq̄ h̄q̄t ēē sinistrū. ⁊ si p̄ p̄uū celebret sepe ministrū.
Sic det̄ n̄ fit p̄ deteriore. Sic n̄ fit meli⁹ p̄ p̄bro meliore.
In uerbis x̄ p̄ndet b̄ndictō tota. q̄ p̄sens offert se patri n̄raq; uota.
De miseric̄ b̄ndictō -ibenedic̄. X̄ps q̄ hab̄tm̄ dependens i cruce uicit.
De sacrificat p̄ nos -isacrificatur. Secreto patit̄ licet i se n̄ moriatur.
Hoc sacm̄to nichil ampli⁹ aut min⁹ ulli. C̄ que suscipiūt ḡnde hoie -ihomulli.
Monē peiori min⁹ aut mai⁹ meliori. T̄m̄ peiores capiūt q̄ntū meliores.
Suscipiūt i q̄ sibi uerū corp⁹ utriq;. Illi d̄m̄ q̄ diuus regnat ubiq;. ⁊
S; nūq̄ p̄dest n̄ nullis atq; beatis. q̄s a peccis fons exonerat pietatis.
Sic p̄fecti ita uera dat̄ caro p̄uis. S; celos illi n̄ pandit celica clauis.
Quē doctis ita uera dat̄ caro brutis. q̄muis effectu careant fructuq; saluti.
Sanguine potati carnisq; cibo saciati. Q̄d x̄pm̄ totū nos sumim⁹ ē bene notū
Partes n̄ facim⁹ x̄pm̄q; secare neqm̄. Totū suscipim⁹ totū sup̄ ethera scim⁹.
Corp⁹ sacm̄ totū dat̄ atq; uozatur. Quāuis distribui p̄ partietas uideat̄.
Hoc aut̄ manna iā dudū significauit. Q̄ d̄m̄s longo iudeos tēpore pauit.
Legis enī uetis sc̄pta docet manifeste. Qua p̄ multa noue legis fruum̄ loca teste.
Null⁹ abundabat q̄ pl⁹ gomoz capiebat. Q̄ modicū q̄ntū q̄ pl⁹ capiebat habebat.
Sic debet firme de uiuo pane teni. Q̄d minor aut maior pars n̄ credat̄ habi.
Hec hoies multi sic se mirant̄ habē. ⁊ q̄s s̄ stulta nituntur fa. ⁊ docere.
Insc̄p̄tū specie t̄m̄m̄ panis. Nob̄ obiciunt q̄d n̄ra fides sit uanis.
Pane uisib̄l̄ h̄m̄entes q̄si uilē. corp⁹ n̄ credunt ⁊ ab hoc ut ab hoste recediūt.
S; nos credentes p̄ uos hoies fugientes. Firmem⁹ m̄tes sc̄oz dicta seq̄ntes.
In norma fidi n̄ discordem⁹ ab illi. S; secreta d̄i reserem⁹ sigillis clausa.
Om̄s dāpnandos ⁊ i et̄nū cruciandos. Credam⁹ uere q̄ nolunt ista tenere.
Nūq̄ salu⁹ erit q̄s̄q; q̄trari⁹ ista. Cede nolūt fidi de corpore x̄pi.
Ergo si cupim⁹ saluari sic teneam⁹. Ne si negligim⁹ cū dāpnandi peam⁹.
Cū manib⁹ n̄ris ad x̄pm̄ corda leuem⁹. Vt ueniā tribuat crebis p̄cib⁹ rogitem⁹.
Fruet⁹ p̄fectos uenia dignos opem⁹. Sic p̄ceptis diuinis sepe monem⁹.
Corpore de x̄ p̄dicta fides teneat̄. Vt peccoz̄ ḡue pond⁹ diminiatur.
Ad t̄m̄ p̄ignū n̄ accedat n̄ dignū. Ne cumulet penā req̄ene p̄dat amenā.
Pcorp⁹ nati q̄cūq; sum⁹ saciati. ⁊ pat̄ ⁊ flām̄ sc̄m̄ nos p̄regat̄ ame. ⁊.

Deus in excelsis regnans. et dominus dominorum. qui sedes super iherosolimam. et profundum
abissi in tenebris. qui filium tuum dominum verum et dominum nostrum ihesum christum
mystice per mysterium in carnationis in utero beate uirginis marie
ut hunc mundum a peccato redimeret. Et humanum genus libera-
ret a morte que spiritum tuum sanctum apostolis quos elegisti destinasti desig-
nasti. Et te adoro domine. patrem et filium et spiritum sanctum. unam diuini-
tatem equalem gloriam. coeternam maiestatem. Tuus uere dominus solus.
inuisibilis. inestimabilis. in circuitu scripturam. in localis. ubique
ubique totus. ubique presens. Et in eternitate omnia penetrans omnia
omnia reges. omnia gubernans. Totus in celo. totus in terra. Totus ubique. et
est alius deus pro te. Tuus adorandus. et colendus. et uenerandus.
in unitate. et unitate. Tuus dominator domine. qui solus cognoscis et scien-
tias hominum. Et spero in peccatorum. quia non sum dignus ego peccatorum
leuare oculos meos ad celum pro multitudinem peccatorum meorum. Sed tuus
ericors et piissime deus. fili dei. conditor et redemptor noster. qui seculum in
caelis patris sancti spiritus qui peccatores saluare uenisti noster in misero peccatore.
omni iniquitatum et uiciorum pedere per ignem. Aufer a me miserator deus omnia
mala presentia. presentia. et futura. Et misere adiuuorum tuum semper et
dies in aliquid malum. Nulla ualeam agere que tibi sunt placita. et
merear in diuinitate tua. Domine qui solus habes sapientiam tuam omnia que in
qui occultorum omnium secretorumque cognitor es. tuus est qui in
pedunt pro ut tibi placet. et sic in oculis tuis miserere fiat. Suscipe
miserere fiat. Suscipe clementissime patris peccatorum malis ut perueniant ad aures
medie tue. quas pro me peccatore effudo coram te in hac hora. Amen

H. hb. t. te. marie. de. scilicet. crucis.

cuncta est fides. Voluit ē pmiss
 fio. Lex enim iam operans
 emi non ē lex. nec presens
 Ideo x̄p̄s scdm̄ p̄m̄
 ma sit p̄m̄ om̄i t̄m̄. Hō
 ei qui ex lege est solus. Et ei
 qui ex fide est abrahā. qui ē p̄r
 om̄ium n̄m̄. Sic scriptū ē. Quia
 patrem multarū gentiū posuit
 ante d̄m̄ cui crederetis: qui us
 uificat mortuos. Et uocat ea que
 non sunt. tanquā ea que sunt.
 Qui contra spem crederit in spem:
 ut fieret pat̄ multarū gentiū.

ppter iustificationē n̄m̄. *De Origē*
 tati q̄ ex hoc. *pace. l. 1. c. 11.*
 ad d̄m̄ p̄ d̄m̄ n̄m̄ ih̄m̄
 Perque et accessū habem̄ p̄
 in gr̄am̄ ih̄i in qua stam̄
 et ḡm̄ in ip̄e ḡte filioz dei.
 Non t̄m̄ aut̄. si et ḡtamur in tri
 bulat̄ om̄ibz. Scientes quod tribu
 latio patientiā opatur. Patientia
 aut̄ p̄bationē. Probatio ū spem
 S̄ p̄m̄ aut̄ non confundit. quia ea
 ritas d̄i diffusa est in cordibus
 n̄m̄. p̄ sp̄m̄ sc̄m̄ q̄ datus ē nobis
 Ut quid em̄ x̄p̄s cum ad huc in

legem enim peccatum erat in mundo
peccatum autem non imputabatur
lex non erat. Sed; regnavit mors
ab adam usque ad moysen
etiam in eos qui non peccaverunt
in similitudinem praevaricationis
adam qui est forma futuri. Sed; non sicut
delictum. ita et donum. Si enim unum
delictum multa mortui sunt.
multo magis gratia dei et donum
in gratia unius hominis iesu christi
plures abundavit. Quod non sicut

solent. Quod est ille dulcis
cyprianus antea: in his
solum. Soli mortui mundi etiam
liberitate reificat. **lectio secunda.**
Quod est frater karissimi
etiam: qui per spacia totius orbis
celestis iusticie gressibus incedes:
supbientem furentis inimici con
terat tyrannidem. hodie namque par
turiente maria. natus est nobis dei
filius: ut germane carnis nostre con
ceptione per ductus. creato a se ho
mini. et spacia pietatis. et fratrum
largiretur affectum. **lectio. III.**

S.A.

Com

Ap

S. Ambrosii

Comentaria
in
Apocalipsi

94